Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Základní škola a Mateřská škola Šenov u Nového Jičína, příspěvková organizace

Vydán:

V Šenově u Nového Jičína, 31. 8. 2022 **PaedDr. Jana Bělůnková, ředitelka školy**

Aktualizace 1. 7. 2024 Dodatek č. 1

V Šenově u Nového Jičína, 1. 7. 2024 **Mgr. Dagmar Lupačová**
ředitelka školy

Elektronický podpis - 01.08.2025
Certifikát autora podpisu:
Jméno: Mgr. Dagmar Lupačová
IČO: NTRCZ-75027003
Vydal: PostSignum Qualified CA 4
Platnost do: 04.08.2026

Obsah

Obsah ... **2**
1 Identifikační údaje ... **7**
1.1 Oficiální název ŠVP ... 7
1.2 Předkladatel a zřizovatel ... 7
1.2.1 Údaje o škole ... 7
1.2.2 Zřizovatel ... 8
1.3 Platnost dokumentu ... 8
2 Charakteristika školy ... **9**
2.1 Úplnost a velikost školy ... 9
2.2 Umístění školy ... 9
2.3 Charakteristika pedagogického sboru ... 9
2.4 Charakteristika žáků ... 10
2.5 Vlastní hodnocení školy ... 10
2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce ... 10
2.7 Spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci žáků a jinými subjekty ... 10
3 Charakteristika školního vzdělávacího programu ... **12**
3.1 Zaměření školy ... 12
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 14
3.2.1 Cíle základního vzdělávání ... 14
3.2.2 Klíčové kompetence ... 16
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných ... 19
3.3.1 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ... 19
3.3.1.1 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ... 19
3.3.1.2 Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami dle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory používaná v naší škole ... 20
3.3.2 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných ... 21
3.3.2.1 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných žáků ... 22
3.3.3 Poskytování poradenských služeb ... 23
3.4 Začlenění průřezových témat ... 25
3.4.1 Osobnostní a sociální výchova (OSV) ... 25
3.4.2 Výchova demokratického občana (VDO) ... 26
3.4.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) ... 26
3.4.4 Multikulturní výchova (MKV) ... 27
3.4.5 Environmentální výchova (EV) ... 27
3.4.6 Mediální výchova (MV) ... 28
4 Učební plán ... **29**
4.1 Tabulace učebního plánu ... 29
4.1.1.1 1. stupeň ... 29
4.1.1.2 2. stupeň ... 30
4.2 Poznámky k učebnímu plánu ... 31
4.2.1 Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň ... 31

4.2.2 Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň ... 32
5 Učební osnovy 1. stupeň – povinné předměty ... 34
5.1 Český jazyk a literatura ... 34
5.1.1 Charakteristika předmětu český jazyk a literatura ... 34
5.1.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 34
5.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 36
5.1.2 Vzdělávací obsah předmětu český jazyk a literatura ... 38
5.2 Anglický jazyk ... 51
5.2.1 Charakteristika předmětu anglický jazyk ... 51
5.2.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 51
5.2.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 53
5.2.2 Vzdělávací obsah předmětu anglický jazyk ... 54
5.3 Matematika ... 60
5.3.1 Charakteristika předmětu matematika ... 60
5.3.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 60
5.3.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 63
5.3.2 Vzdělávací obsah předmětu matematika ... 65
5.4 Informatika ... 75
5.4.1 Charakteristika předmětu informatika ... 75
5.4.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 75
5.4.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 77
5.4.2 Vzdělávací obsah předmětu informatika ... 79
5.5 Digitální gramotnost ... 83
5.5.1 Charakteristika předmětu digitální gramotnost ... 83
5.5.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 83
5.5.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 84
5.5.2 Vzdělávací obsah předmětu digitální gramotnost ... 86
5.6 Prvouka ... 88
5.6.1 Charakteristika předmětu prvouka ... 88
5.6.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 88
5.6.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 91
5.6.2 Vzdělávací obsah předmětu prvouka ... 93
5.7 Člověk a jeho svět ... 101
5.7.1 Charakteristika předmětu člověk a jeho svět ... 101
5.7.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 101
5.6.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 103
5.7.2 Vzdělávací obsah předmětu člověk a jeho svět ... 105
5.8 Hudební výchova ... 119
5.8.1 Charakteristika předmětu hudební výchova ... 119
5.8.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 119
5.8.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 122
5.8.2 Vzdělávací obsah předmětu hudební výchova ... 124
5.9 Výtvarná výchova ... 135
5.9.1 Charakteristika předmětu výtvarná výchova ... 135
5.9.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 135
5.9.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 137
5.9.2 Vzdělávací obsah předmětu výtvarná výchova ... 139

5.10 Tělesná výchova ... 148
5.10.1 Charakteristika předmětu tělesná výchova ... 148
5.10.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 148
5.10.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 150
5.10.2 Vzdělávací obsah předmětu tělesná výchova ... 152
5.11 Pracovní výchova ... 167
5.11.1 Charakteristika předmětu pracovní výchova ... 167
5.11.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 167
5.11.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 169
5.11.2 Vzdělávací obsah předmětu pracovní výchova ... 171
6 Učební osnovy 2. stupeň – povinné předměty ... 178
6.1 Český jazyk a literatura ... 178
6.1.1 Charakteristika předmětu český jazyk a literatura ... 178
6.1.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 178
6.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 181
6.1.2 Vzdělávací obsah předmětu český jazyk a literatura ... 184
6.2 Anglický jazyk ... 207
6.2.1 Charakteristika předmětu anglický jazyk ... 207
6.2.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 207
6.2.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 210
6.2.2 Vzdělávací obsah předmětu anglický jazyk ... 212
6.3 Další cizí jazyk ... 219
6.3.1 Charakteristika předmětu další cizí jazyk ... 219
6.3.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení ... 219
6.3.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 222
6.3.2 Vzdělávací obsah předmětu další cizí jazyk ... 224
6.3.2.1 Ruský jazyk ... 224
6.3.2.2 Německý jazyk ... 232
6.4 Matematika ... 238
6.4.1 Charakteristika předmětu matematika ... 238
6.4.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 238
6.4.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 241
6.4.2 Vzdělávací obsah předmětu matematika ... 243
6.5 Informatika ... 259
6.5.1 Charakteristika předmětu informatika ... 259
6.5.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 259
6.5.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 262
6.5.2 Vzdělávací obsah předmětu informatika ... 264
6.6 Digitální gramotnost ... 271
6.6.1 Charakteristika předmětu digitální gramotnost ... 271
6.6.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 271
6.6.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 273
6.6.2 Vzdělávací obsah předmětu digitální gramotnost ... 274
6.7 Dějepis ... 277
6.7.1 Charakteristika předmětu dějepis ... 277
6.7.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 277
6.6.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 280

6.6.2 Vzdělávací obsah předmětu dějepis ... 282
6.8 Výchova k občanství ... 300
6.8.1 Charakteristika předmětu výchova k občanství ... 300
6.8.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 300
6.8.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 303
6.8.2 Vzdělávací obsah předmětu výchova k občanství ... 305
6.9 Fyzika ... 321
6.9.1 Charakteristika předmětu fyzika ... 321
6.9.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 321
6.9.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 324
6.9.2 Vzdělávací obsah předmětu fyzika ... 326
6.10 Chemie ... 345
6.10.1 Charakteristika předmětu chemie ... 345
6.10.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 345
6.9.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 348
6.10.2 Vzdělávací obsah předmětu chemie ... 350
6.11 Laboratorní technika ... 363
6.11.1 Charakteristika předmětu laboratorní technika ... 363
6.11.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 363
6.10.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 365
6.11.2 Vzdělávací obsah předmětu laboratorní technika ... 367
6.12 Přírodopis ... 370
6.12.1 Charakteristika předmětu přírodopis ... 370
6.12.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 370
6.11.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 373
6.12.2 Vzdělávací obsah předmětu přírodopis ... 375
6.13 Přírodopisná praktika ... 392
6.13.1 Charakteristika předmětu přírodopisná praktika ... 392
6.13.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 392
6.12.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 395
6.13.2 Vzdělávací obsah předmětu přírodopisná praktika ... 397
6.14 Zeměpis ... 400
6.14.1 Charakteristika předmětu zeměpis ... 400
6.14.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 400
6.13.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 403
6.14.2 Vzdělávací obsah předmětu zeměpis ... 405
6.15 Hudební výchova ... 430
6.15.1 Charakteristika předmětu hudební výchova ... 430
6.15.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 431
6.14.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 432
6.15.2 Vzdělávací obsah předmětu hudební výchova ... 435
6.16 Výtvarná výchova ... 447
6.16.1 Charakteristika předmětu výtvarná výchova ... 447
6.16.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 447
6.15.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 449
6.16.2 Vzdělávací obsah předmětu výtvarná výchova ... 450
6.17 Tělesná výchova ... 467

6.17.1 Charakteristika předmětu tělesná výchova ... 467
6.17.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 467
6.16.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 468
6.17.2 Vzdělávací obsah předmětu tělesná výchova ... 471
6.18 Výchova ke zdraví ... 492
6.18.1 Charakteristika předmětu výchova ke zdraví ... 492
6.18.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 492
6.17.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 494
6.18.2 Vzdělávací obsah předmětu výchova ke zdraví ... 496
6.19 Pracovní výchova ... 514
6.19.1 Charakteristika předmětu pracovní výchova ... 514
6.19.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení ... 514
6.18.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 517
6.19.2 Vzdělávací obsah předmětu pracovní výchova ... 519
7 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků ... 529
8 Přílohy ... 531
Dodatek č. 1 ... 536

1 Identifikační údaje

1.1 Oficiální název ŠVP

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Vydán dne 31. 8. 2022

1.2 Předkladatel a zřizovatel

1.2.1 Údaje o škole

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Šenov u Nového Jičína, příspěvková organizace
Identifikátor školy: 600 138 399
Adresa: Školní 20
742 42 Šenov u Nového Jičína
Ředitel: Mgr. Dagmar Lupačová
Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Dagmar Lupačová
Telefon: 595 530 911
E- mail: senov@zssenov.cz
www: http://www.zssenov.cz/
Právní forma: příspěvková organizace IČO: 75027003
Datová schránka: 9ismfjw
Škola sdružuje:
1. Základní škola: kapacita: 200 žáků
IZO: 102 232 920
místo poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb:
Školní 20, 742 42 Šenov u Nového Jičína
Elišky Krásnohorské 223, 742 42 Šenov u Nového Jičína
2. Školní družina: kapacita: 60 žáků
IZO: 119 800 276
místo poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb:
Elišky Krásnohorské 310, 742 42 Šenov u Nového Jičína

3. Mateřská škola: kapacita: 54 dětí
IZO: 174 106 882
místo poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb:
Školní 454, 742 42 Šenov u Nového Jičína (38 dětí)
Elišky Krásnohorské 310 (16 dětí)

4. Školní jídelna - výdejna: kapacita: 54 stravovaných dětí
IZO: 174 106 891
místo poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb:
Školní 454, 742 42 Šenov u Nového Jičína (38 dětí)

Elišky Krásnohorské 310 (16 dětí)

1.2.2 Zřizovatel

Obec Šenov u Nového Jičína
Právní forma: obec
IČO: 60798432
Adresa: Dukelská 245
742 42 Šenov u Nového Jičína
Telefon: 556 707 952
Fax: 556 710 064
Datová schránka: dzwaxv8
E- mail: obec@senovunovehojicina.cz
Webové stránky: http://www.senovunovehojicina.cz

1.3 Platnost dokumentu

Platnost dokumentu je od **1. 9. 2022**.

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola a Mateřská škola Šenov u Nového Jičína, p. o. je státní škola zřízená obcí. Škola je úplnou základní školou s devíti ročníky, součástí školy je školní družina. Základní školu navštěvuje cca 160 žáků. Kapacita školy je 200 žáků, kapacita školní družiny je 60 žáků. Menší počet žáků ve třídách umožňuje vytvářet domácí prostředí, ve kterém se téměř všichni mezi sebou znají, což přispívá k dobrému klimatu školy.

2.2 Umístění školy

Škola je obklopena velkou zahradou s dětským hřištěm a je umístěna v blízkosti mateřské školy a obecního hřiště. Škola má dvě venkovní sportovní hřiště na míčové hry a atletiku. Součástí školy je velká moderní sportovní hala. Dále má škola vybudovánu přírodní učebnu, kde mohou žáci bádat i relaxovat. Pro sportování škola také využívá obecní multifunkční hřiště.

Pro dojíždějící žáky z okolních obcí je v těsné blízkosti školy vybudována autobusová zastávka. Pro místní děti je škola dostupná pěšky.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Na základní škole obvykle působí 15 stálých pedagogických pracovníků, dle potřeby asistenti pedagoga a 4 správní zaměstnanci.

Díky poměrně malému počtu žáků ve třídách na prvním stupni je umožněn individuální přístup k dětem, díky dobré vybavenosti školy kvalitní výuka.

Škola nabízí také bohatou mimoškolní činnost v podobě zájmových útvarů – nepovinných předmětů a kroužků, výuku hry na hudební nástroj ve spolupráci se Základní uměleckou školou MIS music z Kopřivnice.

Na škole pracuje metodické sdružení učitelů 1. stupně, předmětová komise jazykového vyučování, předmětová komise matematiky a přírodovědných předmětů a předmětová komise výchovných předmětů.

Žákům s vývojovými poruchami učení se věnují kvalifikované pracovnice v nápravné péči. Ve škole pracuje preventista rizikových projevů chování.

Všichni pracovníci se vzdělávají dle plánu DVPP. Limitující je však finanční rozpočet a nemožnost zajistit zastupování pedagogů nepřítomných ve škole.

Mezi priority ve vzdělávání patří jazyky, zvyšování kvality výuky, protidrogová prevence, školský management, informatika a výpočetní technika, poruchy učení a chování.

2.4 Charakteristika žáků

Škola je jedinou základní školou v obci.

Společně se žáky ze Šenova u Nového Jičína navštěvují školu žáci z okolních obcí - Bernartic nad Odrou, Libhoště, Rybí, Kunína, Nového Jičína, a dalších obcí.

Ve škole jsou i žáci s diagnostikovanými vývojovými poruchami učení, kteří mají vypracované individuální vzdělávací plány podle stupně poruchy a podle návrhu PPP. Těmto žákům se věnují aprobované pracovnice. Škola zajišťuje integraci žáků s tělesným a mentálním postižením. Ve třídách s nimi pracují asistenti pedagoga.

2.5 Vlastní hodnocení školy

Viz Příloha 4

2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola se pravidelně zapojuje do projektů:

- „Svět očima dětí“
- Kouření a já (6. – 9. ročník)
- Zdravé zuby (1. stupeň)
- Školní mléko
- Ovoce do škol

Škola se zapojila do celé řady projektů v rámci environmentální výchovy. Např. je škola zapojena do projektů na třídění odpadu - sběr použitých baterií, třídění kovu, plastů, papíru, dále využívá solární panel k ohřevu vody a k dodávce el. energie + rekuperační jednotka v učebně č. 3. Celoročně jsou žáci zapojeni do Klubu mladých čtenářů (Klub mladých posluchačů a Klub mladých diváků). Každoročně probíhá preventivní program požární ochrany (HZS) ve 2. a 6. ročníku.

Dlouhodobě využíváme finanční prostředky z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - tzv. Šablony.

2.7 Spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci žáků a jinými subjekty

Pro komunikaci s rodiči škola využívá informační systém Bakaláři, pro který nám eviduje přítomnost žáků ve škole docházkový systém z-ware. Pro komunikaci s žáky, především během distanční výuky využíváme aplikace Google workspace.

V současné době se školou spolupracuje **rada rodičů**, jejímiž členy jsou vždy 1-2 zástupci rodičů z každé třídy. Rada rodičů každoročně pořádá Maškarní rej, Rozloučení se školou - hry a soutěže pro děti a letní večer pro rodiče. Finančně také přispívá na akce pořádané školou.

Dále je ve škole zřízen **spolek „Mládí“**, který finančně přispívá na modernizaci učebních pomůcek, vzdělávací programy, odměny žáků, případně dopravu na mimoškolní akce.

V roce 2005 byla zřízena **školská rada**, která přispívá k ještě lepší spolupráci školy, rodičů a obce. Schází se minimálně 2x ročně. Projednává a schvaluje hlavní dokumenty školy dané zákonem.

Škola organizuje 3 – 4krát ročně třídní schůzky nebo konzultace o chování a prospěchu. Další formy komunikace a spolupráce s rodiči jsou individuální konzultace s rodiči žáků.

Škola také při řešení výchovných a vzdělávacích problémů spolupracuje s **PPP a SVP** v Novém Jičíně, případně s **OSPOD** MěÚ Nový Jičín, policií a dalšími správními orgány.

Každoročně se školou spolupracuje místní **Myslivecký spolek Šenov - Kunín,** obvykle v rámci Dne Země pořádaného školou. Pro žáky 1. stupně myslivci připravují zábavné vzdělávací dopoledne na myslivecké chatě na Salaši, se žáky 2. stupně uklízejí okolí obce.

Se svým zřizovatelem se vedení setkává na nepravidelných schůzkách, kde řeší aktuální situaci školy.

Každoročně škola pořádá Sportovní den starosty, pro které využívá multifunkční obecní hřiště a hřiště patřící škole. Starosta spolu se zastupiteli obce a pracovníky školy zajišťuje medaile a pohoštění pro všechny účastníky soutěží.

Spolupráce s rodiči žáků se neustále rozvíjí. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím. Každoročně jsou pořádány dny otevřených dveří, besídky a jarmarky ke Dni matek, na Velikonoce, Vánoce, atd.

Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím školního časopisu, webových a facebookových stránek školy. Škola má také svůj účet na instagramu. Škola vydává školní časopis Školní novinky - Školovinky jako součást obecního zpravodaje Šenovinky, kde pravidelně informuje veřejnost o dění ve škole, zveřejňuje úspěchy žáků v soutěžích a ukázky jejich školních prací. Škola má na internetu své webové stránky na adrese www.zssenov.cz.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Po provedené analýze podmínek školy, možností a potřeb žáků a požadavků rodičů bylo zaměření školy vyjádřeno v podobě těchto vzdělávacích priorit:

Škola je zaměřena na:

1. rozvoj komunikačních dovedností žáků:
   a. v mateřském jazyce
   b. v cizím jazyce
   c. v informačních a komunikačních technologiích
   d. v sociálních vztazích
2. práci s výpočetní a komunikační technikou
3. environmentální výchovu
4. sportovní výchovu
5. výuku anglického jazyka od 2. ročníku
6. vytváření podmínek pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (žáci s VPU, talentovaní žáci, žáci s různým druhem postižení)
7. spolupráci s mateřskou školou
8. spolupráci se spádovými obcemi

Co chceme, kam směřujeme:

Chceme

Ad1

- se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praxi
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu
- vést žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu (skupinové, projektové vyučování)

Ad2

- vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, podporovat výuku na počítačích a jejich využívání

Ad3

- pokračovat v aktivní účasti žáků na ochraně a utváření životního prostředí

Ad4

- preferovat sportovní výchovu, vést žáky ke zdravému životnímu stylu

Ad5

- posílit výuku cizích jazyků

Ad6

- stejnou péči věnovat všem žákům, klást důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, neboť pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině
- provádět rozumnou integraci dětí zaostávajících, či jinak postižených přímo ve třídách základní školy s ostatními dětmi a především využít odborných znalostí a zkušeností pracovnic aprobovaných v oboru speciální pedagogika

- se zaměřovat na žáky nadané, vytvořit jim podmínky pro jejich rozvoj a tím omezit jejich přechod na jiné školy

Ad7

- dále rozvíjet spolupráci s naší mateřskou školou Sluníčko a navazovat na její ŠVP tak, abychom dětem usnadnili přechod na naši základní školu

Ad8

- dále rozvíjet spolupráci se spádovými obcemi – Bernartice nad Odrou a Rybí koordinovat ŠVP tak, abychom dětem usnadnili přechod na naši základní školu

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

3.2.1 Cíle základního vzdělávání

Cíl	Co představuje v životě školy a žáka a ve výuce
1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	Rozvoj postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost Dostatek informačních zdrojů - knihovna, Internet, exkurze, apod. Propojení informací se skutečným životem Samostatnost, organizace vlastní činnosti Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost (projekty), zodpovědnost a jejich prezentace Komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu Poznávání vlastních možností Účast na organizaci vzdělávání Práce v motivujícím prostředí Práce s přiměřeným učivem, dílčí cíle Hodnocení formou zpětné vazby, sebehodnocení Hodnocení za to, co žák zvládá, ne za to, co neumí Zařazování metod, které podporují zvídavost
2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	Poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě Uplatňování mezipředmětových vztahů Objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů Praktická cvičení Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce logické uvažování Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací Podpora netradičních způsobů řešení Soutěže, olympiády
3. Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci	Prostor pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků atd.) Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů) Hledání a objevování problémů Společné prožívání Poznávání sebe a vztahů k jiným
4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci	Jasná pravidla pro soužití ve škole - práva, povinnosti, sankce Atmosféra demokracie a přátelství

Cíl	Co představuje v životě školy a žáka a ve výuce
a úspěchy vlastní i druhých	Spolupráce ve výuce Osobní odpovědnost za výsledky společné práce Spolupráce s učiteli, s vedením školy, radou rodičů a dalšími partnery
5. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti	Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání Vhodnou formou prosazovat své zájmy Učit se argumentovat Pracovat se školním řádem
6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě	S pomocí dospělých řešit své citové vztahy Učit otevřeně a kultivovaně projevovat své city Učit ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám Vést k uvědomění citové nevyzrálosti v období dospívání
7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný	Hygienické zázemí Vhodné prostředí - účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí - spoluúčast na jeho úpravě Organizace denního režimu ve prospěch žáků (časová, obsahová) Zdravý stravovací a pitný režim Kompenzační a hygienické přestávky v učení Pohybové relaxační přestávky, dostatečná nabídka pohybových aktivit pro každého (kroužky, sportovní aktivity, rehabilitace, škola v přírodě, lyžařský výcvik aj.) Škola bez návykových a škodlivých látek Důsledná prevence šikany a násilí Vztahy ve škole – vzájemná úcta, sounáležitost, uznání Respektování individuálních rozdílů
8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi	Chápání principů a fungování demokracie v osobním životě i ve škole a společnosti Otevřenost vůči spolužákům a solidarita s druhými Rozvíjení kritických postojů k negativním projevům ve škole i společnosti Integrace žáků vyžadujících speciální péči Uvažování v evropských a celosvětových souvislostech Rozvíjení schopnosti empatie Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí Ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem
9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými	Uplatňování sebehodnocení žáků. Harmonogram informační a poradenské činnosti v oblasti

Cíl	Co představuje v životě školy a žáka a ve výuce
možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci	profesní orientace Osvojování základních pracovních dovedností a návyků
10. Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.	Využití běžně používaných digitální zařízení, aplikací a služeb při učení i při zapojení do života školy a do společnosti Využívání digitálních technologií k usnadnění práce i k zábavě Osvojování bezpečné práce se zařízeními a daty Ochrana tělesného a duševního zdraví Etické chování v digitálním prostředí

3.2.2 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Žáky vedeme k sebehodnocení. Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.

Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost. Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád. Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos. Zadáváme dětem zajímavé domácí úkoly.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit. Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (Kalibro, Scio, matematický Klokan, apod.).

Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat. Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu. Na škole v přírodě a projektových dnech používáme k logickému řešení problémů miniprojekty. Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží. Starší žáci připravují různé aktivity pro mladší spolužáky (různé akce). Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných. Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování. Podporujeme komunikaci s jinými školami.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení. Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při TV na školách v přírodě apod.). Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

KOMPETENCE OBČANSKÉ- připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

Ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování. Školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách.

Je kladen důraz na environmentální výchovu, ekologicky myslící jedinec (Den Země aj.). Žáky vedeme k třídění odpadů (viz environmentální výchova). Při ozdravných pobytech v přírodě vedeme žáky k zodpovědnému chování. Žáky zapojujeme do projektů, kde se prakticky seznamují s kulturou jiných národů apod.

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce. Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci. Výuku doplňujeme o praktické exkurze. Téma volba povolání je zapracováno do tematických plánů 2. stupně. Výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci.

Kompetence digitální - pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

Vedeme žáky k dovednostem ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k dovednosti samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.

Vytváříme žákům příležitosti k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu a k tomu si volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Umožňujeme žákům vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků.

Vedeme žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

Motivujeme žáky k neustálému seznamování se s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosů a reflektování rizika jejich využívání, vedeme je k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost.

Klademe důraz na předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních.

Usměrňujeme žáky tak, aby v digitálním prostředí jednali eticky.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

3.3.1 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.
Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními mají pedagogové na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Naší snahou je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagogové tomu přizpůsobují své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

3.3.1.1 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá v naší škole formou individuální integrace do běžných tříd.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami využíváme odbornou připravenost pedagogických pracovníků, podnětné a vstřícné školní prostředí, které za přispění podpůrných opatření umožňuje žákům rozvíjení jejich vnitřního potenciálu, směruje je k celoživotnímu učení, k odpovídajícímu pracovnímu uplatnění, a tím podporuje jejich sociální integraci.

V případě potřeby přizpůsobujeme a upravujeme vzdělávací obsah základního vzdělávání pro tyto žáky tak, aby bylo dosahováno souladu mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi těchto žáků. Ze stejného důvodu je možno stanovit i odlišnou délku vyučovací hodiny. Výuka předmětů speciálně pedagogické péče probíhá v souladu s principy individualizace a diferenciace vzdělávání. V případě potřeby do našeho ŠVP zařazujeme speciální vyučovací předměty a předměty speciálně pedagogické péče odpovídající speciálním vzdělávacím potřebám žáků. Například zdravotní tělesnou výchovu.

Popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při zjištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka bude vypracován plán pedagogické podpory (PLPP). PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností, spolupráce s rodiči, apod. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. PLPP bude vyhodnocen vždy po 3 měsících, kdy vyučující spolu s výchovným poradcem, žákem a zákonnými zástupci zhodnotí účinnost PLPP. Bude-li opatření účinné, bude vzdělávání žáka i nadále pokračovat dle PLPP, dokud to bude účelné.

Pro žáky s podpůrnými opatřeními od druhého stupně, zpracují vyučující na doporučení školského poradenského zařízení (SPC, PPP) individuální vzdělávací plán.

Individuální vzdělávací plán (IVP) žáka s podpůrnými opatřeními sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje potřeba podpůrných opatření, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením.

IVP žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může také obsahovat termín průběžného hodnocení, je-li to účelné. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP vedení školy.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb a posuzování možností žáků při jejich vzdělávání nám poskytují se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka pomoc střediska výchovné péče, školská poradenská zařízení zařazená do rejstříku škol a školských zařízení (pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra, aj.) a odborní pracovníci školního poradenského pracoviště (zejména speciální pedagog nebo psycholog).

3.3.1.2 Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami dle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory používaná v naší škole

V oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného prostoru ke zvládnutí úkolů
- uplatnění principu diferenciace a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- zohledňování stupně podpory při hodnocení výsledků vzdělávání

V oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

- spolupráce s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráce s odborníky z jiných resortů
- působení asistenta pedagoga ve třídě nebo studijní skupině (v souladu s právními předpisy)
- zařazení předmětů speciálně pedagogické péče

3.3.2 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nejčastěji je nadání definováno jako soubor schopností, které umožňují jedinci dosahovat výkonů nad rámec běžného průměru populace. Těmto žákům věnujeme specifickou péči a pomoc ve spolupráci s rodinou, především při stimulaci a vytváření vhodných podmínek.

Identifikace nadání

Identifikace nadání a mimořádného nadání je dlouhodobý proces. Uplatňujeme při něm metody pedagogické, psychologické, pedagogicko-psychologické i laické. Jde především o pozorování žáka ve školní práci, rozbor výsledků práce žáka, hodnocení testů a úloh, rozhovory se žákem a jeho rodiči. Především u žáků do 9 let je náročné jednoznačně stanovit, zda se jedná o mimořádné nadání, nebo o nerovnoměrný (zrychlený) vývoj, který se postupně může vyrovnávat s věkovou normou a ve výsledku se může pohybovat v pásmu lepšího průměru. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků věnujeme pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Pomoc při identifikaci a následné péči o nadaného a mimořádně nadaného žáka nám se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka poskytují psychologové z pedagogicko-psychologické poradny.

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Specifika nadaných a mimořádně nadaných žáků:

- žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky
- problematický přístup k pravidlům školní práce
- tendence k vytváření vlastních pravidel
- sklon k perfekcionismu a s tím související způsob komunikace s učiteli, který může být i kontroverzní
- vlastní pracovní tempo
- vytváření vlastních postupů řešení úloh, které umožňují kreativitu
- malá ochota ke spolupráci v kolektivu
- rychlá orientace v učebních postupech
- záliba v řešení problémových úloh zvláště ve spojitosti s vysokými schopnostmi oboru; přeceňování svých schopností u žáků s pohybovým nadáním
- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů

- vhled do vlastního učení
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte
- potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí, apod.

3.3.2.1 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných žáků

Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků vychází způsob naší výuky žáků důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciace.

Pedagogicko-organizační úpravy:

- plány pedagogické podpory, individuální vzdělávací plány
- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- vnitřní diferenciace žáků v některých předmětech
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit, apod.

V rámci vyučování matematiky umožníme nadaným a mimořádně nadaným žákům pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy) i navštívit vyučovací hodiny ve vyšších ročnících.
V dalších vyučovacích předmětech jim budou zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky,…), budou pověřováni vedením a řízením skupin.
Na žáky s hudebním nadáním bude učitel klást vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojí do činností v hodině - mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívávat píseň, apod.
Žákům výtvarně nadaným budou zadávány náročnější práce - volí různé techniky, budou podporováni v mimoškolních aktivitách, budou navštěvovat výtvarné obory při základních uměleckých školách.
Žáci nadaní spíše technicky, manuálně zruční, budou pověřováni náročnějšími částmi při plnění zadaných úkolů, budou pověřováni vedením skupiny. Budou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou.
Pohybově nadaní žáci budou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci budou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni, budou školu reprezentovat.

Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem, taktně, avšak důsledně. Usměrňujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

Popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP nadaných a mimořádně nadaných žáků

Nadaným a mimořádně nadaným žákům učitel předmětu, ve kterém žák projevuje nadání, ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka a žákem vypracuje plán pedagogické podpory (PLPP) pro daný předmět. S plánem pedagogické podpory seznámí zákonné zástupce žáka, žáka a ostatní vyučující. Plán pedagogické podpory bude pravidelně vyhodnocován, vždy po 3 měsících. PLPP má písemnou podobu.

V případě, že plán pedagogické podpory již nebude dostatečně plnit úlohu na rozvoji mimořádného nadání, doporučíme zákonným zástupcům žáka návštěvu školského poradenského zařízení, kde stanoví další postup při vzdělávání žáka.

Individuální vzdělávací plán (IVP) mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP vedení školy.

3.3.3 Poskytování poradenských služeb

Ředitelka školy zabezpečuje poskytování poradenských služeb ve škole školním poradenským pracovištěm (ŠPP). ŠPP je tvořeno výchovným poradcem pro žáky se SVP (školní speciální pedagog), výchovným poradcem pro kariérové poradenství a školním metodikem prevence.
Členové ŠPP spolupracují zejména s třídními učiteli, učiteli výchov a s dalšími pedagogickými pracovníky školy.

Ve škole jsou poradenské služby v rozsahu odpovídajícím počtu žáků a vzdělávacím potřebám žáků zaměřeny především na:

- poskytování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření
- prevenci školní neúspěšnosti

- kariérové poradenství spojující vzdělávací, informační a poradenskou podporu k vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění
- podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami
- podporu vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných
- průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s výchovnými či vzdělávacími obtížemi a vytváření příznivého sociálního klimatu pro přijímání kulturních a jiných odlišností ve škole a školském zařízení
- včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů
- předcházení všem formám rizikového chování včetně různých forem šikany a diskriminace
- průběžné vyhodnocování účinnosti preventivních programů uskutečňovaných školou
- metodickou podporu učitelům při použití psychologických a speciálně pedagogických postupů ve vzdělávací činnosti školy
- spolupráci a komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci
- spolupráci školy při poskytování poradenských služeb se školskými poradenskými zařízeními, apod.

3.4 Začlenění průřezových témat

3.4.1 Osobnostní a sociální výchova (OSV)

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	Tematický okruh je integrován do těchto povinných předmětů:								
Okruh / ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání	ČJ, M, AJ, Prv	ČJ, M, AJ, Prv	ČJ, M, AJ, Prv	ČJ, M, AJ	ČJ, M, AJ	VO	VZ, VO, TV	VZ, TV	VZ
Sebepoznání a sebepojetí	Prv	Prv	Prv	ČJS	ČJS	VO	VZ, VO, TV;	VZ, Př	VZ
Seberegulace a sebeorganizace	Prv	Prv		ČJS	ČJS	VO	VZ, VO, TV	VZ	VZ
Psychohygiena	Prv	Prv		ČJS	Inf, ČJS	VZ, HV	VZ, HV, VO, TV	VZ, HV	VZ, HV
Kreativita	VV, PV, HV	VV, PV, HV	VV, PV, HV	VV, PV, HV	VV, PV, HV, Inf	VV, HV, PV, Inf	VV, HV, PV, Inf	VV, HV, Inf	VV, HV, PV, Inf
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí	Prv	Prv	TV	TV	TV	VO, TV	VZ, VO, TV	VZ, TV	VZ, VO, TV
Mezilidské vztahy	TV	TV	TV	TV	TV	VO, TV	VZ, VO	VZ, TV	VZ, VO, TV
Komunikace	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	VO, HV, TV	VZ, HV, VO	VZ, HV, TV, TV	VZ, VO, TV
Kooperace a kompetice	TV, PV, VV	TV, PV, VV	TV, PV, VV	TV, PV, VV	TV, PV, VV	VO, TV	VZ, VO	VZ	VZ, VO, TV
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	TV, PV	TV, PV	TV, PV	TV, PV	TV, PV	VO, TV	VZ, VO, TV	VZ, TV	VZ, VO, TV
Hodnoty, postoje, praktická etika						VO, TV	VZ, VO, TV	VZ, TV	VZ, VO, TV

Poznámky:

1. stupeň

OSV je plně integrována do povinných předmětů. Více je jí věnováno v předmětech zapsaných v tabulce. Ve všech předmětech OSV probíhá na běžném denním kontaktu - na vztahu u-ž, ž-ž, u-u. Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

2. stupeň

OSV je plně integrována do povinných předmětů. Ve všech předmětech OSV probíhá na běžném denním kontaktu - na vztahu u-ž, ž-ž, u-u a většina jeho okruhů je současně součástí učiva předmětu Výchova ke zdraví, částečně také předmětů Hudební výchova a Výtvarná výchova.
Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

3.4.2 Výchova demokratického občana (VDO)

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	Tematický okruh je integrován do těchto povinných předmětů:								
Okruh / ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Občanská společnost a škola	Prv, TV	Prv, TV	Prv, TV	TV, ČJS	TV	OV, HV	HV	HV	HV
Občan, občanská společnost a stát				ČJS	ČJS	D, Z, VO	D, VO	D, VZ	D, VZ, VO
Formy participace občanů v politickém životě				ČJS		VO			D, VO
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				ČJS		D			VO

Poznámky:

1., 2. stupeň

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Občan, občanská společnost a stát -občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku)

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti
Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.

3.4.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	Tematický okruh je integrován do těchto povinných předmětů:								
Tematické okruhy a jejich témata	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Evropa a svět nás zajímá	ČJ, HV	ČJ, HV	ČJ, HV, AJ	ČJ, HV, M, Vl, AJ	ČJ, HV, M, Vl, AJ	ČJ, AJ, M, D, HV, PV	ČJ, AJ, M, D, HV, PV, Z	ČJ, AJ, M, D, HV, PV, Z	ČJ, AJ, M, D, HV, PV
Objevujeme Evropu a svět		M	M	M	Vl, Inf, M	AJ, M, HV, VO	AJ, M, HV, D, Z	AJ, M, HV, Z	AJ, M, HV, D
Jsme Evropané					Vl	D	D, Z	D, Z	D, VO, F, Z

Poznámky:
1., 2. stupeň
Objevujeme Evropu a svět- Den Evropy- rozhlasová relace - květen

3.4.4 Multikulturní výchova (MKV)

4. Multikulturní výchova	Tematický okruh je integrován do těchto povinných předmětů:								
Okruh / ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Kulturní diference	Prv, HV	Prv, HV	HV		Vl	HV, VV	VO, HV, VV	HV, VV	HV, VV
Lidské vztahy	HV, TV, Prv	HV, TV	HV, TV	Vl, TV	Inf, TV	HV	HV	HV	HV
Etnický původ				Vl, HV	HV	Z, HV	D, VO, Z, HV	D, Př, Z, HV	Z, HV
Multikulturalita			AJ	AJ	AJ	AJ, VV	AJ, VO, VV	AJ, VV	ČJ, AJ, VV
Princip sociálního smíru a solidarity									VO

Poznámky:
1., 2. stupeň
Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:
Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)
Lidské vztahy
Multikulturalita - naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem;
Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin.

Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů.

3.4.5 Environmentální výchova (EV)

5. Environmentální výchova	Tematický okruh je integrován do těchto povinných předmětů:								
Okruh / ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ekosystémy				Př		Př, D, HV, PV	Př, D, HV	Př, D, HV, AJ, F, Ch	Př, D, HV, Ch, Z
Základní podmínky života				Př		Př, PV	Př, PV, M	Př, PV, M, F, Ch	Př, PV, Ch, F

Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Prv	Prv	Prv			PV	PV, F	PV, D, F, Ch, Př, Z	PV, F, Ch, Př, Z
Vztah člověka k prostředí	HV, TV	HV, TV	HV, TV	HV, TV	HV, TV				

Poznámky:
1., 2. stupeň
Lidské aktivity a problémy životního prostředí- celoškolní akce ke Dni Země, rozhlasové relace
Vztah člověka k prostředí- celoškolní akce ke Dni Země

3.4.6 Mediální výchova (MV)

6. Mediální výchova	Tematický okruh je integrován do těchto povinných předmětů:								
Okruh / ročník	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Tematické okruhy receptivních činností:									
kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				ČJ	ČJ, Inf	ČJ	ČJ	ČJ, Ch	ČJ, Ch
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				ČJ	ČJ	AJ, ČJ	AJ, ČJ	AJ, ČJ	AJ, ČJ
stavba mediálních sdělení									ČJ
vnímání autora mediálních sdělení	HV	HV	HV	HV, Inf	HV, Inf	VV, HV, Inf	VV, HV, Inf	VV, HV, Inf	VV, HV, Inf
fungování a vliv médií ve společnosti					ČJS	VO, HV	VO, HV	HV	VO, HV
Tematické okruhy produktivních činností:									
tvorba mediálního sdělení					projekt				projekt
práce v realizačním týmu					projekt				projekt

Poznámky:
1., 2. stupeň
Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- identifikování základních orientačních prvků v textu
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým" a „fiktivním" obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu- v každém 9. ročníku bude v rámci přírodovědných předmětů zpracován projekt. V každém 5. ročníku bude zpracován projekt ve vybraných předmětech.

Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

4 Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu

4.1.1.1 1. stupeň

Učební plán 1. stupeň									
Celkem povinně hodin				min-max 18-22	min-max 18-22	min-max 22-26	min-max 22-26	min-max 22-26	celkem 118
Oblasti	**Hodiny povinné + disponibilní**	**Předměty**	**Zkratka**	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**Součet**
Jazyk a jazyková komunikace	33 +**8**	**Český jazyk a literatura**	**ČJ**	9	8	8	8	8	**41**
	9 +**1**	**Cizí jazyk - Anglický jazyk**	**AJ**	0	1	3	3	3	**10**
Matematika a její aplikace	20 +**4**	**Matematika**	**M**	4	5	5	5	5	**24**
Informatika	2 +**1**	**Informatika**	**Inf**	0	0	0	1	1	**2**
		Digitální gramotnost	**DG**	0	0	0	1	0	**1**
Člověk a jeho svět	11 +**2**	**Prvouka**	**Prv**	2	2	2	0	0	**6**
		Člověk a jeho svět	**ČJS**	0	0	0	3	4	**7**
Umění a kultura	12	**Hudební výchova**	**HV**	1	1	1	1	1	**5**
		Výtvarná výchova	**VV**	1	2	2	1	1	**7**
Člověk a zdraví	10	**Tělesná výchova**	**TV**	2	2	2	2	2	**10**
Člověk a svět práce	5	**Pracovní výchova**	**PV**	1	1	1	1	1	**5**
Celkem	**102 +16**			**20**	**22**	**24**	**26**	**26**	**118**

4.1.1.2 2. stupeň

Učební plán 2. stupeň upraveno								
Celkem povinně hodin				min-max 28 -30	min-max 28-30	min-max 30-32	min-max 30-32	celkem 122
Oblasti	**Hodiny povinné + disponibilní**	**Předměty**	**Zkratka**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**Součet**
Jazyk a jazyková komunikace	15 +**2**	**Český jazyk a literatura**	**ČJ**	5	4	4	4	**17**
	12	**Cizí jazyk - Anglický jazyk**	**AJ**	3	3	3	3	**12**
	6 +**2**	**Další cizí jazyk- Ruský/Německý jazyk**	**RJ/NJ**	2	2	2	2	**8**
Matematika a její aplikace	15 +**1**	**Matematika**	**M**	4	4	4	4	**16**
Informatika	4 +**1**	**Informatika**	**Inf**	1	1	1	1	**4**
		Digitální gramotnost	**DG**	1	0	0	0	**1**
Člověk a společnost	10 +1	**Dějepis**	**D**	2	2	2	2	**8**
		Výchova k občanství	**VO**	1	1	0	1	**3**
Člověk a příroda	20 +**9 (LT-laboratorní technika z Člověk a svět práce)**	**Fyzika**	**F**	2	2	2	2	**8**
		Chemie	**Ch**	0	0	2	2	**4**
		Laboratorní technika	**LT**	0	0	1	0	**1**
		Přírodopis	**Př**	2	2	2	1	**7**
		Přírodopisná praktika	**PřP**	0	0	1	0	**1**
		Zeměpis	**Z**	2	2	2	2	**8**
Umění a kultura	9 +1	**Hudební výchova**	**HV**	1	1	1	1	**4**
		Výtvarná výchova	**VV**	1	2	1	2	**6**
Člověk a zdraví	10 +**1**	**Tělesná výchova**	**TV**	2	2	2	2	**8**
		Výchova ke zdraví	**VZ**	0	1	1	1	**3**
Člověk a svět práce	3	**Pracovní výchova**	**PV**	1	1	0	1	**3**
Celkem	**104 +18**			**30**	**30**	**31**	**31**	**122**

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

4.2.1 Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace:
Český jazyk a literatura
Časová dotace předmětu český jazyk je posílena o 8 hodin z disponibilní časové dotace.

Cizí jazyk – Anglický jazyk
Časová dotace předmětu anglický jazyk je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. Výuka anglického jazyka probíhá od 2. ročníku.

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace:
Matematika
Časová dotace předmětu matematika je posílena o 4 hodiny z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací oblast Informatika:
Informatika
Digitální gramotnost - jedná se o 1 hodinu z disponibilní časové dotace

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět:
Časová dotace vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět je posílena o **2** hodiny z disponibilní časové dotace**.**
Prvouka 1. - 3. ročník
Člověk a jeho svět 4. a 5. roč.

Vzdělávací oblast Umění a kultura:
Hudební výchova
Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví:
Tělesná výchova

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce:
Pracovní výchova

4.2.2 Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace:
Český jazyk a literatura
Časová dotace předmětu český jazyk a literatura je posílena o 2 hodiny z disponibilní časové dotace.
Cizí jazyk – anglický jazyk
Ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je prvním cizím jazykem anglický jazyk.
Další cizí jazyk – ruský/německý jazyk
Je vyučován od 6. ročníku. Časová dotace je 2 hodiny týdně. Časová dotace předmětu je posílena o 2 hodiny z disponibilní časové dotace.
Žáci 5. ročníku si před koncem školního roku zvolí, zda budou navštěvovat německý nebo ruský jazyk.

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace:
Matematika
Časová dotace předmětu matematika je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací oblast Informatika:
Informatika
Digitální gramotnost - jedná se o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost:
Časová dotace vzdělávací oblasti Člověk a společnost je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.
Dějepis
Výchova k občanství

Vzdělávací oblast Člověk a příroda:
Časová dotace vzdělávací oblasti Člověk a příroda je posílena o 9 hodin z disponibilní časové dotace**.**
V rámci této oblasti jsou realizována průřezová témata.
Fyzika
Chemie
Laboratorní technika, 8. ročník
Do vzdělávacího obsahu předmětu laboratorní technika jsou integrovány výstupy a učivo tématu Práce s laboratorní technikou ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Časová dotace předmětu je 1 hodina týdně.
Přírodopisná praktika, 8. ročník
Časová dotace předmětu přírodopisná praktika v 8. ročníku je 1 hodina týdně. Realizuje se zde průřezové téma Environmentální výchova.
Zeměpis

Vzdělávací oblast Umění a kultura:
Časová dotace vzdělávací oblasti Umění a kultura je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace**.**
Hudební výchova

Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví:

Časová dotace vzdělávací oblasti Člověk a zdraví je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace tak, aby se předmět výchova ke zdraví vyučoval v 7. - 9. ročníku.

Tělesná výchova

V případě spojení 6. a 7. ročníku, bude tematický okruh Volejbal zařazen již od 6. ročníku.

Výchova ke zdraví

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce:

Pracovní výchova

Ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vyučovací předmět pracovní výchova zahrnuje tyto tematické okruhy: **Pěstitelství a chovatelství** (6. - 9. ročník), **Příprava pokrmů** (6. - 9. ročník), **Využití digitálních technologií** (9. ročník), **Design a konstruování** (6., 7. a 9. ročník) a **Svět práce** (8. a 9. ročník).

Tematický okruh **Práce s laboratorní technikou** je integrován do povinného předmětu laboratorní technika v 8. ročníku.

5 Učební osnovy 1. stupeň – povinné předměty

5.1 Český jazyk a literatura

5.1.1 Charakteristika předmětu český jazyk a literatura

5.1.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:
v 1. ročníku – 9 hodin týdně,
ve 2. - 5. ročníku – 8 hodin týdně.
Časová dotace je posílena o 8 disponibilních hodin.

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, v ostatních ročnících se vyučuje samostatně český jazyk a čtení. Přičemž slohová a komunikační výchova je součástí českého jazyka a psaní je součástí hodin čtení.

Vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura:
- v hodinách českého jazyka a literatury nebudou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku a literární výchovy
- žáci si v každé hodině českého jazyka a literatury uvědomí propojenost jazyka, stylistických prvků i literárních prvků
- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání se v ústní i písemné podobě
- vede k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností a čtenářské gramotnosti
- vede k využívání různých zdrojů informací – např. slovníky, encyklopedie, katalogy pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj
- je třeba opakovat a zdokonalovat vyjadřovací schopnosti a dovednosti žáků
- celý rok se zařazují jazykové rozbory, cvičení pravopisná, lexikálně sémantická a stylizační a průběžně se pečuje o zvukovou stránku mluvnických projevů

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

V předmětu český jazyk a literatura se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Občan, občanská společnost a stát- občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku)- principy soužití s minoritami (1. - 5. ročníku)
Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS

Evropa a svět nás zajímá- rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa (1. - 5. ročník- texty v čítance, zážitky z prázdnin)

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě (4. - 5. r. výroba reklamního letáku)
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým" a „fiktivním" obsahem (4. - 5. ročník- výroba reklamního letáku)

Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

5.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (příp. aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v českém jazyce k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel
- vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- motivuje žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
- učí žáky pozorně vnímat literární text, rozumět jeho významům a smyslu

Porozumění literárnímu textu spojené s kultivací citů a prožitků a s pochopením významu literatury pro život mladého člověka tvoří základ pro utváření trvalého zájmu žáků o hodnotnou četbu, divadlo i o hodnotnou filmovou a televizní produkci.

Kompetence k řešení problémů

Učitel
- vede žáky k tomu, aby navrhovali různá řešení problémů, dokončovali úkoly a zdůvodňovali své závěry
- vede žáky k tomu, aby si vzájemně radili a pomáhali
- hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Pozornost se zaměřuje na jevy základní, žáci se učí užívat jazykových příruček: Pravidel českého pravopisu, Slovníku spisovné češtiny a Stručné mluvnice české.

Kompetence komunikativní

Učitel
- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- vede žáky k prezentování jejich myšlenek a názorů

Kompetence sociální a personální

Učitel
- organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- učí žáky respektovat pokyny pedagogů

Kompetence občanské

Učitel
- využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- vede žáky ke zvládnutí komunikace i ve vyhraněných situacích

Pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály.

Kompetence pracovní

Učitel
- vede žáky k organizování a plánování učení
- se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence digitální

Učitel

- dává žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- vede žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- učí žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- podporuje žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici
- vede žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- učí žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce
- motivuje žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu
- umožňuje žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vede žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

5.1.2 Vzdělávací obsah předmětu český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- zná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá i velká - jednotlivá písmena a hlásky správně přečte, vysloví a napíše	**Písmena a hlásky**	**VV** – doplnění textu obrázkem **PČ**- modelování písmen	
- skládá slabiky, slova - čte slabiky, slova - tvoří jednoduché věty - hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací - rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat	**Čtení**	**VDO** – občanská společnost a škola - výchova k demokratickému myšlení v rámci třídního kolektivu - výchova samostatnosti, k sebekritice a odpovědnosti **EGS**- Evropa a svět nás zajímá- rozvoj jazykových dovedností, poznávání evropských kultur **EV**- Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí- výchova k životnímu prostředí **MDV** - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality,	
- dodržuje správné držení těla při psaní - rozlišuje psací a tiskací písmena - napíše psací písmena velké a malé abecedy - napíše slabiky, jednoduchá slova a věty - přepíše tiskací písmo do psané podoby - píše diktát jednotlivých slov a vět	**Psaní**		
- tvoří smysluplné věty - dramatizuje jednoduchý text - vypráví pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy - odříká zpaměti text básničky (min. 4 verše) - zarecituje básničku - snaží se o správné artikulování, srozumitelné mluvení	**Vyjadřovací schopnosti**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- poprosí, poděkuje, omluví se a poblahopřeje - pozná článek, nadpis, řádek, odstavec		kritické čtení a vnímání mediálních sdělení -kriticky přistupovat k médiím a vést žáky k výběru kvalitních pořadů, literatury a tisku	

Metody, formy, nástroje - sluchová analýza a syntéza, rozhovor, vyprávění, manipulace s písmeny a slabikami, zapojování všech smyslů, individuální přístup, skupinová práce
Pomůcky – tabule, magnetické tabule, nástěnné tabule, obrazy a obrázky, textilní písmena, kartičky se slabikami a se slovy, obrázková abeceda, krychle s písmeny

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu - dbá na správnou intonaci - naslouchá přednesu - rozlišuje poezii a prózu - vypráví obsah přečteného textu	**Čtení**		
- před zahájením práce s digitálními technologiemi si připraví své pracovní místo podle nastavených pravidel - po dokončení práce s digitálními technologiemi provede relaxační protahovací cviky s pomocí učitele	**Písemný projev – základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi**		
- rozliší slovo, slabiku, hlásku, písmeno - rozliší a vyjmenuje samohlásky, dvojhlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky - zná gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek - pozná slabikotvorné r, l - rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky - píše správně ů, ú	**Hlásky**		
- rozděluje slova na slabiky - rozdělí slovo na konci řádku - rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	**Slabiky**		
- smysluplně uspořádá slova ve větě - pozná párové souhlásky - spodobu na konci a uprostřed	**Slabiky** **Slova**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
slov			
- smysluplně uspořádá slova ve větě - rozliší slovo nadřazené, podřazené, souřadné - rozlišuje vlastní jména osob, zvířat a nejznámějších měst a zeměpisných názvů	**Slovní význam**		
- pozná párové souhlásky - spodobu na konci a uprostřed slov	**Znělé a neznělé souhlásky**		
- pozná konec věty a začátek věty následující začíná velkým písmenem - rozlišuje druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, přací - zná a správně používá interpunkční znaménka - seřadí věty v textu - spojí dvě nebo více vět do souvětí	**Věta a souvětí** **Spojky a jejich funkce**		
- vyjmenuje názvy slovních druhů - v jednoduchých případech pozná podstatná jména a slovesa	**Slovní druhy**		
- řadí slova podle abecedy	**Abeceda**		Podle prvního písmena
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - vyjadřuje se spisovně ve větách - vyjádří svůj názor, pocity - rozliší české věty od jiných jazyků	**Vyjadřovací schopnosti**		
- ovládá základní formy společenského styku	**Sloh**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - vypravuje jednoduchý děj podle obrázkové osnovy - zvládne jednoduchý popis			

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení - čte potichu i předčítá nahlas - orientuje se v textu - využívá četbu jako zdroj poznatků - plynule čte s porozuměním, rozumí písemným nebo mluveným pokynům - reprodukuje text - odliší pohádku od ostatních vyprávění	**Čtení**		
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova souřadná - vyhledá v textu slova příbuzná	**Slovo a skutečnost**		
- zná obojetné souhlásky - zná vyjmenovaná slova a jejich pravopis	**Vyjmenovaná slova**		
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	**Slovní druhy**		
- pozná podstatné jméno -určí rod, číslo, pád podstatného jména	**Podstatná jména**		
-rozlišuje názvy obcí a ulic a správně je píše	**Vlastní jména**		
- pozná sloveso -určí osobu, číslo a čas sloves	**Slovesa**		
- zná příklady slov souznačných a protikladných a umí je použít ve větě	**Slovo a skutečnost**		
- umí abecedu - řadí slova podle abecedy	**Abeceda**		
- pozná větu a souvětí zapíše souvětí vzorcem - ve větě jednoduché určí	**Vzorce souvětí** **Skladební dvojice**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
skladební dvojice			
- orientuje se v textu slyšeném i čteném - vypravuje podle osnovy, sestaví jednoduchou osnovu - věrohodně popíše předmět - umí telefonovat - napíše adresu, přání, pozdrav na pohlednici - formuluje jednoduché otázky a odpovědi - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou výslovnost - v mluvené řeči správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	**Vyjadřovací schopnosti** **Společenský jazyk a jeho formy**	**EGS**	
- dbá na úpravu v sešitě - procvičuje si psaní správných tvarů psacího a tiskacího písma	**Psaní**		
- před zahájením práce s digitálními technologiemi si samostatně připraví své pracovní místo pro práci s digitálními technologiemi - po dokončení práce s digitálními technologiemi samostatně provede relaxační protahovací cviky - uplatňuje návyky při psaní na školních digitálních zařízeních - pracuje s textem v textovém editoru	**Písemný projev – základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi** **Technika psaní na klávesnici a na dotykovém zařízení, úprava textu v textovém editoru, práce v textovém editoru (mazání znaků, označování znaků, slov, částí textu atd.)**		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- seznámí se s jazykem jako s prostředkem komunikace	**Mateřský jazyk**		
- rozliší větu jednoduchou a souvětí - vyhledá základní skladebné dvojice, v neúplné základní skladební dvojici označí základ věty - odliší větu jednoduchou a souvětí - změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodné spojovací výrazy	**Věta, souvětí** **Skladba**		
- seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem	**Pravopis-shoda přísudku s podmětem**		
- rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená - užívá slova spisovná, výstižná, slova citově zabarvená	**Význam slov**		
- rozlišuje slova ohebná a neohebná - určí slovní druhy	**Slovní druhy**		
- rozlišuje předpony a předložky a správně je píše - určí slovní základ (předpona, kořen, přípona, koncovka)	**Stavba slova**		
- zná vzory podstatných jmen - určí rod, číslo, pád a vzor - skloňuje podstatná jména podle vzorů - píše správně zeměpisné názvy	**Podstatná jména**		
- pozná zvratná slovesa, neurčitek - určí osobu, číslo, čas	**Slovesa**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- časuje slovesa v čase přítomném, minulém, budoucím			
- vyhledává v abecedním seznamu (rejstřík, slovník, telefonní seznam)	**Abeceda**		
- správně píše skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně - uvádí příklady užití ve větách	**Skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně**		
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	**Vyjmenovaná slova**		
- vypravuje podle osnovy - vede dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu - vyjadřuje se v běžných situacích - zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu	**Základní techniky mluveného projevu** **Komunikační žánry a pravidla** **Mimika, gesta**	**MV**	
- čte nahlas i potichu - rozumí přiměřeně náročnému textu a reprodukuje ho - odliší podstatné a okrajové informace - vybere si četbu podle svého zájmu a udělá zápis do čtenářského deníku - seznámí se s některými autory dětských knih	**Čtení - praktické a věcné čtení a naslouchání** **Poslech literárních textů** **Zážitkové čtení a naslouchání** **Tvořivé činnosti s literárním textem** **Základní literární pojmy**	**MV**	Rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka
- přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu - porozumí významu piktogramu - využívá klíčová slova při	**Čtení – vyhledávací čtení a využívání klíčových slov, čtení elektronických textů, význam piktogramů** **Mluvený projev – pravidla**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
vyhledávání informací - na příkladu uvede způsoby komunikace, které je možné využít v každodenním životě - dodržuje pravidla bezpečnosti při elektronické komunikaci - napíše SMS, vhodně využije emotikony	**bezpečnosti elektronické komunikace** **Žánry písemného projevu – SMS**		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu - rozpozná umělecké vybrané žánry – pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, comics - zná elementární literární pojmy - tvoří vlastní literární text na dané téma	**Poslech literárních textů** **Zážitkové čtení a naslouchání** **Tvořivé činnosti s literárním textem** **Základní literární pojmy**	VV - ilustrace Literárně dramatická výchova	Literární výchova Verš, rým, přirovnání, divadelní představení, herec, režisér, spisovatel, básník, kniha, čtenář
- volně reprodukuje text - vytvoří zkrácený zápis textu - recituje básně (přiměřené věku) - sestaví osnovu k popisu a vyprávění - podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje - zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu - napíše dopis, telegram, příspěvek do časopisu, pozvánku, oznámení - rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě	**Vyjadřovací schopnosti** **Vypravování** **Žánry písemného projevu**	**MV**	
- přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu - využívá orientační prvky v textu - vyhledá informace ve slovnících, dětských encyklopediích a v doporučených online zdrojích porovná informace ze dvou	**Čtení** **– věcné čtení (porovnávání informací z více zdrojů), čtení elektronických textů** **Mluvený projev** **– pravidla bezpečnosti elektronické komunikace** **Žánry písemného projevu**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
zdrojů - rozhodne, které informace v textu jsou pro smysl textu podstatné a nepodstatné - zaznamená si vhodnou formou informace a data, s nimiž chce v budoucnu pracovat - využije pro záznam a porovnání informací digitální technologie (např. myšlenková mapa, textové zpracování, tabulka) - vhodně se zapojí do elektronické komunikace, udržuje ji a ukončí ji - napíše e-mail - vyplní elektronickou přihlášku do školního kroužku	**– e-mail, elektronický formulář**		
- určí všechny slovní druhy	**Slovní druhy**		
- určí rod, číslo, pád, vzor podstatných jmen - podstatná jména skloňuje podle vzorů	**Podstatná jména**		
- určí druhy přídavných jmen - zná gramatiku měkkých a tvrdých příd. jmen	**Přídavná jména**		
- pozná všechny slovesné způsoby - pozná zvratné sloveso - rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary - zná pojem příčestí minulé a umí ho vytvořit - časuje slovesa ve všech časech v oznamovacím způsobu	**Slovesa**		
- rozpozná přímou řeč a větu uvozovací - používá přímou řeč ve vypravování	**Přímá řeč**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- pozná podmět a přísudek - rozlišuje podmět holý, rozvitý, několikanásobný - užívá shodu přísudku s podmětem	**Skladba**		
- určí větu řídící a závislou - určí větu hlavní a vedlejší - pozná spojky (spojovací výrazy) v souvětí	**Souvětí**		
- správně píše názvy národností, víceslovné názvy států a jejich zkratky - správně píše názvy uměleckých děl, novin, časopisů	**Vlastní jména, názvy**	Vl – státy, národnosti	

5.2 Anglický jazyk

5.2.1 Charakteristika předmětu anglický jazyk

5.2.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace předmětu anglický jazyk posílena o 1 disponibilní hodinu.
Výuka anglického jazyka probíhá od 2. ročníku.
Vyučovací předmět anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve 2. – 5. ročníku následovně:
2. r. - 1 hodina týdně,
3. - 5. r. - 3 hodiny týdně.

Výuka probíhá v jazykové učebně a v kmenových třídách. Dělení na skupiny bude v rámci ročníku v závislosti na počtu žáků ve třídě.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu anglický jazyk na 1. stupni:
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě
- pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku
- žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě
- v kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích
- bohatě jsou využívány jednoduché říkánky, písně, nacvičování dialogů a konverzace
- od 2. ročníku se seznamují s grafickou stránkou anglického jazyka
- ve vyučovací hodině kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací
- součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé mezipředmětové projekty
- žáci se mohou účastnit olympiád, jazykových soutěží apod.

Na konci 5. ročníku dosáhnou žáci úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.
Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

V předmětu anglický jazyk se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.
Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.
Rozvoj schopností poznávání- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů (1. - 5. r.)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS
Evropa a svět nás zajímá- lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy (3. - 5. r.)

Multikulturní výchova – MKV
Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:
Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)
Multikulturalita- naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem;
- význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání (3. - 5. r.)
Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

5.2.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (případně aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v anglickém jazyce k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel
- postupně rozvíjí schopnosti žáka chápat a správně interpretovat slyšené i čtené cizojazyčné texty a přiměřeně na ně reagovat
- vede žáky ke stálému zdokonalování se v jazyce
- vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle
- motivuje žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
- učí žáky pozorně vnímat text, rozumět jeho významu a smyslu
pomáhá žákovi osvojovat si učební postupy potřebné k efektivnímu studiu cizích jazyků
- seznamuje žáky se základními poznatky z reálií anglicky mluvících zemí, zvyky a sociálními konvencemi

Kompetence k řešení problémů

Učitel
- umožňuje žákům navrhovat různá řešení problémů, dokončovat úkoly a zdůvodňovat jejich závěry
- vede žáky ke vzájemné spolupráci
- hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- zaměřuje pozornost na jevy základní, učí žáky využívat jazykových příruček

Kompetence komunikativní

Učitel
- zvyšuje celkovou úroveň vyjadřování i vzájemného chování a současně rozvíjí intelektuální, etickou, emocionální a estetickou složku osobnosti
- rozvíjí schopnost vést rozhovor i souvisle hovořit v rámci nejběžnějších situací každodenního života, a to jazykově správně a z hlediska výslovnosti co nejblíže normě, schopnost písemně zformulovat nejběžnější typy sdělení s respektováním základních pravopisných pravidel
- vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vede žáky k prezentování jejich myšlenek a názorů

Kompetence sociální a personální

Učitel
- organizuje práci ve skupinách tak, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence občanské

Učitel
- rozšiřuje všeobecný kulturní obzor, který je předpokladem k formování postojů vedoucích k vytváření porozumění mezi národy, k pěstování vzájemné tolerance a respektu, k úctě ke kulturním hodnotám jiných národů
- využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí

Pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály.

Kompetence pracovní

Učitel
- vede žáky k organizování a plánování učení

- se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence digitální

Učitel
- vede žáky k samostatnému vyhledávání, používání, prezentování a hodnocení informací efektivně pro daný účel nebo potřebu
- jako zdroj informací využívá - audiovizuální zdroje, digitalizované zdroje, webové stránky, hry a výukové programy pro využití na počítači, interaktivní tabule, tablety aj.
- motivuje žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

5.2.2 Vzdělávací obsah předmětu anglický jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ➢ zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal ➢ píše slova na základě vizuální předlohy	- rozvíjení srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka - slovní zásoba – rozvíjení slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům; - tematické okruhy – rodina, škola, zvířata, oblečení - jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - pasivně asi 30 výrazů a vět	**OSV** **MKV** HV PV M TV	

Materiály z učebnice a pracovního sešitu, kazeta s poslechy, audio a video technika, počítače, obrazový a kopírovaný materiál, názorné pomůcky

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ➢ rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu ➢ rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu ➢ přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení ➢ píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	**zvuková a grafická podoba jazyka** - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov **slovní zásoba** - základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - práce se slovníkem **tematické okruhy** - volný čas, povolání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), příroda, počasí - rozšíření slovní zásoby – okruhy domov, rodina, škola, lidské tělo, jídlo, zvířata **mluvnice** - základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	**OSV** **MKV** HV PV M TV	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 4.

Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Introduction		**MKV** – Multikulturalita – Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění **EGS** - Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice anglicky mluvících národů	
• vyjmenuje barvy, měsíce, čísla od 1-20, písmena abecedy • tvoří otázky a odpovědi	Barvy Měsíce Čísla Abeceda Sloveso „být“		
Let´s play			
• vyjmenuje volnočasové aktivity • sdělí, které umí a neumí	Sloveso Can/Can´t Hudba ve světě		
Clothes			
• pojmenuje základní druhy oblečení • popíše, co má na sobě oblečené • pojmenuje roční období • zeptá na cenu	Oblečení Roční období Přítomný čas průběhový Svátky ve světě Nakupování		
My bedroom			
• vyjmenuje předměty a nábytek v domě • zeptá se, kde se předměty nacházejí	Předložky místa Nábytek Bydlení ve světě		
Wild animals			
• vyjmenuje zvířata a části těla • tvoří otázky a zápor	Zvířata Sloveso „mít“ Zvířata v Británii		
Camping			
• vyjmenuje potraviny • zeptá se a odpoví, která jídla má rád	Jídlo a potraviny Přítomný čas prostý, otázka Kempování		
➢ Očekávané výstupy ➢ POSLECH S POROZUMĚNÍM ➢ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností ➢ rozumí slovům a jednoduchým větám pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu			

Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
➢ rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu ➢ MLUVENÍ ➢ ***zapojí se do*** jednoduchých rozhovorů ➢ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➢ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá ➢ ČTENÍ S POROZUMĚNÍM ➢ vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům ➢ rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ➢ PSANÍ ➢ s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života ➢ vyplní osobní údaje do formuláře ➢ **DIGITÁLNÍ KOMPETENCE** ➢ vede si elektronický slovníček s osvojovanou slovní zásobou ➢ napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase ➢ pod vedením učitele vyžívá interaktivní výukové materiály ➢ seznamuje se s terminologií anglického jazyka pro práci s digitálními technologiemi		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 5.

Učivo		Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Introduction		**MKV** – Multikulturalita – Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění **EGS** - Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice anglicky mluvících národů	
• pozdraví, představí se • tvoří otázky a odpovědi • používá neurčitý člen • chápe význam vazby "there is/are" • rozumí a používá povely • počítá do 100 • ovládá anglickou abecedu • vytvoří množné číslo	Pozdravy Členy - a/an Vazba - Is/are there….? Povely Čísla Abeceda Množné číslo – pravidelné a nepravidelné		
Friends and family			
• vypráví jednoduchou formou o sobě a své rodině • vyjmenuje zahraniční země a jejich hlavní města • vyjmenuje dny v týdnu	Sloveso být Přivlastňovací zájmena Přivlastňovací pád `s Yes/No/Wh otázky		
My world			
• řekne, co vlastní nebo nevlastní • vyjmenuje školní předměty a svůj rozvrh	Vlastnictví Přídavná jména Mazlíčci Školní předměty		
Time			
• určuje čas • hovoří o svých každodenních aktivitách, koníčcích a zálibách • popíše svůj typický den	Časové předložky Přítomný čas prostý Denní rutina Volnočasové aktivity Hudební nástroje		
Očekávané výstupy **POSLECH S POROZUMĚNÍM** ➢ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností ➢ rozumí slovům a jednoduchým větám pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ➢ rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu **MLUVENÍ**			

Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
➢ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ➢ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➢ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** ➢ vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům ➢ rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu **PSANÍ** ➢ s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života ➢ vyplní osobní údaje do formuláře **DIGITÁLNÍ KOMPETENCE** ➢ napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech ➢ vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů ➢ dodržuje pravidla bezpečné práce s online aplikacemi - elektronický formulář – osobní údaje, vytvoření hesla apod.		

5.3 Matematika

5.3.1 Charakteristika předmětu matematika

5.3.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace: 1. ročník 4 hodiny týdně
2. - 5. ročník 5 hodin týdně
Časová dotace je posílena o 4 disponibilní hodiny.

Výuka probíhá v kmenových třídách, popř. v počítačové a multimediální učebně.
Ve vyučovacím procesu je využito skupinové formy práce, frontální i samostatné práce.

Vzdělávací obsah předmětu matematika je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. **Čísla a početní operace**

- osvojení aritmetických operací
  - ➢ dovednost provádět operaci
  - ➢ algoritmické porozumění
  - ➢ významové porozumění
- získávání číselných údajů měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním
- seznámení s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací

2. **Závislosti, vztahy a práce s daty**

- rozpoznávaní určitých typů změn a závislostí
  - ➢ seznámení s jejich reprezentacemi
  - ➢ uvědomění si změn a závislosti známých jevů
  - ➢ pochopení, že změnou může být růst i pokles, ale také nulovou hodnotu
  - ➢ jejich analýza z tabulek, diagramů a grafů
  - ➢ v jednoduchých případech jejich konstrukce, vyjádření matematickým předpisem, jejich modelace s využitím vhodného počítačového software nebo graf. Kalkulátorů

3. **Geometrie v rovině a prostoru**

- určení a znázornění geometrických útvarů
- geometrické modelování reálné situace
- hledání podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás
- uvědomění si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru)
- porovnávání, odhadování, měření délky, velikosti úhlu, obvodu a obsahu (resp. povrch a objem)
- zdokonalování grafického projevu

4. **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**

- jejich řešení může být nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení, měly by prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání

- řešení problémové situace a úloh z běžného života, pochopení a analýza problému, třídění údajů, provádění situačních náčrtů, řešení optimalizačních úlohy
- řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posilování vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování, podchycení i těch žáků, kteří jsou v matematice méně úspěšní
- využívání prostředků výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používání některých dalších pomůcek, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách

V předmětu matematika se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova – OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům. Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost a tvořivost.

Výchova demokratického občana – VDO

Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.
Také tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – EGS

Evropa a svět nás zajímá - Naši sousedé v Evropě – grafy a tabulky
Objevujeme Evropu a svět - mezinárodní setkávání – soutěž Klokan

Multikulturní výchova – MKV

Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost. Důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích, uplatňování principu slušného chování (základní morální normy), lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.
Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy).
Multikulturalita - naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem.
Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám, nekonfliktní život v multikulturní společnosti,

aktivní spolupodílení se dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Environmentální výchova – EV

Učitelé užívají témata EV v aktuálních slovních úlohách v průběhu celého vyučovacího procesu. Prolíná učivem všech ročníků.

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě.
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem.

Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

5.3.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (případně aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v matematice k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel
- vede k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh
- vede ke zdokonalování grafického projevu, rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci
- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit, stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu, vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

Učitel
- se snaží rozvíjet u žáka důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
- vede žáky k sebekontrole, k systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti
- podněcuje žáky k provádění rozborů problémů a plánu řešení, k odhadování výsledků, k volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků
- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků, klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti
- vede žáky k plánování úkolů a postupů, zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení, dodává žákům sebedůvěru

Kompetence komunikativní

Učitel
- vede k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

Učitel
- vede ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, učí je pracovat v týmu
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch, podněcuje žáky k argumentaci, hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanské

Učitel

- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení
- učí je hodnotit svoji práci a práci ostatních, vede je k ohleduplnosti a taktu, učí je vnímat složitosti světa
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Učitel
- vede žáky k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učí je využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- pro žáky s postižením má učitel k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů, a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek
- vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů

Kompetence digitální

Učitel
- učí žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivuje žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- klade důraz na používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů

5.3.2 Vzdělávací obsah předmětu matematika

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE ➢ počítá předměty v souboru do 20, vytváří soubory s počtem prvků do 20 ➢ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20 ➢ užívá lineární uspořádání do 20 ➢ zobrazí číslo na číselné ose ➢ provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 20 ➢ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace ➢ používá přirozená čísla k modelování reálných situací	- pozná číslice 1 – 20 - přečte čísla do 20 - napíše čísla do 20 - rozumí pojmům: méně, více, první, poslední, větší, menší - seřadí čísla podle velikosti - zapíše čísla do 20 na číselnou osu - zná a používá matematické symboly +, - , = , < , > - sčítá zpaměti do 20 bez přechodu desítky - odčítá zpaměti do 20 bez přechodu desítky - provádí rozklad na desítky a jednotky - řeší jednoduché slovní úlohy	**VDO** - Občan, občanská společnost a stát - výchova k samostatnosti, k sebekontrole, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost **EV**- Vztah člověka k prostředí - výchova k životnímu prostředí (aplikováno ve slovních úlohách) **VV**- obrázky stejného druhu podle počtu **VV, PV**- znázornění slovní úlohy
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ➢ rozezná, pojmenuje, vymodeluje rovinné útvary a jednoduchá tělesa (čára rovná, křivá, čtverec, obdélník, kruh, krychle, koule)	- umí pojmenovat jednoduché geometrické útvary - modeluje jednoduché geometrické útvary v rovině krychle, koule, kvádr, válec - geometrické útvary třídí podle tvaru, velikosti, barev - orientuje se v prostoru- nahoře, dole, před, za	**VV, PV**- užití barev, vystřihování, modelování
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ➢ doplňuje tabulky a posloupnosti čísel do 20 orientuje se v čase	- zná značku pro korunu	

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE ➢ počítá předměty v souboru do 100 ➢ vytváří soubory s počtem prvků do 100 ➢ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100 ➢ užívá lineární uspořádán do 100 ➢ zobrazí číslo do 100 na číselné ose ➢ provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 100 ➢ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace ➢ využívá vlastností sčítání při vyvození násobilky	**Počítání do dvaceti** - sčítá zpaměti do 20 s přechodem desítky - odčítá zpaměti do 20 s přechodem desítky **Počítání do sta** - seřadí čísla podle velikosti vzestupně i sestupně - zapíše čísla do 100 na číselnou osu - sčítá zpaměti do 100 bez přechodu desítky - sčítá zpaměti do 100 -desítky - odčítá zpaměti do 100 bez přechodu desítky - odčítá zpaměti do 100 -desítky - provádí rozklad na stovky, desítky a jednotky - zná význam závorek - počítá příklady se závorkami - řeší jednoduché slovní úlohy **Násobení do 50** - seznámí se s principem násobilky v oboru do 50 - zná symboly pro násobení a dělení	**VDO**- Občan, občanská společnost a stát - výchova k samostatnosti, k sebekontrole, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost **EGS**- Objevujeme Evropu a svět-mezinárodní soutěže, Klokan **EV**- Vztah člověka k prostředí - výchova k životnímu prostředí, (slovní úlohy)
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ➢ rozezná, pojmenuje, vymodeluje rovinné útvary a jednoduchá tělesa (bod, přímka, úsečka, kvádr, válec) ➢ porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úseček	- rozumí pojmu: bod, přímka, čára, úsečka - narýsuje přímku, lomenou čáru, - narýsuje úsečku dané délky - zná rozdíl mezi přímkou, přímou a křivou čárou - pojmenuje geometrická tělesa: krychle, kvádr, koule, válec	**VV, PV**- znázorňování, modelování
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ➢ doplňuje tabulky a	- provede zápis slovní úlohy - řeší slovní úlohy s výpočty do sta	**VV, PV**- znázorňování, modelování

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy
posloupnosti čísel do 100 ➢ popisuje jednoduché závislosti z praktického života		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE ➢ počítá předměty v souboru do 1000 ➢ vytváří soubory s počtem prvků do 1000 ➢ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000 ➢ užívá lineární uspořádán do 1000 ➢ zobrazí číslo do 1000 na číselné ose ➢ provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 1000 ➢ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace ➢ využívá vlastností sčítání při vyvození násobilky ➢ používá písemné algoritmy početních operací ➢ provádí početní operace v oboru násobilky	**Počítání v oboru do sta** - zaokrouhluje přirozená čísla na stovky - sčítání dvojciferných čísel zpaměti - odčítání dvojciferných čísel zpaměti - písemné sčítání dvojciferných čísel - písemné odčítání dvojciferných čísel Násobení v oboru násobilky dělení v oboru násobilky **Počítání v oboru do 1000** - seřadí čísla podle velikosti vzestupně i sestupně - zapíše čísla do 1000 na číselnou osu - sčítá zpaměti do 1000 - odčítá zpaměti do 1000 - zápis čísla v desítkové soustavě - znázornění čísla na číselné ose, teploměru, modelu **Násobilka** - násobí, dělí v oboru násobilky - dělení se zbytkem - násobení a dělení mimo obor násobilky • násobení násobků 10 • dělení násobků 10 jednociferným číslem • násobení dvojciferných čísel jednociferným číslem • násobení trojciferných čísel jednociferným číslem • dělení mimo obor násobilky	**VDO** - Občan, občanská společnost a stát - výchova k samostatnosti, k sebekontrole, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost **EGS**- Objevujeme Evropu a svět-mezinárodní soutěže, Klokan **EV**- Vztah člověka k prostředí - výchova k životnímu prostředí (aplikováno ve slovních úlohách) **Prv** – měření
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ➢ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci ➢ porovnává velikost útvarů,	- úsečka - polopřímka, polopřímka opačná - vzájemná poloha dvou přímek - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník,	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy
měří a odhaduje délku úsečky ➢ rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník - porovnává velikost útvarů - měří a odhaduje délku úsečky - vymodeluje a popíše jednoduché základní útvary v prostoru kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec - délka úsečky - jednotky délky a jejich převody	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ➢ orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času ➢ popisuje jednoduché závislosti z praktického života ➢ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- jednotky hmotnosti - jednotky objemu - závislosti a jejich vlastnosti - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚKOLY A PROBLÉMY ➢ řeší jednoduché praktické slovní úlohy	- nakupujeme školní potřeby - nakupujeme v mlékárně - nakupujeme hračky	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE ➢ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení (- využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu - využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení jednoduchých úloh užitím závorek) ➢ provádí písemné početní operace v oboru do 1 000 000 ➢ zaokrouhluje čísla do 1000 000, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru do 1 000 000 ➢ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru 1 000 000 ➢ modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku ➢ porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	- zapíše čísla do 1 000 000 - přečte čísla do 1 000 000 - sčítá zpaměti i písemně do 1000 000 - odčítá zpaměti do 1 000 000 - odčítá písemně do 1 000 000 - zaokrouhluje přirozená čísla - orientuje se na číselné ose do 1 000 000 - pamětné násobení a dělení - písemné násobení dvouciferným činitelem - písemné dělení jednociferným dělitelem - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z života - využívá názorné obrázky určování 1/2, ¼, 1/3, 1/5, 1/10 celku - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny - porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem - sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem pomocí názorných obrázků	**EGS** - Objevujeme Evropu a svět-mezinárodní soutěže, Klokan - Evropa a svět nás zajímá-naši sousedé v Evropě, lidnatost států a měst, tabulky a grafy **VDO** - Občan, občanská společnost a stát - výchova k samostatnosti, k sebekontrole, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost **EV**- vztah člověka k prostředí lidské aktivity a problémy životního prostředí (slovní úlohy)
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ➢ narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce ➢ sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod	- rozpozná tělesa (krychle, kvádr, válec) a určí na nich základní rovinné útvary - narýsuje kružnici s daným poloměrem - narýsuje obecný trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran - narýsuje čtverec a obdélník s	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy
mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran ➢ sestrojí rovnoběžky a kolmice ➢ určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic - dodržuje zásady rýsování - sčítá, odčítá a násobí graficky úsečky - určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary - určí osu souměrnosti překládáním papíru - určí souřadnice bodu ve čtvercové síti	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ➢ vyhledává, sbírá a třídí data ➢ čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy ➢ doplní údaje, které chybí v tabulce ➢ využije pro uspořádání získaných dat tabulku	- provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit) - porovnává zadaná data podle daného kritéria - posuzuje reálnost vyhledaných údajů - doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu - vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data - práce s daty v elektronické podobě	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
Přirozená čísla ➢ provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel ➢ zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel ➢ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	**Počítání v oboru přirozených čísel** - zapíše a přečte čísla větších než milion - orientuje se na číselné ose v oboru přirozených čísel - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - násobí písemně trojciferným činitelem, dělí jednociferným dělitelem - seznámí se s dělením dvouciferným dělitelem	**EGS** - Objevujeme Evropu a svět-mezinárodní soutěže, Klokan **EV** - vztah člověka k prostředí -lidské aktivity a problémy životního prostředí (prolíná učivem v řešení slovních úloh) **VDO** - Občan, občanská společnost a stát - výchova k samostatnosti, k sebekontrole, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost **EGS** - Evropa a svět nás zajímá - naši sousedé v Evropě, lidnatost států a měst, tabulky a grafy
Zlomky a desetinná čísla ➢ modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku ➢ porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel ➢ přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	**Zlomky a desetinná čísla** - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života - přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu - porovná desetinná čísla v řádu desetin	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy
Celá čísla ➢ porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	**Celá čísla** - znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – až + 100 - nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ➢ vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- doplní údaje do připravené složitější tabulky nebo diagramu - vyhledá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití %) - používá jednoduché převody jednotek času při práci s daty	
- zapíše a utřídí získaná data (např. výsledky pozorování) s využitím digitálních technologií - rozhodne, která data jsou podstatná s ohledem na řešený problém získá nebo dohledá chybějící data v doporučeném digitálním zdroji - využije pro uspořádání získaných dat tabulku, diagram, schéma - navrhne způsob grafického záznamu informací za pomoci digitálních technologií	**Práce s doporučenými digitálními zdroji** **Třídění získaných nebo vyhledaných dat podle daných/zvolených kritérií** **základy práce s daty v tabulkovém procesoru**	
➢ **GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** ➢ **Rozšíření a prohloubení učiva** ➢ narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce ➢ sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran ➢ sestrojí rovnoběžky a kolmice ➢ určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- narýsuje kružnici s daným poloměrem - narýsuje obecný trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran - narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic - dodržuje zásady rýsování - sčítá, odčítá a násobí graficky úsečky - určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců a obdélníků - používá základní jednotky obsahu	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy
	bez vzájemného převádění	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY ➢ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky ➢ posoudí, kdy mu digitální technologie napomohou při řešení úloh a problémů vycházejících z praktického života a využije je	- vyhledá v textu jednoduché úlohy potřebné údaje a vztahy - volí vhodné postupy pro řešení jednoduché úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost - objevování a experimentování s digitálními technologiemi při řešení matematických problémů	

5.4 Informatika

5.4.1 Charakteristika předmětu informatika

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

5.4.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět informatika je realizován ve 4. a 5. ročníku. Časová dotace je 1 hodina týdně.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.
V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.
Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.
Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

V předmětu informatika se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.
Psychohygiena – hledání pomoci při obtížích
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak)

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:
Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.
Také tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS

Objevujeme Evropu a svět – mezinárodní setkávání

Multikulturní výchova – MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:
Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.
Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)
Multikulturalita - naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem;
Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, hodnotící prvky ve sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem

Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

5.4.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (příp. aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v informatice k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel
- vede žáky k umění samostatně ovládat počítač
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vede žáky k samostatnému řešení problémů s ovládáním počítače - využití *nápovědy* a spolupráce se spolužáky
- vede žáky k přehlednému zápisu poznámek, aby si dokázali poradit s problémem sami
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

Učitel
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k vyhledávání informací a jejich porozumění
- vede žáky k umění samostatně si poradit při řešení zadaných úloh
- vede žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení
- seznamuje žáky s problémy a úlohami, které mívají i více správných řešení

Kompetence komunikativní

Učitel
- se zajímá o názory a zkušenosti žáků
- vytváří příležitost k relevantní komunikaci mezi žáky
- vede žáky ke komunikaci na dálku, využívá elektronickou poštu a internet
- vede žáky k vyjadřování se správnou terminologií
- při komunikaci s žáky nabádá k dodržování vžitých pravidel (určité náležitosti, forma vhodná pro danou technologii apod.)

Kompetence sociální a personální

Učitel
- nabádá žáky ke kolegiální radě či pomoci, při projektech k práci a klidné komunikaci v týmu
- usměrňuje žáky při práci ve skupině při rozdělování úkolů, plánování času a práce, při dodržování harmonogramu
- vede žáky k možnostem komunikovat přes internet
- vede žáky k toleranci k výkonu druhého
- přizve žáky k hodnocení své práce i práce ostatních

Kompetence občanské

Učitel
- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

- žáky seznamuje s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (počítačové pirátství, ochrana osobních dat, hesla apod.)
- žáky upozorňuje na obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu a vede žáky ke kritickému myšlení a hodnocení těchto stránek

Kompetence pracovní

Učitel
- umožní žákům samostatně řešit zadané úkoly
- sleduje pokrok všech žáků
- vede žáky k ovládání myši a dalších součástí počítače
- nabádá žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny pro práci s výpočetní technikou

Kompetence digitální

Učitel
- vede žáky k dovednostem ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k dovednosti samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vytváří žákům příležitosti k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu a k tomu si volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- umožní žákům vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- nabádá žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- vede žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, k neustálému seznamování se s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosů a reflektování rizika jejich využívání
- vede žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací
- usměrňuje žáky tak, aby v digitálním prostředí jednali eticky

5.4.2 Vzdělávací obsah předmětu informatika

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika

4. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
● pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ● vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem ● edituje digitální text, vytvoří obrázek ● přehraje zvuk či video ● uloží svoji práci do souboru, otevře soubor ● používá krok zpět, zoom ● řeší úkol použitím schránky ● dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	**Ovládání digitálního zařízení** Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu		
● uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ● najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ● propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí ● pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ● při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ● rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	**Práce ve sdíleném prostředí** Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení		

● sestaví robota podle návodu ● sestaví program pro robota ● oživí robota, otestuje jeho chování ● najde chybu v programu a opraví ji ● upraví program pro příbuznou úlohu ● pomocí programu ovládá světelný výstup a motor ● pomocí programu ovládá senzor ● používá opakování, události ke spouštění programu ●	**Základy robotiky se stavebnicí** Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru		
● sdělí informaci obrázkem ● předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ● zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text ● zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ● obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	**Úvod do kódování a šifrování dat a informací** Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce		

Zdroje:
metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs
učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/
Jednoduché ovládání počítače http://home.pf.jcu.cz/jop/
Datová Lhota https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika

5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
● pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ● doplní posloupnost prvků ● umístí data správně do tabulky ● doplní prvky v tabulce ● v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	**Úvod do práce s daty** Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu		
● sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ● popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy ● ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	**Základy programování – příkazy, opakující se vzory** Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur		
● nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ● určí, jak spolu prvky souvisí	**Úvod do informačních systémů** Systém, struktura, prvky, vztahy		
● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy ● v programu najde a opraví chyby	**Základy programování – vlastní bloky, náhoda** Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt		
● rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ● rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ● vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ● přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ● rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit ● cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů			
● pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty ● pomocí obrázku znázorní jev ● pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	**Úvod do modelování pomocí grafů a schémat** Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model		
● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav ● v programu najde a opraví chyby ● používá události ke spuštění činnosti postav ● přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ● upraví program pro obdobný problém ● ovládá více postav pomocí zpráv	**Základy programování – postavy a události** Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt		

Zdroje:
metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)
učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)

5.5 Digitální gramotnost

5.5.1 Charakteristika předmětu digitální gramotnost

5.5.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět digitální gramotnost je realizován ve 4. ročníku. Časová dotace je 1 hodina týdně. Jedná se o hodinu z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu.

Předmět digitální gramotnost umožňuje žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

V předmětu digitální gramotnost se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.

Také tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Multikulturní výchova – MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)

Multikulturalita -naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem;

Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- identifikování základních orientačních prvků v textu

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu -v každém 9. ročníku bude v rámci přírodovědných předmětů zpracován projekt.

Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

5.5.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (příp. aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v digitální gramotnosti k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- zadávanými úkoly vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají žáci zkušeností s jiným SW
- zadává úlohy vedoucí ke spolupráci s ostatními žáky, používání nápovědy (help) u jednotlivých programů, literatury apod.
- vede žáky k využívání svých poznámek při praktických úkolech, tak aby se žáci naučili pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

Učitel
- zadává úlohy a projekty, které vedou k tvořivému přístupu žáků při jejich řešení, učí žáky chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- působí v roli konzultanta – vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

Učitel
- zadává úlohy, které vedou ke komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce žáci odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci vyžaduje dodržování vžitých konvencí a pravidel (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

Učitel
- při práci vede žáky ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech je učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- přibírá žáky k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

Učitel
- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla…) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo…)
- při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

Učitel
- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- umožňuje žákům využívat ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

Učitel
- vede žáky k dovednostem ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k dovednosti samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vytváří žákům příležitosti k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu a k tomu si volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- umožní žákům vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- nabádá žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- vede žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, k neustálému seznamování se s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosů a reflektování rizika jejich využívání
- vede žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací
- usměrňuje žáky tak, aby v digitálním prostředí jednali eticky

5.5.2 Vzdělávací obsah předmětu digitální gramotnost

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Digitální gramotnost

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
● samostatně zapne a vypne počítač ● ovládá myš – pohyb, tlačítka ● orientuje se na klávesnici ● enter, space, delete, caps lock… ● pojmenuje části počítače – skříň, monitor, klávesnice, myš, bedny, tiskárna	**Základy práce s počítačem** - pravé, levé tlačítko - dvojklik - funkce kláves - rozložení kláves - přihlášení do počítače - vypnout počítač	OSV - psychohygiena při práci OSV - kreativita procvičování práce s myší	
● orientuje se na tabletu ● používá vzdělávací aplikace ● kreslí na tabletu ● fotí s tabletem	**Základy práce s tabletem** - zamknutí, odemknutí - spouštění aplikací - instalace aplikací	OSV - kreativita procvičování práce s tabletem VV - kreativita	
● přihlásí se do gmailu ● používá classroom ● pracuje s e-maily ● odevzdá do classroom úkol	**Google prostředí** - e-mail - classroom		
● orientuje se na klávesnici ● píše text ve větách a odstavcích	**Psaní textu** - Google dokumenty	ČJ – sloh, gramatika	Dopis ježíškovi

● dodržuje základy typografie ● dodržuje základy gramatiky ● formátuje text	- Open Office Writer - typografické zásady - gramatické zásady¨ - formátování textu		Přání k Vánocům
● používá program MS Malování ● najde na internetu vhodný obrázek ● vytvoří jednoduchý leták či přání	**Počítačová grafika** - MS Malování - tužka, štětec, barvy - výběr - zmenšit, zvětšit - text v obrázku	M - obrazce, tělesa VV OSV - kreativita	Přání k Velikonocům
● vyhledává na internetu potřebné informace ● používá vhodné vyhledávače ● vyhledává obrázky podle zadání ● pasivně zná autorská práva	**Zpracování a využití informací** - vyhledávače - klíčová slova - vyhledávání obrázků	MV - kritické čtení	
● používá vhodně hesla ● na internetu se chová bezpečně	**Bezpečnost** - hesla - viry a antiviry - sociální sítě	prevence - kyberšikana	
● vytvoří prezentaci ● vkládá vhodně obrázky	**Prezentace** - základní úpravy - vložení obrázku	VV - kreativita	Prezentace na téma „Co budu dělat o prázdninách“

Zdroje:
metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs
učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy
https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/
Jednoduché ovládání počítače http://home.pf.jcu.cz/jop/
Datová Lhota https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole

5.6 Prvouka

5.6.1 Charakteristika předmětu prvouka

5.6.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět prvouka se vyučuje v prvním, druhém a třetím ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách, případně na vycházkách.

Vzdělávání v předmětu prvouka je založeno především na aktivních činnostech, jako je pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí.
Žáci si utváří prvotní ucelený obraz světa.
Poznávají sebe i nejbližší okolí, seznamují se s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy, poznávají vnímání lidí a vztahů mezi nimi, všímají si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, učí se porozumět světu kolem sebe a vnímat základní vztahy ve společnosti.
Porozumí soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům.
Pochopí současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Vzdělávací obsah předmětu prvouka je rozdělen na pět tematických okruhů:

1. **Místo, kde žijeme** – důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků a probuzení kladného vztahu k místu jejich bydliště a na dopravní výchovu
2. **Lidé kolem nás** – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se základními právy a povinnostmi a světem financí.
3. **Lidé a čas** – orientace v dějích a čase, vychází se od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k důležitým okamžikům v historii naší země
4. **Rozmanitost přírody**- poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody, sledování vlivu lidské činnosti na přírodu a hledání možností, jak přispět k ochraně přírody
5. **Člověk a jeho zdraví**- poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, poznávání, jak se člověk vyvíjí od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávání základních poučení o zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování a vzájemné pomoci v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí. Osvojují si v modelových situacích zdraví jako důležitou hodnotu v životě člověka.

V předmětu prvouka se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.
Tato témata OSV jsou součástí učiva prvouky:
Seberegulace a sebeorganizace- organizace vlastního času, plánování učení a studia- žák rozlišuje čas k práci a odpočinku
Psychohygiena- dobrá organizace času**-** žák rozlišuje čas k práci a odpočinku

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti
Občanská společnost a škola- škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra ve škole a demokratické vztahy ve škole
Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.
Občan, občanská společnost a stát- občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku)

Multikulturní výchova – MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:
Lidské vztahy- uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)- Škola, Soužití lidí.
- tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého
Multikulturalita - naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem

Následující témata jsou součástí učiva prvouky 1. - 2. ročník:
Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení- lidové zvyky, tradice, Vánoce, Velikonoce, Současnost a minulost v našem životě
Princip sociálního smíru a solidarity
- odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám
- nekonfliktní život v multikulturní společnosti
- aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin
Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů.

Environmentální výchova - EV

Lidské aktivity a problémy životního prostředí- odpady a hospodaření s odpady- Ekologie, Den Země- ochrana přírody a kulturních památek (1. - 3. r.)

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem
Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

5.6.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (případně aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v prvouce k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel
- vede žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímá a v čem by v budoucnu mohli uspět
- vede žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí
- vede žáky k upevňování preventivního chování
- vede žáky k orientaci ve světě informací
- vede žáky k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- pomáhá žákům řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií, orientovat se v problematice peněz a cen, odpovědně spravovat svůj osobní rozpočet

- motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel
- vede žáky k upevňování účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- vede žáky k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti, respektu k druhým, toleranci
- pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívat různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

Učitel
- vede žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech
- vede žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání
- vede žáky k efektivní, bezproblémové a bezpečné komunikaci i prostřednictvím elektronických médií
- učí žáky pojmenovávat pozorované skutečnosti a zachycovat je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- učí žáky přirozeně vyjadřovat pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek
- vede žáky k vzájemnému naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemné pomoci

Kompetence sociální a personální

Učitel
- organizuje práci ve skupinách
- podporuje efektivní spolupráci na řešení problémů
- učí žáky respektovat názory druhých
- zapojuje žáky do diskuse
- vede děti k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

Učitel
- utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- vyžaduje od žáků respektování pravidel

Kompetence pracovní

Učitel
- utváří pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- zohledňuje soudobý stav poznání a technického rozvoje

Kompetence digitální

Učitel
- klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek
- motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

5.6.2 Vzdělávací obsah předmětu prvouka

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- zná cestu do školy a zpět, riziková místa a situace - zná název školy - zná jméno třídní učitelky a ředitele školy - chová se ukázněně ve škole i mimo školu - dokáže rozlišit nežádoucí formy chování, dodržuje zásady bezpečného chování - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádá o pomoc	**Domov** **Škola** **Osobní bezpečí**	**OSV**	
- připraví si pomůcky do školy - udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce - uspořádá si pracovní místo - rozlišuje čas k práci a odpočinku	**Chování lidí**	**OSV**	
- dodržuje základní hygienické návyky - zná základy správné životosprávy – výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim apod. - zná zásady správného chování u lékaře	**Péče o zdraví, zdravá výživa**		
- pojmenuje a ukáže části těla - zná názvy běžných onemocnění - ví, co dělat v případě úrazu	**Lidské tělo** **Osobní bezpečí**		
- orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina - vyjmenuje dny v týdnu - vyjmenuje roční období a charakterizuje je - vyjmenuje kalendářní měsíce	**Orientace v čase a časový řád** **Současnost a minulost v našem životě** **Kultura**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- popíše změny v přírodě podle ročního období - časově zařadí Vánoce a Velikonoce - zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice			
- zná vztahy mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, bratr, sestra, teta apod.) - zná základní povolání	**Rodina** **Soužití lidí** **Práce a volný čas**	**MKV**	
- zná adresu svého bydliště - vypráví o svém domově, bydlišti a okolí – les, pole, potok apod.	**Domov** **Obec, místní krajina**	**EV**	
- pozná a pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata	**Živočichové**		
- rozlišuje ovoce a zeleninu	**Rostliny**		
- chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života (doprava, chemické látky v domácnosti, elektrický proud, sport a zájmová činnost), s ohněm, s mimořádnou událostí - přivolá pomoc (některým z osvojených způsobů) - v případě potřeby použije linku tísňového volání; ovládá základní způsoby komunikace s operátory (přiměřeně k věku)	**OČMS** **Sebeochrana, pomoc a prevence rizik** **Požáry**		
- v běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici - bezpečně překoná silnici rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru - v modelových situacích prokáže znalost správného cestování autem rozezná a používá bezpečnou cestu do školy	**Dopravní výchova** **Silniční provoz** **Chodník** **Silnice** **Místo pro hru** **Přecházení** **Cestování** **Prolínající téma - cesta do školy**		
- seznámí se s pojmy Peníze – hotovostní a bezhotovostní forma peněz	**Finanční gramotnost**		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti - slušně požádá o pomoc a poděkuje - zná vztahy rodina – příbuzní (sestřenice, bratranec apod.)	**Rodina** **Chování lidí** **Soužití lidí**	**MKV** – Kulturní diference (vlastní kulturní zakotvení) **OSV**	
- dodržuje základní hygienické návyky - zná základy správné životosprávy – výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim apod. - dodržuje zásady správného chování při setkání s cizími lidmi, zvířaty - učí se říkat ne - zná zásady správného chování u lékaře	**Péče o zdraví, zdravá výživa**		
- pojmenuje a ukáže části těla - zná názvy běžných onemocnění a jejich příznaky - rozliší nemoc a úraz - ví, co dělat v případě úrazu - požáry a jejich rizika	**Lidské tělo** **Osobní bezpečí** **OČMS**		
- zná nejdůležitější místa v obci - popíše krajinu v okolí obce, okolní obce - seznámí se s pověstí o vzniku obce	**Obec, místní krajina**		
- rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost - orientuje se v čase - kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty	**Orientace v čase a časový řád** **Současnost a minulost v našem životě**		
- zná zaměstnání rodičů	**Práce a volný čas**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- vysvětlí, v čem spočívají některá povolání (lékař, učitel, řidič apod.)			
- zná běžně užívané výrobky a ví, k čemu slouží - pozná význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení v domácnosti (televize, vysavač, pračka apod.) - váží si práce a jejích výsledků	**Věci a činnosti kolem nás**		
- pozoruje, popíše a porovná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - rozlišuje a zná charakteristické znaky: les, louka, zahrada, pole, rybník - má povědomí o významu životního prostředí pro člověka	**Proměny přírody** **Ekosystémy** **Ekologie**		
- rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté zná a pojmenuje běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny a jejich části - dokáže třídit ovoce a zeleninu podle daných znaků	**Příroda- rostliny**	**EV**	
- zná a pojmenuje některá domácí zvířata - zná některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota apod.) - zná vybraná volně žijící zvířata a ptáky - pojmenuje části těla zvířat	**Příroda- živočichové**		
- odhadne riziko/nebezpečnou situaci - dodržuje zásady bezpečného chování v běžných životních situacích tak, aby nedocházelo	**OČMS** **První pomoc** **Péče o zdraví a prevence rizik** **Požáry a jejich rizika**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
k ohrožení jeho fyzického i duševního zdraví a zdraví jiných	**Osobní bezpečí a podpora a ochrana duševního a fyzického zdraví**		
- správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce (při akcích školy) - rozeznává vybrané značky pro chodce - bezpečně překoná silnici se světelnými signály - rozlišuje a používá bezpečná místa pro hru - v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky - rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace “sám domů”	**Dopravní výchova** **Silniční provoz** **Chodník a stezka pro chodce** **Silnice** **Místo pro hru** **Přecházení** **Cestování** **Prolínající téma - cesta do školy**	**OSV**	
- seznámí se s pojmy- Peníze – hotovostní a bezhotovostní forma peněz	**Finanční gramotnost**		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině - ~~rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině~~	**Obec, místní krajina**		
- zná základní údaje z historie a současnosti obce - zná některé lidové a místní zvyky a tradice - orientuje se v plánku obce -popíše, kde jsou významné budovy a místa v obci	**Současnost a minulost v našem životě** **~~Báje, mýty, pověsti~~** **Regionální památky**		
- pozoruje, rozliší a popíše některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod. - změří čas, vzdálenost a teplotu s využitím digitálních technologií - naplánuje pokus, s využitím digitálních technologií jej provede - zaznamená výsledky pokusu s využitím digitálních technologií	**Vlastnosti a změny látek** **Voda a vzduch** **Nerosty a horniny, půda** **Látky a jejich vlastnosti** **– měření veličin s využitím digitálních technologií (např. digitální lupy)** **Plánování a záznam jednoduchých pokusů**		
- seznámí se se základními fyzikálními veličinami - změří délku, čas, hmotnost, objem, teplotu	**Vážení a měření**		
- rozlišuje přírodniny, lidské výtvory, suroviny	**Živá a neživá příroda**		
- zná základní rozdělení živočichů – savci, ptáci, ryby, hmyz -uvede hlavní rozlišovací znaky a popíše stavbu těla savců a ptáků	**Živočichové** **Životní podmínky** **Rovnováha v přírodě** **Ochrana přírody**	**EV**	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- ví, čím se liší rozmnožování jednotlivých skupin - rozlišuje domácí a hospodářská zvířata - zná vybraná zvířata volně žijící v určitých přírodních společenstvích (pole, louky, les apod.) - zařadí vybrané živočichy do příslušného přírodního společenství	**Ekosystémy**		
- pojmenuje části rostlin - popíše projevy života rostlin - vyjmenuje a ukáže vybrané druhy plodů a semen - vysvětlí význam semen - pozná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny (na zahrádkách, loukách, v lese) - pozná vybrané hospodářské rostliny - pozná běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby a pojmenuje je	**Rostliny** **Životní podmínky** **Rovnováha v přírodě** **Ochrana přírody** **Ekosystémy**	**EV**	
- pojmenuje a ukáže základní části lidské kostry, popíše funkci svalů a vnitřních orgánů, smysly - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem lidí, jejich přednostem i nedostatkům - podílí se na vytvoření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s počítačem, tabletem, interaktivní tabulí, mobilním telefonem apod. a pravidla dodržuje	**Člověk** **Lidské tělo, péče o zdraví, zdravá výživa, osobní bezpečí** **Péče o zdraví – pravidla při práci s digitálními technologiemi**		
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	**Situace hromadného ohrožení**		
- má povědomí o významu ochrany životního prostředí - uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě	**Ekologie** **Chování lidí**	**EV**	
- na konkrétních příkladech rozpozná	**OČMS**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
mimořádnou událost - jedná racionálně podle osvojeného schématu v případě, kdy se ztratí a zná čísla na tísňovou linku, domů, do školy - rozpozná rozdíl mezi signály (varovný signál, požární poplach, zkouška sirén) - chová se účelně v případě požáru, mimořádné události i jiných rizikových situací běžného života; hledá pomoc u důvěryhodné dospělé osoby	**Opakování učiva z předchozího ročníku** (diskuze, poznatky, zkušenosti) **První pomoc** **Mimořádné události** **Požáry** **Péče o zdraví a prevence rizik**		
- reaguje v roli chodce na ostatní účastníky SP - používá reflexní doplňky a zná jejich dopad - v modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně - rozeznává vybrané značky - bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnici s více jízdními pruhy - ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je - v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách	**Dopravní výchova** **Na chodníku** **Silnice** **Místo pro hru** **Přecházení** **Cestování autem** **Cesta dopravními prostředky** **Prolínající téma - cesta do školy**		
- zná pojmy- peníze – hotovostní a bezhotovostní forma peněz - seznámení se základy: hospodaření domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje domácnosti	**Finanční gramotnost**		

5.7 Člověk a jeho svět

5.7.1 Charakteristika předmětu člověk a jeho svět

Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.
Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět rozvíjí základní poznatky žáka o životě společnosti, o živé a neživé přírodě a jejich významu pro člověka. Vychází z prvotních zkušeností, znalostí a vědomostí žáka, ze specifik místa, kde žije.
Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět pomáhá žákům utvářet citový vztah k rodné zemi, k nejbližšímu okolí. Žáci si vytvářejí základy hodnotového systému a zdravého životního stylu. Osvojují si a upevňují vhodné chování a jednání mezi lidmi, učí se chápat rozdílnosti mezi jednotlivci a tolerovat je, navzájem si pomáhat a spolupracovat.

5.7.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení

Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémů (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Učivo vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět je členěno do pěti tematických okruhů:
1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme, se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). V rámci tohoto tematického okruhu projdou žáci ve 4. kurzem dopravní výchovy praktického výcviku. Obě tyto části probíhají v odborné učebně dopravní výchovy a na dopravním hřišti ZŠ Dlouhá Nový Jičín. Žáci se učí bezpečnému chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty.
V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty,

snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).
V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od událostí v obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji. Pozorování lze provádět na školní zahradě, kde je k dispozici řada ukázek přírodních biotopů a sledovat tak přímo v areálu školy druhovou rozmanitost zastoupených rostlin i živočichů.
V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí.

Časové vymezení
Vyučovací předmět Člověk a jeho svět se realizuje 3 hodiny ve 4. ročníku a 4 hodiny v 5. ročníku týdně.

Organizační vymezení
Základní organizační formou je vyučovací hodina. Ta probíhá ve třídě nebo na školní zahradě, která je vybavena venkovní učebnou. Dalšími doplňkovými formami výuky jsou vycházky, exkurze, výlety, cvičení v přírodě, projekty apod.

V předmětu Člověk a jeho svět se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)
Sociální rozvoj – Poznávání lidí
Poznává sebe a druhé
Rozvíjí pozornost vůči odlišnostem

Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy
Pečuje o dobré vztahy v kolektivu
Podporuje dobré chování a empatii
Respektuje a pomáhá

Výchova demokratického občana (VDO)
Občanská společnost a škola
Rozvíjí demokratické vztahy ve škole
Uplatňuje demokratické principy a hodnoty v každodenním životě školy
Utváří si vlastní názor a respektuje odlišnosti

Občan, občanská společnost a stát
Zná svá práva a povinnosti
Umí přijmout odpovědnost za své postoje a činy
Zná základní principy a hodnoty demokratického politického systému
Formy participace občanů v politickém životě
Zná volební systémy a demokratické volby
Poznává obec jako základní jednotku samosprávy státu

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Zná principy demokracie
Řeší konflikty a problémy demokratickými způsoby

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)
Jsme Evropané
Poznává kořeny a zdroje evropské civilizace
Seznámí se s institucí Evropské unie a jejím fungováním
Poznává životní styly, zvyky a tradice našich sousedů

Environmentální výchova (EVVO)
Ekosystémy
Zná význam lesa, pole a způsobu hospodaření
Poznává různé aktivity spojené s vodním hospodářstvím
Zná rozdíly mezi městem a vesnicí
Zná význam ekosystému pro přírodu i člověka

Základní podmínky života
Popíše vliv podmínek na kvalitu života rostlin a živočichů
Zná význam ovzduší pro život na Zemi
Dovede popsat principy hospodaření s přírodními zdroji

Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Dovede popsat vliv průmyslu na životní prostředí
Zná principy a způsoby hospodaření s odpady
Rozpozná význam ochrany přírody a kulturních památek

5.6.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků
Vzděláváním v předmětu Člověk a jeho svět lze významně přispět k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků s využitím následujících postupů, metod a forem práce:

Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci k učení
Učitel
vede žáky k objevování, pozorování a poznávání všechno, co je zajímá
učí vypozorované skutečnosti porovnat s obecnými zákonitostmi a kriticky je zhodnotit
umožňuje vyhledávat a třídit nejrůznější informace
učí se získané informace, vědomosti a dovednosti skládat do souvislostí

Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů
Učitel
zadává úkoly, které vedou žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování
zařazuje diskusi, výklad, problémové úlohy, při nichž žáci docházejí sami k závěrům

Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci komunikativní
Učitel
vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
využívá k práci různé texty, informační a komunikační technologie
vede žáky k formulování a vyjadřování vlastních myšlenek a názorů v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně

Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci sociální a personální
Učitel
pracuje ve skupinách, kde se žáci učí přijmout přidělenou nebo zvolenou roli
vede žáky k důslednému dodržování základních pravidel pro společný život ve škole i mimo školu – práva, povinnosti, sankce
učí žáky k ocenění ostatních i sebe, k poučení se z chyb druhých i ze svých

Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci občanské
Učitel
vede žáky k ohleduplnosti a toleranci
pěstuje v žácích vztah k tradicím, k historickému a kulturnímu dědictví
dbá na respektování druhých, jejich názorů, předností i nedostatků
zná svá práva a povinnosti, obecné zákony a normy, jak se chovat
učí žáky rozpoznat krizovou situaci a přivolat pomoc

Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci pracovní
Učitel
požaduje dodržování dohodnutých pravidel práce
umožňuje žákům si vzájemně radit a pomáhat si
vede žáky k využívání poznatků v praxi
seznamuje žáky s různými nástroji a přístroji a vyžadujeme práci podle pokynů, aby neohrozili své zdraví, ani zdraví druhých

Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci digitální
Učitel
klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování

vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvilek
motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

5.7.2 Vzdělávací obsah předmětu člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Člověk a jeho svět
Ročník: 4.

Výstup	Učivo		Poznámky
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu • Určí polohu ČR • Najde na mapě ČR Prahu a Nový Jičín, pojmenuje svůj kraj • Pojmenuje historické země ČR • Zná národnost obyvatel ČR **Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam** • Vysvětlí vznik zákonů a Ústavu • Vyjmenuje nejdůležitější prezidenty • Zná a vyjmenuje státní symboly	MÍSTO, KDE ŽIJEME - domov, krajina, ,národ, - základy státního zřízení a politic- kého systému ČR, - státní správa - státní symboly - významní prezidenti - vláda - význam dodržování zákonů - princip demokracie - parlament, senát, sněmovna, - Ústava – seznámení s pojmy	**EGS- Evropa a svět nás zajímá** – naši sousedé v Evropě ČJ – vypravování o cestování	

Výstup	Učivo		Poznámky
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, • Toleruje lidi kolem sebe s jejich přednostmi a nedostatky, je empatický k nemocným a sociálně slabým • Umí se představit, nebojí se prezentovat názor, komunikuje a diskutuje **Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat** • Zná a dodržuje práva a povinnosti žáka, práva dítěte a základní lidská práva, nebojí se požádat o radu • Má představu o policii a soudech	LIDÉ KOLEM NÁS -soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace -pravidla slušného chování -principy demokracie -zvládání vlastní emocionality -rizikové situace a chování -právo a spravedlnost, základní lidská práva a práva dítěte -práva a povinnosti žáků školy		
• Vyjmenuje územně správní celky v ČR a jejich krajská města	MÍSTO, KDE ŽIJEME - kraje a krajská města - regiony ČR, Praha a vybrané oblasti ČR - opakování Česká republika		
• odmítne nepříjemnou nebo rizikovou komunikaci v digitálním světě • na příkladu rozliší jednání v souladu s pravidly a jednání porušující pravidla v digitálním světě • pozoruje základní projevy života organismů při terénní výuce s využitím digitálních technologií • uvědomuje si zdravotní rizika při dlouhotrvajícím využívání digitálních technologií • uvede na příkladech možná nebezpečí, která jsou spojena se vstupem do online prostředí	DIGITÁLNÍ KOMPETENCE - soužití lidí – komunikace v digitálním světě (např. SMS) - chování lidí – uvědomění si rizikové situace v online prostředí - vlastnictví – autorská práva - životní podmínky rostlin a živočichů – pozorování s využitím digitálních technologií - péče o zdraví – pravidla při práci s digitálními technologiemi, osobní bezpečí – bezpečné chování v online prostředí		

Výstup	Učivo		Poznámky
Rozlišuje náčrty, plány a základní typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách ČR • Vysvětlí rozdíl mezi mapou a plánem • Vyjmenuje zákl. typy map • Zná základní mapové značky Vysvětlí význam měřítka na mapě • Určí skutečnou vzdálenost podle měřítka mapy **Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu v přírodě** • Umí určit světové strany a orientovat se podle nich • Zná zásady bezpečného pohybu v přírodě	- nad mapou ČR - mapy a plány - měřítko map - orientace v krajině - orientace s kompasem a buzolou - orientace podle mapy - pravidla bezpečného chování v přírodě - světové strany		
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam • Rozliší základní typy krajiny podle jejího povrchu, povrch ČR • Najde na mapě hlavní toky a důležité vodní nádrže • Analyzuje návaznost počasí, podnebí a zemědělské výrobky • Seznámí se se zdroji nerostného bohatství ČR a na něm závisejícím průmyslem	- povrch ČR a typy krajiny - vodstvo ČR - počasí a podnebí v ČR - půda a zemědělství v ČR - vliv krajiny na život lidí - působení lidí na krajinu, životní prostředí - nerostné bohatství a průmysl		
Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy **Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti;**	<u>LIDÉ KOLEM NÁS</u> - vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, společné; peníze; hmotný a nehmotný majetek - úspory, půjčky - rozpočet, příjmy a výdaje - banka, formy peněz <u>LIDÉ A ČAS</u>		

Výstup	Učivo		Poznámky
• Dokáže vyhledat informace • Chápe minulost v souvislosti s proměnou způsobu života člověka **Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik** • Zná naše nejstarší pověsti • Orientuje se v základních hist. událostech • Seznámí se s pověstmi	-regionální památky, péče památky -lidé a obory zkoumající minulost -orientace v čase a časový řád -určování času -dějiny jako časový sled událostí -kalendáře, letopočet státní svátky a významné dny Báje, mýty, pověsti České země v pravěku Příchod Slovanů Sámova říše Nejstarší minulost v pověstech Velkomoravská říše		
	Vznik českého státu Vláda Přemyslovců Vláda Lucemburků Život ve středověku Husitské války České země po husitských válkách První Habsburkové na českém trůně Stavitelské slohy (gotika, renesance, románský sloh		
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislost mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • Charakterizuje živou a neživou přírodu • Posoudí závislost živé přírody na neživé	ROZMANITOST PŘÍRODY Živá příroda - houby - živočichové - rostliny		
Zkoumá základní společenstva ve vybraných	Životní podmínky,	EVVO	

Výstup	Učivo		Poznámky
lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy • Seznámí se s přírodními společenstvy • Zdůvodní vzájemné vztahy organismů a prostředí • Chápe rozmanitost živých organismů a životního prostředí	rozmanitost podmínek na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva, podnebí, počasí Rovnováha v přírodě, význam, vzájemné vztahy mezi organismy Společenstva v okolí lidských obydlí, ekosystém les, park	Ekosystémy – les, pole lidské sídlo, město a vesnice, kulturní krajina	
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • Uvědomuje si nutnost ochrany přírody formou přírodních rezervací a NP • Rozlišuje aktivity poškozující prostředí a zdraví člověka	Ekosystém potok, řeka Ekosystém pole Ekosystém louka Ekosystém rybník Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody, odpovědnost lidí, ochrana a tvorba živ. prostředí Ochrana rostlin a živočichů Likvidace odpadů NP a přírodní rezervace Význam půdy a lesů Léčivé a chráněné byliny Zásady bezpečného chování v přírodě Živelné pohromy a ekologické katastrofy		
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • Dokáže vyhledat tel. čísla linky důvěry, je si vědom nutnosti dodržování kázně a pokynů v případech obecného ohrožení (požár,...) • Dovede jednat podle zásad první pomoci, vlastními slovy popíše svá práva a povinnosti (šikana, týrání, zneužívání),	Ochrana zdraví, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví Čísla tísňového volání (linka důvěry, krizová centra) Ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality Postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) Požáry (příčiny a prevence		

Výstup	Učivo		Poznámky
	vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) Integrovaný záchranný systém		
- popíše výbavu cyklisty a jízdního kola k bezpečné jízdě - zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole - (při vhodných podmínkách školy) prokáže bezpečný pohyb na kole (na silnici, na stezkách i v terénu), chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu; bezpečně překoná s kolem silnici a zvládá základní manévry cyklisty - vybere bezpečné místo pro pohyb na kole - jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola - rozeznává vybrané značky - naplánuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky; posoudí rizika cesty - v modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci	**Dopravní výchova** **Výbava jízdního kola a cyklisty** **Způsob jízdy na jízdním kole** **Bezpečná cesta** **Cyklista na silnici** **Cyklista na křižovatce** **Rodinný cyklistický výlet** **V ohrožení** **Prolínající téma - cesta do školy**		
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou Zná a chápe denní režim dětí, rozlišuje čas na práci a odpočinek • Zdravý životní styl • Zná příznaky běžných onemocnění, vše hned říká dospělým • Ví o nebezpečí zbytečného užívání léků • Ví o nebezpečí drog, odmítá nabízení čehokoli podezřelého	Péče o zdraví, zdravá výživa Pitný režim Zdravá strava Nemoc, drobné úrazy a poranění Osobní, intimní a duševní hygiena, stres a jeho rizika Reklamní vlivy Prevence úrazů		
Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Nácvik přivolání lékařské pomoci Ošetřování drobných poranění Ochrana zdraví Základy první pomoci Modelové situace zaměřené na nácvik způsobu chování v krizových situacích		

Výstup	Učivo		Poznámky
	(linka důvěry, krizová centra)		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Člověk a jeho svět

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy • Vyhledá na mapě státy EU, určí polohu ČR ke státům EU, najde jejich hlavní města • Orientuje se na mapách Evropy • Určí a lokalizuje na mapách sousední státy ČR • Popíše polohu sousedních států a stručně posoudí jejich přírodní podmínky • Vyhledá a vyjmenuje na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány na Zemi	MÍSTO, KDE ŽIJEME **Mapa světa – světadíly a oceány** **Evropa – státy EU** **Pojmy vlast – cizina** **Poloha ČR v Evropě** **Orientace na mapě Evropy** **Sousední státy ČR a jejich poloha** **Cestování**		
Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích • Vyhledá na mapách známé oblasti a střediska cestovního ruchu na území sousedních států ČR	**Významné evropské státy, jejich města a zajímavosti** **Cestování** **Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích**		
	LIDÉ KOLEM NÁS		
• pojmenuje rozdíly v komunikaci ve fyzickém a digitálním světě • uvede na příkladu rozdíly mezi reálnou a digitální identitou • uvede příklad informace, která	**DIGITÁLNÍ KOMPETENCE** • soužití lidí – komunikace v digitálním světě, digitální identita • chování lidí –		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
může poškozovat druhou osobu • zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií • využije digitální technologie k vyhledání informací o vybraném organismu • uvede, které údaje o sobě může zveřejnit a své tvrzení zdůvodní • vyhledá svou digitální stopu a porovná ji s jinou digitální stopou (např. známé osobnosti, spolužáka) • uvědomuje si, že zveřejněné informace lze jen obtížně odstranit	předcházení konfliktním situacím v online prostředí • životní podmínky pro život rostlin – záznam pozorování s využitím digitálních technologií • rostliny, houby, živočichové – vyhledávání informací v doporučených digitálních zdrojích • osobní bezpečí – ochrana osobních údajů, digitální stopa		
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou • Dokáže popsat pojmy terorismus, rasismus • Charakterizuje způsob života v poválečném období, období totality a po obnovení demokracie • Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) i při interakci v digitálním světě • rozpozná ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, která nelze tolerovat • formuluje a dodržuje zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi, rozezná nebezpečí v digitálním prostředí a vybere informace, které o sobě může zveřejnit	**Komunikace v rodině, mezi lidmi, konflikty mezilidských vztazích** **Národnostní menšiny** **Podstata a význam EU** **Názvy mezinárodních organizací** **Principy demokracie**		
Orientuje se v základních	**Vlastnictví soukromé,**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy • Orientuje se v nabídkách firem, hospodaří s přidělenými penězi a chápe pojmy „výdělek“, „cena zboží“, „dluh“, učí se jak reklamovat zboží • Umí si sestavit základní rozpočet svých potře	**veřejné, osobní, a společné** **Hmotný a nehmotný majetek** **Právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci** **Peníze, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti** **Hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsob placení** **Banka jako správce peněz, úspory a půjčky**		
	LIDÉ A ČAS		
Pracuje s časovými údaji a využívá ujištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • Objasní vznik Československé republiky a posoudí s porozuměním demokratické principy budování státu, uvede nejvýznamnější osobnosti (Beneš, Masaryk) • Posoudí život v českých zemích v době nacistické okupace a význam obnovení Československé republiky • Charakterizuje způsob života v poválečném období, období totality a po obnovení demokracie	**Společenský, politický a kulturní život v českých zemích koncem** **18. stol. a počátkem 19. stol. (osvícenství, tereziánské a josefínské reformy, národní obrození, rozvoj vědy a techniky, revoluční rok 1848)** **I. světová válka** **Vznik ČSR** **Principy demokracie**		
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik • Popíše způsob života lidí, nejvýznamnější události,	**Nejvýznamnější osobnosti (T. G. Masaryk, E. Beneš)** **II. světová válka, život v českých zemích v době nacistické okupace** **Význam obnovení Československé republiky** **Způsob života lidí v**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
nejvýznamnější osobnosti období habsburské monarchie • Charakterizuje svými slovy společenský, politický a kulturní život českých zemí koncem 19. a poč. 20. stol. • Vysvětlí s porozuměním význam regionálních tradic a symbolů, uvede významné rodáky, předky, kulturní a historické památky, památky regionu, významné události a jejich místa	**poválečném období, v období totality a po obnovení demokracie (sametová revoluce 1989)**		
	ROZMANITOST PŘÍRODY		
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • Uvědomuje si nutnost ochrany přírody formou přírodních rezervací a NP • Rozlišuje aktivity poškozující prostředí a zdraví člověka	**Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody, odpovědnost lidí, ochrana a tvorba živ. prostředí** **Ochrana rostlin a živočichů** **Likvidace odpadů** **NP a přírodní rezervace** **Význam půdy a lesů** **Léčivé a chráněné byliny** **Zásady bezpečného chování v přírodě** **Živelné pohromy a ekologické katastrofy**		
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu • Rozlišuje živou a neživou přírodu • Vyjmenuje základní životní podmínky živých organismů • Porovná na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče, atlasy a další doporučené zdroje	**Pokus s klíčením rostliny** **Pokus s reakcí rostliny na světlo** **Klíčení podzemních částí rostlin**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
včetně digitálních			
	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
Využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života • Popíše základní stavbu a funkci těla člověka, jeho trávicí soustavy a řídících soustav • Vysvětlí, co je síla, uvede základní jednotku • Zná základní rozdíly ve stavbě těla muže a ženy, včetně pohlavních orgánů	**Člověk jako součást živé přírody (společné znaky s ostatními živočichy)** **Stavba těla, základní funkce a projevy (kostra, svalová, dýchací, oběhová, trávicí, vylučovací, kožní, smyslová, nervová a rozmnožovací soustava)**		
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • Popíše způsob rozmnožování člověka a charakterizuje hlavní etapy jeho vývoje	**Růst a vývoj člověka** **Základy lidské reprodukce** **Vývoj jedince** **Pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou**		
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • Orientuje se v základních časových jednotkách • Dokáže vytvořit vlastní denní plán • Orientuje se v základních časových jednotkách	**Denní režim** **Pohybový režim**		
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro	**Ochrana zdraví** **Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** **Čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
své chování **jako chodec a cyklista** • Dokáže vyhledat tel. čísla linky důvěry, je si vědom nutnosti dodržování kázně a pokynů v případech obecného ohrožení (požár,...) • Dovede jednat podle zásad první pomoci, vlastními slovy popíše svá práva a povinnosti (šikana, týrání, zneužívání),	**Modelové situace zaměřené na nácvik způsobu chování v různých krizových situacích (linka důvěry, krizová centra)** **Ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality** **Rizikové situace** **Rizikové chování** **Předcházení konfliktům** **Krizové situace, vhodná místa pro hru** **Označování nebezpečných látek** **Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** **Postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén)** **Požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru)** **Integrovaný záchranný systém**		
Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • Uvědomuje si škodlivost návykových látek a dokáže předvést způsob odmítnutí (cigarety, alkohol)	**Modelové situace na nácvik dovedností, jak odmítat alkohol, cigarety a jiné návykové látky** **Ochrana zdraví** **Základy první pomoci**		
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou Zná a chápe denní režim dětí, rozlišuje čas na práci	**Péče o zdraví, zdravá výživa** **Pitný režim** **Zdravá strava** **Nemoc, drobné úrazy a poranění**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
a odpočinek • Zdravý životní styl • Zná příznaky běžných onemocnění, vše hned říká dospělým • Ví o nebezpečí zbytečného užívání léků •Ví o nebezpečí drog, odmítá nabízení čehokoli podezřelého	**Osobní, intimní a duševní hygiena, stres a jeho rizika** **Reklamní vlivy** **Prevence úrazů**		
Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	**Nácvik přivolání lékařské pomoci** **Ošetřování drobných poranění** **Ochrana zdraví** **Základy první pomoci** **Modelové situace zaměřené na nácvik způsobu chování v krizových situacích (linka důvěry, krizová centra)**		
	Bezpečné chování v silničním provozu **Dopravní značky** **Předcházení nebezpečným situacím v dopravním provozu, dopravních prostředcích(ochranné prvky)**		

5.8 Hudební výchova

5.8.1 Charakteristika předmětu hudební výchova

5.8.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět hudební výchova je realizován v 1. - 5. ročníku vždy 1 hodinu týdně.
Výuka obvykle probíhá v kmenových třídách, případně v učebnách s klavírem.
Při nízkém počtu žáků může dojít ke spojení dvou ročníků do jedné skupiny.

Žáci pracují ve třídě s využíváním audiotechniky, za pomoci různých forem a metod práce s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Vzdělávací obsah předmětu hudební výchova je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. **Vokální činnost –** práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
2. **Instrumentální činnost –** hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
3. **Hudebně pohybová činnost –** ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
4. **Poslechová činnost –** aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

V předmětu hudební výchova se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality), instrumentální a hudebně-pohybové činnosti (1. - 5. ročník)

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:
Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.
Také tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS

Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě - poznávání evropské hudby (1. - 5. ročník)

Multikulturní výchova – MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:
Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy - mezilidské vztahy v lidové písni
Etnický původ – odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, hudba etnických skupin
Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy) - poznávání vlastního kulturního zakotvení, lidové písně

Multikulturalita - naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem;
Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních

skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Environmentální výchova - EV

Vztah člověka k prostředí – náš životní styl, prostředí a zdraví, hudba - rámus, prolíná se všemi ročníky

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem

Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení, výběr hudby - prolíná se všemi ročníky

Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

5.8.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (případně aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v hudební výchově k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky podle jejich dispozic k intonačně čistému a rytmicky přesnému zpěvu v jednohlase
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k rozlišování jednotlivých kvalit tónů, k rozpoznání výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- umožňuje rozpoznat v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odlišit hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky ke schopnosti rytmizovat a melodizovat jednoduché texty, improvizovat v rámci nejjednodušších hudebních forem
- vede žáky k vyjádření hudby pohybem, učí pohybem vyjádřit metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- vede žáky k vzájemnému naslouchání
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, učí toleranci k výkonu druhého

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

Učitel

- umožní žákům využívat jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjádřit hudební náladu
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivuje žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

5.8.2 Vzdělávací obsah předmětu hudební výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- dbá na správné dýchání a držení těla - provádí hlasová a dechová cvičení zřetelně vyslovuje - zná význam not - rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvní - rozlišuje krátké a dlouhé tóny - zpívá v jednohlase	**Vokální činnosti** -pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) -hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) - jednohlasý zpěv - hudební hry (otázka a odpověď)	**EGS** – Evropa a svět nás zajímá - poznávání evropské hudby **MKV** - Kulturní diference-lidové písně Lidské vztahy - mezilidské vztahy v lidové písni **EV** – Vztah člověka k prostředí- náš životní styl, prostředí a zdraví (hudba- rámus) **MV** – výběr hudby hudba provází výuku **ČJ, M** (Jedna, dvě…) i Prv (Prší, prší)	
- učí se používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu - z nabízených způsobů doprovodu vybere ten, který se mu zdá pro danou píseň nejvhodnější -vytleská rytmus podle vzoru - pozná a pojmenuje klavír, kytaru, flétnu, housle, triangl, hůlky, bubínek	**Instrumentální činnosti** -hra na hudební nástroje (jednoduchý rytmický doprovod k písním pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) - hudební doprovody vhodných lidových a umělých písní interpretované učitelem, případně učitelem ve spolupráci s žáky na akustické i elektronické nástroje (Orffův instrumentář, kytara, klavír keyboard) nebo vytvořené v hudebních aplikacích -rytmizace, hudební hry (ozvěna)		
- provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod)	**Hudebně pohybové činnosti** -taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) -pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- pozná a naučí se vybrané vánoční koledy - pozná vybrané hudební nástroje (viz hudební nástroje) podle zvuku - rozezná pochod a ukolébavku - pozná hymnu ČR ~~a rozumí smyslu textu~~	**Poslechové činnosti** -kvality tónů -hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj -hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, …)		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování - zná pojmy notová osnova, noty, houslový klíč - rozlišuje noty, pomlky, takty - zpívá v jednohlase - zazpívá vybrané vánoční koledy	**Vokální činnosti** - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu)	**EGS** – Evropa a svět nás zajímá - poznávání evropské hudby **MKV** - Kulturní diference-lidové písně Lidské vztahy - mezilidské vztahy v lidové písni	
- pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle, pikola, kontrabas - vytleská rytmus podle říkadel a písní - doplní zpěv hrou na nástroje z Orffova instrumentáře - z nabízených způsobů doprovodů vybere ten, který se mu zdá pro danou píseň nejvhodnější, svoje rozhodnutí se pokusí zdůvodnit a případně píseň doprovodit zvoleným způsobem	**Instrumentální činnosti** - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) - rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď) - hudební doprovody vhodných lidových a umělých písní interpretované učitelem případně učitelem ve spolupráci s žáky na akustické i elektronické nástroje (Orffův instrumentář, kytara, klavír, keyboard) nebo vytvořené v aplikacích, zdůvodnění výběru (líbí–nelíbí, proč – hra s hudební barvou)	**EV** – Vztah člověka k prostředí- náš životní styl, prostředí a zdraví (hudba – rámus) **VV**- ilustrace **TV**- pochod, taneční krok **ČJ-** říkadla **VV**- ilustrace **VV**- Vánoce **PČ**- vánoční výzdoba **ČJ-** vypravování **Prv**- lidové zvyky a tradice **MV**- výběr hudby	
- pohybuje se podle daného rytmu, při tanci tleská a do pochodu bubnuje - pohybově vyjádří hudbu, spojí zpěv s tancem	**Hudebně pohybové činnosti** - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)		
- seznámí se s vybranými	**Poslechové činnosti**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
skladbami klasiků - rozlišuje umělou a lidovou píseň	- kvality tónů - hudební výrazové prostředky, hudební prvky (rytmus, melodie, pohyb melodie) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka)		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- vytleská a taktuje dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt - pozná notovou osnovu, houslový klíč, repetici - rozliší a přečte z notového zápisu takt dvoučtvrteční, tříčtvrteční, - rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou, čtvrťovou, osminovou, houslový klíč - podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii - zná text a melodii hymny ČR - zpívá vybrané písně - dbá na správné dýchání	**Vokální činnosti** - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu)	**EGS** – Evropa a svět nás zajímá - poznávání evropské hudby **MKV** - Kulturní diference-lidové písně Lidské vztahy - mezilidské vztahy v lidové písni **EV**- Vztah člověka k prostředí- náš životní styl, prostředí a zdraví (hudba – rámus) **VV -** ilustrace	
- doprovází na rytmické nástroje - rozpozná a využívá ke hře jednoduché nástroje z Orffova instrumentáře	**Instrumentální činnosti** - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) - rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď)		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- porovná různé doprovody k písním včetně doprovodu elektronickým nástrojem; podle svého pocitu vybere doprovod, který považuje za vhodnější, a pokusí se svoji volbu zdůvodnit, zvolený doprovod podle svých dispozic realizuje	- různorodé hudební doprovody lidových i umělých písní interpretované učitelem i žáky na akustické i elektronické nástroje (Orffův instrumentář, kytara, klavír, keyboard) nebo vytvořené v aplikacích, zdůvodnění výběru (líbí–nelíbí, proč – hra s hudební barvou), - samostatný výběr z nabízených možností, případně samostatná hra doprovodů či hra s dopomocí učitele	**TV** – pochod taneční krok **VV** – Vánoce **PV** – vánoční výzdoba **ČJ** – vypravování **Prv** – lidové zvyky a tradice **MV** - výběr hudby	
- rozliší rytmus valčíku a polky - seznámí se s polkovým a valčíkovým krokem - pohybově vyjádří hudbu	**Hudebně pohybové činnosti** - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)		
- seznámí se s tvorbou B. Smetany a A. Dvořáka - poslechem rozezná hudební nástroje - poslouchá hudbu vážnou, populární - rozliší hudbu slavnostní, taneční, pochodovou,…	**Poslechové činnosti** - kvality tónů (délka, síla, barva, výška), vztahy mezi tóny (souzvuk) - hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, …)		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- učí se další písně - dbá na správné dýchání - rozlišuje délky not a umí je zapsat - pozná dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít - zná stupnici C dur (názvy not)	**Vokální činnosti** - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu) - dvojhlas a vícehlas (kánon) - intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) - grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu)	EGS Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě MKV-etnický původ-hudba etnických skupin EV - prostředí a zdraví (hudba - rámus) VV - ilustrace	
- rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, bicí - doprovodí písně na rytmických nástrojích - rytmizace říkadel - na dostupném elektronickém nástroji zvolí s dopomocí vhodný rejstřík a doprovodí píseň prodlevou, hrou basových tónů či rytmickým vzorkem (patternem) připraveným učitelem - ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení (na interaktivní tabuli nebo počítači) seřadí části hrané skladby do správného celku	**Instrumentální činnosti** - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) - rytmizace, melodizace a (tvorba předehry, mezihry, dohry), hudební improvizace (hudební hry) - hudební hry pomocí aplikace, např. Sluchohry, nebo hry vytvořené ve vhodné aplikaci (Audacity aj.) - hra na keyboard, případně MIDI klávesy propojené s vhodným počítačem – prodleva, basové tóny, doprovody z rytmické databanky, tvorba či přiřazení	TV – pochod taneční krok VV – Vánoce PV – vánoční výzdoba ČJ – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice MDV - výběr	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- doprovodí píseň na dostupném elektronickém nástroji, například hraním prodlevy či basových tónů označených učitelem na klaviatuře elektronického nástroje, nebo pomocí rytmického vzorku (patternu) připraveného učitelem ve zvolené aplikaci	vhodného patternu k písni (aplikace WebAudio Drum Machine, Chrome Music Lab aj.)	hudby	
- taktuje písně ve 2/4 a 3/4 taktu - pohybově vyjádří hudbu, polkový a valčíkový krok	**Hudebně pohybové činnosti** - taktování (2/4 a 3/4 takt) - pohybový doprovod znějící hudby (2/4, 3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet) - pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) - orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)		
- pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi, A. Dvořákovi a L. Janáčkovi, seznámí se s jejich nejvýznamnějšími díly - poslouchá vybrané skladby cizích autorů - pozná písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu - pozná opakující se téma v poslouchané skladbě	**Poslechové činnosti** - kvality tónů - vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky a hudební prvky - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období) - hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, …) - hudební formy (malá a ~~velká~~ písňová) - interpretace hudby (slovní hodnocení, pocity)		

Nabídka poslechových skladeb: B. Smetana – Proč bychom se netěšili, Luisina polka, Vltava, Vyšehrad
B. Martinů
L. Janáček – Pilky
W. A. Mozart – Menuet, Malá noční hudba
vánoční hudba
valčíky (J. Strauss aj.)

Nabídka pro nácvik písní: Beskyde, Beskyde, Září, Na našem dvoře, Červená růžičko, Už ty pilky, Muzikant, Ten chlumecký zámek, Stojí vrba košatá, Večerníček, Široký, hluboký, Valčíček, Kolik je na světě věcí, Marjánko, Žežulka, Voláme sluníčko, Kdyby byl Bavorov, Náchodský zámeček, Zlaté střevíčky, Červená řeka, Tři čuníci, Okoř, Růže z Texasu, vánoční koledy aj.
Nabídka pro zpěv s tancem: variace kroky polkové, valčíkové, mazurka

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- zazpívá jednohlasé i jednoduché dvojhlasé písně v durových a mollových tóninách - dbá na správné dýchání - zná pojmy: stupnice C dur, zesílení, zeslabení - čte noty v rozsahu c1 – e2 v houslovém klíči - provede rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie - zná původ státní hymny	**Vokální činnosti** - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) -hudební rytmus (realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu) - dvojhlas a vícehlas (prodleva, kánon a lidový dvojhlas) (rozvíjení činností z 1. období) - intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) - grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu)	**EGS** - Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě **MKV** - etnický původ -hudba etnických skupin **EV** - prostředí a zdraví (hudba-rámus) **VV** - ilustrace **TV** – pochod taneční krok **VV** – Vánoce **PV** – vánoční výzdoba **ČJ** – vypravování **Prv** – lidové zvyky a tradice **OSV** – Kreativita – osobnostní rozvoj – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity	
- doprovodí písně na rytmické a melodické hudební nástroje - rozdělí nástroje strunné, dechové - na dostupném elektronickém nástroji zvolí vhodný rejstřík a doprovodí píseň prodlevou, hrou basových tónů či rytmickým vzorkem (patternem) připraveným učitelem nebo jím samotným ve zvolené aplikaci (např. WebAudio	**Instrumentální činnosti** - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) - rytmizace, melodizace a ~~stylizace,~~ hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) - grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby) - hudební hry pomocí aplikace - např. Sluchohry, poznávání výrazných částí (návratů, opakování) písně či skladby z grafického (digitálního) záznamu (např. aplikace Audacity)		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Drum Machine) - ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení (na interaktivní tabuli nebo počítači) seřadí části hrané skladby do správného pořadí a případně rozpozná návrat hlavní melodie (tématu), opakování motivu apod. - vytvoří předehru, mezihru či dohru k vybrané písni za pomoci dostupných hudebních nástrojů či za pomoci dostupných hudebních aplikací (WebAudio Drum Machine, Music Maker Jam aj.) - z dostupných zdrojů vybere vhodnou aplikaci pro vlastní hudební pokusy a navrhne, jak by šlo aplikaci využít například pro vlastní tvorbu, a případně zrealizuje svůj hudební nápad	- hra na keyboard, případně MIDI klávesy propojené s vhodným počítačem – prodleva, basové tóny, doprovody z rytmické databanky, tvorba či přiřazení vhodného patternu k písni (aplikace WebAudio Drum Machine, Chrome music lab aj.)	**MV** - výběr hudby	
- taktuje písně - pohybově vyjádří znějící hudbu s využitím tanečních kroků na základě individuálních schopností a dovedností	**Hudebně pohybové činnosti** - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet) - pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) - orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)		
- poslouchá vybrané skladby - poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje - pozná varhanní hudbu - pozná vánoční hudbu a vánoční koledy - pozná trampské písně	**Poslechové činnosti** - kvality tónů - vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky a hudební prvky - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období) - hudební styly a žánry (hudba vážná, pochodová, taneční,		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	ukolébavka, …) - hudební formy (malá ~~a velká~~ písňová, rondo, variace) - interpretace hudby (slovní vyjádření)		

Nabídka poslechových skladeb: L. Janáček – Říkadla, Lašské tance
B. Smetana – Libuše (vybrané árie), Prodaná nevěsta (vybrané árie), Má vlast
A. Dvořák – Slovanské tance, Symfonie Z nového světa
W. A. Mozart – Don Giovanni (ukázka), Menuet
Händel – Vodní hudba
J. J. Ryba – Česká mše vánoční (ukázka) - koncert

Nabídka pro nácvik písní: Avignonský most, Tráva neroste, U panského dvora, Tři tamboři, Čtyři koně, Sedlák, sedlák – furiant, Cestu znám jen já, Měsíček svítí, Sivá holubičko, vánoční koledy – Tichá noc, Chtíc, aby spal aj., písně J. Uhlíře a K. Šípa, trampské písně

5.9 Výtvarná výchova

5.9.1 Charakteristika předmětu výtvarná výchova

5.9.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku následovně:

1. ročník - 1 hodina týdně
2. ročník - 2 hodiny týdně
3. ročník - 2 hodiny týdně
4. ročník - 1 hodina týdně
5. ročník - 1 hodina týdně

Předmět se bude realizovat převážně v kmenových třídách nebo v terénu.
V rámci předmětu budou realizovány krátkodobé mezipředmětové projekty.

Vzdělávací obsah předmětu se bude v prvním i druhém období **cyklicky opakovat** se zvyšující se náročností v každém dalším následujícím ročníku.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky
  pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí.

V předmětu výtvarná výchova se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům. Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.

Také tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Multikulturní výchova – MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy).

Multikulturalita - naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem

Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem

Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

5.9.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (případně aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou ve výtvarné výchově k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel
- vede žáky k samostatnému pozorování, vnímání reality a k řešení výtvarných problémů
- vede žáky k aktivnímu vizuálnímu obraznému vyjádření
- vede žáky k využívání poznatků v dalších výtvarných činnostech
- umožňuje žákům zaujímat a vyjadřovat jejich postoje k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

Učitel
- vede žáky k tvořivému přístupu k řešení výtvarných úkolů
- vede žáky k samostatnému kombinování vizuálně obrazných elementů k dosažení obrazných vyjádření
- učí žáky přemýšlet o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
- učí žáky využívat získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

Učitel
- zapojuje žáky do diskuse
- učí žáky respektovat názory jiných
- učí žáky pojmenovávat vizuálně obrazné elementy, porovnávat je, ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- obohacuje slovní zásobu o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

Učitel
- učí žáky tvořivě pracovat ve skupině
- učí žáky vzájemné pomoci ve skupinách
- respektuje různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Kompetence občanské

Učitel
- vede žáky k chápání a respektování estetických požadavků na životní prostředí
- umožňuje žákům vytvářet si vlastní postoj k výtvarným dílům

Kompetence pracovní

Učitel
- vede žáky k užívání samostatně vizuálně obrazné techniky
- vede žáky k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel
- učí žáky využívat návyky a znalosti v další praxi

Digitální kompetence

Učitel
- motivuje žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- poskytuje žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace

- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

5.9.2 Vzdělávací obsah předmětu výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1. - 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami - míchá barvy - používá různé druhy štětců dle potřeby, - rozpoznává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary) - zvládne prostorovou techniku a rozfoukávání barev - rozliší teplé a studené barvy	**Malba** - rozvíjení smyslové citlivosti - teorie barvy - barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti - kombinace barev - Goethův kruh	**VDO** **OSV**	Náročnost práce bude postupně od prvního ročníku úměrně zvyšována dle věku žáků ČJ - čtení
- kreslí měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, fixem, progresem	**Kresba** - rozvíjení smyslové citlivosti - výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše - uspořádání objektů do celku - vnímání velikosti		
- modeluje z plastelíny, moduritu - tvaruje papír	**Techniky plastického vyjádření** - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty		
- zvládá koláž, frotáž - výtvarně zpracuje přírodní materiál - nalepování, dotváření, otisk, apod.	**Další výtvarné techniky** - motivace založená na fantazii a smyslovém vnímání		
- pozná známé ilustrace např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, apod.	**Ilustrátoři dětské knihy**		
- zvládá použití výtvarných technik na základě vlastní zkušenosti - citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových,	- utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod. - vysvětlování výsledků tvorby,		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k realizaci jeho výtvarných představ - komunikuje na základě vlastní zkušenosti	záměr tvorby		
2. ročník - učí se rozlišovat mezi jednotlivými vizuálními obsahy a objevuje, k čemu jsou určeny (například kresba v knize, animace v reklamě / v animovaném filmu pro děti)	**Digitální kompetence** Vybraná vizuální díla umělecké i běžné produkce (malba, grafika, socha, ilustrace architektura, animace, hraný film, reklama); vnímání – reprodukce a originál; edukativní programy v dostupných galeriích		
3. ročník - při vlastní tvorbě objevuje možnosti různých prostředků (kresby, malby, digitální fotografie, nástrojů vybraných programů pro kreslení) - experimentuje s prostředky, kterými je možné vyjádřit nebo zachytit smyslový vjem, - seznamuje se s jednoduchými postupy a prostředky animace s využitím digitálních technologií - seznamuje se s různorodostí vizuální produkce i v online prostředí, - vybere díla, která ho zaujala, a jednoduše sdělí důvod svého výběru - postupně se učí vytvářet si a třídit digitální fotodokumentaci svých vlastních děl i proto, aby je mohl sdílet s ostatními	**Digitální kompetence** - smyslové podněty a jejich vyjádření; kombinace vybraných prostředků – například kresba a otisk, malba a frotáž; jednoduchá úprava digitální fotografie – změna barevnosti, velikosti apod.; animace podle zájmu, a to samostatně i jako společný výstup - různorodá vizuální díla umělecké i běžné produkce; výběr díla a jeho vnímání – sdělení pocitu, důvodu výběru; reprodukce a originál; edukativní programy v dostupných galeriích; vybrané online sbírky a díla - jednoduchý záznam tvůrčí aktivity (krátký text, kresba, koláž, fotografie, jednoduchá myšlenková mapa); průprava pro založení a vedení vlastního portfolia		
Na konci 3. ročníku žák: - vnímá objekty a situace různými smysly a pro jejich vizuální vyjádření nalézá různé prostředky a podle svých schopností s nimi pracuje			

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- vnímá a podle svých schopností interpretuje vizuálně obrazná vyjádření (vlastní i svých spolužáků) i vybraná umělecká díla - komunikuje přímo i zprostředkovaně pomocí digitálních technologií obsah vizuálně obrazných vyjádření, která vytvořil, vybral nebo upravil			

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 4. - 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI		
Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů • Rozeznává, pojmenuje a aktivně užívá barvy v základní škále, kterou má k dispozici • Porovná, rozliší a pojmenuje odstíny barvy • Umí barevně vyjádřit své pocity a nálady • Rozeznává základní plošné a prostorové tvary, dovede je použít ve vlastním vyjádření • Porovná a odliší plošné a prostorové tvary podle velikosti a vzájemných vztahů, využije jejich rozdílnosti pro vyjádření vlastního záměru • Dovede pojmenovat a charakterizovat základní prvky vizuálně obrazného vyjádření (barva, linie, tvar, povrch, objem, objekt); intuitivně posuzuje důvod jejich užití a hodnotí je z hlediska výrazu díla • Charakterizuje konkrétní barvu, tvar, objem, povrch, objekt a dovede je převést do vlastního vizuálně obrazného vyjádření • Hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinace	<u>Prvky vizuálně obrazného vyjádření</u> -linie, tvary, textury jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru <u>Uspořádání objektů do celku</u> -uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření <u>Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly</u> - vizuálně obrazná vyjádření podmětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových	**OSV** **VDO** ČJ- čtení	**Malba** - hra s barvou - emocionální malba - míchání barev - Goethův barevný kruh - malba na rozličná témata s využitím nejširší škály barev, odstínů, nástrojů a formátů - individuální i skupinové práce **Kresba** – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše - kresba různým materiálem – pero, tuš, dřívko, tuš, fix, progresa Co vidíme na obraze, na

	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, media, reklama		fotografii, proč to autor použil, jak to na nás působí, co můžeme změnit a jak se změní výraz díla
	- práce individuální, ve dvojici, ve skupině - společná trojrozměrná práce - návštěva galerie, výstavy		**Grafické techniky** - otisk - vosková technika **Techniky plastického vyjadřování** - modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů, keramické hlíny - jednoduché grafické techniky, plastické techniky, trojrozměrná Práce - návštěva galerie, výstavy Další výtvarné techniky – koláž, frotáž, základy ikebany
	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY		
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních • Vyjádří podle zadání vlastní zkušenost • Dovede využít vlastní zkušenost s reálným trojrozměrným světem v různých druzích vizuálního vyjádření	prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru typy vizuálně obrazných		-Vyjádření emocí, pocitů, fantazie, představ -Já a moji blízcí; práce na téma vztahů mezi lidmi

Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě • Vyjadřuje se slovy, pohybem, zvukem, přemístěním nebo proměnou objektu, vědomě kombinuje tyto způsoby vyjádření • Vnímá a řídí pohyb vlastního těla, jeho umístění a přemístění v prostoru a užívá je jako svébytný vyjadřovací prostředek **Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě a k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky** • Uvědomuje si a dovede vyjádřit vjemy interiéru, exteriéru a krajiny, vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci • Dovede vyjádřit situaci, změnu situace, děj, příběh	vyjádření hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika, komiks, reklama přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením hlediska jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické) hledisko jejich motivace		-Inscenace živých obrazů či scén podle výtvarných děl, filmů, pohádek, comicsů -Malba rytmu, melodie, zvuků hudebních nástrojů, nálady textu
	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ		
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • Uvědomuje si možnost různých interpretací téhož díla, dovede formulovat vlastní názor a vyslechnout a přijmout odlišný • Vysvětlí a obhajuje svůj názor na konkrétní ilustrace, animované filmy, hračky, počítačové hry;	Osobní postoj v komunikaci Odlišná interpretace samostatně vytvořených i přejatých, jejich porovnávání s vlastní interpretací	ČJ-čítanka	**Ilustrátoři dětské knihy** -díla, která nás obklopují; - rozhovory o konkrétních obrazech, sochách, stavbách z vlastního okolí - Co se mi líbí;

vyslechne a toleruje odlišný názor, dovede argumentovat v debatě • Poznává díla významných malířů, zejména ilustrátorů dětských knih, regionálních malířů **Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil** • Použije postavy či charaktery z ilustrací, filmů či her ve vlastním originálním vizuálně obrazném vyjádření • Dovede vyjádřit svou zkušenost ze setkání s uměleckým dílem slovy nebo vizuálně obrazným vyjádřením nebo samostatně vytvoří vlastní originální postavu či příběh • Spolupracuje na společném díle, vnímá vlastní přínos pro společnou práci • Aktivně spolupracuje na vytváření společného prostředí ve třídě a ve škole Vystavuje své práce a připravuje výtvarnou výzdobu	<u>proměny komunikačního obsahu</u> - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		- Oblíbený ilustrátor, autor animovaných filmů -kolektivní práce s ilustracemi, hračkami, postavami z filmů; -Obrazy a sochy, které máme doma, vlastní tvůrčí vyjádření prožitku z díla - Výzdoba třídy - Výtvarný projekt (např. na ekologické, přírodovědné, vlastivědné téma)
4. ročník - experimentuje s prostředky, kterými je možné zdůraznit smyslový vjem, - seznamuje se i s jednoduchými nástroji digitálních technologií pro animaci a podle zájmu je užívá užívá při tvorbě různé prostředky včetně digitálních technologií (například nástrojů a programů pro kresbu, funkce přiblížení obrazu pro zaměření na detail apod.) - objevuje možnosti různých prostředků (kresby, malby, fotografie, animace, prostorové tvorby), experimentuje s nimi zajímá se o výsledky tvorby ostatních a vnímá je jako zdroj inspirace postupně se učí rozlišovat a třídit různé digitální zdroje;	**Digitální kompetence** - vizuální prostředky vlastnosti, rozdíly, vlastní preference; různost výsledků tvorby v závislosti na užití prostředků, variantní řešení, kombinace - různé vizuální prostředky; originální využití běžného předmětu; záznam/dokumentace, prezentace - zdroje jako inspirace – různé druhy zdrojů, jejich výběr, třídění, ukládání; společná (např. malba, socha) i osobní kritéria pro třídění;		

- sdělí, co je nejčastěji inspirací pro jeho tvorbu a proč - se záměrem si prohlíží vybraná umělecká díla z online sbírek jemu nejblíže dostupných galerií; - díla, která ho zaujala, představí svým spolužákům a zajímá se o postřehy ostatních	interakce s publikem (různorodost skupin a záměr prezentace)		
5. ročník - objevuje, jak použitá digitální technologie pro propojení zvuku a obrazu, může zdůraznit smyslový vjem či pocit; vychází ze svých nápadů i pracuje podle jednoduchého zadání - se záměrem využívá možnosti různých prostředků (kresby, malby, fotografie, animace, prostorové tvorby), experimentuje s nimi, vytváří varianty; výsledky si porovnává a učí se vystihnout odlišnost v závislosti na použitém prostředku - experimentuje s kombinacemi různých prostředků (například projekce vlastní kresby, malby nebo textu na plochu, objekt či do prostoru) a sdělí, co se mu osvědčilo a proč - zajímá se o výsledky tvorby ostatních, sleduje vybrané online sbírky a vnímá je jako zdroj inspirace - pracuje s vybranými zdroji v digitálním prostředí – ukládá si například vybraná umělecká díla, zaznamenává si důvod, proč si je vybral - zaznamenává si výstavy a kulturní události, které navštívil, vyhledává si k nim informace - vytváří si postupně svoje vlastní kritéria pro třídění digitálních zdrojů a vybraných uměleckých děl (například si ukládá odkazy na online sbírky, třídí umělecká díla, např. podle toho, zda se jedná o fotografii či prostorový objekt) - učí se využívat digitální zdroje a dokumentaci pro svoji vlastní práci	**Digitální kompetence** - vizuální prostředky – vlastnosti, rozdíly, vlastní preference; různost výsledků tvorby v závislosti na užití prostředků, variantní řešení; kombinace, experiment; zvuk a obraz – intuice – zadání – záměr; zvuk a proměny obsahu obrazu - proměna světelných a barevných kvalit – projekce na plochu, objekt a do prostoru; proměna prostoru světlem; propojení tradičních prostředků (kresba, malba, grafika, text) s digitálním médiem (promítnutí fotografie/videozáznamu na kresbu, objekt, architekturu, text); ozvučená instalace - zdroje jako inspirace – výběr, třídění (společná i osobní kritéria), ukládání, využití (např. při reflexi vlastní tvorby); dokumentace vlastních děl – digitální fotografie a nástroje pro úpravu (např. změna velikosti, výběr detailu); záměrný výběr a uspořádání fotodokumentace		

Na konci 5. ročníku: **Digitální kompetence** - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě zrakového vnímání i vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje různorodé prostředky, včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace; postupně si vytváří digitální portfolio vlastní tvorby a digitální databanku různých inspiračních zdrojů			

5.10 Tělesná výchova

5.10.1 Charakteristika předmětu tělesná výchova

5.10.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka je realizována v 1. - 5. ročníku, časová dotace v každém ročníku je 2 hodiny týdně.

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi.

Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Plavecká výuka je povinná ve 2. a 3. ročníku. V 1. a 4. ročníku probíhá po dohodě s rodiči.

Vzdělávací obsah předmětu tělesná výchova je rozdělen na tři tematické okruhy:

1. **činnosti ovlivňující zdraví**

- význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech, pohyb v terénu- přežití v přírodě

2. **činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností**

- pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání a další pohybové činnosti

3. **činnosti podporující pohybové učení**

- komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

V předmětu tělesná výchova se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům. Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a vztahy ve škole. Prolíná celým výchovně vzdělávacím procesem.

Mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc. Prolíná celým výchovně vzdělávacím procesem.

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.

Také tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Multikulturní výchova – MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy).

Multikulturalita - naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem.

Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů.

Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Environmentální výchova - EV

Vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví), jejich komplexní synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví. Prolíná celým výchovně vzdělávacím procesem.

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem

Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

5.10.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (případně aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v tělesné výchově k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí je cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změřit základní pohybové výkony a porovnat je s předchozími
- učí žáky orientovat se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích
- umožňuje žákům na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k uplatňování zásad bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátní reakci v situaci úrazu spolužáka
- vede žáky k řešení problémů v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím, oblečením a nevhodným sportovním náčiním a nářadím
- dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- učí žáky reagovat na základní povely a pokyny a samostatně je také vydávat
- učí žáky organizovat jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty
- vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k jednání v duchu fair - play - dodržování pravidel, označení přestupků, respektování opačného pohlaví a zvládání pohybových činností ve skupině
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanská

Učitel

- zapojuje žáky do pravidelného pohybového režimu a pěstuje u nich přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti
- vede žáky ke spojení své pohybové činnosti se zdravím, k zařazování korektivního cvičení do vlastního pohybového režimu
- vede žáky ke kritickému myšlení, hodnocení cvičení a učí je být ohleduplní a taktní
- žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě a učí je užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)

Kompetence digitální

Učitel

- motivuje žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivuje žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klade důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

5.10.2 Vzdělávací obsah předmětu tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	**Příprava ke sportovnímu výkonu** – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti		
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání - provádí kompenzační a relaxační cviky - vyjádří pohybem melodii a rytmus	**Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu		
- správně reaguje na základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností	**Tělocvičné pojmy** - komunikace v TV		
- dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	**Bezpečnost při sportování** - organizace při TV - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady správného jednání a chování		
- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair-play, je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo - zná a dodržuje základní pravidla	**Základy sportovních a pohybových her** - pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
her - je schopen soutěžit v družstvu - zvládne přihrávku jednoruč			
- zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem z místa - zná základy polovysokého startu - zvládá skok do dálky z rozběhu, s odrazem v pásmu 50 cm - účastní se atletických závodů	**Základy atletiky** - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu		
- zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. - provádí jednoduchá cvičení na žebřinách - skáče přes švihadlo - podbíhá dlouhé lano - provádí cvičení na lavičkách	**Základy gymnastiky** - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly		
- projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli po zlepšení své pohybové dovednosti - učí se respektovat zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví	**Vztah ke sportu** – zásady jednání a chování – fair play	**VDO**- Občanská společnost a škola- rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost **MKV**- Lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce)	
- splývá bez pomůcek - ovládá základy plavání kraulem	**Předplavecká výuka** - splývání bez pomůcek - kraulové, znakové nohy s deskou - základy kraulu (do 10m)		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	**Příprava ke sportovnímu výkonu** – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti		
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - zvládá vyjádřit pohybem melodii a rytmus	**Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu		
- zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná některé pojmy z pravidel sportů a soutěží	**Tělocvičné pojmy** - komunikace v TV		
- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činností - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	**Bezpečnost při sportování**		
- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair play, je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo	**Organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** – her a soutěží, zásady jednání a chování	**VDO** – Občanská společnost a škola (dodržování pravidel, smysl pro čistou a bezkonfliktní hru) **MKV** – Lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce)	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- zvládá základní způsoby házení a chytání míče - zná a dodržuje základní pravidla her je schopen soutěžit v družstvu	**Základy sportovních her** - míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení		
- zvládá techniku běhu, hodu míčkem a skoku do dálky na přiměřené úrovni - startuje z nízkého startu - účastní se atletických závodů	**Základy atletiky** - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu		
- zvládne kotoul vpřed a jednoduchá cvičení na nářadí /žebřiny, lavičky a švédské bedny/ - umí další způsoby skoků přes švihadlo - provádí úpoly /přetahy a přetlaky/	**Základy gymnastiky** - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly		
- projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - učí se respektovat zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví	**Vztah ke sportu** – zásady jednání a chování – fair play	**EV** – Vztah člověka k prostředí (životní styl, prostředí a zdraví)	
- adaptuje se na vodní prostředí - ovládá svůj strach z vodního prostředí - dodržuje hygienu plavání - zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti- pravidelně dýchá do vody, splývá bez pomůcek - uplave kratší vzdálenost kraulem	**Základní plavecká výuka** - hygiena plavání - adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti: pravidelné dýchání do vody, splývání bez pomůcek - jeden plavecký způsob (plavecká technika)- kraul		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	**Příprava ke sportovnímu výkonu** – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti	**VDO** - Občan, občanská společnost a stát - respekt k identitám, zdroje konfliktů **MKV** - Lidské vztahy	
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání - provádí kompenzační a relaxační cviky - uplatňuje zásady hygieny při pohybové činnost - zvládne základní kroky některých lidových tanců - seznámí se s kondičním cvičením s hudbou	**Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu	Prv – držení těla	
- zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje	**Tělocvičné pojmy** - komunikace v TV	ČJ – přesné vyjadřování	
- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činností - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	**Bezpečnost při sportování**	Prv – bezpečnost	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair-play - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo	**Organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** – her a soutěží, zásady jednání a chování	Prv – komunikace lidí význam pravidel	
- umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblink - rozlišuje míč na basketbal a volejbal - učí se ovládat hru s basketbalovým míčem, střelbu na koš a přehazovanou - zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti - je schopen soutěžit v družstvu - umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	**Základy sportovních her** - hry s míčem, pálkou či jiným herním náčiním		
- zná techniku běhu, skoku do dálky, výšky a hodu míčkem - ovládá polovysoký a nízký start - zvládá vytrvalý běh do 500 m na dráze - zná princip štafetového běhu - zvládá rychlý běh do 60 m - zná taktiku při běhu na delší vzdálenost a při běhu terénem s překážkami - účastní se atletických závodů	**Základy atletiky** - rychlý běh, skok do dálky, výšky a hod míčkem - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu	M – měření délky bodové hodnocení	
- zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly apod. - provádí ručkování ve visu na hrazdě a výskok na hrazdu - naučí se správnou techniku odrazu z můstku při skoku přes kozu /trampolínka/	**Základy gymnastiky** - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly	VV – sportovní nářadí	
- projevuje přiměřenou radost	**Vztah ke sportu**	Prv – zdraví	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - respektuje zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví	– zásady jednání a chování – hra fair play	HV – rytmus, melodie Prv – bezpečnost VV - činnosti	
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady techniku jednoho plaveckého stylu- kraul, (znak), druhý zvládá na kratší vzdálenost - zvládá v souladu s individuálními předpoklady prvky sebezáchrany a bezpečnosti	**Základní plavecká výuka** - pravidelné dýchání do vody - splývání bez pomůcek - základní plavecké dovednosti- kraul, znak - hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí - prvky sebezáchrany a bezpečnosti		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	**Příprava ke sportovnímu výkonu** – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti	**VDO**- Občanská společnost a škola- rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost **MKV** – Lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce)	
- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - zná a snaží se o správné provedení korektivních cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zvládne základní kroky lidových tanců - provádí kondiční cvičení s hudbou - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - uplatňuje zásady pohybové hygieny	**Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – tanečky, základy estetického pohybu		
- zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje	**Tělocvičné pojmy** - komunikace v TV	**MV** - fungování a vliv médií ve společnosti	
- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - adekvátně reaguje v situaci úrazu	**Bezpečnost při sportování**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
spolužáka - zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - jedná v duchu fair-play			
- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - umí přihrávky jednoruč a obouruč, dribling - rozlišují míč na basketbal a volejbal - učí se ovládat hru s basketbalovým míčem - nacvičuje střelbu na koš - nacvičuje vybíjenou - zná pravidla vybíjené, malé kopané, florbalu a řídí se jimi - zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti - je schopen soutěžit v družstvu - umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	**Základy sportovních a pohybových her** - míčové hry a pohybové hry - pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení - organizace při TV - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností- her a soutěží, zásady jednání a chování		
- zná techniku běhu, skoku a hodu míčkem - zná princip štafetového běhu - uběhne 300- 500 m dle svých možností - zná taktiku při sprintu, vytrvalostním běhu, při běhu	**Základy atletiky** - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
terénem s překážkami - účastní se atletických závodů			
- zná pravidla chování při přesunu do terénu, pohybu v terénu a táboření, dodržuje pravidla ochrany přírody	**Turistika a pobyt v přírodě**		
- šplhá na tyči - zvládne akrobatická cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. - provádí sešin na hrazdě ze svisu stojmo - používá správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu provádí cvičení na švédské bedně - zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí	**Základy gymnastiky** -cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti - průpravná cvičení a úpoly		
- projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli po zlepšení pohybové dovednosti - respektuje zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště - dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky	**Vztah ke sportu** – zásady jednání a chování – fair play		
- zvládne jízdu na kole na dopravním hřišti - zná jednoduchá pravidla silničního provozu	**Výchova cyklisty** - dopravní hřiště		
- zvládne techniku 2 plaveckých stylů- kraul a znak, osvojí si techniku dalšího plaveckého stylu - provádí skoky do vody	**Zdokonalovací plavecká výuka** - základní plavecké dovednosti, 2 plavecké styly - hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí		
- digitální technologie pro sledování základních kondičních činností - měří a zaznamenává pohybové	**Digitální kompetence** - sledování úrovně tělesné zdatnosti pomocí digitálních		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
výkony moderními technologiemi - sleduje informace o akcích zaměřených na pohybové aktivity ve škole i v místě bydliště a diskutuje o nich	technologií - vyhodnocování tělesné zdatnosti a osobního zlepšení - využití digitálních technologií ke sledování pohybových aktivit (množství, intenzity) - měření výkonů (délka, čas, počet opakování apod.) - pomůcky pro měření výkonů (krokoměr) - zaznamenávání výkonů (tabulkové procesory) - hodnocení a porovnávání výkonů (tabulkové procesory) - informační zdroje o pohybových aktivitách ve škole (nástěnky, webové stránky školy) - informační zdroje o pohybových aktivitách v místě bydliště (webové stránky obce, místních organizací) - informační zdroje o pohybových aktivitách v České republice (noviny, časopisy, webové stránky)		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	**Příprava ke sportovnímu výkonu** – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti		
- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení - zvládne základní kroky lidových tanců - seznámí se s kondičním cvičením s hudbou - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - uplatňuje zásady pohybové hygieny	**Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – tanečky, základy estetického pohybu		
- zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje - cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	**Tělocvičné pojmy** -komunikace v TV		
- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - jedná v duchu fair-play - respektuje při pohybových	**Bezpečnost při sportování**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
činnostech opačné pohlaví			
- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - vytváří varianty osvojených pohybových her - zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblink - rozlišuje míč na basketbal a volejbal - učí se ovládat hru s basketbalovým míčem - nacvičuje střelbu na koš - ovládá vybíjenou - zná pravidla vybíjené, malé kopané, florbalu a řídí se jimi - zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti - je schopen soutěžit v družstvu - umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	**Základy sportovních her** - míčové hry a pohybové hry - pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení - organizace při TV - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování	**VDO**- Občanská společnost a škola-rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost **MKV**- Lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce)	
- zná techniku hodu míčkem - zná princip štafetového běhu - uběhne 400 m - 800 m - zná taktiku při sprintu, vytrvalostním běhu, při běhu terénem s překážkami - umí skákat do dálky a výšky / skok střižný a skrčný/ - účastní se atletických závodů	**Základy atletiky** - běh, skok do dálky, výšky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- zná pravidla chování při přesunu do terénu, pohybu v terénu a táboření - dodržuje pravidla ochrany přírody	**Turistika a pobyt v přírodě**		
- zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různým zakončením, stoj na hlavě a na rukou - provádí odrazem přešvih do vzporu vzadu stojmo a přešvihy do svisu střemhlav - umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu, skrčku - provádí cvičení na švédské bedně - zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí – žebřiny, lavičky apod. - provádí kondiční cvičení s plnými míči	**Základy gymnastiky** - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, - průpravná cvičení a úpoly – hry a soutěže - zásady jednání a chování v TV		
- projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli po zlepšení pohybové dovednosti - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - respektuje zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště - dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky	**Vztah ke sportu** – zásady jednání a chování – fair play - olympijské ideály a symboly	**MV**-fungování a vliv médií ve společnosti	
- sbírá a (s pomocí učitele) vyhodnocuje data týkající se kondičně zaměřených pohybových aktivit získaných pomocí digitálních technologií	**Digitální kompetence** - testy tělesné zdatnosti pro danou věkovou skupinu, rozvojové pohybové programy; - pomůcky pro měření		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- měří pohybové výkony moderními technologiemi a zaznamenává je do tabulky a navzájem je porovnává - sleduje vývěsky a webové stránky tělovýchovných a sportovních organizací v místě bydliště a je schopen o nich informovat	výkonů (krokoměr, chytré hodinky); - měření a sledování pohybových aktivit a tělesné zdatnosti v průběhu dne a týdne; - hodnocení a porovnávání naměřených výkonů (tabulkové procesory, grafy)		
Na konci 5. ročníku - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; - uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti, - sleduje změny i s využitím digitálních technologií - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky i s využitím digitálních technologií - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; - samostatně získává potřebné informace i v digitálním prostředí	**Digitální kompetence**		

5.11 Pracovní výchova

5.11.1 Charakteristika předmětu pracovní výchova

5.11.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět pracovní výchova se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Výuka bude probíhat v kmenových třídách, poloodborných učebnách a na školním pozemku.

Vzdělávací obsah předmětu pracovní výchova je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. **Práce s drobným materiálem/modelovací hmotou, papírem, kartonem, textilem/**

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností, materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

2. **Konstrukční činnosti**

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

3. **Pěstitelské práce**

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

4. **Příprava pokrmů**

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Vyučovací předmět pracovní výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí.

V předmětu pracovní výchova se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.

Také tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Multikulturní výchova – MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy).

Multikulturalita -naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem.

Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem.

Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

5.11.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (případně aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v pracovní výchově k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel
- vede žáky k osvojování si základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- učí žáky používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- pozoruje pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- chce po žácích, aby promýšleli pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- rozvíjí u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

Učitel
- vede žáky k tomu, aby si rozšiřovali slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek
- učí žáky popsat postup práce
- vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

Učitel
- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- umožňuje žákům práci ve skupině, kde mohou vytvářet společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

Učitel
- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Učitel
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- vyžaduje po žácích správné a zodpovědné zacházení s pracovními pomůckami

Kompetence digitální

Učitel
- seznamuje žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporuje žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu
- vede žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích

- motivuje žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

5.11.2 Vzdělávací obsah předmětu pracovní výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru	**Práce s drobným materiálem** – papír, karton	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností) **OSV**-Kreativita	kolektivní práce práce ve skupinách
- navléká a třídí při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy	**Práce s drobným materiálem** - přírodniny		
- stříhá textil a nalepí textilii	**Práce s drobným materiálem** - textil		
- hněte, válí, stlačuje, přidává, ubírá, ohýbá modelovací hmotu	**Práce s modelovací hmotou** - plastelína		
- sestavuje stavebnicové prvky - montuje a demontuje stavebnici	**Konstrukční činnosti**		
- pečuje o pokojové květiny - otírání listů, zalévání	**Pěstitelské činnosti**		
- zná a používá základy správného stolování a společenského chování při stolování	**Příprava pokrmů**		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru	**Práce s drobným materiálem** - papír, karton	**VDO** - Občanská společnost a škola -dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností)	
- navléká, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy	**Práce s drobným materiálem** - přírodniny		
- navlékne jehlu, udělá uzel, stříhá textil - přišije knoflíky - slepí textilii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek	**Práce s drobným materiálem** - textil		textilní koláž
- sestavuje stavebnicové prvky - montuje a demontuje stavebnici	**Konstrukční činnosti**		kolektivní práce
- pečuje o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření - zaseje semena - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o trvalky na školním pozemku	**Pěstitelské činnosti**	**EV** - Základní podmínky života	zasetí velikonočního osení
- chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně)	**Příprava pokrmů**		vánoční posezení práce ve skupinách

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír - vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - navléká, jednoduše aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - navlékne jehlu, udělá uzel, stříhá textil - šije zadním stehem - slepí textilii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek	**Práce s drobným materiálem** - vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků. - papír a karton -přírodniny - textil	**MKV** - lidské vztahy - etnický původ **VV, Prv** **EGS** - Evropa a svět nás zajímá	Při každé činnosti udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. nácvik zadního stehu na čtvrtce textilní koláž
- sestavuje stavebnicové prvky - montuje a demontuje stavebnici	**Konstrukční činnosti** - práce se stavebnicemi		kolektivní práce
- pečuje o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření - zaseje semena -provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o trvalky na školním pozemku	**Pěstitelské práce** - základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových) - pěstování ze semen v místnosti - okopávání, pletí, zalévání - kypření půdy na školním pozemku	**EV** - vztah člověka k ŽP	zasetí velikonočního osení
- orientuje se v základním vybavení kuchyně - chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	**Příprava pokrmů** - základní vybavení kuchyně - výběr a nákup potravin - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování	**EGS** - Evropa a svět nás zajímá	vánoční besídka práce ve skupinách

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- vytvoří zvolený výrobek podle videonávodu - zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií	**Digitální kompetence** - tvorba výrobku podle videonávodu – zkoumání vlastností materiálů, využití vhodných pracovních pomůcek - tvorba výrobku podle videonávodu – vyhledání videonávodu, volba vhodného materiálu a pomůcek		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- vyřezává z papíru, děruje, polepuje - vytváří prostorové konstrukce - seznámí se se základy aranžování suchých přírodnin - seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic - udržuje pořádek na pracovním místě - zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný	**Práce s drobným materiálem** - vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků - papír a karton - přírodniny - textil	**MKV**- lidské vztahy -etnický původ **VV, Př** dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností)	kolektivní práce
- montuje a demontuje stavebnici - dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky- pracuje podle slovního návodu, předlohy	**Konstrukční činnosti** - práce se stavebnicemi- plošnými, konstrukčními, prostorovými - práce s návodem		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- zná rozdíl mezi setím a sázením - zná jednoduché množení rostlin - zvolí si podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny - pěstuje rostliny na školní zahradě	**Pěstitelské činnosti** - základní podmínky pro pěstování rostlin - pěstování pokojových rostlin - pěstování rostlin ze semen v místnosti - okopávání, pletí, kypření, zalévání rostlin na školním pozemku	**EV**-vztah člověka k prostředí	
- orientuje se v základním vybavení kuchyně - seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně - zná pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce při všech činnostech - poskytne první pomoc při úrazu	**Příprava pokrmů** - základní vybavení kuchyně - výběr a nákup potravin - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování	**EGS**-Evropa a svět nás zajímají	
- pozoruje a zaznamená vývoj rostlin při pěstitelských pokusech s využitím digitálních technologií - zvolí si výrobek, samostatně vyhledá vhodný videonávod, výrobek vytvoří	**Digitální kompetence** - pozorování rozmnožování rostlin a jeho záznam s využitím digitálních technologií - tvorba výrobku podle videonávodu – vyhledání videonávodu, volba vhodného materiálu a pomůcek		

Nabídka pro další činnosti: práce se dřevem - konstrukce ze špejlí
práce s kovem - tvarování kovových fólií a drátů, rytí, vyhlazování

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- vyřezává z papíru, děruje, polepuje - vytváří prostorové konstrukce - seznámí se se základy aranžování suchých přírodnin - seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic - zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný - seznámí se s tkaním - háčkuje jednoduchý vzor - udržuje pořádek na pracovním místě	**Práce s drobným materiálem** - vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků - papír a karton - přírodniny - textil	**MKV**- lidské vztahy - etnický původ **EV**- vztah člověka k prostředí -dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností)	
- montuje a demontuje stavebnici - dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky - pracuje podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu	**Konstrukční činnosti** - práce se stavebnicí (plošnými, konstrukčními, prostorovými) - práce s návodem - práce s předlohou a s jednoduchým náčrtem		kolektivní práce
- zná základy péče o pokojové květiny - zná rozdíl mezi setím a sázením - zná množení rostlin odnožemi - seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogy, alergiemi - vede pěstitelské pokusy a pozorování - umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí	**Pěstitelské činnosti** - základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti - práce na školním pozemku		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- orientuje se v základním vybavení kuchyně seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně - zná pravidla správného stolování a společenského chování - dokáže obsluhovat běžné domácí spotřebiče - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch při všech svých činnostech	**Příprava pokrmů** - základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	**EGS**- Evropa a svět nás zajímá	
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu i videonávodu - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování, které zaznamená i s využitím digitálních technologií a zhodnotí je	**Digitální kompetence**		

Nabídka pro další činnosti: práce se dřevem - konstrukce ze špejlí
práce s kovem - tvarování kovových fólií a drátů, rytí, vyhlazování

6 Učební osnovy 2. stupeň – povinné předměty

6.1 Český jazyk a literatura

6.1.1 Charakteristika předmětu český jazyk a literatura

6.1.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět. Časová dotace v 6. ročníku je 5 hodin týdně, v 7., 8. a 9. ročníku 4 hodiny týdně.

V 9. ročníku je žákům nabídnut volitelný předmět seminář z českého jazyka, který se vyučuje 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Po celou školní docházku využíváme počítačovou učebnu a žákovskou knihovnu.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama.
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, Poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je spjat s dějepisem (např. období Velké Moravy – misijní činnost Konstantina a Metoděje, husitství, veleslavínské období, období národního obrození), informačními a komunikačními technologiemi (komunikace prostřednictvím elektronické pošty, dodržování vžitých konvencí a pravidel – forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.), hudební výchovou (lidová slovesnost, melodrama, písničkáři …).

V předmětu český jazyk a literatura se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům. Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Dále je důraz kladen na mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů aj.

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.

Také tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volních a charakterových rysů (sebekontrola, rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti, tvořivosti aj.).

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – EGS

Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice, poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy).

Multikulturní výchova – MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy).

Multikulturalita - naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem.

Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Češi a národní obrození, prostřednictvím literárních děl poznávání různých kultur.

Environmentální výchova – EV

Lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství.

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - identifikování základních orientačních prvků v textu.

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu - v každém 9. ročníku bude v rámci přírodovědných předmětů zpracován projekt.

Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

Realizace **MV** v jednotlivých ročnících:

9. kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných.

6. – 9. hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů), hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením.

6. Identifikování základních orientačních prvků v textu.

6. – 9. různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce.

6. – 9. identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá.

9. stavba mediálních sdělení.

7. vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti) výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě, spolupráce se školním časopisem.

6.1.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (příp. aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v českém jazyce a literatuře k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- vede žáky k využívání výpočetní techniky

Žáci

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Žáci

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci

Žáci

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel

Žáci

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

Kompetence občanské

Učitel

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Žáci

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vede k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Žáci

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváří příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky
- vede žáky k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- vede žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním;
- při práci s informačními zdroji vede žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Žáci na konci 9. ročníku:

- odlišují v písemných a mluvených projevech a v textech v digitální podobě subjektivní a objektivní sdělení
- odlišují v písemných a mluvených projevech komunikační záměr partnera
- odlišují v písemných a mluvených projevech fakta od názorů a hodnocení, informace vždy ověřují pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji

- všímají si obsahové vyváženosti informací, které získali a využívají je k utváření postojů a názorů, které sdělují dál

- rozpoznávají prvky záměrné manipulace v interpersonální, skupinové a mediální komunikaci a zaujímat k ní kritický postoj

- zapojují se aktivně a odpovědně do dialogu či diskuse včetně online diskusních fór, diskusi řídit, snaží se porozumět názorům partnerů v komunikaci, respektovat jejich různost

- vyhledávají informace za pomoci klíčových slov nebo jiných vhodných strategií, posuzují spolehlivost informací, zachycují myšlenky z informačních zdrojů strategiemi, které jsou pro daný úkol či záměr vhodné a odpovídají i žákovu učebnímu stylu

- využívají argumentace z různých zdrojů při konstruování sdělení ostatním (například formou mluvních cvičení, referátů) nebo sdílení ve třídě či jiném pracovním týmu (informační portfolio či jiné digitální prostředí pro spolupráci, které je v dané škole užíváno)

Jazyková výchova

- při vlastní autentické, tvořivé, psané nebo mluvené komunikaci adekvátně a vědomě užívají prostředky spisovného jazyka, ale také dialektu, obecné češtiny nebo sociolektů, a to podle prostředí, komunikačního záměru a situace

- zdůvodní užití různých jazykových prostředků ve svém mluveném i písemném projevu včetně elektronické komunikace

6.1.2 Vzdělávací obsah předmětu český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- pracuje se základními jazykovými příručkami	**Obecné poučení o jazyce** -jazykové příručky	Na základě výběru textu CJ – srovnání výslovnosti, intonace a přízvuku D 6 – vznik řeči, různé způsoby dorozumívání OV 6 – vztah ke svému regionu, k vlasti a jejímu jazyku – vlastní jména a názvy **OSV** - mluvní cvičení	V průběhu celého školního roku: komplexní jazykové rozbory, kontrolní diktáty, pravopisná cvičení
- odliší spisovný a nespisovný jazykový projev	**Zvuková stránka jazyka** - spisovná a nespisovná výslovnost		
- rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	**Slovní zásoba a tvoření slov** - způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby		
- ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické	**Pravopis** - lexikální a morfologický		
- dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy	**Tvarosloví** - ohebné slovní druhy		
- uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy - rozlišuje větu jednoduchou a	**Skladba** - základní větné členy - věta jednoduchá a		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
souvětí	souvětí, tvoření vět - pravopis (shoda přísudku s podmětem)		

Pomůcky: viz 9. ročník

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace	**Vypravování**	D – starověké Řecko a Řím ČJ (lit.) - řecké a římské báje a pověsti OV – rodina, obec **OSV** – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení **EGS** – rodinné příběhy z cest **MKV** – charakter člověka **MV** – mediální sdělení -jeho hodnocení	Výuka v blocích **MV-** spolupráce se školním časopisem
- dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč	**Oslovení, přímá řeč**		
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu	**Popis**		**VVP** (výchova k volbě povolání)
- osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu	**Zpráva, oznámení, pozvánka**		**VVP**
- dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity	**Soukromá korespondence** - vzkaz, pohled, dopis, e-mail, úřední dopis -VVP		
- vytvoří stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	**Výpisky, výtah** - teze		
- komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích	**Dialog a monolog v životě (řečnictví)**		**VVP**
- vytvoří informační portfolio za účelem řešení konkrétní školní úlohy, projektu či řešeného problému; - uloží informace v takové podobě, aby s nimi mohl systematicky pracovat	**Digitální kompetence** - subjektivní a objektivní sdělení, komunikační záměr a strategie: rozlišování faktů a informací od názorů a hodnocení - ověřování informačních zdrojů; rozlišování účelu textu		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- stanoví se spolužáky pravidla třídní diskuse a dodrží je při diskutování a debatách vč. digitálních - vyslechne v diskusi názory ostatních a v diskusi na ně korektně reaguje; nevymýšlí si při argumentaci, co spolužák řekl, ale argumentuje v souladu s tím, co bylo řečeno - požádá o dodržování pravidel diskuse, pokud jsou porušena odliší v komunikaci jazyk spisovný, hovorové prvky, nespisovný jazyk	a záměru autora; prostředky, jimiž autor sdělení vyjadřuje informace nebo přesvědčuje čtenáře - aktivní komunikace: třídní a školní pravidla diskuse a debaty; - poctivá, korektní argumentace - národní jazyk: spisovná čeština a její funkce, - obecná čeština a nářečí a jejich funkce		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - přednáší zpaměti literární texty přiměřené věku - zvládá dramatizaci jednoduchého textu - seznamuje se s regionálními pověstmi - zná hlavní představitele literárních žánrů – pohádek a pověstí - vyjádří své pocity z přečteného textu - čte s porozuměním - podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní literární text na dané téma v rámci slohové výchovy	**Ústní lidová slovesnost** - hádanky, říkadla, rozpočitadla, slovní hříčky… **Báje** **Bible** **Pohádky** - české i světové **Pověsti** - regionální pověsti **Významní spisovatelé 19. století** - K. J. Erben, B. Němcová, J. Neruda, A. Jirásek **Poezie** **Lyrika** **Balada, romance** **Cestopis u nás i ve světě** **Dobrodružná literatura** **Svět lidí a zvířat** – ukázky českých i světových autorů	HV - lidové písně, lidová slovesnost, hudební pojmy a nástroje D - křesťanství, Židé D – starověké Řecko a Řím D - řecké a římské umění **OSV** – pohádka, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si (báseň) **EGS** – život dětí v jiných zemích **EV** – lidová slovesnost a příroda, příroda a dobrodružství **MV** – výběr literatury	V průběhu roku: základy literární teorie, literárně-výchovné aktivity-divadelní a filmová představení, čtenářské hodiny, referáty o přečtených knihách. Čtenářský deník Recitační soutěž

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	Satirická literatura – moudří blázni **Příběhy odvahy a dobrodružství**		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá	**Tvarosloví** - ohebné slovní druhy - složitější slovesné tvary - neohebné slovní druhy	Na základě výběru textu CJ – srovnání výslovnosti, přízvuku, intonace, pořádku slov ve větě, přejímání cizích slov	V průběhu celého školního roku: pravopis, komplexní jazykové rozbory kontrolní diktáty, pravopisná cvičení
- ovládá pravopisné jevy morfologické	**Psaní velkých písmen**		
- rozlišuje větné členy, ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché	**Skladba** - stavba věty - základní a rozvíjející větné členy - druhy vedlejších vět		
- chápe přenášení pojmenování - používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova	**Slovní zásoba** – význam slova, sousloví – slova jednoznačná, mnohoznačná, – synonyma, antonyma, homonyma – odborné názvy – způsoby obohacování slovní zásoby		

Pomůcky: viz 9. ročník

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
– rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby	**Vypravování**	ČJ – literární texty Odborný text z různých předmětů **OSV** – mluvní cvičení, poznávání lidí **EV** – příroda a já **EGS** – cestování **MV** – reklama	Výuka v blocích **MV-** spolupráce se školním časopisem
– uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel	**Popis**		**VVP**
– dokáže popsat své city, pocity, nálady rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	**Subjektivně zabarvený popis**		
– dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby	**Charakteristika přímá, nepřímá** **Životopis, strukturovaný životopis**		**VVP**
– využívá poznatků o jazyce a stylu ke správnému písemnému projevu	**Žádost** **Pozvánka**		**VVP**
– učí se formulovat hlavní myšlenky textu, dokáže vytvořit výpisky, výtah	**Výpisky, výtah**		
– dokáže chápat literární text jako zdroj informací a prožitků, formuluje vlastní názory na umělecké dílo	**Referát** - beseda o přečtené knize		
– dokáže rozpoznat manipulativní působení projevu	**Reklama**		
– připraví s oporou o své informační portfolio prezentaci (výkladovou, úvahovou) pro	**Digitální kompetence** - tvorba prezentace podle daných pravidel a		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
spolužáky – v prezentaci dodržuje zásady ochrany duševního vlastnictví – odhalí v prezentaci spolužáka nesprávnou citaci či nedodržení zásady ochrany duševního vlastnictví – zpracuje diskusní příspěvek pro diskusní fórum či sociální sítě podle reálné události, popř. reaguje korektně v diskusním fóru, které připraví učitel – odliší v komunikaci dialekty, sociolekty, zejména slang a také mluvu současné mládeže, a to včetně prostředí diskusních fór, počítačových her nebo sociálních sítí	na dané téma, s oporou o vlastní žákovské informační portfolio - aktivní komunikace: komunikace ve třídě, ve společnosti a online způsoby korektního a nekorektního diskutování - národní jazyk: využití útvarů národního jazyka, zejména dialektů a sociolektů, v souvislosti s komunikační situací a komunikačním záměrem		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- jednoduše reprodukuje přečtený text - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby - jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury - formuluje vlastní názory na přečtený text - orientuje se v základních literárních pojmech (viz učivo) výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text - orientuje se v některých literárních směrech a jejich představitelích českých i světových	**Próza, poezie, drama** -žánry **Romantismus** **Pohádky** – klasické, moderní **Báje, eposy** **Druhy poezie** **Prozaické útvary** - povídka, román **Pověsti** **Divadlo, drama, loutkové divadlo** **Autobiografická literatura** **Cestopisy** **Filmová a TV tvorba pro děti** Sci-fi literatura **Dobrodružná a humoristická literatura**	D – umění starověké Mezopotámie, antické umění **OSV** – mezilidské vztahy **MKV** – charakteristika člověka, lidské vztahy, tolerance, spolupráce mezi kulturami, rovnocennost etnických skupin a kultur **EGS** – cestování, umění a kultura, vztah k evropské a světové kultuře, její zachování **MV** – veřejná komunikace, dialog, žurnalista, reportér, žurnalistika	V průběhu roku: - základy literární teorie, literárně-výchovné aktivity – divadelní a filmová představení, čtenářské hodiny, referáty z četby, čtenářský deník, informace o knižních novinkách, recitační soutěž.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazykový projev, nářečí, obecnou češtinu a zdůvodní jejich využití	**Obecné výklady o českém jazyce** - útvary českého jazyka – spisovný jazyk, nářečí, obecná čeština - jazyková kultura	Ukázky z české literatury D – nové pojmy vznikající v novověku v důsledku cestování a reforem D, Z, Př, F, CH – využití vět z odborných textů při práci se skladbou **MKV** – specifické rysy různých jazyků, význam užívání cizího jazyka **MV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, mediální sdělení a realita CJ – tvoření slov, výslovnost Na základě výběru textů	V průběhu celého školního roku: Komplexní jazykové rozbory, pravopisná cvičení, kontrolní diktáty
má přehled o slovanských a světových jazycích	**Slovanské jazyky**		
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a jazykovými příručkami	**Slovní zásoba** - obohacování různými způsoby tvoření		
- rozumí slovům cizího původu a nahrazuje je slovy domácími	**Slova přejatá** - výslovnost, pravopis a		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	skloňování		
- zvládá pravopis nejužívanějších slov cizího původu - využívá cizí slova v jazykových projevech	**Cizí jména vlastní** - výslovnost, pravopis a skloňování		
- používá jmenné a slovesné kategorie v jazykovém projevu mluveném i psaném	**Tvarosloví** - slovesa, slovesný vid, slovesný rod - tvoření slovesných tvarů z kmene přítomného a minulého		
- určuje druhy souvětí, vedlejších vět - určí významové poměry mezi větami a větnými členy	**Skladba** - věta jednoduchá a souvětí - souvětí souřadné a podřadné - významový poměr mezi větnými členy, větami vedlejšími a větami hlavními		
- ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché a v souvětí	**Interpunkce ve větě jednoduché a souvětí**		

Pomůcky: viz 9. ročník

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- používá vhodné jazykové prostředky pro daný slohový útvar	**Charakteristika literárních postav**	ČJ (lit.) – literární texty D – významné postavy z českých dějin, odborné předměty- výtah z odborných textů **OSV** – mluvní cvičení, sebepoznání a sebepojetí **VDO** – občanská odpovědnost, angažovanost každého žáka (řečnictví) **EV** – životní prostředí **MV** – zpravodajství, média v každodenním životě VVP	Výuka v blocích **MV** -spolupráce se školním časopisem
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení - rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení	**Subjektivně zabarvený popis**		
- ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu	**Výpisky, výtah s požitím citátu**		
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem	**Výklad**		
- používá vhodné jazykové prostředky pro odborný slohový styl	**Objednávka, inzerát**		**VVP**
- využívá poznatků k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	**Úvaha** - aktuální témata, řečnická otázka		
- rozeznává jazykové i mimojazykové prostředky komunikace	**Osvědčení, úřední oznámení, vyhláška**		
- uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu	**Pozvánka**		
- zapojuje se do diskuse, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	**Řečnictví**		
- posoudí informační zdroje k danému tématu za pomoci otázek (jsou relevantní, týkají se tématu, jsou spolehlivé aj.) - vytvoří výpisky ze spolehlivých informačních zdrojů, které k tématu shromáždil - shromáždí obrazový a jiný	**Digitální kompetence** - posouzení relevance a spolehlivosti informací vzhledem k tématu a určené formě sdělení tvorba rešerší včetně grafických a obrazových ilustrací,		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
grafický materiál pro prezentaci, dodrží autorské právo, zachová licence apod. - zpracuje výkladový referát pro spolužáky na základě informačního portfolia, výpisků a obrazového materiálu - zapojí se aktivně do diskuse ve třídě, ve škole anebo online - rozpozná v diskusních fórech na internetu nebo ve fórech, které připraví učitel, manipulativní techniky a vyjádří se k nim kriticky	- tvorba referátu na dané téma - prezentace referátu před spolužáky a vyučujícím - aktivní komunikace: způsoby korektního a nekorektního diskutování - posouzení obsahu a formy textů: strategie odhalování účelu textu a záměru autora, analýza manipulace - národní jazyk: využití útvarů národního jazyka, zejména dialektů a sociolektů, v souvislosti s komunikační situací a komunikačním záměrem		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české i světové literatuře - rozlišuje základní literární druhy a žánry, uvede jejich výrazné představitele - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování - uceleně reprodukuje přečtený text, vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, ústně z návštěvy divadelního nebo filmového představení	**Bible** **Starší literatura česká i světová** **Renesance a humanismus** - próza, novela, balada - rytířský román **Světové drama – W. Shakespeare** **Baroko, klasicismus** **Od romantismu k moderní literatuře** **Národní obrození a 1. polovina 19. století** - epigram **Literatura 2. poloviny 19. století a literatura přelomu 19. a 20. stol.** **Světová literatura 19. století** **Meziválečná literatura a divadlo** **Poválečná literatura a lit. 2. poloviny 20. století**	HV, D – renesance, humanismus, baroko, klasicismus ČJ (sloh) – životopis D – národní obrození, 2. pol. 19. stol. HV – umělecké směry 2. pol. 19. st. a přelomu 19. a 20. stol. **MKV** – Češi a Evropa a NO **MDV** – knihy, noviny a NO	V průběhu roku: Základy literární teorie, literárně-výchovné aktivity: divadelní a filmová představení, čtenářské hodiny Referáty o přečtených knihách, informace o knižních novinkách, čtenářský deník, recitační soutěž.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	Humor v literatuře a sci-fi literatura ukázky českých i světových autorů		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- má přehled o slovanských a světových jazycích	**Skupiny jazyků** - slovanské jazyky, slovenština, jazyky menšinové	Na základě výběru textu D – vývoj jazyka v národním obrození Z – jazykové oblasti **MKV** – rysy různých jazyků, význam cizích jazyků **MV**	Pravopis a komplexní jazykové rozbory a kontrolní diktáty – v průběhu celého školního roku
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	**Rozvrstvení českého jazyka** - jazyk spisovný, obecná čeština, nářečí		
- využívá znalostí o jazykové normě - rozlišuje spisovný jazyk, obecnou češtinu a nářečí a zdůvodní jejich užití - zvládá zásady spisovné výslovnosti	**Jazyk a komunikace** - kultura jazyka a řeči **Zvuková stránka jazyka** - zásady spisovné výslovnosti - spodoba znělosti - modulace souvislé řeči- přízvuk, větná melodie - členění - pauzy, frázování		
- orientuje se ve slovech přejatých	**Psaní a výslovnost slov přejatých**		
- tvoří nová slova odvozováním	**Tvoření slov** - stavba slova, odvozování, skládání, zkracování		
- zvládá v písemném projevu	**Pravopis**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
pravopis lexikální, slovotvorný, tvaroslovný, skladební	- lexikální, tvaroslovný, skladební		
- skloňuje slova domácí i mezinárodní	**Slova domácí a mezinárodní** - skloňování		
- rozlišuje synonyma, homonyma a antonyma	**Slovní zásoba** - synonyma, homonyma, antonyma, odborné názvy		
- třídí správně slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov	**Tvarosloví** - slovní druhy - skloňování obecných jmen přejatých - přechodníky - vlastní jména a názvy		
- zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění - určuje druhy souvětí - ovládá pravopisné jevy syntaktické v souvětí	**Skladba** - věta jednoduchá, skladební dvojice, sponová slovesa, větné členy, přívlastek těsný a volný, doplněk a jeho zvláštnosti, přístavek - věty jednočlenné a dvojčlenné, věty podle postoje mluvčího - samostatný větný člen - oslovení - věta neúplná - řeč přímá a nepřímá - věta jednoduchá a souvětí - věta řídící a závislá, souvětí podřadné, druhy vedlejších vět - složitá souvětí - významové poměry		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	mezi větami, větnými členy - pořádek slov, mluvnický zápor - skladba (souvětí, pořádek slov ve větě, stavba textu)		

Pomůcky: nástěnné tabule, slovníky, příručky, literární texty, počítačové programy pro ČJ

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)

Ročník: 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci	**Jazyková kultura, slohové útvary a postupy**	**VDO** - úřední styk občana s úřady **EGS** - reportáž z cestování **MV** - diskuse, druhy sdělovacích prostředků, sdělovací prostředky a my **OSV** - mluvní cvičení **EV** - vztah člověka k životnímu prostředí (reportáž) ČJ – literární texty VVP	Výuka v blocích **MV** - spolupráce se školním časopisem
- užívá vhodně spisovné jazykové prostředky pro daný slohový útvar	**Vypravování**		
- zvládá výstavbu souvislého textu a různé způsoby jeho členění	**Popis** - předmětu, uměleckého díla, děje, složitějších pracovních postupů		
- chápe roli mluvčího a posluchače	**Subjektivně zabarvený popis**		
- dodržuje zásady dorozumívání (komunikační normy)	**Charakteristika**		
- vyjádří ústně či písemně své zážitky, názory, nálady, pokouší se o vlastní literární texty	**Úvaha**		
- zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu	**Úřední písemnosti** - tiskopisy – VVP - životopis - VVP		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	Výklad a výtah **Diskuse** **Slohové a publicistické útvary** - Fejeton - Proslov **Funkční styly** - hovorový, odborný, umělecký, administrativní, řečnický		
- zpracuje úvahové a výkladové prezentace podle zadání učitele za dodržení principů ochrany duševního vlastnictví a přednese je ve třídě - posoudí prezentaci spolužáků z hlediska relevance a spolehlivosti informačních zdrojů a z hlediska schopnosti zpracovat téma přehledně a soudržně - nalezne s pomocí klíčových slov informace týkající se řešeného problému, posoudí je a vybere ty, které potřebuje, do osobního nebo skupinového informačního portfolia (včetně obrázků a videa); s oporou o ně sestaví koherentní referát doplněný obrazovými ilustracemi - zapojí se aktivně do diskuse ve třídě, ve škole anebo online - dodrží v diskusi, debatě či polemice pravidla, argumentuje s přípravou, věcně a korektně; nezneužije prvky manipulace	**Digitální kompetence** - tvorba prezentace na dané téma v souladu s gramatickými pravidly nadvětného propojování a koherence textu (sdělení) - prezentace referátu před spolužáky a vyučujícím - aktivní komunikace: debata a polemika jako další komunikační formy a jejich specifické rysy - posouzení obsahu a		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- včetně emocionální manipulace - rozliší v komunikaci prvky dialektu či slangu (včetně slangu mládeže), diskutuje a argumentuje, proč je autor v textech užil a zda je užil funkčně vzhledem ke svému komunikačnímu záměru a cílové skupině (adresátovi)	formy textů: analýza argumentace a manipulace - národní jazyk: využití útvarů národního jazyka, zejména dialektů a sociolektů, v souvislosti s komunikační situací a komunikačním záměrem		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)

Ročník: 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - zná základní literární druhy a žánry - orientuje se v základních literárních směrech 20. st. - má přehled o významných představitelích české a světové literatury - porovnává různá ztvárnění stejného tématu literárně, divadelně a filmově - vyhledává informace v katalozích, knihovnách, a dalších informačních zdrojích - formuluje vlastní názory na umělecké dílo - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní	**Literatura 1. poloviny 20. století** - odraz války v literatuře - česká i světová tvorba - meziválečná poezie a próza **Literatura 2. poloviny 20. století** - oficiální, exilová a samizdatová česká literatura	HV – umění 20. století OV – problémy lidské nesnášenlivosti D – dějiny 20. století **VDO** - demokratické zásady v dílech spisovatelů	V průběhu roku: - základy literární teorie - literárně-výchovné aktivity-divadelní a filmová představení, čtenářské hodiny, referáty o přečtených knihách, informace o knižních novinkách, čtenářský deník, recitační soutěž.

6.2 Anglický jazyk

6.2.1 Charakteristika předmětu anglický jazyk

6.2.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku.
Časová dotace je ve všech ročnících 3 hodiny týdně.

Předmět anglický jazyk může být v případě zájmu žáků doplněn o nepovinný předmět anglická konverzace.

Výuka probíhá v kmenových třídách, jazykových učebnách a po celou dobu je také využívána počítačová učebna.

Třída může být v případě potřeby rozdělena na skupiny v závislosti na počtu žáků.

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Vyučovací hodina - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty.

Příležitostné akce

Projekty

Na konci 9. ročníku se předpokládá dosažení úrovně A2 podle Společného referenčního rámce pro jazyky.

Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitostí týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

V předmětu anglický jazyk se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům. Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Sociální rozvoj:

Sebepoznávání, sebepojetí

- moje tělo, psychika, druzí jako zdroj informací o mně
- moje vztahy k druhým lidem

Seberegulace, sebeorganizace

- organizace vlastního času, plánování učení a studia

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.

Také tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS

Evropa a svět nás zajímá

- rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa
- naši sousedé v Evropě
- život dětí v jiných zemích
- lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

Objevujeme Evropu a svět

- evropské krajiny
- mezinárodní setkávání
- státní a evropské symboly
- život Evropanů a styl života v evropských rodinách
- životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

Multikulturní výchova – MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy.
Multikulturalita -naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem.
Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Environmentální výchova - EV

Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.
Ekosystémy
- lidské sídlo – město - vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky).

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - identifikování základních orientačních prvků v textu.
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým" a „fiktivním" obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

6.2.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (příp. aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v anglickém jazyce k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci propojují získané poznatky do širších celků
- žáci poznávají smysl a cíl učení

Postup: - vedení žáků k ověřování výsledků
- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- žáci umí vyhledat vhodné informace

Postup: - kladení vhodných otázek
- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Postup: - vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci se zaměřují na rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- žáci jsou schopni sebekontroly

Postup: - hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Postup: - vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vedení žáků k diskusi
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Postup: - napomáhání při cestě ke správnému řešení
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

Učitel
- vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje

- vede žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vede žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vede žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vede žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

6.2.2 Vzdělávací obsah předmětu anglický jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy

Očekávané výstupy **POSLECH S POROZUMĚNÍM** žák - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně, případně opakovaně - rozumí obsahu jednoduché, pomalu a zřetelně vyslovované promluvy, která se týká osvojovaných témat **MLUVENÍ** žák - se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech přiměřeně věku - popíše stručně osoby, místa a věci ze svého každodenního života **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** žák - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace **PSANÍ** žák - vyplní základní údaje o sobě v jednoduchém formuláři - napíše stručné velmi jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času - reaguje na vcelku jednoduché písemné sdělení **DIGITÁLNÍ KOMPETENCE** - odpoví na textovou zprávu nebo e-mail týkající se osvojovaných témat - vyplní elektronický formulář týkající se jeho osoby - využívá internetová úložiště pro materiály k osvojení slovní zásoby, gramatiky a výslovnosti - používá elektronické slovníky	- **zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka - **slovní zásoba** – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům; práce se slovníkem - **tematické okruhy** – sporty, domácí práce, volný čas, zvířata, dovolená a problémy na dovolené, reálie zemí příslušných jazykových oblastí - **mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – opakování slovesa „být“, opakování přítomného času prostého a průběhového, sloveso „can“, používá sloveso „mít“ a „být“ při popisování lidí, používá přítomný čas průběhový v kladné větě, otázce a záporu, minulý čas - elektronické formuláře online - osobní údaje - internetová úložiště a materiály k osvojení slovní zásoby, gramatiky a výslovnosti; elektronické slovníky	Český jazyk **OSV** – mezilidské vztahy **VDO** – společnost a stát **EGS** – Evropa a svět nás zajímají **MKV** – kulturní diference **MV** – tvorba multimediálního sdělení

Pomůcky: audio a video technika, počítače, časopisy, slovníky, mapy, encyklopedie, obrazový a kopírovaný materiál, názorné pomůcky.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Očekávané výstupy **POSLECH S POROZUMĚNÍM** žák - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a pomalu a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci promluvy, která se týká osvojovaných témat **MLUVENÍ** žák - se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech přiměřeně věku - vypráví velmi jednoduchý příběh; popíše jednoduše osoby, místa a věci ze svého každodenního života **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** žák - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	- **zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace - **slovní zásoba** - rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům; práce se slovníkem - **tematické okruhy** –jídlo a pití, místa, počasí, TV a filmy, sporty **mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)- minulý čas prostý – pravidelná a nepravidelná slovesa, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, stupňování	Zeměpis Český jazyk Hudební výchova Dějepis **OSV** – kooperace **MV** – tvorba mediálního sdělení **EGS** – Evropa a svět **MKV** – mezilidské vztahy a kulturní diference **VDO** – občan, společnost, stát **EV** – základní podmínky	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace **PSANÍ** žák - vyplní základní údaje o sobě v jednoduchém formuláři - napíše stručně jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení **DIGITÁLNÍ KOMPETENCE** - napíše a odpoví na e-mail týkající se osvojovaných témat - vyplní elektronický formulář týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů - používá elektronické výkladové slovníky pro práci s textem	přídavných jmen, členy, vyjádření budoucnosti pomocí „going to“, sloveso „have to", přítomný čas prostý, řadové číslovky - e-mail, výhody a nevýhody osobní komunikace, elektronický formulář online (přihlášky, dotazníky apod.) - práce s elektronickými slovníky, vyhledávání slovní zásoby a významu slov	života	

Pomůcky: Audio a video technika, počítače, časopisy, autentické texty, slovníky, mapy, hry, obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty	Poznámky
Očekávané výstupy **POSLECH S POROZUMĚNÍM** žák - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat **MLUVENÍ** žák - se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či jednoduchou událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** žák - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace **PSANÍ** žák - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení **DIGITÁLNÍ KOMPETENCE** - komunikuje v modelových situacích	- **zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - **slovní zásoba** – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - **tematické okruhy -** etapy života, rodina, vesmír a budoucnost, místa, zkušenosti a zážitky, problémy, prohloubení informací o Spojeném království, Londýně a New Yorku - **mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – opakování přítomného prostého a průběhového času, minulého času, vyjádření budoucnosti pomocí will, minulý průběhový čas, členy, předpřítomný čas, modální slovesa - pravidla diskuse online;	Český jazyk Matematika Občanská výchova Rodinná výchova Zeměpis Dějepis Hudební výchova Výtvarná výchova **EV** – lidské aktivity a problémy životního prostředí **VDO** – formy komunikace **OSV** – kooperace **EGS** – objevujeme Evropu a svět **MKV** – multikulturalita, etnický původ **MV** – práce v realizačním týmu	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty	Poznámky
(pro sociální sítě) o osvojovaných tématech - napíše komentář a vyjádří souhlas nebo nesouhlas s textem blogu nebo jiným komentářem - rozvíjí své jazykové prostředky a jazykové dovednosti prostřednictvím online výukových aplikací nebo instalovaného softwaru (Word Manager aj.) - pro práci s textem využívá Wikipedii	korektní a nekorektní vystupování; vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo nespokojenosti - softwarové aplikace, jejich ovládání, terminologie k práci s novými technologiemi v daném jazyce		

Pomůcky: Audio a video technika, počítače, časopisy, autentické texty, slovníky, mapy, hry, obrazový materiál, tabule gramatických přehledů, kopírovaný materiál, názorné pomůcky.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty	Poznámky
Očekávané výstupy **POSLECH S POROZUMĚNÍM** **žák** - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat **MLUVENÍ** žák - se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost;	- **zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - **slovní zásoba** – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - **tematické okruhy** – materiály, oblečení, tělo, problémy a jejich léčba, životní prostředí	Dějepis Zeměpis Český jazyk Přírodopis Rodinná výchova Občanská výchova **EV** – vztah člověka a prostředí **VDO** – principy demokracie **OSV** – kooperace **EGS** – jsme Evropané	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty	Poznámky
popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** žák - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace **PSANÍ** žák - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení **DIGITÁLNÍ KOMPETENCE** - napíše komentář k modelovému blogu nebo příspěvku na sociální síti a v komentáři zdůvodní svůj postoj - sdílí informace o svých zájmech - zhodnotí své jazykové dovednosti v Evropském jazykovém portfoliu - vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech z různých zdrojů - reaguje adekvátním způsobem na písemné sdělení v tištěné i elektronické podobě - používá různé digitální nástroje (počítač, tablet, interaktivní tabuli aj.) podporující výuku cizího jazyka - vyhledává doplňující informace k osvojovaným tématům na internetu	- **mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – <u>předpřítomný čas prostý a průběhový, trpný rod, modální výrazy</u> - evropské jazykové portfolio; - vyjádření názoru; - způsoby argumentace a kritiky; - elektronická mobilní zařízení - funkce a aplikace; - pravidla diskuse online; - korektní a nekorektní vystupování; - vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo nespokojenosti - digitální nástroj, znalost terminologie v daném jazyce, práce s prohlížečem	**MKV** – princip sociálního smíru a solidarity **MV** – práce v realizačním týmu	

Pomůcky: Audio video technika, počítače, časopisy, autentické texty, slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, mapy, hry, obrazový a kopírovaný materiál, gramatické přehledy, názorné pomůcky**.**

6.3 Další cizí jazyk

6.3.1 Charakteristika předmětu další cizí jazyk

6.3.1.1. Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět další cizí jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku.
Časová dotace je ve všech ročnících 2 hodiny týdně, je zde využita disponibilní časová dotace.
Výuka probíhá v jazykové učebně nebo v kmenových učebnách.

Vzdělávací obsah předmětu
- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Formy a metody realizace:
Vyučovací hodina- skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály, Internet), hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty
Příležitostné akce
Projekty

Na konci 9. ročníku se předpokládá, že žáci dosáhnou úrovně A1 podle Společného referenčního rámce pro jazyky.
Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

V předmětu další cizí jazyk se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV
Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům. Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Sociální rozvoj:
Sebepoznávání, sebepojetí
- moje tělo, psychika, druzí jako zdroj informací o mně
- moje vztahy k druhým lidem

Seberegulace, sebeorganizace
- organizace vlastního času, plánování učení a studia

Výchova demokratického občana – VDO
Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:
Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS
Evropa a svět nás zajímá
- rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa
- naši sousedé v Evropě
- život dětí v jiných zemích
- lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

Objevujeme Evropu a svět
- evropské krajiny
- mezinárodní setkávání
- státní a evropské symboly
- život Evropanů a styl života v evropských rodinách
- životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

Multikulturní výchova – MKV
Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:
Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.
Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy.
Multikulturalita -naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem.
Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Environmentální výchova - EV
Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.
Ekosytémy
- lidské sídlo – město - vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace

na místní podmínky).

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - identifikování základních orientačních prvků v textu.

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým" a „fiktivním" obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

6.3.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (příp. aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v dalším cizím jazyce k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel
- vede žáky k ověřování výsledků- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Žáci
- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojují získané poznatky do širších celků
- poznávají smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel
- klade vhodné otázky
- umožňuje volný přístup k informačním zdrojům

Žáci
- jsou schopni pochopit problém
- umí vyhledat vhodné informace

Kompetence komunikativní

Učitel
- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonány individuálně, ve dvojicích, ve skupinách

Žáci
- komunikují na odpovídající úrovni
- umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

Učitel
- vede žáky k hodnocení způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcuje žáky k argumentaci

Žáci
- spolupracují ve skupině
- se podílejí na utváření atmosféry
- jsou schopni sebekontroly

Kompetence občanské

Učitel
- vede žáky k prezentaci myšlenek
- vede žáky k diskusi
-vede žáky ke vzájemnému naslouchání si

Žáci
- respektují názory ostatních
- žáci se umí rozhodnout

Kompetence pracovní

Učitel

- napomáhá při cestě ke správnému řešení
Žáci
- jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Kompetence digitální

Učitel
- vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vede žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vede žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vede žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi

vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

6.3.2 Vzdělávací obsah předmětu další cizí jazyk

6.3.2.1 Ruský jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM žák ➢ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu, zřetelně, případně opakovaně ➢ rozumí slovům a jednoduchým větám pokud má k dispozici vizuální oporu **MLUVENÍ** žák ➢ se zapojí do jednoduchých rozhovorů ➢ mluví jednoduchým způsobem o sobě, rodině ➢ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, vyjádří souhlas a nesouhlas **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** žák ➢ čte foneticky správně přiměřené krátké texty ➢ rozumí slovům a jednoduchým větám ➢ rozumí jednoduchému textu **PSANÍ** ➢ Žák si osvojí psaní v azbuce **DIGITÁLNÍ KOMPETENCE** - vede si elektronický slovníček s osvojovanou slovní zásobou - napíše krátkou textovou zprávu, ve	**Slovní zásoba** - pozdrav, představování, oslovení, přivítání, rozloučení, rodina, škola, jídlo, zvířata **Sloveso chotět** **Přízvučná – nepřízvučná** **Minulý čas** **Číslovky 1-10** **Azbuka** - interaktivní výukové materiály, práce s elektronickým	ČJ: srovnání výslovnosti, intonace a přízvuku, podobnost jazyků HV: zpěv písně TV: tanec a pohyby doprovázející píseň VV: písmo **MV**- osvojení základních pravidel veřejné komunikace **OSV**- vztahy rodině, zdravé využití volného času **MKV**- význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání a celoživotního vzdělávání	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
které uvede informaci o místě a čase	slovníkem, - terminologie daného jazyka pro práci digitálními technologiemi		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM žák ➢ rozumí informacím v jednoduchým poslechových textech jsou – li pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností ➢ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat **MLUVENÍ** žák ➢ se zapojí do jednoduchých rozhovorů ➢ mluví jednoduchým způsobem o sobě, rodině, škole, volném čase ➢ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** žák ➢ rozumí jednoduchým informačním nápisům a pokynům ➢ vyhledá neznámá slova ve slovníku ➢ rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v něm požadovanou informaci **PSANÍ** žák ➢ přepíše text do azbuky ➢ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři **DIGITÁLNÍ KOMPETENCE** - vede si elektronický slovníček s osvojovanou slovní zásobou	**Slovní zásoba** - pozdrav, představování, oslovení, zdvořilostní fráze, rodina, škola – rozvrh hodin, jídlo, měsíce, čas, profese, město orientace **Sloveso chotět** **Časování sloves** **Záporka ně** **Osobní zájmena** **God-goda-lět** **Fráze ja ljublju** **Zvratné sloveso** **Přízvučná – nepřízvučná** **Minulý čas** **Číslovky 1-100** **Číslovky řadové** **Azbuka** - interaktivní výukové materiály, práce s	ČJ: srovnání výslovnosti, intonace a přízvuku, podobnost jazyků HV: zpěv písně TV: tanec a pohyby doprovázející píseň VV: písmo **MV**- osvojení základních pravidel veřejné komunikace **OSV**- vztahy v rodině, zdravé využití volného času **MKV**- význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání a celoživotního vzdělávání	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase	elektronickým slovníkem, - terminologie daného jazyka pro práci digitálními technologiemi		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM žák ➢ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat ➢ rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně **MLUVENÍ** žák ➢ vyslovuje a čte foneticky správně, v přiměřené slovní zásobě ➢ sestaví jednoduché sdělení o volném čase a svých aktivitách ➢ zapojí do jednoduchých rozhovorů ➢ mluví jednoduchým způsobem o své rodině, škole, volném čase ➢ zeptá se na základní informace ➢ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** žák ➢ rozumí krátkým a jednoduchým textům ➢ vyhledává v textu známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky ➢ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ➢ používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník **PSANÍ** žák ➢ písemně tvoří texty týkající se sebe,	**Reálie rusky mluvících zemí** - intonace, správná otázka, výslovnost, ústní projev **Zájmena** **Slovesa** I. časování – čitať II. časování – gavariť nepravidelná témata: - státy Evropy, zvyky a svátky, nakupování, město člověk– vlastnosti, dopisování - zájmena: kdo, co **Podstatná jména** tvrdého a měkkého zakončení - písně, básně - intonace v otázkách	ČJ: srovnání výslovnosti, intonace a přízvuku, podobnost jazyků HV: zpěv písně TV: tanec a pohyby doprovázející píseň VV: písmo **MV**- osvojení základních pravidel veřejné komunikace, vztahy rodině, zdravé využití volného času **MKV**- význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání a celoživotního vzdělávání	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
rodiny ➢ vyplní formulář o sobě ➢ používá správné tvary sloves ➢ používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník **DIGITÁLNÍ KOMPETENCE** - napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech - vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů	- bezpečnost při práci s online aplikacemi; - elektronické formuláře – osobní údaje, vytvoření hesla apod.		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
POSLECH S POROZUMĚNÍM žák ➢ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně ➢ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ➢ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech **MLUVENÍ** žák ➢ se zapojí do jednoduchých rozhovorů ➢ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➢ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** žák ➢ rozumí jednoduchým informačním nápisům a pokynům ➢ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ➢ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- slovesa I. A II. časování zájmena: kdo, co podstatná jména tvrdého a měkkého zakončení Písně, básně intonace v otázkách téma: Praha, moje zvířátko, druhy sportu – volný čas , kosmonautika, ruské reálie rozkazovací způsob podmiňovací způsob nepravidelná slovesa stupňování příd. jmen	ČJ: srovnání výslovnosti, intonace a přízvuku, podobnost jazyků, srovnání sloves, vyprávění, popis HV: zpěv písně TV: tanec a pohyby doprovázející píseň VV: písmo VZ: vztahy v rodině, zdravé využití volného času **MV**- osvojení základních pravidel veřejné komunikace osvojení **MKV**- význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání a celoživotního vzdělávání význam užívání cizího jazyka, rovnocennost a specifické rysy jazyků Multikulturalita **EGS**-objevujeme Evropu a svět- život,	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
PSANÍ žák ➢ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ➢ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➢ píše v azbuce ➢ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení **DIGITÁLNÍ KOMPETENCE** - napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech - vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů	- bezpečnost při práci s online aplikacemi; - elektronické formuláře – osobní údaje, vytvoření hesla apod.	životní styl a vzdělávání Evropanů **OSV** - Komunikace-řeč těla, zvuků a slov, cvičení aktivního naslouchání, dialog, komunikace v různých situacích - Mezilidské vztahy-péče o dobré vztahy, empatie, podpora, pomoc, respektování, vztahy a naše skupina rozvoj dovedností, etické zvládání soutěže, konkurence	

6.3.2.2 Německý jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Rozumí jednoduchým otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, reaguje na ně verbálně.	Seznámení s německým jazykem Mapa německy mluvících zemí Co umíš německy	**OSV -** mezilidské vztahy **MKV** - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání **VDO** - společnost a stát **EGS** - Evropa a svět nás zajímá VV, HV, VO, VZ, AJ, RJ	
Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se setkal ve výuce.			
Rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat.	Slovesa, zápor Slovesa Osobní zájmena Člen neurčitý		
Čte nahlas a foneticky správně přiměřeně jednoduché audio-orálně připravené texty.	Zápor Barvy Přídavná jména		
Odpovídá na jednoduché otázky.	Rodina -bydlení		
Orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky.	1. a 4. p., člen určitý a neurčitý Číslovky, slovesa, čas		
Sdělí jednoduchých způsoben informace týkající se jeho samotného.	Haben 4. p.- čl. neučitý		
Sdělí jednoduchých způsobem informace týkající se jeho rodiny.	Mein, meine, mein		
Rozumí jednoduchým krátkým textům, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu.			
Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět týkající se jeho samotného, rodiny.			
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE - vede si elektronický slovníček s osvojovanou slovní zásobou - napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase	- interaktivní výukové materiály, práce s elektronickým slovníkem, - terminologie daného jazyka pro práci digitálními		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	technologiemi		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Rozumí jednoduchým pokynům německém jazyce při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat.	Rozkazovací způsob Časování sloves sein, haben Časování pravidelných sloves Časování nepravidelných sloves	**OSV** - Sociální rozvoj **EGS** - Evropa a svět nás zajímá **MKV** - Lidské vztahy **MV** - Tvorba mediálního sdělení VV, HV, VO, VZ, AJ, RJ	
Rozumí jednoduché konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl.	Sloveso mochten Podstatná jména v 1. a 4. pádě Předložky mit, von		
Orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci.	Rozkaz pro 2. os. č. j. Rozkaz mn. číslo Osobní zájmena Pořádek ve větě		
Používá abecední slovník učebnice.	Množné číslo Číslovky, označení množství, látková jména		
Vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.	Osobní zájmena, předložky se 3. pádem Osobní zájmena Tázací zájmena Přídavná jména v 1. pádu po členu neurčitém		
Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině.			
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE - vede si elektronický slovníček s osvojovanou slovní zásobou - napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase	- interaktivní výukové materiály, práce s elektronickým slovníkem, - terminologie daného jazyka pro práci digitálními technologiemi		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Rozumí jednoduchým pokynům německém jazyce při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat.	Pořádek ve větě Časování sein, haben Množné číslo	**OSV** - Sociální rozvoj **EGS** - Evropa a svět nás zajímá **MKV** - Lidské vztahy **MDV** - Tvorba mediálního sdělení VV, HV, VO, VZ, AJ, RJ	
Rozumí jednoduché konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl.	číslovky, označení množství, látková jména		
Orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci.	Osobní zájmena Předložky se 3.p.		
Používá abecední slovník učebnice. Napíše v písemné formě různá sdělení (pozdrav, blahopřání)	Osobní zájmena Číslovky		
Rozumí pokynům a instrukcím učitele.	Předložky se 3.a 4.p.		
Tvoří otázky a odpovědi.	Přid. jm.v 1.p. po čl. neurčitém		
	Tázací zájmena		
	Přid. jm. v 1.p. Předložky se 4.p. po čl. neurčitém		
	Záporné zájmeno kein		
	Slovesa s odlučitelnými předponami		
	nepravidelná slovesa		
	Slovesa se změnou kmenové souhlásky		
	Préteritum		
	Perfektum pravidel. sl.		
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE - napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech - vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů	- bezpečnost při práci s online aplikacemi; - elektronické formuláře – osobní údaje, vytvoření hesla apod.		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché audiorálně připravené texty.	Příčestí min. na - ieren	**OSV** - Sociální rozvoj zajímá **EGS** - Evropa a svět nás **MKV** - Lidské vztahy Kulturní diference **MV** - Tvorba mediálního sdělení VV, HV, VO, VZ, AJ, RJ	
Udrží pozornost nutnou pro porozumění obsahu sdělení.	Odlučitelná předpona Perfektum nepravid. slov		
Používá slovníky.	Perfektum nepravid slov		
Stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu.	předložky se 3.a 4.p.		
Písemně obměňuje krátké texty.	Zápor niemand nichts		
Má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti. Zvládne čtení tiché i hlasité. Sestaví text jednoduchého dopisu.	pořádek slov,deshalb 2. p. mn.č.podst. jm.		
Zná nejdůležitější zeměpisné údaje.	Modální slovesa, sollen Zvratná slovesa se 4.p.		
	Preteritum způsobových sloves		
	Způsobová slovesa		
	2.p.j.č. podst. jmen Skloňování podst. jm. Mn. číslo Zdrobněliny Předložky Složená slova		
	Číslovky Odluč. předpony		
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE	- bezpečnost při práci s		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- napíše krátký e-mail o své osobě, rodině a svých zájmech - vyplní jednoduchý elektronický formulář týkající se základních osobních údajů	online aplikacemi; - elektronické formuláře – osobní údaje, vytvoření hesla apod.		

6.4 Matematika

6.4.1 Charakteristika předmětu matematika

6.4.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku.
Časová dotace je ve všech ročnících 4 hodiny týdně, proto je časová dotace posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.
Výuka probíhá v kmenových třídách. Po celou školní docházku žáci využívají počítačovou učebnu.

Vyučovací předmět matematika je založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje matematické vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Ve vyučovacím procesu využíváme skupinové formy i práci frontální, samostatnou práci.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah předmětu matematika je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. **Číslo a proměnná**, který navazuje a dále prohlubuje tematický okruh **Čísla a početní operace** na prvním stupni
2. **Závislosti, vztahy a práce s daty**
3. **Geometrie v rovině a v prostoru**
4. **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Tematický celek **Nestandardní aplikační úlohy a problémy** prolíná učivem na celém druhém stupni. Učitel je vhodně zařazuje v každém vhodném tematickém celku. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Příklady úloh, ze kterých učitel vybírá vhodné úlohy pro daný tematický celek: logické úlohy, úlohy kombinatorického charakteru, optimalizační úlohy, úlohy s využitím transformace čtvercové sítě, pohyby v rovině, jednoduché diofantovské úlohy s reálnými náměty, úlohy řešené úsudkem (úvahou) a rovnicí (syntetický a analytický způsob), úlohy řešené geometrickou konstrukcí a výpočtem.

Vhodně využíváme starších zadání mezinárodní soutěže Klokan ve všech ročnících a také zadání Pythagoriády.

Pro zpestření učitel zařazuje i úlohy a problémy ze zábavné matematiky (aritmetické hry, magické čtverce, jiná aritmetická schémata, číselné a obrázkové řady, apod.). Náměty těchto úloh

čerpáme také na internetových stránkách VÚP (www.vuppraha.cz) a na portálu RVP (www.rvp.cz) apod.

Talentovaní žáci jsou připravováni na matematické soutěže. Žáci 9. ročníku jsou připravováni na přijímací zkoušky. Dlouhodobě nepřítomní žáci a neprospívající žáci mají možnost doučování. Speciální pedagog se individuálně věnuje dětem s dyskalkulií.

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice, zeměpis – měřítko, výpočty, chemie - řešení rovnic, převody jednotek, …)

Předmět matematika může být v každém ročníku doplněn nepovinným předmětem seminář z matematiky, jehož náplní je především rozšíření a prohloubení znalostí a matematických dovedností žáků a v 9. ročníku také příprava na přijímací zkoušky.

V předmětu matematika se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.

Také tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS

Evropa a svět nás zajímá - naši sousedé v Evropě- porovnávání desetinných čísel, %, statistika

Objevujeme Evropu a svět- Evropa a svět, život Evropanů a styl život a v evropských rodinách

Jde především o srovnávání států, HDP,…- poměr, procenta, grafy, apod.,

- mezinárodní setkávání – matematické soutěže (Klokan)

Multikulturní výchova – MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích;

uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)

Multikulturalita - naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem

Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Environmentální výchova - EV

Učitelé využívají témata tohoto průřezového tématu v aktuálních slovních úlohách v průběhu celého vyučovacího procesu.

Jde např. o využití matematických znalostí při zkoumání stavu ovzduší, přítomnosti škodlivých látek v ovzduší, složení určitých látek, apod., procenta, statistika, grafy. Toto téma současně souvisí se zeměpisem.

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- identifikování základních orientačních prvků v textu

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu - v každém 9. ročníku bude v rámci přírodovědných předmětů zpracován projekt.

Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

6.4.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (případně aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v matematice k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- podporujeme u žáka rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvizů, rébusů apod.
- vytváříme u žáků zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- podporujeme u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úloh
- nabízíme nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení

Učitel

- vede žáky k hledání správného postupu při řešení slovních úloh a reálných problémů
- vede žáky k ověřování výsledků
- vede žáky k provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- užíváme matematického jazyka včetně matematické symboliky
- pracujeme s grafy, tabulkami, diagramy apod.

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům
- vede žáky ke zdůvodňování zvolených matematických postupů
- zadává práci ve dvojicích a skupinách a tím je vede ke komunikaci na správné úrovni

Kompetence sociální a personální

- nabízíme žákům dostatečné množství situací, ve kterých mohou spolupracovat v týmu
- nabízíme žákům příležitost podílet se na vytváření příjemné pracovní atmosféry
- podporujeme u žáků efektivní spolupráci, diskusi, respekt k názoru druhého

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- umožňuje žákům věcně argumentovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, vede je současně k sebekontrole
- vede žáky k utváření příjemné atmosféry v týmu

Kompetence občanské

- nabízíme dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti (slovní úlohy, kvízy, hádanky)
- zařazujeme úlohy s ekologickou problematikou

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé, respektovali názory ostatních
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky
- vede žáky k rozhodování se zodpovědně podle dané situace

Kompetence pracovní

- nabízíme žákům projekty a další činnosti (modelování a výroba různých těles), ve kterých se mimo jiné budou učit zvládat základní pracovní činnosti (práci s různými materiály)
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků
- vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce

Kompetence digitální

- vytváříme situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků
- vedeme žáky k tomu, aby zapojovali do řešení úloh a problémů i digitální technologie, porovnávali využití tradičních a digitálních prostředků, diskutovali o nich
- umožňujeme žákům využívat digitálních pomůcek při modelování matematických situací a řešení matematických úloh i problémů a volit efektivní postupy
- nabízíme příležitosti k tomu, aby žáci navrhovali vlastní statistická šetření v oblastech jejich zájmů, posuzovali získaná data, výsledky prezentovali, zobecňovali a diskutovali o metodách a výsledcích

Učitel

- vede žáky k analýze a řešení jednoduchých problémů, modelování konkrétních situací, účelnému používání digitálních technologií při řešení rutinních výpočtů
- vyžaduje vyhodnocování a porovnávání souborů dat, prezentování a interpretaci výsledků i za pomoci digitálních technologií
- učí žáky načrtnout a sestrojit rovinné útvary, účelně používat geometrický software, načrtnout a sestrojit obraz jednoduchých těles v rovině, účelně používat geometrický software k manipulaci s modely těles

6.4.2 Vzdělávací obsah předmětu matematika

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- Zopakuje si, procvičí a upevní získané vědomosti a dovednosti.	**Opakování a rozšíření učiva 1. - 5. ročníku.** - Obor přirozených čísel. - Základní pravidla rýsování. - Geometrické útvary v rovině a prostoru- vzorce pro o, S čtverce a obdélníka. - Tabulky, grafy, diagramy.	Z6- přirozená čísla- porovnávání- sluneční soustava	**doporučené řazení témat:** opakování, desetinná čísla, úhel, dělitelnost, kvádr a krychle, osová souměrnost, trojúhelník pro F6,7 - řešit jednoduché rovnice typu 3x=12 v oboru přirozených čísel pro Z6- pojem číselná osa rozšířit o celá čísla
- Zapíše a přečte dané desetinné číslo řádu desetin, setin, tisícin. - Zobrazí dané desetinné číslo na číselné ose. - Užívá desetinné číslo v praktických situacích. - Vyjádří část celku desetinným zlomkem, desetinným číslem a procentem. - Řeší slovní úlohy na užití desetinných čísel.	**Desetinná čísla.** – Porovnávání desetinných čísel. – Sčítání a odčítání desetinných čísel. – Násobení a dělení desetinných čísel přirozeným číslem. – Násobení a dělení desetinných čísel. - Aritmetický průměr. - Písemné algoritmy. - Vlastnosti početních	F, Ch- převody jednotek, numerické výpočty **EGS**- naši sousedé v Evropě- porovnávání desetinných čísel	pro F6,7 - řešit jednoduché rovnice typu 3x=12 v oboru desetinných čísel Pro Z7- vyjádří základní části celku v %

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- Provádí odhady s danou přesností. - Zaokrouhluje desetinná čísla na daný řád. - Násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1 000. - Převádí jednotky délky, hmotnosti, obsahu. - Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla. - Účelně využívá kapesní kalkulátor. - Řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly, a to včetně úloh na výpočet obvodů a obsahů čtverce a obdélníka. - Provádí odhad a kontrolu výsledků řešení úloh. - Provádí výpočty s užitím kalkulátoru.	výkonů s desetinnými čísly. - Slovní úlohy. - Výpočty s kalkulátorem.		
- Rozezná prvočíslo a číslo složené. - Provádí rozklad přirozeného čísla na prvočinitele. - Určí čísla soudělná a nesoudělná. - Určí největší společný dělitel dvou až tří přirozených čísel. - Určí nejmenší společný násobek dvou až tří přirozených čísel. - Řeší a modeluje jednoduché slovní úlohy vedoucí k určení nejmenšího společného násobku 2 - 3 přirozených čísel, nebo	**Dělitelnost přirozených čísel.** - Násobek, dělitel. - Znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 10. - Prvočísla. - Rozklad čísla na prvočinitele. - Společný dělitel, největší společný dělitel (D). - Společný násobek, nejmenší společný násobek (n). - Čísla soudělná a nesoudělná. - Jednoduché slovní úlohy.		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
největšího společného dělitele 2 - 3 přirozených čísel.			
- Narýsuje úhel dané velikosti určené ve stupních. - Změří velikost úhlu pomocí úhloměru. - Užívá jednotky stupeň, minuta. - Odhadne velikost úhlu. - Graficky sčítá a odčítá úhly. - Sčítá a odčítá velikosti úhlů udané ve stupních a minutách. - Násobí a dělí úhel a jeho velikost dvěma. - Vyznačí vrcholové, vedlejší úhly. Určí jejich velikosti.	**Úhel a jeho velikost.** - Úhel, osa úhlu. - Velikost úhlu. - Stupeň, minuta. - Úhloměr. - Přímý, ostrý, pravý, tupý úhel. - Vedlejší a vrcholové úhly. - Sčítání a odčítání úhlů a jejich velikostí. - Násobení a dělení úhlů a jejich velikostí dvěma.	Z6 - určování zeměpisné polohy	
- Určí, zda jsou dva rovinné obrazce shodné. - Sestrojí obraz rovinného obrazce v osové souměrnosti. - Určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce	**Osová souměrnost.** - Shodnost geometrických útvarů. - Osová souměrnost. - Osa souměrnosti. - Osově souměrné obrazce.		
- Třídí a popíše trojúhelníky. - Sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku. - Sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku. - Určí velikost vnitřního úhlu trojúhelníku, jsou - li dány velikosti dalších dvou vnitřních úhlů trojúhelníku.	**Trojúhelník.** - Vnější a vnitřní úhly trojúhelníku- třídění trojúhelníků podle velikosti vnitřních úhlů. - Rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník. - Výšky trojúhelníku. - Těžnice trojúhelníku. Těžiště. - Kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku. - Trojúhelníková nerovnost.		
- Určí a charakterizuje kvádr a krychli, analyzuje jejich vlastnosti.	**Objem a povrch krychle a kvádru.** - Objem tělesa v krychlové	F- převody jednotek, výpočty objemu	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- Načrtne a sestrojí obraz kvádru, krychle ve volném rovnoběžném promítání. - Vypočítá objem a povrch kvádru a krychle. - Zná a převádí jednotky objemu. - Sestrojí síť kvádru, krychle. - Řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádru, krychle.	síti. - Jednotky objemu: cm^3, m^3, dm^3, mm^3, hl, dl, cl, ml. - Objem krychle a kvádru. - Síť krychle a kvádru. - Povrch krychle a kvádru. - Stěnová a tělesová úhlopříčka. - Volné rovnoběžné promítání. - Slovní úlohy.		
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE - používá kalkulátor při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku - využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku - provádí jednoduché výpočty (zapisuje jednoduché vzorce a používá funkci součtu) v prostředí tabulkového procesoru - využívá formát čísla při zaokrouhlení v tabulkovém procesoru	- práce s kalkulačkou, algoritmy početních operací ve vhodném prostředí, seznámení s prací v tabulkovém procesoru (jednoduché výpočty, formát čísla)		
	Souhrnné opakování.		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- Zopakuje si, procvičí a upevní získané vědomosti a dovednosti.	**Opakování učiva 6. ročníku.**		
- Zapíše záporné a kladné číslo a zobrazí je na číselné ose. - Určí opačné číslo k danému číslu. - Sčítá a odčítá celá čísla. - Násobí a dělí celá čísla. - Užívá početní výkony s celými čísly v praxi, modeluje konkrétní situace. - Řeší slovní úlohy na užití celých čísel.	**Celá čísla.** - Čísla kladná, záporná. - Čísla navzájem opačná. - Absolutní hodnota čísla. - Uspořádání celých čísel. - Sčítání a odčítání celých čísel. - Násobení a dělení celých čísel. - Slovní úlohy.	Ch, F- měření teploty Z7- podnebí Z6- znají - nadmořská výška-hydrosféra	
- Uvede daný zlomek na základní tvar. - Porovná dva zlomky. - Zobrazí daný zlomek na číselné ose. - Určí společného jmenovatele dvou až tří zlomků. - Sčítá a odčítá dva až tři zlomky. - Násobí a dělí dva zlomky. - Upraví smíšené číslo na zlomek. - Určí převrácené číslo k danému zlomku. - Vyjádří část celku zlomkem. - Převede zlomek na desetinné číslo a naopak. - Užívá zlomky při řešení praktických situací. - Řeší slovní úlohy vedoucí k	**Zlomky.** - Zlomek, základní tvar zlomku. - Rozšiřování a krácení zlomků, rovnost zlomků. - Početní operace se zlomky. - Společný jmenovatel. - Převrácené číslo. - Smíšená čísla. - Praktické slovní úlohy.		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
základním operacím se zlomky.			
- Určí shodné útvary. - Užívá věty o shodnosti trojúhelníků-sss, sus, usu. - Načrtne a sestrojí trojúhelník zadaný sss, sus, usu. - Načrtne a sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti. - Určí střed souměrnosti středově souměrného rovinného obrazce. - Užívá shodná zobrazení (osovou a středovou souměrnost) v praxi.	**Shodnost, středová souměrnost.** - Shodnost geometrických útvarů. - Shodnost trojúhelníků. - Věty o shodnosti trojúhelníků. - Shodná zobrazení, opakování osové souměrnosti, středová souměrnost. - Samodružný bod. - Útvar středově souměrný.		
- Zobrazí dané racionální číslo na číselné ose. - Porovná dvě racionální čísla. - Určí absolutní hodnotu racionálního čísla pomocí číselné osy. - Sčítá a odčítá dvě racionální čísla. - Násobí a dělí dvě racionální čísla. - Užívá početní výkony s racionálními čísly v praxi. - Řeší slovní úlohy na užití racionálních čísel.	**Racionální čísla.** - Záporná desetinná čísla. - Racionální čísla. - Uspořádání racionálních čísel. - Početní operace s racionálními čísly. - Slovní úlohy.	F, Ch- numerické výpočty	
- Porovná dvě veličiny poměrem. - Zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru. - Rozdělí celek na dvě (tři) části v daném poměru. - Daný poměr zjednoduší krácením. - Řeší slovní úlohy z praxe s	**Poměr.** - Přímá a nepřímá úměrnost. - Poměr. - Převrácený poměr. - Postupný poměr. - Měřítko plánů a map. - Přímá úměrnost. - Soustava souřadnic, osy souřadnic.	F- vztahy mezi veličinami Z6- měřítko plánu, mapy Ch- výpočty pomocí trojčlenky	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
využitím poměru. - Využívá dané měřítko při zhotovování jednoduchých plánů a čtení map. - Zapíše tabulku přímé, nepřímé úměrnosti. - Určí, zda daná závislost je nebo není přímá, nepřímá úměrnost a své tvrzení zdůvodní. - Zakreslí bod s danými souřadnicemi v pravoúhlé soustavě souřadnic. - Přečte souřadnice bodu vyznačeného v pravoúhlé soustavě souřadnic. - Narýsuje graf přímé, nepřímé úměrnosti. - Řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti. - Řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky.	- Tabulka a graf přímé úměrnosti. - Nepřímá úměrnost. - Tabulka a graf nepřímé úměrnosti. - Trojčlenka. - Slovní úlohy.		
- Rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a zná jejich vlastnosti. - Rozlišuje jednotlivé druhy lichoběžníků a znát jejich vlastnosti. - Načrtne a sestrojí rovnoběžník v jednoduchých případech. - Odhadne a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku. - Odhadne a vypočítá obvod a obsah trojúhelníku. - Načrtne a sestrojí lichoběžník v jednoduchých případech. - Odhadne a vypočítá obvod a obsah lichoběžníku.	**Čtyřúhelníky.** - Rovnoběžník a jeho vlastnosti. - Výšky a úhlopříčky rovnoběžníku. - Obdélník, kosodélník, čtverec, kosočtverec a jejich vlastnosti. - Obvod a obsah rovnoběžníku. - Obvod a obsah trojúhelníku. - Lichoběžník. Vlastnosti lichoběžníku. - Obvod a obsah lichoběžníku. - Slovní úlohy.		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- Řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku, lichoběžníku a trojúhelníku.			
- Určí, kolik procent je daná část z celku. - Určí, jak velkou část celku tvoří daný počet procent. - Určí celek z dané části a příslušného počtu procent. - Řeší slovní úlohy na výpočet počtu procent, procentové části, celku. - Řeší jednoduché příklady na výpočet úroků.	**Procenta.** **Úroky.** - Procento, základ, procentová část, počet procent. - Promile. - Úrok. - Slovní úlohy.	**EV**- stav ovzduší-přítomnost škodlivých látek **EGS** - srovnávání států Ch- koncentrace Z – obyvatelstvo, hospodářství, náboženství, region, životní prostředí Př- stavba lidského těla	
- Určí a charakterizuje hranoly s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou podstavou, analyzuje jejich vlastnosti. - Načrtne a sestrojí síť hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou podstavou. - Vypočítá povrch a objem hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou podstavou. - Řeší slovní úlohy z praxe s užitím vzorců pro výpočet povrchu a objemu hranolů. -	**Hranoly.** - Hranoly s podstavou rovnoběžníku, lichoběžníku, trojúhelníku. - Objem a povrch hranolu. - Slovní úlohy.		
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE - používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku	- využití digitálních technologií pro rutinní výpočty (kalkulačka, tabulkový procesor a další nástroje odpovídající učivu v daném ročníku)		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku			
	Souhrnné opakování.		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Zopakuje si, procvičí a upevní získané vědomosti a dovednosti.	**Opakování učiva 7. ročníku.**		
- Určí druhé mocniny a odmocniny pomocí tabulek a kalkulátoru. - Řeší slovní úlohy z praxe na užití určování druhé mocniny a druhé odmocniny. - Řeší úlohy s geometrickou tematikou.	**Druhá mocnina a odmocnina.** - Druhá mocnina. - Druhá odmocnina. - Slovní úlohy – například na obsah čtverce, povrch krychle.		
- Zná Pythagorovu větu. - Užívá Pythagorovu větu v praxi. - Řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty.	**Pythagorova věta.** - Pythagorova věta. - Řešení úloh z praxe na užití Pythagorovy věty.		
- Načrtne a sestrojí kružnici a kruh. - Sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice. - Určí vzájemnou polohu přímky a kružnice. - Určí vzájemnou polohu dvou kružnic. - Vypočítá obsah a obvod kruhu, délku kružnice. - Používá pojmy kruh, kružnice v praktických situacích. - Řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahu a obvodu kruhu, délky kružnice.	**Kruh, kružnice.** - Kruh, kružnice, vzájemná poloha kružnice a přímky - tečna, sečna, vnější přímka. - Tětiva. - Vzájemná poloha dvou kružnic. - Vnější a vnitřní dotyk dvou kružnic, středná. - Ludolfovo číslo π. - Obsah kruhu, délka kružnice. - Slovní úlohy.		
- Načrtne obraz válce. - Načrtne a sestrojí síť válce. - Vypočítá objem a povrch válce.	**Válec.** - Válec. Síť válce, podstavy a plášť válce. - Objem a povrch válce.		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- Užívá pojem válec v praktických situacích. - Řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům objemu a povrchu válce.	- Slovní úlohy.		
- Určí hodnotu daného číselného výrazu. - Zapisuje slovní text pomocí výrazů s proměnnými v jednoduchých případech. - Sčítá a odčítá celistvé výrazy. - Násobí výraz jednočlenem. - Upraví výraz vytýkáním před závorku. - Násobí dvojčlen dvojčlenem, trojčlen trojčlenem. - Užívá vzorce (a ± b)2, a2 - b2 ke zjednodušení výrazů.	**Výrazy.** - Číselný výraz. - Hodnota číselného výrazu. - Proměnná. - Výraz s proměnnou. - Celistvý výraz. - Mnohočlen.		**Zná jen 2. mocninu a odmocninu !**
- Používá základní pravidla přesného rýsování. - Sestrojí osu úsečky, osu úhlu. - Sestrojí rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti. - Sestrojí soustředné kružnice. - Sestrojí tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice – Thaletova věta. - Sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu. - Sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky v jednodušších případech. - Užívá Thaletovu větu v praxi.	**Konstrukční úlohy.** - Množiny bodů dané vlastnosti. - Základní konstrukční úlohy, postup konstrukce. - Konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků. - Thaletova věta.		
- Řeší lineární rovnice	**Lineární rovnice.**	**EGS** – srovnání	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
pomocí ekvivalentních úprav. - Provádí zkoušku správnosti svého řešení. - Vypočítá hodnotu neznámé ze vzorce po dosazení číselných hodnot všech daných veličin. - Řeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineární rovnice. - Užívá řešení lineární rovnice v praxi- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic.	- Rovnost, vlastnosti rovnosti. - Lineární rovnice s jednou neznámou, kořen (řešení) lineární rovnice. - Ekvivalentní úpravy lineárních rovnic. - Zkouška. - Slovní úlohy řešené lineárními rovnicemi.	států – HDP, počet obyvatel, … F, Ch- řešení fyzikálních, chemických úloh	
- Provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jeho výsledky formou tabulky nebo je vyjadřuje sloupkovým, případně kruhovým, diagramem. - Čte tabulky a grafy a umí je interpretovat v praxi. - Určí četnost jednotlivých hodnot a zapíše ji do tabulky. - Vypočítá aritmetický průměr. - Určí z dané tabulky modus a medián. - Čte a sestrojuje různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech.	**Základy statistiky.** - Statistický soubor. - Statistické šetření. - Jednotka, znak, četnost. - Aritmetický průměr. - Medián, modus. - Diagramy - sloupkový, kruhový.	Z- třídění údajů **EV** – stav ovzduší **EGS** – stav obyvatelstva, zdravotnictví, průmyslu,…	
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE - používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku - využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu	- využití digitálních technologií pro rutinní výpočty (kalkulačka, tabulkový procesor a další nástroje odpovídající učivu v daném ročníku)		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
daného ročníku - používá tabulkový procesor: organizuje data a zjišťuje základní vlastnosti souboru, vybere data v tabulce podle jednoho kritéria, třídí data v tabulce podle více kritérií	- vlastnosti souboru dat		
	Souhrnné opakování.		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- Zopakuje si, procvičí a upevní získané vědomosti a dovednosti.	**Opakování učiva 8. ročníku.**		
- Určí podobné útvary v rovině. - Určí a používá poměr podobnosti. - Sestrojí rovinný obrazec podobný danému. - Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků. - Rozdělí úsečku dané délky v daném poměru. - Užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami.	**Podobnost.** – Podobnost. – Poměr podobnosti. – Podobnost trojúhelníků. – Věty o podobnosti trojúhelníků. – Dělení úsečky v daném poměru. – Technické výkresy, plány a mapy. – Poměr stran v podobných trojúhelnících.	Z- měřítko mapy	
- Řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací a sčítací metodou. - Provádí zkoušku řešení. - Řeší slovní úlohy pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými. - Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí soustavy rovnic.	**Soustava rovnic se dvěma neznámými.** – Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými. – Řešení slovních úloh nazývaných slovní úlohy "o pohybu", "o společné práci“, „o směsích".		
- Rozezná funkční vztah od jiných vztahů. - Určí definiční obor funkce a množinu hodnot funkce. - Sestrojí graf lineární funkce. - Řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic. - Užívá probrané funkce při	**Funkce.** – Definice funkce. – Definiční obor funkce. – Množina hodnot funkce. – Závislá a nezávislá proměnná. – Graf funkce. – Rostoucí a klesající funkce. – Konstantní funkce. – Lineární funkce a její vlastnosti.	Z- grafy - srovnání států, HDP apod. **EGS** – grafy- produkce, zaměstnanost a apod. **EV** – grafy- stav ovzduší, přítomnosti	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
řešení úloh z praxe. -	– Graf lineární funkce. – Přímá úměrnost jako zvláštní případ lineární funkce. – Nepřímá úměrnost a její graf. – Grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic.	škodlivých látek v ovzduší, složení určitých látek, apod.	
- Určí a charakterizuje jehlan, kužel, kouli, analyzuje jejich vlastnosti. - Načrtne obraz jehlanu, kužele a koule. - Načrtne a sestrojí síť jehlanu. - Odhadne a vypočítá objem a povrch jehlanu v jednoduchých případech. - Načrtne síť kužele. - Odhadne a vypočítá objem a povrch kužele. - Vypočítá objem a povrch koule. - Užívá vzorce pro povrch a objem těchto těles v jednoduchých slovních úlohách z praxe.	**Jehlan, kužel, koule.** – Jehlan, kužel. – Síť jehlanu. – Objem a povrch jehlanu a kužele. – Koule, poloměr koule. – Objem a povrch koule. – Slovní úlohy.		Nezná goniometrické funkce!
- Vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře. - Určí hledanou jistinu. - Vypočítá úrok z úroku. - Své znalosti využije při řešení konkrétních příkladů z praxe.	**Základy finanční matematiky.** - Úrok. - Jistina. - Úroková doba. - Úrokovací období. - Úroková míra. - Jednoduché úrokování. - Jednoduché slovní úlohy.		
- DIGITÁLNÍ KOMPETENCE - používá kalkulačku při rutinních výpočtech odpovídajících učivu daného ročníku - vhodně volí digitální technologie a aplikace k	- využití digitálních technologií pro rutinní výpočty (kalkulačka, tabulkový procesor a další nástroje odpovídající učivu v daném ročníku)		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
ulehčení výpočtů algoritmických úloh odpovídajících učivu daného ročníku - používá tabulkový procesor: výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí - využívá software pro tvorbu grafu, k reprezentaci dat volí vhodný typ grafu - vytváří v digitálním prostředí modely prostorových útvarů	- analýza a grafické znázornění dat - nástroje a využití (dynamického) geometrického softwaru (k řešení úloh odpovídajících učivu v daném ročníku)		
	Souhrnné opakování.		

6.5 Informatika

6.5.1 Charakteristika předmětu informatika

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

6.5.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět informatika je realizován v 6. až 9. ročníku. Časová dotace je 1 hodina týdně v každém ročníku.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.
V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.
Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.
Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

V předmětu informatika se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.

Také tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Multikulturní výchova – MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)

Multikulturalita -naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem;

Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- identifikování základních orientačních prvků v textu

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu -v každém 9. ročníku bude v rámci přírodovědných předmětů zpracován projekt.

Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

6.5.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (příp. aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v informatice k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- zadávanými úkoly vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají žáci zkušeností s jiným SW
- zadává úlohy vedoucí ke spolupráci s ostatními žáky, používání nápovědy (help) u jednotlivých programů, literatury apod.
- vede žáky k využívání svých poznámek při praktických úkolech, tak aby se žáci naučili pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úlohy a projekty, které vedou k tvořivému přístupu žáků při jejich řešení, učí žáky chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- působí v roli konzultanta – vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úlohy, které vedou ke komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce žáci odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci vyžaduje dodržování vžitých konvencí a pravidel (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

Učitel

- při práci vede žáky ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech je učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- přibírá žáky k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

Učitel

- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla…) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo…)
- při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- umožňuje žákům využívat ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k dovednostem ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k dovednosti samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vytváří žákům příležitosti k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu a k tomu si volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- umožní žákům vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- nabádá žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- vede žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, k neustálému seznamování se s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosů a reflektování rizika jejich využívání
- vede žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací
- usměrňuje žáky tak, aby v digitálním prostředí jednali eticky

6.5.2 Vzdělávací obsah předmětu informatika

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
● rozpozná zakódované informace kolem sebe ● zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady ● zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer ● zakóduje v obrázku barvy více způsoby ● zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů ● zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ● ke kódování využívá i binární čísla	**Kódování a šifrování dat a informací** Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO		
● najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) ● odpoví na otázky na základě dat v tabulce ● popíše pravidla uspořádání v existující tabulce ● doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy ● navrhne tabulku pro záznam dat ● propojí data z více tabulek či grafů	**Práce s daty** Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty		
● popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují ● pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím	**Informační systémy** Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace		

související práva			
● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, ● vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	**Programování – opakování a vlastní bloky** Vytvoření programu Opakování Podprogramy		

Zdroje:
učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)
Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)
metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna ● spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ● vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní ● hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	**Programování – podmínky, postavy a události** Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi		
● vysvětlí známé modely jevů, situací, činností ● v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku ● pomocí ohodnocených grafů řeší problémy ● pomocí orientovaných grafů řeší problémy ● vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	**Modelování pomocí grafů a schémat** Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost		

● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna ● spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ● používá souřadnice pro programování postav ● používá parametry v blocích, ve vlastních blocích ● vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	**Programování – větvení, parametry a proměnné** Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné		
● nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje ● uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory ● vybere vhodný formát pro uložení dat ● vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě ● porovná různé metody zabezpečení účtů ● spravuje sdílení souborů ● pomocí modelu znázorní cestu e mailové zprávy ● zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	**Počítače** Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací, aktualizace Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)		

Zdroje:

Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)
učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)
metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 8.

Výstup	**Učivo**	**Průřezová témata** **Mezipředmětové vztahy** **Projekty** **Kurzy**	**Poznámky**
● podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota ● upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol ● vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost ● přečte program pro robota a najde v něm případné chyby ● ovládá výstupní zařízení a senzory robota ● vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	**Programování robotické stavebnice** Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot		
● při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky ● používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) ● řeší problémy výpočtem s daty ● připíše do tabulky dat nový záznam ● seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) ● používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ● ověří hypotézu pomocí	**Hromadné zpracování dat** Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat		

výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat			

Zdroje:
Robotická stavebnice LEGO Mindstorms EV3, učebnice Robotika na 2. stupni základní školy s LEGO Mindstorms
https://www.imysleni.cz/ucebnice/robotika-na-2-stupni-zakladni-skoly-s-lego-mindstorms

tabulkový procesor, nejlépe s volnou licencí, učebnice pro práci se vzorci v tabulkách a grafy, učebnice tabulkového procesoru pro práci s daty,

Online přípravna souborů dat http://simandl.asp2.cz/Online.aspx

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
● řeší problémy sestavením algoritmu ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	**Programovací projekty** Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myší, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události		

● řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků ● hotový program upraví pro řešení příbuzného problému ● zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy		
● pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí ● vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením ● diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich ● na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat ● popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní ● na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti ● vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu ● diskutuje o cílech a metodách hackerů ● vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat ● diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	**Digitální technologie** <u>Hardware a software</u> Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) <u>Sítě</u> Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e mail, e-shop, streamování) Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat <u>Digitální identita</u> Digitální stopa: Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies		

● žák prokáže tvůrčí přístup při řešení digitálních i reálných problémů ● žák zpracuje zadaný projekt od začátku až do konce se všemi náležitostmi	**Závěrečné projekty** vytváření digitálních modelů jevů webové stránky aplikace v chytré domácnosti příprava na soutěž v robotice nebo programování.		

Zdroje:
učebnice Digitální technologie podle RVP INF 2020 https://opocitacich.cz
učebnice Programování ve Scratch II – projekty pro 2. stupeň základní školy
https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-ii-projekty-pro-2-stupen-zakladni-skoly

6.6 Digitální gramotnost

6.6.1 Charakteristika předmětu digitální gramotnost

6.6.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět digitální gramotnost je realizován v 6. ročníku. Časová dotace je 1 hodina týdně. Jedná se o hodinu z disponibilní časové dotace.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu.

Předmět digitální gramotnost umožňuje žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti - získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

V předmětu digitální gramotnost se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.

Také tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Multikulturní výchova – MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)

Multikulturalita -naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem;

Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- identifikování základních orientačních prvků v textu

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu -v každém 9. ročníku bude v rámci přírodovědných předmětů zpracován projekt.

Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

6.6.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (příp. aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v digitální gramotnosti k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- zadávanými úkoly vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají žáci zkušeností s jiným SW
- zadává úlohy vedoucí ke spolupráci s ostatními žáky, používání nápovědy (help) u jednotlivých programů, literatury apod.
- vede žáky k využívání svých poznámek při praktických úkolech, tak aby se žáci naučili pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úlohy a projekty, které vedou k tvořivému přístupu žáků při jejich řešení, učí žáky chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- působí v roli konzultanta – vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úlohy, které vedou ke komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce žáci odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci vyžaduje dodržování vžitých konvencí a pravidel (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

Učitel

- při práci vede žáky ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech je učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- přibírá žáky k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

Učitel

- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla…) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo…)

- při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou
- umožňuje žákům využívat ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k dovednostem ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; k dovednosti samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- vytváří žákům příležitosti k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu a k tomu si volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- umožní žákům vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- nabádá žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- vede žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, k neustálému seznamování se s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosů a reflektování rizika jejich využívání
- vede žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací
- usměrňuje žáky tak, aby v digitálním prostředí jednali eticky

6.6.2 Vzdělávací obsah předmětu digitální gramotnost

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Digitální gramotnost

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
● používá sdílení prostředí ● používá Google disk, gmail, classroom	**Google prostředí** - e-mail - disk - classroom - dokumenty		

● plynule píše text ● formátuje písmo, odstavec, stránku, barvy ● pracuje s obrázky ● pracuje s tabulkami	**Textové editory** - font - velikost - řez písma - odstavce - okraje - nastavení stránky - barva stránky - práce s obrázky - pozice obrázku - obtékání obrázku - tabulky - směr textu - různé formáty textových souborů	MDV - kritický přístup k informacím EGS - Objevujeme Evropu a svět (zeměpis)	Vánoční přání
● pracuje s tabulkovým procesorem ● formátuje buňky ● pracuje s daty ● zpracovává grafy ● ovládá podmíněné formátování ● ovládá základní matematické a statistické vzorce	**Tabulkové procesory** - pojem tabulka, list, buňka - písmo, zarovnání - barva buňky - sloučení buňky - ohraničení buněk - podmíněné formátování - vzorce	M – vzorce, statistika, grafy	
● vytváří prezentace ● dodržuje základní zásady tvorby prezentace ● nastavuje časování snímků ● uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	**Prezentace** - Google prezentace - Open Office prezentace - snímek - přechod - pozadí - obrázky	Prezentace z různých oborů VDO - občanská společnost a škola	
● pracuje s grafickými editory ● zná formáty obrázků ● chápe rozdíl mezi rastrem a vektorem	**Počítačová grafika**	M - obrazce, tělesa VV OSV - kreativita	
● chápe pojmy soubor, složka ● zná důležité přípony souborů	**Soubory a složky**		

● vytvoří, přejmenuje a zkopíruje soubor			

6.7 Dějepis

6.7.1 Charakteristika předmětu dějepis

6.7.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku 2 hodiny týdně, celkem tedy 8 hodin.

Výuka obvykle probíhá v učebně dějepisu a zeměpisu, je využívána digitální technika, případně počítačová učebna.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

zeměpis – orientace v prostoru, územní rozsah států,…

matematika, fyzika, přírodopis, chemie – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,…

výtvarná výchova – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,…

hudební výchova – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,…

jazyky – významní spisovatelé a jejich tvorba,…

občanská výchova – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,…

tělesná výchova – odkaz řecké kultury, olympijské hry,…

V předmětu dějepis se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.

Také tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Okruhy, které jsou součástí učiva:

Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (demokracie, despocie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie, …)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS

Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané (integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mírové poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce, …)

Multikulturní výchova – MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)

Multikulturalita - naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem;

Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Okruhy, které jsou součástí učiva:

Etnický původ (sbližování a prolínání kulturních vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita, …)

Environmentální výchova - EV

Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí (člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů, …)

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - identifikování základních orientačních prvků v textu

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým" a „fiktivním" obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu -v každém 9. ročníku bude v rámci přírodovědných předmětů zpracován projekt.

Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

Okruhy, které jsou součástí učiva:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti (národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika,…)

6.6.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (příp. aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v dějepise k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace k jejich efektivnímu využití v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- vede žáky ke k užívání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- učí žáky uvádět věci do souvislostí
- učí žáky propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívat získané vědomosti a dovednosti
- učí žáky samostatně řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení
- zadává úlohy, které vedou ke kritickému myšlení, činění uvážlivých rozhodnutí a jejich obhajoby

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, výstižnému vyjadřování, souvislému a kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- zapojuje žáky do diskuse, učí je obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- vede žáka k porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů,…
- zadává úlohy, které vedou k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- učí žáky účinně spolupracovat ve skupině
- vede žáky k podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- nabádá žáky k přispívání k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- vede žáky k pochopení potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k respektu přesvědčení druhých lidí, vážení si jejich vnitřních hodnot, schopnosti vcítit se do situací ostatních lidí
- vede žáky k odmítání útlaku a hrubého zacházení, učí žáky uvědomovat si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- učí chápat žáky základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevovat pozitivní postoj

k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojovat do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitel

učí žáky dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky,

využívat svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel

- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy;
- seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení;
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

6.6.2 Vzdělávací obsah předmětu dějepis

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- pochopí význam dějin pro současného člověka - uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků - uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti a pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	**Úvod do učiva** Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny Historický čas a prostor		archivy, muzea, knihovny v regionu
- rozpozná vývojová stadia člověka - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	**Pravěk** Starší doba kamenná • způsob života jednotlivých vývojových typů člověka Doba kovů • rozvoj řemesel a obchodu • zánik rodové společnosti Naše země v období pravěku	Vl5- světové strany, světadíly, orientace na mapě, VV6 – pravěké malby, keramika ČJ6 – způsoby dorozumívání, příběhy z pravěku **OSV – komunikace, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů** **EV – člověk a příroda**	
- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a	**Starověk- oblasti starověkého východu**	VV6 – egyptská	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - seznámí se s podstatou společenského uspořádání - seznámí se s projevy náboženských představ	• charakteristické rysy oblasti • vývoj společnosti • náboženské představy • počátek písma a kultury • přínos starověkých civilizací	kultura **EV – příroda a první civilizace**	
- rozliší mýty a historické skutečnosti - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie - chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury, uvědomí si prolínání jednotlivých kultur - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	**Řecko** • kořeny řecké civilizace • archaické a klasické období • Makedonie • helénismus	VV6- řecké umění (stavitelství, sochařství, malířství) ČJ6 (lit.) - eposy, řecké báje a pověsti **VDO – demokracie, despocie, tyranie** **MKV – sbližování a prolínání kulturních vlivů v období helénismu**	
- učí se chápat formy státní moci - uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států - získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin - popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše - dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury zrod křesťanství	**Řím** • království • republika • císařství • počátky křesťanství • římská kultura • rozpad římské říše • naše země v době římské	VV6- římské umění (stavitelství, sochařství, malířství) ČJ6 (lit.) - římské báje ČJ6-9 (sloh) – mluvní cvičení, řečnictví **VDO – občanská práva** **EGS – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy**	
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE	• význam zkoumání dějin,		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo - vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich) - využívá k orientaci v historické realitě pravěkých a starověkých dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí - pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu pravěkých a starověkých dějin - uplatňuje činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi a aplikacemi pro znázornění prostředí nejstarších světových civilizací - využívá k poznávání historické reality pravěkých a starověkých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v	získávání informací o dějinách s pomocí digitálních zdrojů • historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály • prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise • myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací • virtuální 360° prohlídky, animace a 3D rekonstrukce významných a vybraných dobových objektů, historických krajin, kulturních a technických památek, sbírek muzeí • rozšířená realita – činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi, rekonstrukcemi a aplikacemi pro znázornění prostředí nejstarších světových civilizací • digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace historických událostí		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií - podle obrazových digitálních zdrojů popisuje pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, nástroje, předměty denní potřeby a kulturní předměty pravěkých lidí - pomocí vizuálních digitálních zdrojů prezentuje nejvýznamnější příklady a lokace antických památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví a příklady předmětů denní potřeby antického člověka - zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru - dovede na základní úrovni poukázat na klady a zápory zpracování historické reality v zábavním digitálním prostředí (různé hry, simulace apod.)			
	Opakování učiva 6. ročníku		

Pomůcky: učebnice, mapy, dějepisné atlasy, nástěnné tabule, obrazové encyklopedie, pracovní sešity (listy), soubory diapozitivů, videokazety, fonetické pomůcky, historická beletrie, soubory modelů archeologických nálezů, soubory historických pojmů, obrázkový materiál, filmy …

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	Opakování učiva 6. ročníku		
- osvojí si periodizaci středověku	**Středověk**		
- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku nových etnik, christianizace a vzniku států - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, - objasní situaci Velkomoravské říše vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	**Raný středověk** • nový etnický obraz Evropy • byzantská, arabská a franská říše • Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě • formování prvních státních celků v Evropě • Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy • islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) • románská kultura a životní styl raného středověku	VV7 – byzantské, arabské umění, románský sloh (architektura, sochařství, malířství) ČJ6, 7 – první písemné památky, české pověsti, kroniky OV6 - národ, vlast, čeští církevní patroni **EGS – formování evropských států, klíčové události – vznik Svaté říše římské, křížové výpravy** **MKV – náš etnický původ** **EV – historické památky**	Důraz na české patrony
- učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní - seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě - učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického	**Vrcholný středověk** • rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam • český stát za vlády posledních Přemyslovců • nástup Lucemburků a vláda Karla IV. • gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku • konflikt mezi Anglií a Francií	ČJ9- kroniky, doba Karla IV., rozvoj češtiny, Jan Hus, rozvoj vzdělání VV7- gotické umění (stavitelství, sochařství, malířství) HV – gotická	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	• kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách	hudba, husitské písně OV6 - náš region (historie) **VDO – Magna charta 1215 – vznik parlamentu** **MKV- předsudky, stereotypy katolické církve, husitství** **EV – historické památky**	
- uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí	**Pozdní středověk** • doba poděbradská • doba jagellonská **Shrnutí**	VV7 – pozdní gotika (stavitelství, sochařství, malířství) **EGS – mírové poselství Jiřího z Poděbrad**	**Projekty: Životní styl ve středověku, Osobnosti středověku**
- osvojí si periodizaci novověku - humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí - vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu - popíše průběh zámořských objevných plaveb jejich příčiny a důsledky - seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli - chápe podstatu pojmů absolutismus, konstituční monarchie,	**Počátky novověku** • humanismus • objevné plavby a jejich společenské důsledky • náboženská reformace • počátky absolutních monarchií • český stát v předbělohorských poměrech	VV8, HV – renesance (stavitelství, sochařství, malířství, hudba) ČJ9 (literatura), OV- humanismus, vývoj jazyka, literární texty OV9 – typy států, složky státní moci AJ7 - osobnost W. Shakespeara, Tudorovci **MKV – poznávání jiných kultur**	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
parlamentarismus - objasní postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	• třicetiletá válka • občanská válka v Anglii	**EGS – reformace, klíčové události – 1492 – objevení Ameriky** **MKV – předsudky, stereotypy katolické církve**	
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE - volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo - vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich) - využívá k orientaci v historické realitě středověkých dějin aktivně, a účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí	• historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály • prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise • myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací • virtuální 360° prohlídky, animace a 3D rekonstrukce významných a vybraných dobových objektů, historických krajin, kulturních a technických památek, sbírek muzeí • rozšířená realita – činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi, rekonstrukcemi a aplikacemi pro znázornění prostředí středověké společnosti • digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu středověkých dějin - uplatňuje činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi a aplikacemi pro znázornění prostředí středověké společnosti - využívá k poznávání historické reality středověkých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií - s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace románských a gotických památek architektury, které se staly součástí světového kulturního dědictví a příklady předmětů denní potřeby středověkého člověka - zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru - dovede na základní úrovni poukázat na klady a zápory zpracování historické reality v zábavním digitálním	historických událostí		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
prostředí (různé hry, simulace apod.)			
	Opakování učiva 7. ročníku		

Pomůcky: viz 6. ročník

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	Opakování učiva 7. ročníku		
- osvojí si periodizaci novověku	**Počátky novověku**		
- učí se rozpoznávat projevy barokní kultury - seznámí se se situací českých zemí a vybraných evropských zemí po třicetileté válce - chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu - ujasní si pojem osvícenský absolutismus - uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie - chápe podstatu pojmů absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus - chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu	**Období od 2. poloviny 17. stol. do konce 18. stol.** • proměny evropských států • baroko a životní styl • upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce • rozvoj vzdělanosti v době osvícenství • české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. • situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie • boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických	VV8, HV- baroko (stavitelství, sochařství, malířství, hudba) **VDO – rekatolizace, náboženská nesnášenlivost** ČJ8- baroko ČJ8- osvícenství, klasicismus **VDO – USA, Francie – revoluce (Listina práv a svobod, ústava)** **EGS – revoluce USA, Francie, VB, 1848** **EV – historické památky** ČJ8 – počátky národního obrození	
- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných	**Novověk od konce 18. stol. do r. 1914** • Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i	VV8, HV – klasicismus, romantismus (stavitelství,	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození - uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností - uvědomí si dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran - chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie) - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato	evropské dějiny • napoleonské války a jejich důsledky • průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury • národní a osvobozenecká hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj • utváření novodobého českého národa • rok 1848 v Evropě a v Čechách • postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol., základní rysy české politiky, její představitelé • procesy sjednocování v Německu a v Itálii • občanská válka v USA • druhá fáze průmyslové revoluce • Vznik R-U • Proměny společnosti – utopismus, marxismus • první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky • situace v Rusku, ruské revoluce • vznik ČSR	sochařství, malířství, hudba) ČJ8- národní obrození, romantismus **VDO – občanská společnost** **EV – průmyslová revoluce – dopad na životní prostředí a přírodní zdroje, technické vynálezy** **MDV – NO – obroda českého jazyka, knihy, noviny…** ČJ8, VV8, HV8 – umění 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol. **MKV – rasismus – otrokářství v USA**	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií			
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE - volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo - vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich) - využívá k orientaci v historické realitě novověkých dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí - pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a	• historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiál • prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise • myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací • virtuální 360° prohlídky, animace a 3D rekonstrukce významných a vybraných dobových objektů, historických krajin, kulturních a technických památek, sbírek muzeí • rozšířená realita – činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi, rekonstrukcemi a aplikacemi pro znázornění konkrétního úseku novověkých dějin • digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace historických událostí		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
aplikacemi pro znázornění kontextu novověkých dějin - uplatňuje činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi a aplikacemi pro znázornění prostředí a kontextu konkrétního úseku novověkých dějin - využívá k poznávání historické reality novověkých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií - s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace významných kulturních památek a příklady předmětů denní potřeby z etap novověkých dějin - zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru - • dovede na základní úrovni poukázat na klady a zápory zpracování historické reality v zábavním digitálním prostředí (různé hry, simulace apod.)			
	Opakování učiva 8. ročníku		

Pomůcky: viz 6. ročník

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	Opakování učiva 8. ročníku		
- učí se chápat 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek - učí se chápat okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků - uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby - chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese - učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu - seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky, protektorátu - učí se úctě k odkazu	**Moderní doba** **Situace v letech 1914 – 1948** • nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj sociální a národnostní problémy • mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět • druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky **Dějiny od poloviny 20. století do současnosti** • studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření • vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání	**VDO – vznik totalitního zřízení** OV9 – problémy lidské nesnášenlivosti **MDV - propaganda** OV9 - životní názor (náboženství) ČJ (lit.) – literatura 1. pol. 20. stol. VV9, HV – umění 1. pol. 20. stol. **VDO – volební systém, formy vlády, ČSR – Češi x Němci x Židé** **EGS – 1. a 2. sv. válka jako mezníky vývoje, vznik SN** **MKV – rasismus 20. st., lid. solidarita během válek**	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
účastníků odboje - učí se chápat poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorové události 1948 - chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - posoudí postavení rozvojových zemí	s charakteristikou západních zemí) • vývoj Československa a od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky • rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět • problémy současnosti • věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	**EV – průmyslová revoluce a životní prostředí, technické vynálezy** **OSV+VDO- holocaust (projekt)** **EGS - OSN** **VDO- totalitní režim** **MDV- propaganda**	
- seznámí se s postavením ČSR v mezinárodních souvislostech - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu, a vypjatého nacionalismu - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968) - učí se chápat postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů	**Shrnutí**	OV 9, Z 9 – mezinárodní organizace, mezinárodní vztahy **VDO – ČSR a komunismus, formy vlády, Listina práv a svobod a Charta 77** **EGS – Východ x Západ, NATO, Varšavská smlouva** **EV – zásahy do přírodních poměrů (SSSR)** ČJ9 (lit.)- literatura 2. pol. 20. stol. VV 9, HV – umění 2. pol. 20. stol **VDO – formy vlády**	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik ČR - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí - ujasnění si začlenění Československa do integračního procesu (vstup do EU) - prokáže základní orientaci v problémech současného světa		**EGS – revoluce 1989, začlenění ČR do integračního procesu – vstup do EU** **MDV – sdělovací prostředky a politika**	
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE - volí pro vyhledávání historického digitálního zdroje vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo - vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich) - využívá k orientaci v historické realitě moderních dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí, například webové stránky	• historické prameny, databáze, portály, kanály a pořady s výukovými dějepisnými materiály • prostorové informace z digitálních zdrojů – příklady využití v dějepise • myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací • virtuální 360 ° prohlídky, animace a 3D rekonstrukce významných a vybraných dobových objektů, historických krajin, kulturních a technických památek, sbírek muzeí • rozšířená realita – činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi, rekonstrukcemi a aplikacemi pro znázornění kontextu vybraných úseků moderních a soudobých dějin		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
HistoryLab, Moderní dějiny, Asociace učitelů dějepisu, Muzeum holocaustu ve Washingtonu, Asociace nositelů legionářských tradic, Centrum orální historie ÚSD AV ČR, Holocaust, Příběhy bezpráví, Památník Terezín, Paměť národa, Totalita, Ústav pro studium totalitních režimů (ÚSTR), My jsme to nevzdali, Školákem v protektorátu-Památník Terezín apod. - pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu moderních a soudobých dějin - uplatňuje činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi a aplikacemi pro znázornění prostředí a kontextu konkrétního úseku moderních dějin (například tvorba 3D modelace v prostředí vzdělávací edice Minecraftu, 3D malování od Microsoftu nebo jiný editor) - využívá k poznávání historické reality moderních a soudobých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií - s pomocí vizuálních	• digitalizované historické zdroje: prameny, archiválie, mapy, ilustrace, simulace a animace historických událostí		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace významných kulturních památek a příklady předmětů denní potřeby z etap moderních a soudobých dějin - zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru - dovede na základní úrovni poukázat na klady a zápory zpracování historické reality v zábavním digitálním prostředí (různé hry, simulace apod.)			
	Opakování učiva 9. ročníku		

Pomůcky: viz 6. ročník

6.8 Výchova k občanství

6.8.1 Charakteristika předmětu výchova k občanství

6.8.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výchova k občanství je určen pro žáky 6., 7. a 9. ročníku s hodinovou týdenní dotací. Výuka probíhá v kmenové třídě, učebně PC i mimo školu.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- vyučovací hodina - skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, projekty, PC, aktuality
- beseda
- exkurze

Vzdělávací obsah předmětu výchova k občanství je rozdělen na pět tematických okruhů:

1. **Člověk ve společnosti**
2. **Člověk jako jedinec**
3. **Stát a hospodářství**
4. **Stát a právo**
5. **Mezinárodní vztahy, globální svět**

Vzdělávání předmětu výchova k občanství je zaměřeno na:
- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientaci v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- rozvíjení úcty k vlastnímu národu i k jiným národům
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- sebepoznávání a sebehodnocení žáků
- akceptování vlastní osobnosti i osobnosti jiných
- rozpoznání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokracie

V předmětu výchova k občanství se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Výchova demokratického občana - VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.

Také tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Součástí učiva jsou tyto okruhy:

Občanská společnost a škola

- škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a dem. vztahy ve škole
- způsoby uplatňování dem. principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy, žákovských rad)
- formy participace žáků na životě místní komunity
- spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

Občan, občanská společnost a stát

- občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku)
- Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana, úloha občana v dem. společnosti
- základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost)

Formy participace občanů v politickém životě

-volební systém a dem. volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby)
-obec jako základní jednotka samosprávy státu
-společenské organizace a hnutí

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

- demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, principy demokracie
- základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka)
- význam Ústavy jako základního zákona země
- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS

Objevujeme Evropu a svět - státní a evropské symboly.

Jsme Evropané - evropská integrace, instituce EU a jejich fungování, čtyři svobody a jejich dopad na život jedince, mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže.

Multikulturní výchova - MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy).

Multikulturalita - naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem.

Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Mediální výchova - MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - identifikování základních orientačních prvků v textu.

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu - v každém 9. ročníku bude v rámci přírodovědných předmětů zpracován projekt.

Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

Součástí učiva jsou tyto okruhy:

Role medií v politickém životě /předvolební kampaň a její význam/

6.8.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (příp. aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou ve výchově k občanství k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky
- k vybírání a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení
- k propojování získaných poznatků do širších celků, k nalézání souvislostí
- k jejich třídění a vyvozování závěrů
- k ověřování důsledků

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky
- k tvořivému myšlení, logickému uvažování
- k řešení problémů
- k práci s informacemi z různých zdrojů a jejich třídění
- k obhajobě svých rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky
- k formulaci a vyjadřování svých myšlenek a názorů souvisle a kultivovaně
- ke schopnosti naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagovat
- ke komunikaci na odpovídající úrovni
- k argumentaci
- k vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky
- ke spolupráci a vzájemné pomoci
- k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- k hodnocení a respektování své práce i práce ostatních
- k sebehodnocení

Kompetence občanské

Učitel vede žáky
- k poznání legislativy a obecných morálních zákonů a jejich dodržování
- k respektování názorů ostatních
- k formování volních a charakterových rysů
- k zodpovědnému rozhodování podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky
- k poznávání a rozvíjení vlastních schopností i reálných možností
- k uplatňování získaných vědomostí a dovedností při profesní orientaci
- k objektivnímu sebehodnocení při profesní orientaci
- k efektivitě při organizování vlastní práce

Kompetence digitální

Učitel vede žáky
- k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií

- k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- k tomu, aby chránili své osobní údaje a svá osobní data
- k zodpovědnému budování a spravování digitální identity a zařazuje aktivity, které vedou žáky k posuzování jejich digitální stopy
- k tomu, aby ve svých školních i domácích úkolech dodržovali autorská práva a citovali informační zdroje

Učitel
- podporuje utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí
- podporuje žáky v tom, aby využívali digitální technologie pro průzkumy, šetření a ankety zaměřené na život ve škole a v obci
- klade důraz na respektování a dodržování netikety (anglicky netiquette) při interakci v digitálním prostředí
- rozvíjí u žáků právní povědomí pro situace v digitálním prostředí;
- motivuje žáky k tomu, aby prostřednictvím digitálních technologií vyjadřovali své názory, ověřovali fakta, aby digitální technologie využívali pro zapojování se do rozhodování na třídní, celoškolní i mimoškolní úrovni a aby jejich prostřednictvím navazovali a udržovali kontakty a propojovali lidi
- vysvětluje nebezpečí sociálních nebo názorových bublin
- podporuje žáky v používání digitálních technologií pro zlepšování prostředí, ve kterém žijí (např. pro objevování problémů, pro jejich řešení, pro prezentaci výsledků)

6.8.2 Vzdělávací obsah předmětu výchova k občanství

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- zná práva a povinnosti žáka, význam žákovské samosprávy - rozlišuje vhodné a nevhodné způsoby využívání volného času - orientuje se v místní nabídce volnočasových aktivit	**Naše škola** - život ve škole, práva a povinnosti žáků, žákovská samospráva, význam vzdělání -VVP	Projekt: Naše obec D- historické hledisko - domov CJ – škola, region, zvyky, tradice, svátky Z8 – postavení ČR v rámci Evropy - místní region **OSV- osobnostní rozvoj** **- sociální rozvoj** **EGS – Objevujeme Evropu a svět** – státní a evropské symboly **MDV –** fungování a vliv médií ve společnosti **VDO – Občanská společnost a škola** - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole - způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení	
- uvede hlavní instituce, významné památky a rodáky v obci	**Obec, region, kraj** - instituce, významná místa, rodáci, tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku -VVP		
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE - zmapuje místa a aktivity veřejného dění a to, jakými osobními nebo digitálními cestami informuje obec své občany a o čem je takto informuje - zjistí, kde najde kontakty na obecní úřad nebo úřad městské části	- mapa veřejného dění a veřejných institucí v obci; - - internetové stránky obce / městské části, včetně kontaktů, obec / městská část na sociálních sítích		
- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - rozliší projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	**Naše vlast** - pojem vlast a vlastenectví, památná místa, co nás proslavilo, osobnosti, státní symboly, státní svátky		
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE - respektuje a dodržuje normy chování (tzv. netiketu) při používání digitálních technologií a při interakci v digitálním prostředí - respektuje a dodržuje zásady autorského práva - pracuje s informacemi v souladu se	**Netiketa** - přehled pravidel a jejich praktické používání; - zásady autorského práva a jejich dodržování v praktických situacích (při práci s texty, obrázky a videi) – respektování licencí		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
zákony	(např. užití díla pro osobní potřebu, komerční využití díla, vytváření odvozených děl), citace, souhlas autora; - práce s informacemi – férové užití děl, problematika stahování, sdílení a šíření	žáků do žákovské samosprávy, žákovských rad) - formy participace žáků na životě místní komunity - spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci **Občan, občanská společnost a stát** - základní principy a hodnoty demokratického a politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost) **Formy participace občanů v politickém životě** - obec jako základní jednotka samosprávy státu VVP	
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	**Kulturní život** - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice, instituce, masová kultura, masmédia		
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE - na příkladu vysvětlí, co je to digitální identita a digitální stopa, a zmapuje svou digitální identitu a digitální stopu - zmapuje, jak chrání své osobní údaje, a identifikuje riziková místa ve své digitální identitě a digitální stopě	- digitální identita a digitální stopa – obecný pohled; - digitální identita a digitální stopa – osobní pohled (zmapování, rizika, prevence); - osobní údaje a citlivé údaje (např. národnost, zdravotní stav, politický názor, sexuální orientace, podpis) a jejich ochrana		
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti - vysvětlí, proč je výhodné vzájemně spolupracovat v rodině, ve škole i	**Lidská setkání** - přirozené a sociální rozdíly, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé **Vztahy mezi lidmi** - osobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty, problémy lidské nesnášenlivosti **Zásady lidského soužití** - morálka a mravnost,		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
v obci - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje domácnosti, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů - objasní princip vyrovnaného schodkového a přebytkového rozpočtu - dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, dělba práce a činnosti, výhody spolupráce lidí **Majetek, vlastnictví, hospodaření** – VVP - majetek, vlastnictví, nakládání s penězi - rozpočet domácnosti, typy rozpočtů, jejich odlišnosti - formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana - hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- objasní, jak sebehodnocení ovlivní jeho rozhodování - objasní, jak sebepoznání pozitivně ovlivní vztahy s druhými lidmi - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování svých i společných cílů - objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - kriticky hodnotí a koriguje své chování a jednání - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj názor, popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	**Podobnost a odlišnost lidí** - chování – fáze lidského života - prožívání – proměny člověka v dospívání - myšlení a jednání - osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti - charakter člověka - vrozené předpoklady, osobní potenciál **Vnitřní svět člověka** - VVP - vnímání, prožívání poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí - systém osobních hodnot, sebehodnocení - stereotypy v posuzování druhých lidí **Osobní rozvoj** - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna - význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při	- dějepis, český jazyk, cizí jazyky, přírodopis - zeměpis 8 – životní prostředí **OSV-** osobnostní rozvoj - sociální rozvoj **EGS -** objevujeme Evropu a svět **MKV – Multikulturalita** - multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti **Princip sociálního smíru a solidarity** - otázka lidských práv, základní dokumenty **Kulturní diference** - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti - člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní stránky, ale i jako součást etnika - poznávání vlastního kulturního zakotvení	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	seberozvoji	**Etnický původ -** projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznání a důvody vzniku **EV-** vztah člověka k prostředí **MDV**- práce v realizačním týmu VVP	
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE - zhodnotí, které osobní údaje mohou být zneužity a proč - navrhne, jak chránit svou digitální identitu a digitální stopu a jak se chránit proti neoprávněnému nakládání s osobními nebo citlivými údaji v digitálním prostředí - navrhne, jak postupovat v případě, že se stane obětí nenávistných a podvodných praktik nebo zneužití osobních údajů ve fyzickém nebo digitálním prostředí	- osobní údaje a citlivé údaje a jejich ochrana; příklady nenávistných a podvodných praktik nebo zneužití osobních údajů včetně fotografií a videí; postup pro oběti nenávistných a podvodných praktik nebo pro oběti zneužití osobních údajů (např. v případě nenávistných komentářů, ztráty nebo zneužití hesla, krádeže digitální identity, kyberšikany, kyberstalkingu, online vydírání)		
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE - respektuje a dodržuje licence, které upravují majetková práva autorů - uvede příklady toho, co je a co není možné dělat s cizím dílem bez souhlasu autora - rozpozná projevy šíření nenávisti,	- práce s informacemi – férové užití děl, problematika stahování, sdílení a šíření - protiprávní jednání v oblasti nakládání s osobními údaji a v		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
omezování svobody projevu, vydírání, podvodu a neoprávněného nakládání s osobními údaji v digitálním prostředí	oblasti šíření nenávisti – omezování svobody projevu, schvalování trestného činu, vydírání, podvod, hacking, hate speech, hoax, kyberšikana		
- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných způsobů projevů a způsobů řešení globálních problémů v obci - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	**Globalizace** - projevy, klady zápory - významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení		
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE - v reálné nebo modelové situaci kultivovaně vyjadřuje osobně i digitálně svůj názor, souhlas, podporu nebo nespokojenosti a kritiku ke stavu nebo situaci ve své škole nebo k dění ve svém okolí a obci - analyzuje a srovná, co nebo kdo na něj má vliv ve fyzickém a v digitálním prostředí - analyzuje a doloží, jak a v jakých situacích digitální technologie zlepšují nebo zhoršují život různým sociálním skupinám -	- vyjádření názoru, souhlasu, podpory nebo nespokojenosti a kritiky různými nástroji - vliv digitálních technologií na různé oblasti života (např. oblast vztahů, spolupráce, vzdělávání, práce, zábavy, občanského života, politiky) nebo vliv na různé sociální skupiny (např. podle věku, profese) – obecný přístup; vliv digitálních technologií na život žáka – osobní		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	pohled (zmapování, rizika, prevence)		

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
-rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného a přebytkového rozpočtu domácnosti - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky/spotřeba, úspory, investice/ - uvede a porovná nejčastější způsoby krytí deficitu /úvěry, splátkový prodej, leasing/ - vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké občanům nabízejí - vysvětlí význam úroků placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - vysvětlí, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele	**<u>Člověk, stát a hospodářství</u>** **Peníze** - funkce a podoby peněz, nakládání s penězi, formy placení **Banky a jejich služby** - služby bank - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění - produkty finančního trhu pro investování a pro získání prostředků **Hospodaření** - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, leasing - rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnost, význam daní - základní práva spotřebitele **Výroba, obchod, služby** - výroba /malovýroba, velkovýroba, výrobní náklady, investice, zisk/	**VP-povolání a profese v oblasti správy peněz a majetku** VZ6-9 - změny v životě člověka a jejich reflexe-duševní vlastnictví ČJ6,7 - VB,USA-měna	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků~~, které~~ ze státního rozpočtu -na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	obchod, služby - jejich funkce a návaznost **Principy tržního hospodářství** - nabídka, poptávka, trh, cena, inflace - podstata fungování trhu - nejčastější právní formy podnikání /živnost, akciová společnost, s.r.o./		
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE rozpozná, zda má elektronicky uzavřená kupní smlouva všechny povinné náležitosti popíše postup, jak reklamovat zboží nebo službu, které byly zakoupeny online, a jak odstoupit od smlouvy při online nákupu popíše situace z fyzického i digitálního prostředí, kde se projevuje právo na ochranu osobnosti, a uvede příklady toho, co je chráněno právy k duševnímu vlastnictví na příkladech objasní, jak chránit své vlastní dílo ve fyzickém i digitálním prostředí popíše principy volného díla a používá volná díla ve svých školních a domácích úkolech rozpozná porušení práva na ochranu osobnosti ve fyzickém a digitálním	- online nakupování – elektronicky uzavřená kupní smlouva, reklamace, odstoupení od smlouvy, práva spotřebitele v digitálním prostředí; právo na ochranu osobnosti – např. právo na ochranu jména, právo na ochranu cti a důstojnosti, autorské právo; práva průmyslového vlastnictví – např. patent, ochranná známka, průmyslový design, označení		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
prostředí a uvede příklady rozpozná porušení práva k duševnímu vlastnictví ve fyzickém a digitálním prostředí rozpozná projevy protiprávního jednání v souvislosti s reklamou, nakupováním a placením ve fyzickém a digitálním prostředí	původu; nástroje a postup pro ochranu vlastního autorského díla – licence k autorskému dílu, veřejné licence (např. Creative Commons, Public Domain), zveřejnění díla, užití díla, změna díla - protiprávní jednání v oblasti ochrany osobnosti – neoprávněné nakládání s osobními údaji, sledování soukromého života, krádež digitální identity - poškozování cizích práv – neoprávněné vytvoření, zveřejňování nebo užívání fotografie nebo videozáznamu, porušení tajemství zpráv, listin a soukromých dokumentů, pomluva; protiprávní jednání v oblasti duševního vlastnictví – stahování, rozmnožování a		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	šíření autorských materiálů; protiprávní jednání v oblasti obchodu a nakupování – podvodné nabídky a e-shopy, nedoručené zboží, nezabezpečené platby online, falešné faktury, phishing		
DIGITÁLNÍ KOPMETENCE - uvede postup, jak se bránit porušení práva na ochranu osobnosti a práv k duševnímu vlastnictví	- duševní vlastnictví – postup pro oběti porušení práva na ochranu osobnosti a pro oběti porušení práv k duševnímu vlastnictví (např. žádost o odstranění obsahu, nahlášení porušení práva, uplatnění práva na zapomnění, podání žaloby)		
- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států	**<u>Člověk, stát a právo</u>** **Právní základy státu** - znaky, typy a formy států - státní občanství ČR - ústava ČR, symboly suverenity ČR - složky státní moc - moc zákonodárná, výkonná, soudní, jejich orgány- parlament, senát, vláda, soudy	**VDO- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** - význam Ústavy jako základního zákona země - demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, principy demokracie - základní kategorie fungování	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů -přiměřeně uplatňuje svá práva, včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu - uvede příklady základních práv a svobod každého člověka - vysvětlí rozdíl mezi fyzickou a právnickou osobou - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věcí - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování -diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	**Státní správa a samospráva, principy demokracie** - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly - volby a volební systém, - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, - význam politického pluralismu, sociální dialog - význam a formy voleb do zastupitelstev ČR **Lidská práva** - lidská práva - základní lidská práva - práva dítěte - úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech - poškozování lidských práv, šikana, diskriminace) **Právní řád ČR** - úloha práva v životě společností - právní normy - právní předpis,	demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka) - demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti **MDV - role medií v politickém životě /předvolební kampaň a její význam/** **VDO - Občan, občanská společnost a stát** - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku) - Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana, úloha občana v dem. společnosti **VDO - formy participace občanů v politickém životě** - volební	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství)	publikování právních předpisů - význam, funkce právního řádu - fyzické, právnické osoby - způsobilost člověka nabývat práva a povinnosti, způsobilost k právním úkonům - základní nástroje práva - zákony, smlouvy, sankce - orgány právní ochrany občanů- soudy, prokuratura, advokacie, notářství - soustava soudů - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce - trestní postižitelnost - porušování předpisů v silničním provozu - porušování práv k duševnímu vlastnictví - orgány právní ochrany občanů - právo v každodenním životě - význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele	systém a dem. volby (parlamentní, krajské a komunální volby) - společenské organizace a hnutí **MKV - Princip sociálního smíru a** solidarity - otázka lidských práv, základní dokumenty **VP - frekventovaná povolání a profese ve vybraných orgánech státní moci** D6-9 - typy států Z9 - politická mapa světa, společné a odlišné znaky států HV6-9 - hymna ČR **VP - frekventovaná povolání a profese ve vybraných správních orgánech** **VP-principy demokratického**	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
		rozhodování na pracovišti HV9 - revoluční písně VV6 - vnímání okolních jevů D6-9 - lidská práva v minulosti VZ6-9 - vztahy mezi lidmi a formy soužití - šikana **VP - omezení práva být zaměstnán jako ochrana určitých skupin lidí: dětí, nezletilých, mladistvých, těhotných žen**.	
- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé významné mezinárodní organizace a společnosti, k nimž má ČR vztah, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajištění obrany státu a účasti v zahraničních misích	**Mezinárodní vztahy, globální svět** - evropská integrace - význam, výhody - Evropská unie a ČR - podmínky členství, výhody a nevýhody členství, práva občanů ČR v rámci EU - významné mezinárodní organizace – Rada Evropy, NATO, OSN, UNESCO, UNICEF, WHO - ekonomická, politická, a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody	**VP - vybraná povolání a profese v oblasti právní ochrany občanů** VZ6-9 - rizika ohrožující zdraví - návykové látky. **VP - frekventovaná povolání na úřadech** **EGS - Jsme Evropané** evropská integrace - instituce EU a jejich fungování	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
		- čtyři svobody a jejich dopad na život jedince - mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže D9 - mezinárodní organizace - NATO, OSN Z9 - hlavní mezinárodní politické, vojenské a hospodářské organizace HV9 - písně zemí EU - exkurse- Gemma	
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE zjistí, jak si osobně nebo elektronicky sjednat schůzku k vybraným službám obecního úřadu nebo úřadu městské části pomocí digitálních nástrojů se podílí na přípravě, realizaci a zhodnocení třídního, školního nebo místního projektu, který může pomoci potřebným nebo potřebné věci	- postup, jak si sjednat schůzku k vybraným službám obecního úřadu / úřadu městské části; - rezervace termínu pro vybranou službu obecního úřadu / úřadu městské části (např. pro vydání občanského průkazu); - projekt na pomoc potřebným nebo potřebné věci (např. projekty a akce pro zlepšení školního prostředí, charitativní projekty, doučování, spolupráce se seniory,		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	projekty v oblasti kultury, ekologie, sportu)		

6.9 Fyzika

6.9.1 Charakteristika předmětu fyzika

6.9.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně. Předmět fyzika se vyučuje v odborné učebně fyziky a chemie. Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Vzdělávání v předmětu fyzika:
- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie

Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:
Chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor
zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

V předmětu fyzika se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.

Také tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – EGS

evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj (EGS)

Multikulturní výchova – MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)

Multikulturalita -naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem;

Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Environmentální výchova – EV

posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- identifikování základních orientačních prvků v textu

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se

sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu -v každém 9. ročníku bude v rámci přírodovědných předmětů zpracován projekt.

Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

6.9.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (příp. aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou ve fyzice k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky
- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

Učitel
- zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

Učitel
- vede žáky při práci ve skupinách ke komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, a k diskusi
- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

Učitel
- využíváním skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

Učitel
- vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

Učitel
- vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními
- vede žáky k šetrnému zacházení s fyzikálními přístroji a pomůckami

Kompetence digitální

Učitel
- vede žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů
- podporuje využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- vede žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- učí žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů
- vede žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání)

- vede žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání

6.9.2 Vzdělávací obsah předmětu fyzika

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles	**Látka a těleso** - rozdělení látek na pevné, kapalné a plynné - difúze	CH8- vlastnosti látek	
- popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší - správně používá pojem atom, molekula, iont -má představu o tom, z čeho se skládá atom	**Částicové složení látek, složení atomu** - jádro, obal, proton, neutron a elektron	Ch- návaznost v 8. roč.- atomy, ionty, prvky, chemická vazba	
- měří vhodně zvolenými digitálními měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa, např. délku, hmotnost, čas, teplotu - sleduje změnu venkovní teploty v závislosti na čase; k pozorování, měření, záznamu a zpracování výsledků použije efektivně digitální technologie - doloží změnu objemu nebo délky tělesa experimentem nebo jeho videozáznamem, uvede vlastní příklady uplatnění změn délky a objemu těles při změně teploty v praxi, své příklady doloží a doplní videozáznamy a informacemi, které najde v otevřených zdrojích - určí (úvahou i měřením), jakou silou působí Země na těleso dané hmotnosti, k měření použije siloměr a digitální váhy	**Digitální kompetence** - měření délky, objemu, hmotnosti a teploty tělesa digitálními měřidly - sledování změn teploty pomocí počítačového softwaru, citlivost a rozsah digitálního měřidla práce s různými digitálními zdroji dat teplotní změna délky či objemu tělesa - gravitační síla a její měření, síla, jakou působí Země na těleso dané hmotnosti - studium videozáznamu fyzikálního		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	experimentu		
- zjistí, kdy na těleso působí elektrická síla - na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat - podle počtu protonů a elektronů v částici pozná, zda jde o kladný či záporný iont - ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole	**Elektrické vlastnosti látek** - elektrická síla - elektrické pole		
- zjistí, zda na těleso působí magnetická síla - dokáže popsat využití magnetické síly v praktických situacích - ověří existenci magnetického pole - u konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu a graficky znázornit indukční čáry	**Magnetické vlastnosti látek** - magnetické pole		
- ukáže pomocí experimentu základní vlastnosti elektrického náboje a jeho účinky, k popisu podstaty jevů použije i modely a animace z otevřených zdrojů dat - sestaví správně jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu, k popisu podstaty jevů v obvodu použije modely a animace z otevřených zdrojů dat - popíše a pomocí experimentu předvede základní vlastnosti magnetů, k popisu podstaty jevů použije modely a animace z otevřených zdrojů dat - ověří existenci magnetického pole v daném místě pomocí kompasu, k popisu podstaty jevů použije modely a animace z otevřených zdrojů dat	**Digitální kompetence** - základní elektrické vlastnosti látek, elektrický náboj, vlastnosti elektricky nabitých těles, základní elektrický obvod, zdroj, spotřebič, komponenty jednoduchého elektrického obvodu, práce s počítačovou simulací - magnetické vlastnosti látek, feromagnetické látky, základní vlastnosti magnetů, princip kompasu, měření magnetického pole appletem ve smartphonu, kompas ve smartphonu,		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	magnetické siločáry, práce s počítačovou simulací		
- ovládá značky a jednotky základních veličin - vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku	**FYZIKÁLNÍ VELIČINY**	Z6- postavení Země ve vesmíru **OSV**- práce s buzolou, orientace na mapě M- převody jednotek, převodní vztahy	
- změří délku tělesa, výsledek zapíše a vyjádří v různých jednotkách	**Délka**	**OSV**	
- změří hmotnost pevných a kapalných těles na sklonných a rovnoramenných vahách a výsledek zapíše ve vhodné jednotce	**Hmotnost**	**OSV**	
- změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledek	**Objem**	**OSV**	
- změří teplotu pomocí teploměrů - určí rozdíl teplot z naměřených hodnot	**Teplota**		
- z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu- s porozuměním používá vztah $\rho=m/V$ - měří hustoměrem - pracuje s tabulkami	**Hustota**		
- předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší	**Teplotní roztažnost těles**		
- změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin	**Čas**		
- rozpozná, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužené pružiny porovná podle velikosti dvě působící síly	**Síla působící na těleso**		
- užívá s porozuměním vztah mezi	**Gravitační síla,**	Z-6 - sluneční	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa- $F_g = m.g$ při řešení jednoduchých úloh	**gravitační pole**	soustava, vliv Měsíce, slapové jevy M- jednoduché výpočty	

Metody, formy, nástroje: -jednotlivé fyzikální veličiny jsou po zavedení procvičeny formou skupinové práce (členové skupiny provedou jednotlivá měření, skupina jako tým zpracuje výsledky a stanoví závěr: -např. aritmetický průměr naměřených hodnot)
Pomůcky: model atomu; magnet, magnetky, buzola, kompas, globus, piliny různých kovů, délková měřidla, posuvné měřítko; sklonné váhy, rovnoramenné váhy, pružiny, sada závaží; kádinky, odměrné válce; teploměr, digitální teploměr, bimetalový teploměr; papírové hodiny, stopky; siloměry; sada folií pro zpětný projektor, výukové programy pro PC, dataprojektor

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- fyzikální veličiny dokáže vyjádřit v různých jednotkách (d, V, m, t, v, F)	**Fyzikální veličiny**	M – desetinná čísla	Opakování a rozšíření učiva z 6. ročníku
- rozeznává jednotlivé druhy sil	**SÍLA**		
- změří třecí sílu - užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu - navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly	**Třecí síla**	**OSV** – bezpečnost silničního provozu	
- určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů	**Skládání sil** **Výslednice sil**	M – grafické sčítání a odčítání úseček **OSV** – záchrana tonoucího	
- určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese	**Těžiště tělesa**	**EV**- silniční doprava – rozložení nákladu – škody na komunikacích **OSV** – bezpečnost silničního provozu – setrvačnost – bezpečnostní pásy	
- v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly - užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, takovou silou a obsahem plochy, na níž síla působí	**TLAKOVÁ SÍLA** **TLAK**	**OSV** – záchrana tonoucího	
- užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení	**Pascalův zákon, hydraulická zařízení**		
- vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah $p=h\,\rho$	**Hydrostatický tlak**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
g k řešení problémů a úloh			
- objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci	**Vztlaková síla působící na tělesa v kapalině** **Archimédův zákon** - plování, vznášení se a potápění těles v kapalině		
- vysvětlí vznik atmosférického tlaku, změří ho a určí tlak plynu v uzavřené nádobě	**Atmosférický tlak** - tlak plynu v uzavřené nádobě	Z6 – atmosféra Země	
- vysvětlí na základě experimentu nebo jeho videozáznamu poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách - využije zákonitosti tlaku v klidných tekutinách při řešení problémů a úloh se vztahem k praxi, data potřebná k jejich vyřešení vyhledá v otevřených zdrojích - objasní kvalitativně vznik vztlakové síly v klidné tekutině a určí její velikost a směr v konkrétních situacích, situace objasní pomocí dat a animací z otevřených zdrojů dat	**Digitální kompetence** mechanické vlastnosti kapalin a plynů, hustota kapalin a plynů, hustoměr, hydrostatický tlak, atmosférický tlak, tlak vyvolaný silou v kapalině, Pascalův zákon, hydraulická zařízení, tlak vzduchu v různých nadmořských výškách, vztlaková síla, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách, využití plování a vznášení těles v praxi, práce s počítačovou simulací, vyhledání požadovaných informací z otevřených zdrojů		
- rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu - změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas - určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas - používá s porozuměním vztah v=s/t	**POHYB A KLID TĚLESA** - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný - dráha a čas -okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného	M7-přímá a nepřímá úměrnost	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh - znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak	pohybu		
- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu na základě vlastního pozorování pohybu (pohyb rovnoměrný, zrychlený, zpomalený, přímočarý, křivočarý), jeho videozáznamu nebo grafického znázornění pohybu (například z měření pomocí ultrazvukového měřiče vzdálenosti a počítače) - rozhodne na základě pozorování záznamu pohybu nebo simulace pohybu pomocí vhodného počítačového programu o jaký druh pohybu se jedná - využívá s porozuměním vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles při řešení problémů a úloh se vztahem k běžnému životu, např. využije digitální plánovač tras k naplánování delší cesty autem do zahraničí vč. průměrných rychlostí, určí průměrnou rychlost při cestování dle jízdního řádu - sestrojí graf závislosti dráhy na čase při rovnoměrném pohybu tělesa (přímo graficky nebo pomocí vhodného počítačového programu) a odečte z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti - sestrojí graf závislosti dráhy na čase při nerovnoměrném pohybu tělesa; vypočítá průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu tělesa	**Digitální kompetence** - sledování pohybu těles s použitím digitální techniky a počítačového softwaru - měření a výpočet rychlosti rovnoměrného pohybu s použitím digitálních měřicích přístrojů a počítačového softwaru - řízení vlastního experimentu podle digitalizovaného návodu - využití tabulkových procesorů při zpracování výsledků měření, práce s grafy znázorněnými počítačem - práce s počítačovou simulací v digitálních vzdělávacích zdrojích - výpočet rychlosti rovnoměrného pohybu, graf závislosti dráhy na čase pro rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb, průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu - digitální plánovače tras, plánování cesty		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
(přímo graficky nebo pomocí vhodného počítačového programu) a odečte z něho hodnoty dráhy, času nebo rychlosti - určí v konkrétní jednoduché situaci z běžného života druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici, situaci a její řešení znázorní kresbou nebo v pomocí počítačového softwaru - popíše a zdůvodní, jak se v konkrétních situacích v praxi využívá zvyšování či snižování tlaku tělesa na podložku; svá tvrzení doloží daty, informacemi a obrázky z otevřených zdrojů - předpoví otáčivé účinky síly na těleso (páka, dveře apod.), své závěry doloží experimentem a počítačovou simulací, případně výpočtem s využitím počítačového softwaru (tabulkový procesor) - používá počítačový software a počítačové simulace pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích z praxe, svá řešení dokládá vlastním experimentem nebo videozáznamem experimentu či děje (setrvačnost těles při pohybu vozidla, zpětný ráz střelných zbraní, případně další, které našel v otevřených zdrojích)	- práce s grafy znázorněnými počítačem - prezentace videa demonstrujícího zvolený jev - vyhledávání a třídění dat ke zvolenému tématu, práce s počítačovou simulací (tlaková síla, tlak, jednotky tlaku a jejich převody, vliv síly na pohyb tělesa, otáčivé účinky sil, bezpečnost v dopravě, brzdná dráha)		
- rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla - rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží - využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu - vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další	**Světlo** - světlo, zdroj světla - přímočaré šíření světla - rychlost světla - odraz světelného paprsku - zrcadla	**EGS** – využití zrcadel v alternativních zdrojích energie- sluneční elektrárny	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
optická prostředí - využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle - pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi - najde pokusně ohnisko dutého zrcadla - rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice - rozliší pokusně spojku a rozptylku, najde pokusně ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost - popíše, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě - porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi - pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem, vysvětlí vznik duhy v přírodě	- lom světla na optickém rozhraní - optické čočky - rozklad světla		
- rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo jen odráží; k popisu podstaty jevů a jejich využití použije modely, animace a data z otevřených zdrojů - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh z praxe; svá řešení dokládá vlastním experimentem nebo jeho videozáznamem, zkušeností, grafickou konstrukcí, popřípadě modelováním pomocí počítačového softwaru v otevřených zdrojích vyhledá	**Digitální kompetence** - světlo, zdroje světla, stín, odraz světla na rovinném rozhraní, zrcadla, vznik obrazu v zrcadle, grafické znázornění vzniku obrazu (náčrtem, použitím modelu zrcadla nebo použitím počítačového softwaru), rovinné a kulové zrcadlo (jen kvalitativně), využití zrcadel v praxi, práce s		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
informace o optických zařízeních využívajících různé typy zrcadel - rozhodne na základě znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami; svá řešení dokládá vlastním experimentem nebo jeho videozáznamem, zkušeností, grafickou konstrukcí, popřípadě modelem pomocí počítačového softwaru - v otevřených zdrojích vyhledá informace o optických zařízeních využívajících různé typy čoček pomocí experimentu rozliší spojku od rozptylky, pokusně najde ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost, k popisu podstaty jevů nebo použité metody a kontrole výsledků použije modely a animace z otevřených zdrojů dat	počítačovou simulací, vyhledání potřebných dat v otevřených zdrojích, vznik lomu světla na rovinném rozhraní, lom ke kolmici a od kolmice (jen kvalitativně), rychlost světla ve vakuu a v látkovém prostředí, grafické znázornění vzniku lomu světla (náčrtem, použitím modelu optického rozhraní nebo použitím počítačového softwaru), čočky (jen kvalitativně), využití čoček v praxi, práce s počítačovou simulací, práce s videozáznamem experimentu, vyhledání potřebných dat v otevřených zdrojích		

Pomůcky: sklonné váhy, rovnoramenné váhy, délková měřidla, stopky, pružiny, sada závaží; kádinka, odměrné válce; sada hustoměrů, souprava pro mechaniku (podložky z různých materiálů-tření, hranol s otvory pro pokusné určení těžiště, kladka, páka); sada folií pro zpětný projektor, deformační manometr, výukové programy pro PC, dataprojektor, souprava pro optiku, zdroje světla, clony, jednotlivé druhy zrcadel, optické hranoly, spojky, rozptylky, triedr, mikroskop, lupa, fotoaparát

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	Opakování učiva 7. ročníku		
- rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná, - s porozuměním používá vztah P=W/t při řešení problémů a úloh	**Mechanická práce**	**EV** – železniční – silniční doprava, přetěžování kamiónů – škody na komunikacích	
- z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie - je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností	**Výkon**		
- vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty	**Účinnost, kladka volná a pevná**		
- rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a bude schopen uvést praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace a desublimace) - zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu - dokáže vysvětlit základní meteorologické děje - objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě	**Vnitřní energie tělesa** - tepelná výměna -změny skupenství	Z6- proudění vzduchu **EGS**- tepelná izolace- -šetření energií EV-změny skupenství- Z-6-skupenství - voda Ch8- voda, vzduch **EV**- předpověď počasí **EV**- znečištění ovzduší, exhalace	
- vysvětlí pomocí digitálních modelů vnitřního pohybu částic látky jejich makroskopické projevy, vysvětlí a	**Digitální kompetence** - příprava a postup laboratorní práce podle		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
diskutuje vliv teploty na průběh jevů uvede příklady skupenské přeměny látek z vlastní zkušenosti (tání, tuhnutí, kapalnění, vypařování) a z praxe, příklady doloží videozáznamy a popíše průběh dějů pomocí simulací v počítačových modelech - experimentálně vyvodí pojem hustoty látky porovnáním těles o stejném objemu a s různou hmotností, přitom použije digitální měřicí přístroje a měřidla, k přípravě a zpracování experimentů použije počítačový software - porovná hustoty různých látek na základě dat z otevřených zdrojů - použije s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení jednoduché praktické úlohy, data potřebná k vyřešení úlohy i k ověření výsledku vyhledá v otevřených zdrojích	digitálně zpracovaného postupu práce - zpracování výsledků měření s počítačovým softwarem - bádání pomocí počítačové simulace stavby látek, vnitřního pohybu částic v tělese, změn skupenství		
- úvahou vysvětlí vztah mezi výkonem, prací a časem; uvede a komentuje příklady výkonů zvířat, lidí a strojů nalezené v otevřených zdrojích dat - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem při řešení úloh se vztahem k běžnému životu; k doplnění zadání a kontrole výsledků použije data z otevřených zdrojů - vysvětlí na úloze se vztahem k běžnému životu vztah mezi vykonanou prací a energií uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat	- vztah mezi výkonem, prací a časem; - vztah mezi vykonanou prací a energií; - vyhledání, třídění dle zvolených kritérií a kritické posouzení dat z otevřených zdrojů; - sestavení přehledové tabulky vybraných dat		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu - volí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí - odliší zapojení spotřebičů v obvodu za sebou a vedle sebe a určí výsledné elektrické napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů - pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud - objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové) - změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem	**Elektrický obvod** - jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod - elektrické napětí, - pojistka - elektrický proud		
- dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem	**Pravidla bezpečné práce** - zkrat	**OSV** – bezpečné zacházení s elektrospotřebiči, první pomoc při úrazu elektrickým proudem	
- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu, k popisu podstaty jevů v obvodu použije modely a animace z otevřených zdrojů dat - rozliší stejnosměrný proud od střídavého; ve stejnosměrném obvodu změří digitálními měřicími přístroji elektrický proud a napětí na spotřebiči, určí elektrický odpor součástky nebo spotřebiče - využije digitální měřicí systém ke grafickému zobrazení stejnosměrného a střídavého napětí - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností; k popisu podstaty jevů v látkách použije modely, animace a příklady	**Digitální kompetence** složitější elektrické obvody, pravidla bezpečné práce s elektrickými spotřebiči, práce s počítačovou simulací, stejnosměrný proud, střídavý proud, symboly stejnosměrného a střídavého proudu, znázornění průběhu elektrického proudu digitálním měřicím zařízením (např. osciloskop, počítačový software), měření napětí a proudu		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
využití v praxi z otevřených zdrojů dat	digitálním univerzálním měřicím přístrojem, práce s počítačovou simulací, vodiče, polovodiče, izolanty a jejich vlastnosti, využití v praxi, vyhledání potřebných informací z otevřených zdrojů a jejich kritické posouzení		
- určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku, - pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí - chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny - využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří - rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí - určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka	**Zvuk** - zvuk, zdroj zvuku - šíření zvuku, odraz zvuku, ozvěna - tón, kmitočet tónu - hlasitost zvuku	**EV** – nadměrná hladina zvuku	
- popíše na základě vlastního pozorování, případně pozorování videozáznamů a analýzy počítačových animací podstatu a vlastnosti zvuku; při zkoumání zvuků použije zdroj zvuků proměnné frekvence a intenzity, dle možností digitální; k analýze zvuků použije vhodný digitální snímač zvuků, např. applet ve smartphonu - určí ve svém okolí zdroje zvuku a jejich vlastnosti, pozoruje relativnost	**Digitální kompetence** - zdroje zvuku, šíření zvuku, vlastnosti zvuku, lidské vnímání zvuku, intenzita zvuku (kvalitativně), frekvence zvuku, rychlost zvuku, uplatnění v praxi, práce s digitálním zdrojem zvuku, práce s počítačovou simulací,		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
zvukových vjemů; k analýze zvuků použije vhodný digitální snímač zvuků, např. applet ve smartphonu - analyzuje kvalitativně příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku, při zkoumání zvuků použije dle možností digitální zdroj zvuků proměnné frekvence a intenzity; k analýze zvuků použije vhodný digitální snímač zvuků, např. applet ve smartphonu - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí; svá řešení dokládá vlastním experimentem, přitom použije dle možností digitální zdroj zvuků proměnné frekvence a intenzity; k analýze zvuků použije vhodný digitální snímač zvuků, např. applet ve smartphonu - sestaví hlukovou mapu okolí školy pomocí vhodné aplikace ve smartphonu, k posouzení výsledku použije data z otevřených zdrojů, svá zjištění porovná s ostatními žáky v diskuzi prostřednictvím videokonference	hluková mapa, limity hlučnosti, předpisy na ochranu před škodlivým hlukem, vyhledání a třídění dat, tvorba tabulky požadovaných informací z otevřených zdrojů, výběr dat k doplnění žákovského portfolia, příprava a realizace tematicky zaměřené videokonference včetně jejího vyhodnocení		

Pomůcky: sada folií pro zpětný projektor, sada pro hydromechaniku, kádinky, odměrné válce, kalorimetr, spojité nádoby, siloměr, teploměr, kahan, souprava pro elektrotechniku, voltmetr, ampérmetr, reostat, odpory, odporové dráty, spojovací vodiče, výukové programy pro PC, dataprojektor, sada folií pro zpětný projektor, ladička, model lidského ucha

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu - ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívce a objasní vznik střídavého proudu - popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie - dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie - popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí	**Elektromagnetické jevy** - magnetické pole, póly magnetu, indukční čáry-opak. - magnetické pole cívky s proudem, určování pólů na cívce - elektromagnet a jeho užití, zvonek, jistič - cívka s proudem v magnetickém poli - elektromotor - elektromagnetická indukce		
- vysvětlí, jak vznikne v obvodu střídavý proud - rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu - vysvětlí, co znamená perioda a kmitočet střídavého proudu - popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie - popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí	**Střídavý proud** - vznik střídavého proudu - perioda střídavého napětí a proudu - kmitočet střídavého proudu, jednotka Hz - transformátor (stavba, funkce) - transformační poměr, řešení úloh - výroba elektrické energie, přenosové vedení	**EGS** – alternativní zdroje energie, Elektrická energie, šetření elektrickou energií, výroba elektrické energie a její vliv na životní prostředí	
- uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody - popíše, jak se mění odpor polovodičů při jejich zahřívání	**Vedení elektrického proudu** - vedení elektrického proudu v kapalinách, v plynech a v	**OSV** – bezpečné zacházení s elektrospotřebiči, první pomoc při úrazu elektrickým	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- dokáže popsat polovodič typu P a N - uvede příklady využití polovodičů v praxi	polovodičích - polovodiče typu P a N - dioda, usměrnění střídavého proudu - využití polovodičů v praxi (ledka, fotodioda, termistor, fotorezistor apod.)	proudem	
- popíše druhy elektromagnetických vln a jejich využití (radar, gps, laser, rtg, urychlovač apod.) - dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního a ultrafialového záření na lidský organismus	**Elektromagnetické záření** - elektromagnetické vlny a záření, přehled vln - vlnová délka, využití elektrických vln - zdroje záření	**EGS** – freony-ozonová díra-škodlivý vliv UV záření	
- vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro, pojem řetězová reakce a popíše, na jakém principu funguje jaderný reaktor - porozumí, jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně - dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního a ultrafialového záření na lidský organismus	**Jaderná energie** - štěpení atomového jádra - řetězová reakce - jaderný reaktor -ochrana lidí před radioaktivním zářením	**EGS** – alternativní zdroje energie, Elektrická energie, šetření elektrickou energií, výroba elektrické energie a její vliv na životní prostředí **EGS** – jaderná energie- výhody a nevýhody, vliv na životní prostředí, izotopy-Ch8 **EGS** – freony-ozonová díra-škodlivý vliv UV záření	
- uvede příklady různých forem energie, fyzikálních jevů a technických zařízení, ve kterých dochází k přeměnám energie; vysvětlí, jak se v uvedených	**Digitální kompetence** - energetická soustava, zdroje energie veřejné energetické soustavy (fyzikální princip,		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
příkladech uplatňuje zákon zachování energie; k vyhledání příkladů a argumentaci využije otevřené zdroje dat - popíše a vysvětlí funkci hlavních částí soustavy výroby a přenosu elektrické energie, v otevřených zdrojích najde potřebná data - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí, v otevřených zdrojích k tomu najde potřebná data; svá zjištění porovná s ostatními žáky v diskuzi prostřednictvím videokonference - uloží do svého digitálního portfolia zápis postupu experimentů, výsledky pozorování a závěry a odkazy na použité digitální zdroje dat	možnosti využití), výhody a nevýhody energetických zdrojů, obnovitelné zdroje energie, vliv na životní prostředí, vyhledání a třídění dat, tvorba tabulky požadovaných informací z otevřených zdrojů, výběr dat k doplnění žákovského portfolia, příprava a realizace tematicky zaměřené videokonference včetně jejího vyhodnocení		
- zdůvodní pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními, k doložení pravidel použije data z otevřených zdrojů - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní, v otevřených zdrojích dat vyhledá animace jevů a jejich praktické aplikace - popíše a vysvětlí hlavní složky soustavy výroby a přenosu elektrické energie, v otevřených zdrojích najde potřebné údaje	**Digitální kompetence** - pravidla bezpečného používání elektrických spotřebičů a jejich zdůvodnění, vyhledání potřebných informací z otevřených zdrojů a jejich hodnocení, magnetické pole v okolí vodiče s proudem (kvalitativně), vzájemné působení magnetu a vodiče s proudem a jeho využití v praxi, elektromagnetická indukce a její využití v praxi, výroba a přenos elektrické energie, elektromotory (zjednodušený model), popis fyzikálních jevů a		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	jejich aplikací pomocí počítačové simulace		
- popíše Sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles (na základě poznatků o gravitačních silách) - popíše hlavní součásti Sluneční soustavy (planety, měsíce, planetky, komety) - má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci - objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází	**Vesmír** **Sluneční soustava** - složení hvězdy	Z6- postavení Země ve vesmíru **EGS** – planeta Země jako součást vesmíru	
zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy, k tomu využije dat a animací z otevřených zdrojů prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů, k tomu využije dat a animací z otevřených zdrojů vysvětlí (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a pohyb měsíců planet kolem planet, svůj výklad podloží animací pohybu planet a měsíců ve Sluneční soustavě vybranou z otevřených zdrojů, výklad případně doplní výběrem dat o pohybu planet získaných z otevřených zdrojů	**Digitální kompetence** - Sluneční soustava, pohyby planet a měsíců, působení pohybu Měsíce na život na Zemi, hvězdy, souhvězdí, pohyb hvězd a planet na obloze Země, rozdíl mezi hvězdou a planetou, práce s počítačovou simulací, sběr, třídění a analýza dat z otevřených zdrojů		

Pomůcky: model atomu, ampérmetry, voltmetry, souprava pro elektrotechniku, cívky, model stejnosměrného elektromotoru, transformátor, výukové programy pro PC, dataprojektor

6.10 Chemie

6.10.1 Charakteristika předmětu chemie

6.10.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně. Předmět chemie může být v 8. ročníku doplněn o povinný předmět laboratorní technika, ve kterém se realizuje tematický okruh Práce s laboratorní technikou ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce s časovou dotací 0,5 h týdně.

Předmět se realizuje v pracovně chemie, při nácviku laboratorních dovedností žáci pracují ve skupinách, při laboratorních pracích se větší třídní kolektivy rozdělí na skupiny tak, aby byla zajištěna bezpečnost.

Využívá se digitální technika, počítačová učebna.

Předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, v níž žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém. Svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování. Žáci se učí soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry.

Úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda (zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, fyzikální veličiny a jejich jednotky, stavba atomu, radioaktivita, matematika – chemické výpočty).

Ve vzdělávacím oboru chemie směřujeme výuku specificky k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí, s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích;
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů;
- získávání a upevňování dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy
- využití počítačových programů

V předmětu chemie se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Integrální oblastí vzdělávacího předmětu chemie je **environmentální výchova**. Na základě řady chemických poznatků je možné pochopit složité chemické pochody, které nás v přírodě obklopují, lze z nich odvodit dopady znečištění prostředí a všechny jejich složky a je možné na jejich základě odhadovat možný vývoj situace do budoucnosti. Výuka chemie má z hlediska environmentální výchovy mimořádný přínos v utváření postojů a hodnot ve vztahu k životnímu prostředí. Ve výuce chemie prolíná téma základní **podmínky života – voda, ovzduší, přírodní zdroje**, a téma **lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava a životní prostředí, vliv chemického průmyslu na životní prostředí**.

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.

Také tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Multikulturní výchova – MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)

Multikulturalita - naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem;

Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních

skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- identifikování základních orientačních prvků v textu

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým" a „fiktivním" obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu -v každém 9. ročníku bude v rámci přírodovědných předmětů zpracován projekt. Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

Výuka chemie přispívá k získání vědomostí, dovedností, hodnot a postojů z hlediska **mediální výchovy**. Žáci získávají předpoklady pro racionální hodnocení mediálních sdělení a reklam. Tyto informace se často týkají chemie běžného života (např. mimořádné události, úniky chemických látek, účinnost čisticích prostředků, stavba podniků v průmyslových zónách). Žáci jsou v této souvislosti vedeni ke **kritickému čtení a vnímání mediálních sdělení.** V rámci projektu **vytváří mediální sdělení.**

6.9.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (příp. aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v chemii k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel
- učí žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů
- učí žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivity a využívat je k dalšímu učení
- vede žáky k hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek

Kompetence k řešení problémů

Učitel
- učí žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů
- učí žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- učí žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodních zákonů
- rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení

Kompetence komunikativní

Učitel
- vede žáky k přesnému a logickému vyjadřování či argumentaci
- učí žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně či písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi

Kompetence sociální a personální

Učitel
- vede žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

Učitel
- vede k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie a učí zodpovědnosti za zachování životního prostředí
- vede k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

Učitel
- učí žáky optimálně pracovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Kompetence digitální

Učitel
- vede žáky k volbě vhodných digitálních technologií při sběru dat o zkoumaných vlastnostech látek a chemických jevech a informací v elektronických zdrojích, klademe důraz na srovnávání výhod a možností využití jednotlivých technologií

- podporuje rozvoj dovednosti žáků porovnat získané informace s dalšími zdroji a kriticky vyhodnocovat relevantní digitální data, bezpečně a přehledně uchovávat získaná data a informace ve vytvořených archivech a třídit je tak, aby je v budoucnu dokázali při dalším učení využít
- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, sestavování a provádění chemického experimentu
- učí žáky sdělovat a sdílet s ostatními žáky prostřednictvím různých digitálních technologií průběh a výsledky vlastní či pozorované experimentální činnosti a volit vhodné komunikační prostředky
- zařazuje do výuky práci s grafickými programy, aplikacemi a webovými stránkami umožňujícími pozorovat obtížně realizovatelné chemické pokusy, nabízíme žákům možnost volby vhodných programů a aplikací při řešení zadaného problému
- vede žáky k řešení problémů pomocí vizualizací a animací chemických procesů a jevů
- klade důraz na dodržování základních pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví při používání digitálních technologií při experimentální činnosti

6.10.2 Vzdělávací obsah předmětu chemie

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Uvede příklady chemického děje, a čím se zabývá chemie Rozliší fyzikální tělesa a látky Rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek	**Úvod do chemie** Vymezení chemie Látky a tělesa Chemické děje	**Fyzika** OV: 1.1 U: 1.1	OV- očekávané výstupy z RVP U- učivo z RVP viz Příloha Okódované výstupy a učivo dle RVP
Uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek Rozliší různé chemické látky podle jejich vlastností Navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledek Popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek Rozpozná skupenství látek a jejich změny	**Vlastnosti látek** Barva, skupenství, hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek Změny skupenství, sublimace	**Fyzika** OV: 1.1 U: 1.4	
Uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu Uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi Vysvětlí H- a P- věty, piktogramy a jejich význam a uvede jejich příklady u výrobků, které se běžně používají Uvede příklady chemické	**Bezpečnost při experimentální činnosti, mimořádné události** Zásady bezpečné práce v laboratoři (pracovně) První pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, popálení, pořezání) H- a P- věty, piktogramy a jejich význam	**Přírodopis** OV: 5.5 U: 5.3 **Výchova ke zdraví** OV: 3,4,14 U: 3.4, 4.6	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
výroby ve svém okolí a zhodnotí význam a případná rizika pro společnost a pro obyvatele v okolí chemických závodů Rozpozná označení hořlavých toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami			
Rozliší různorodé a stejnorodé směsi Rozliší jednotlivé typy různorodých směsí, uvede jejich příklady z běžného života Použije správně (v souvislostech) pojmy: Složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok Vypočítá složení roztoků (hmotnostní zlomek rozpuštěné látky) a připraví roztok o požadovaném složení	**Směsi** Různorodé a stejnorodé směsi (roztoky) Složky směsi Složení roztoků Hmotnostní zlomek	**Fyzika** OV: 1.1, 1.4 U: 1.1 **Matematika** U: rovnice, přímá a nepřímá úměrnost	
Sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci Popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace Navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě Vysvětlí princip usazování a krystalizace Uvede příklad chemické výroby založené na oddělování složek směsí	**Oddělování složek směsí** Usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace		
Zhodnotí význam vody pro život na Zemi Uvede základní vlastnosti vody a vzduchu	**Voda, vzduch** Voda Destilovaná, pitná, odpadní Výroba pitné vody	**Fyzika** OV: 1.4 U: 1.2	**EV** – environmentální výchova

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní, uvede příklady jejich výskytu a použití Uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách Vysvětlí oběh vody v přírodě, zhodnotí jeho význam pro život na Zemi Charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek Vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů Popíše co je teplotní inverze a smog Uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší, vyhodnocuje zprávy Vyhodnocuje pravdivost reklamy ve vztahu ke složení vybraných typů vod a jejich účincích na zdraví člověka	Čistota vody Vzduch Složení Čistota ovzduší Ozónová vrstva	**Přírodopis** OV: 7.4 U: 7.2 **EV** TO: 2,3,4 **Zeměpis** OV: 5.3 U: 5.2 **Výchova ke zdraví** OV: 14 U: 4.6 **MV** TO: 1.1, 1.2	TO 3 Naše obec čistírna odp. vod **MV** – mediální výchova
Uvede příklady (z praxe) dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech Popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z elektroneutrálních atomů	**Částicové složení látek** Molekuly, atomy Atomové jádro, protony, neutrony Elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony, valenční elektrony Ionty	**Fyzika** OV: 1.2 U: 1.2	
Používá názvy a značky nejrozšířenějších chemických prvků Vysvětlí, co udává protonové číslo, Vyhledává v tabulkách názvy prvků ke známým (daným) protonovým číslům a zapíše je	**Chemické prvky a chemické sloučeniny** Chemické prvky Vybrané názvy a značky chemických prvků (Ag, Al, Au, Br, C, Ca, Cl, Cu, F, Fe, H, He, I, Li, K, Mg, Mn, N, Na, O, P, Pb, Pt, S, Si, Sn, Zn)	**Přírodopis** OV: 7.4 U: 7.2 **Zeměpis** OV: 7.4 U: 5.2	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
správně ke značce prvku Používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina Rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny Odvodí složení chemické látky ze vzorce chemické sloučeniny Rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a použití vybraných kovů, nekovů a slitin Zhodnotí vliv činnosti člověka na změny obsahu kyslíku a ozonu v atmosféře	Vlastnosti a použití vybraných prvků Protonové číslo Kovy Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au, alkalické kovy Slitiny – mosaz, bronz, dural Nekovy H, O, N, C, S, halogeny	**Výchova ke zdraví** OV: 14 U: 4.6	
Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a Usuzuje na jejich možné vlastnosti Rozliší periody a skupiny v periodické soustavě prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi	**Periodická soustava prvků a periodický zákon** Skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků		
Rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech Provede jednoduché chemické reakce ve školní laboratoři (pracovně) Uvede možnosti, jak zvýšit nebo snížit rychlost chemických reakcí u konkrétních chemických reakcí	**Chemické reakce, chemická vazba** Výchozí látky a produkty Chemický děj Chemické slučování a chemický rozklad Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza		
Uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh Zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané	**Chemické rovnice** Zákon zachování hmotnosti Látkové množství Molární hmotnost Jednoduché chemické rovnice	**Fyzika** OV: 1.4 U: 1.1	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
chemické reakce Přečte zápis chemické rovnice s užitím názvů chemických látek Odhadne výsledky a vypočítá úlohy s užitím veličin n, M, m, V, ρ			
Určí oxidační čísla atomů prvků v oxidech Zapíše z názvu vzorce oxidů a naopak Popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí	**Oxidy** Oxid siřičitý, sírový Oxid uhličitý, uhelnatý Skleníkový efekt Oxidy dusíku, oxid vápenatý, křemičitý Názvosloví oxidů, oxidační číslo	**Přírodopis** OV: 6.2, 7.4 U: 6.2, 7.2 **Zeměpis** OV: 5.3 U: 5.2 **EV** TO: 3	
Určí oxidační čísla atomů prvků v halogenidech Zapíše z názvu vzorce halogenidů a naopak Popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného	**Halogenidy** Fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy Názvosloví halogenidů	**Přírodopis** OV: 6.2 U: 6.2	
Popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami Zapíše z názvu kyseliny vzorce a ze vzorců jejich názvy Posoudí vliv vybraných kyselin na životní prostředí	**Kyseliny** Bezkyslíkaté a kyslíkaté kyseliny Názvosloví kyselin Kyselina chlorovodíková, sírová, dusičná Kyselé deště	**Přírodopis** OV: 5.5 U: 5.3 **Výchova ke zdraví** OV: 14 U: 3.4, 4.6	
Popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami	**Hydroxidy** Názvosloví hydroxidů Hydroxid sodný, draselný, vápenatý	**Přírodopis** OV: 5.5 U: 5.3 **Zeměpis** OV: 5.3	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Zapíše z názvů hydroxidů vzorce a ze vzorců jejich názvy Posoudí vliv vybraných hydroxidů (v odpadech) na životní prostředí		U: 5.2 **Výchova ke zdraví** OV: 14 U: 3.4, 4.6	
Rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem Provede neutralizaci velmi zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi Zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami a hydroxidy	pH, neutralizace Kyselost a zásaditost pH, indikátory pH Neutralizace, podstata neutralizace Vznik solí neutralizací	**Přírodopis** OV: 5.5 U: 5.3 **Výchova ke zdraví** OV: 14 U: 3.4, 4.6	
- plánuje, sestavuje a provádí chemický experiment s pomocí příslušných nástrojů a účelně zvolených digitálních technologií - pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických pokusů - shromažďuje údaje naměřené z realizovaného experimentu či sledovaného videoexperimentu, - analyzuje a vyhodnocuje je i s pomocí digitálních technologií, výsledky interpretuje - zapisuje vzorce a názvy jednoduchých anorganických sloučenin a rovnice chemických reakcí v grafickém programu či aplikaci - hodnotí využití a význam vody pro život, při získávání informací využívá tištěné i	**Digitální kompetence** - vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek; možnosti využití digitálních měřicích přístrojů při zjišťování vlastností látek, zaznamenání, vyhodnocení a interpretace naměřených dat - názvy a vzorce jednoduchých halogenidů, oxidů, sulfidů, kyselin, hydroxidů a solí; využití grafického programu či aplikace - chemické reakce – chemické rovnice, využití digitálních technologií při zápisu chemických reakcí a při chemických výpočtech - kyselost, neutralita a zásaditost vodných roztoků, použití indikátorů při rozlišení roztoků, orientace na stupnici pH; zaznamenání, vyhodnocení a interpretace		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
online dostupné relevantní informační zdroje - hodnotí využití a význam vzduchu pro život, při získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje	experimentem získaných dat - vztahy vlastností vody a života, způsoby ochrany čistoty vody; práce s relevantními informačními zdroji, včetně zdrojů digitálních, při sběru dat; využití digitálních technologií při zpracování a vyhodnocování dat; tvorba rešerší včetně grafických a obrazových ilustrací; tvorba prezentace na dané téma - význam ovzduší pro život na Zemi, klimatické změny, vznik a dopad ozonové díry; práce s relevantními informačními zdroji, včetně zdrojů digitálních, při sběru dat; využití digitálních technologií při zpracování a vyhodnocování dat; tvorba rešerší včetně grafických a obrazových ilustrací; tvorba prezentace na dané téma		
- diskutuje dostupnost a význam přírodních a nerostných surovin pro společnost a dopady jejich využívání na životní prostředí (např. globální problém nedostatku pitné vody a úbytku energetických nerostných surovin, zejména ropy, zemního plynu a uhlí, vliv těžby nerostných surovin na životní prostředí, alternativní zdroje získávání energie) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních	**Digitální kompetence** - příklady těžby nerostných surovin na území ČR, jejich dostupnost, možnosti využití dálkového průzkumu Země (DPZ) – využití leteckých snímků pro hodnocení vlivu těžby na životní prostředí		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Uvedené ve výstupech 8. ročníku	**Opakování** Vlastnosti látek, bezpečnost Směsi, oddělování složek směsí Voda, vzduch, částicové složení látek Chemické prvky a chemické sloučeniny Chemické reakce, zákon zachování hmotnosti Chemické rovnice Oxidy, halogenidy, kyseliny, hydroxidy, kyselost a zásaditost, neutralizace	Viz 8. ročník	OV- očekávané výstupy z RVP U- učivo z RVP viz Příloha Okódované výstupy a učivo dle RVP
Rozliší, které látky patří mezi soli Připraví jednoduchým postupem sůl Zapíše z názvu vybraných solí vzorce a ze vzorců jejich názvy Uvede příklady uplatnění solí v praxi Uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na přírodní prostředí Popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv	**Soli** Vznik solí Názvy a vzorce solí (sírany, dusičnany, uhličitany) Užití solí Průmyslová hnojiva (N, P, K, stopové prvky) Vápenná malta, sádra, beton Keramika	**Přírodopis** OV: 6.2, 7.4 U: 6.2, 7.2 **Zeměpis** OV: 5.3, 6.4 U: 5.2, 6.2 **EV** TO: 3	
Vysvětlí pojmy oxidace a redukce Určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce Popíše princip výroby železa a oceli, zhodnotí jejich význam pro národní hospodářství Vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňující její rychlost, uvede způsoby	**Redoxní reakce** Oxidace a redukce Výroba železa a oceli Galvanický článek Elektrolýza Koroze	**Fyzika** OV: 6.2, 6.3 U: 6.1	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
ochrany ocelových výrobků před korozí			
Předpoví a ověří vliv různých činitelů na průběh koroze jednoduchým pokusem Rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy a uvede příklady jejich praktického použití			
Rozliší, které ze známých reakcí jsou endotermické a které exotermické Uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti, zhodnotí jejich využívání Posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí Rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti a plynové kahany při školních experimentech	**Energie a chemická reakce** Endotermické a exotermické reakce Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Fosilní paliva (uhlí, ropa a zemní plyn) Průmyslově vyrobená paliva	**Fyzika** OV: 4.5 U: 4.3 **Přírodopis** OV: 5.5, 7.4 U: 5.3, 7.2 **Zeměpis** OV: 5.3 U: 5.2 **Výchova ke zdraví** OV: 14 U: 3.4, 4.6, 4.8 **EV** TO: 3	
Rozliší anorganické a organické sloučeniny Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití Vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu Vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem	**Uhlovodíky** Alkany, alkeny, alkiny, areny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, benzen, naftalen) Průmyslové zpracování ropy	**Přírodopis** OV: 7.4 U: 7.2 **Zeměpis** OV: 4.3, 4.4, 5.3, 6.4 U: 5.2, 4. 3., 6.2 **EV** TO: 3	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Rozliší pojmy „ uhlovodíky“ a „deriváty uhlovodíků“ Rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční (charakteristickou) skupinu na příkladech vzorců známých derivátů Rozliší a zapíše vzorec methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí, octové, formaldehydu a acetonu; uvede vlastnosti a příklady použití těchto látek Uvede výchoz látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí	**Deriváty uhlovodíků** Halogenové deriváty Alkoholy Fenoly Aldehydy Ketony Karboxylové kyseliny Estery, esterifikace Ethylester kyseliny octové	**Výchova ke zdraví** OV: 3 U: 4.6	
Uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi Rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro život člověka	**Přírodní látky** Sacharidy Tuky Bílkoviny Vitamíny Fotosyntéza	**Přírodopis** OV: 3.3, 5.4 U: 3.2, 5.3, 5.4 **EV** TO: 2	
Rozliší plasty od dalších látek, uvede příklad jejich názvů, vlastností a použití Posoudí vliv používání plastů na životní prostředí Rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání	**Plasty a syntetická vlákna** Polyethylen Polypropylen, polystyren Polyvinylchlorid Polyamidová a polyesterová vlákna	**EV** TO: 3	
Doloží na příkladech význam chemických výrob na národní hospodářství a pro člověka Uvede příklad prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby Zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů Vysvětlí pojem biotechnologie	**Chemie a společnost** Chemické výroby Pesticidy, insekticidy Biotechnologie Enzymy Léčiva Drogy Detergenty Potraviny Chemie a životní prostředí	**Přírodopis** OV: 5.4, 5.5, 7.4 U: 5.3, 5.4, 7.2 **Zeměpis** OV: 5.3, 6.4 U: 5.2, 6.2 **Výchova ke zdraví**	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
a uvede příklady. Zjistí, kde a jak v okolí dochází ke znečišťování životního prostředí a uvede, jak tomu předcházet Uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší Zachází bezpečně s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti Uvede příklady volně a nezákonně prodávaných drog a popíše příklad následků, kterým se vystavuje jejich konzument Srovnává znalosti o vybraných sloučeninách obsažených ve výrobcích běžné spotřeby s hodnocením o účincích těchto výrobků uváděných v reklamách (prací a čisticí prostředky, změkčovače vody) Interpretuje zprávy s chemickou tematikou (vliv sloučenin na ŽP, zdraví člověka, zdraví a život dalších organismů, globální problémy) uváděné v médiích a zaujímá k nim stanoviska podložená věcnou odbornou argumentací Rozlišuje mezi realitou a fikcí ve filmu Vnímá rozdíl mezi populárně naučným filmem a filmem běžným, interpretuje informace populárně naučného filmu Vytváří vlastní mediální sdělení s chemickou tematikou, vnímá všechny podstatné aspekty jeho vytváření a interpretuje jej		OV: 3, 4, 5, 6, 12 U: 3.4, 4.3, 4.6, 5.2 **EV** TO: 3, 4 **MV** TO: 1.1, 1.2, 2.1	
Všechny očekávané výstupy u vzdělávacího oboru chemie	**Opakování** Všechny kapitoly učiva chemie		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- plánuje, sestavuje a provádí chemický experiment s pomocí příslušných nástrojů a účelně zvolených digitálních technologií - pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických pokusů - shromažďuje údaje naměřené z realizovaného experimentu či sledovaného videoexperimentu, analyzuje a vyhodnocuje je i s pomocí digitálních technologií, výsledky interpretuje - zapisuje vzorce a názvy jednoduchých organických sloučenin a rovnice chemických reakcí v grafickém programu či aplikaci	**Digitální kompetence** - názvy a vzorce jednoduchých uhlovodíků a derivátů uhlovodíků, zápis reakcí; využití grafického programu či aplikace - porovnání reaktivity uhlovodíků, práce s videoexperimenty; pozorování, zaznamenání, vyhodnocení a interpretace pozorovaných jevů		
- posuzuje pozitivní a negativní vlivy chemických látek a jejich směsí, ze kterých jsou vyráběny předměty každodenní potřeby (využívaných v potravinářském průmyslu, prostředků běžně využívaných v domácnosti apod.) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních - posuzuje pozitivní a negativní přínos oboru chemie z hlediska rozvoje současné společnosti a kvality života v ní (např. přínos a nebezpečí zneužití léčiv, pesticidů, ropných produktů, obalů) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních - diskutuje dostupnost a význam přírodních a nerostných surovin pro	**Digitální kompetence** - význam chemického průmyslu pro společnost; posouzení relevance a spolehlivosti informací a informačních zdrojů, včetně zdrojů digitálních, vzhledem k tématu a práce s nimi - význam chemických výrobků (léčiva, barviva, konzervační látky, čisticí prostředky apod.); posouzení relevance a spolehlivosti informací a informačních zdrojů, včetně zdrojů digitálních, vzhledem k tématu a práce s nimi - nebezpečí chemických výrob, chemických látek (znečištění životního prostředí, užívání návykových látek apod.); posouzení relevance a spolehlivosti informací a informačních zdrojů, včetně zdrojů digitálních, vzhledem k tématu a práce s nimi		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
společnost a dopady jejich využívání na životní prostředí (např. globální problém nedostatku pitné vody a úbytku energetických nerostných surovin, zejména ropy, zemního plynu a uhlí, vliv těžby nerostných surovin na životní prostředí, alternativní zdroje získávání energie) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních			

6.11 Laboratorní technika

6.11.1 Charakteristika předmětu laboratorní technika

6.11.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět laboratorní technika se vyučuje jako samostatný předmět v 8. ročníku 1 hodina týdně (příp. 2 hodiny za 14 dnů).
Předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou integrovány výstupy a učivo tématu Práce s laboratorní technikou ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií při práci s laboratorní technikou, vede žáky k získání základní dovedností v experimentální činnosti v přírodních vědách a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Předmět se realizuje v pracovně chemie, při nácviku laboratorních dovedností žáci pracují ve skupinách tak, aby byla zajištěna bezpečnost.

Z obsahu učiva, které je uvedeno v učebních osnovách předmětu laboratorní technika učitel zvolí na počátku roku fyzikální nebo chemickou variantu a z každého tématu příslušné varianty zařadí alespoň jednu úlohu.
Koncepce předmětu laboratorní technika vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a laboratorní technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.
Předmět laboratorní technika se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky důležité pro praktické uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založen na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.
Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
práce ve skupinách
demonstrační pokusy

V předmětu laboratorní technika se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:
Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci. Také tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Multikulturní výchova – MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:
Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.
Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)
Multikulturalita - naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem;
Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- identifikování základních orientačních prvků v textu
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým" a „fiktivním" obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).
Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu -v každém 9. ročníku bude v rámci přírodovědných předmětů zpracován projekt. Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

6.10.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (příp. aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v laboratorní technice k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:
Učí různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů.
Učí zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivity a využívat je k dalšímu učení. Vede hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:
Učí přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů.
Učí poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života.
Učí základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodních zákonů. Rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel:
Vede k přesnému a logickému vyjadřování či argumentaci.
Učí stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně či písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů.
Podněcuje ke smysluplné diskusi

Kompetence sociální a personální

Učitel:
Vede k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů. Zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat.
Vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných.
Vede k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

Učitel:
Vede k poznání možnosti rozvoje i zneužití chemie a učí zodpovědnosti za zachování životního prostředí.
Vede k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc).
Učí žáky orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Kompetence pracovní

Učitel:
Vede k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce. K osvojení základních pracovních dovedností a návyků, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě.
Učí optimálně pracovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
Seznamuje se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Vede k chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení.

Kompetence digitální

Učitel
- vede žáky k volbě vhodných digitálních technologií při sběru dat o zkoumaných vlastnostech látek a chemických jevech a informací v elektronických zdrojích, klademe důraz na srovnávání výhod a možností využití jednotlivých technologií
- podporuje rozvoj dovednosti žáků porovnat získané informace s dalšími zdroji a kriticky vyhodnocovat relevantní digitální data, bezpečně a přehledně uchovávat získaná data a informace ve vytvořených archivech a třídit je tak, aby je v budoucnu dokázali při dalším učení využít
- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, sestavování a provádění chemického experimentu
- učí žáky sdělovat a sdílet s ostatními žáky prostřednictvím různých digitálních technologií průběh a výsledky vlastní či pozorované experimentální činnosti a volit vhodné komunikační prostředky
- zařazuje do výuky práci s grafickými programy, aplikacemi a webovými stránkami umožňujícími pozorovat obtížně realizovatelné chemické pokusy, nabízíme žákům možnost volby vhodných programů a aplikací při řešení zadaného problému
- vede žáky k řešení problémů pomocí vizualizací a animací chemických procesů a jevů
- klade důraz na dodržování základních pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví při používání digitálních technologií při experimentální činnosti

6.11.2 Vzdělávací obsah předmětu laboratorní technika

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda – integrován okruh Práce s laboratorní technikou z Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Laboratorní technika (varianta fyzikální, chemická)

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	**Bezpečnost práce** v laboratoři, zásady bezpečnosti, zásady první pomoci		**F, Ch**
používá základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	**Základní laboratorní zařízení,** přístroje, pomůcky, chemické sklo**, měření s měřicími přístroji**		**F, Ch**
- zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl - umí bezpečně pracovat s kahany lihovými i plynovými	**Práce s kahany, ohýbání skla**		**Ch**
- vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	**Měření fyzikálních veličin** Měření hustoty hustoměrem, stanovení hustoty pevné látky měřením hmotnosti a objemu, měření teploty varu, teploty tání, měření objemu kapalin a pevných látek		**F, Ch**
-„-	**Oddělování složek směsí** - krystalizace, sublimace, chromatografie, destilace		**Ch**
- vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	**Měření hmotnosti** - ověření zákona zachování hmotnosti		**F, Ch** **Ch**
- připraví roztok požadované	**Neutralizace (titrace)**		**Ch**

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
koncentrace dle vlastního výpočtu	Příprava roztoků požadované koncentrace		
- využívá vhodných jednoduchých laboratorních postupů ke stanovení vlastností látek	**Důkazy chemických látek** (důkaz přítomnosti kyslíku, oxidu uhličitého)		**Ch**
- posoudí praktické využití páky, nakloněné roviny, kladky, umí jednoduché stroje sestavit a použít k určené práci	**Sestavení a ověření funkce jednoduchého stroje**		**F**
- používá laboratorní měřicí přístroje, zařízení a pomůcky pro měření proudu a napětí	**Měření proudu a napětí v jednoduchém a rozvětveném obvodu, zapojení rezistorů**		**F**
Žák se orientuje v základních ekologických pojmech Aktivně přispívá k ochraně životního prostředí v obci a jinde svým životním stylem	**Ochrana přírody** Ochrana vody a vzduchu, ochrana půdy	**Z, Př** **EVVO**	**Ch** Exkurze čistírna odpadních vod
- plánuje, sestavuje a provádí chemický experiment s pomocí příslušných nástrojů a účelně zvolených digitálních technologií - pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických pokusů - shromažďuje údaje naměřené z realizovaného experimentu či sledovaného videoexperimentu, - analyzuje a vyhodnocuje je i s pomocí digitálních technologií, výsledky interpretuje - zapisuje vzorce a názvy jednoduchých anorganických sloučenin a rovnice chemických reakcí v grafickém programu či aplikaci - hodnotí využití a význam vody pro život, při získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní	**Digitální kompetence** - vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek; možnosti využití digitálních měřicích přístrojů při zjišťování vlastností látek, zaznamenání, vyhodnocení a interpretace naměřených dat - názvy a vzorce jednoduchých halogenidů, oxidů, sulfidů, kyselin, hydroxidů a solí; využití grafického programu či aplikace - chemické reakce – chemické rovnice, využití digitálních technologií při zápisu chemických reakcí a při chemických výpočtech - kyselost, neutralita a zásaditost vodných roztoků, použití indikátorů při rozlišení roztoků, orientace na stupnici pH; zaznamenání, vyhodnocení a interpretace experimentem získaných dat		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
informační zdroje - hodnotí využití a význam vzduchu pro život, při získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje	- vztahy vlastností vody a života, způsoby ochrany čistoty vody; práce s relevantními informačními zdroji, včetně zdrojů digitálních, při sběru dat; využití digitálních technologií při zpracování a vyhodnocování dat; tvorba rešerší včetně grafických a obrazových ilustrací; tvorba prezentace na dané téma - význam ovzduší pro život na Zemi, klimatické změny, vznik a dopad ozonové díry; - práce s relevantními informačními zdroji, včetně zdrojů digitálních, při sběru dat; využití digitálních technologií při zpracování a vyhodnocování dat; tvorba rešerší včetně grafických a obrazových ilustrací; tvorba prezentace na dané téma		

6.12 Přírodopis

6.12.1 Charakteristika předmětu přírodopis

6.12.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V 6. – 8. ročníku je časová dotace dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jedna hodina týdně.

Výuka obvykle probíhá v učebně přírodopisu, kde jsou k dispozici demonstrační pomůcky, laboratorní technika a audiovizuální technika nebo venku. Po celou školní docházku žáci využívají počítačovou učebnu.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Vzdělávání v předmětu přírodopis:
- směřuje k rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- seznamuje žáka se stavbou těl živých organismů a způsoby jejich života
- zprostředkovává žákům hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny
- Podporuje vytváření otevřeného a kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodě
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Předmět **přírodopis** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověka příroda:**
-chemie: prvky, chemické sloučeniny, chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy, zdraví člověka – nikotin aj.
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, migrace, biotopy, CHKO, Národní parky

V předmětu přírodopis se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.

Také tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS

Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova – MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)

Multikulturalita -naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem;

Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Okruhy, které jsou součástí učiva:
Kulturní diference
Etnický původ

Environmentální výchova - EV

Ekosystémy (prolíná všemi ročníky, důraz je kladen na porozumění souvislostem v biosféře, zachování biologické rovnováhy a vztahy člověka k prostředí)
Základní podmínky života (prolíná všemi ročníky)
Lidské aktivity a problémy životního prostředí (9. roč.)
Vztah člověka k prostředí (9. roč.)

Průřezové téma EV je rovněž zařazeno do učebních osnov povinného předmětu Přírodopisná praktika 7, 8

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- identifikování základních orientačních prvků v textu

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým" a „fiktivním" obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu -v každém 9. ročníku bude v rámci přírodovědných předmětů zpracován projekt.

Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

6.11.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (příp. aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v přírodopisu k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:
- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie a čtení s porozuměním
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí
- k účasti na různých soutěží
-k plnění zajímavých úkolů

Kompetence k řešení problémů

Učitel
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- podněcuje žáky k tvořivému myšlení
- zařazuje metody, při kterých žáci hledají různá řešení problémů a svoje řešení si obhajují
- vede žáky k efektivní spolupráci (miniprojekty)
- učitel vede žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti (plánování, přípravě, realizaci i hodnocení)

Kompetence komunikativní

Učitel
- zadává práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku a naslouchat druhým

Kompetence sociální a personální

Učitel
- využívá skupinového vyučování- vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti a respektování práce vlastní i práce druhých

Kompetence občanské

Učitel
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

Učitel
- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh
- směřuje žáky k uvědomění si vlastního potenciálu k případnému vykonávání budoucího povolání v oblasti ochrany přírody

Kompetence digitální

Učitel
- vede žáky k volbě vhodných digitálních technologií k získávání informací a dat o pozorovaných organismech a přírodních jevech, klade důraz na využívání možností jednotlivých technologií
- rozvíjí dovednosti žáků porovnat získané informace s dalšími zdroji a pod vedením učitele kriticky hodnotit obsah vyhledaných informací
- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a vyhodnocování v terénu prováděných pozorování a badatelských činností
- učí žáky sdělovat a sdílet s ostatními žáky prostřednictvím různých digitálních technologií průběh a výsledky vlastní či skupinové badatelské činnosti a volit k tomu vhodné komunikační prostředky
- zařazuje do výuky práci s grafickými programy, aplikacemi a webovými stránkami umožňujícími analyzovat a hodnotit průběh a výsledky pozorování, nabízí žákům možnost volby vhodných programů a aplikací při řešení zadaného problému
- vede žáky k řešení problémů pomocí animací, modelů a vizualizací přírodních objektů a jevů nabízíme žákům možnosti využívání virtuálních vzdělávacích prostředí, animací a modelů, které umožňují vizualizace a pozorování ve výuce jen těžko pozorovatelných jevů a objektů
- klade důraz na dodržování základních pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví při používání digitálních technologií v rámci badatelské činnosti

6.12.2 Vzdělávací obsah předmětu přírodopis

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- rozliší základní projevy a podmínky života - zná názory na vznik života - orientuje se v přehledu vývoje organismů - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát - vymezí a pochopí základní projevy života, uvede jejich význam - rozumí podstatě dědičnosti a přenosu gen. informací - na příkladech řas, kvasinek, prvoků a bakterií vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent	**Vznik života, jeho rozmanitost** **Jednobuněčné organismy** - viry a bakterie - jednobuněčné rostliny, živočichové a houby **Projevy života** - fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, rozmnožování, dráždivost, vývin **Význam a zásady třídění organismů**	**EV – ekosystémy** – podle učiva průběžně zařazovat témata: les, pole, vodní zdroje, moře a tropický deštný les, lidská sídla, kulturní krajina **EV – základní podmínky života** – podle učiva průběžně zařazovat témata: voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, ekosystémy, energie, přírodní zdroje) **MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě (využívat průběžně) Z – Vesmír Fy – prvky, atomy a molekuly M – desetinná	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
		čísla D – vědci a vynálezci	
- pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci - zná význam řas a vybrané zástupce - dokáže rozlišit jednotlivé části hub - charakterizuje houby bez plodnic a uvědomí si jejich pozitivní i negativní význam na ostatní živé organismy - zná význam hub v přírodě i pro člověka, - chápe význam hub v ekosystémech - pozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby - osvojí si zásady sběru hub - uvědomí si význam lišejníků a zná jejich výskyt - popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie - Rozlišuje jednotlivé skupiny živočichů (vnitřní a vnější parazity, vodní a suchozemské, sladkovodní a mořské…) a porovnává je podle charakteristických znaků (plži, mlži, hlavonožci) - pochopí vývojové zdokonalení stavby těla - objasní způsoby života vybraných živočichů a jejich přizpůsobení danému prostředí (sasanka, tasemnice, vodouch stříbřitý atd.) - pozná vybrané zástupce (hlemýžď,	**Mnohobuněčné organismy:** - nižší rostliny (řasy) - houby (nižší a vyšší) - lišejníky - nižší živočichové (bezobratlí) žahavci ploštěnci kroužkovci měkkýši členovci	Z – orientace na světové mapě M- násobení (zvětšení mikroskopu) Fy – lupa, čočky (mikroskop) EGS – Evropa a svět nás zajímá – zkušenosti z Evropy a světa (např. čistota ovzduší u nás a na severu, lišejníky jako indikátory, zajímaví živočichové a rostliny z různých zemí….)	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
páskovka, škeble, srdcovka, sépie, medúza…) - zná jejich význam a postavení v přírodě - popíše těla konkrétních živočichů (nezmar, tasemnice, žížala, hlemýžď, pavouk, rak, včela…) - rozlišuje některé z členovců podle charakteristických znaků a uvede nejznámější zástupce - rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou - orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce - zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů nižších živočichů - porozumí projevům chování některých živočichů (včela, mravenec…) - uplatní zásady bezpečného chování ve styku se živočichy (klíště, pijavice, sršeň….) - žák prakticky poznává přírodu - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody			
	<u>Průběžně zařazovat:</u> Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů Významní biologové a jejich objevy		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE - s pomocí aplikací umožňujících provádět různé techniky animace zachycuje vybrané projevy života organismů (např. růst a vývin, pohyb, dráždivost)	- modely a multimediální aplikace, různé techniky animace životních projevů organismů, časosběry		

Metody, formy, nástroje, pomůcky: nástěnné obrazy, modely hub, přírodní materiály, trvalé preparáty, videokazety, fotografie, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, botanické a zoologické klíče a atlasy, encyklopedie.

Projekty a vycházky

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- vysvětlí vývoj rostlin - dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu - rozliší vybrané zástupce a hodnotí jejich význam pro přírodu a člověka (např. mechy v lese) - uvědomuje si uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	**Třídění organismů** Vývoj rostlin, přechod rostlin na souš Vyšší rostliny Mechorosty Kapraďorosty - plavuně, přesličky, kapradiny Pletiva	**EV – ekosystémy** – podle učiva **průběžně** zařazovat témata: les, pole, vodní zdroje, moře a tropický deštný les, lidská sídla, kulturní krajina **EV – základní podmínky života** – podle učiva **průběžně** zařazovat témata: voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, ekosystémy, energie, přírodní zdroje) **MV** – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě (využívat **průběžně**)	
- vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin	**Nahosemenné rostliny**	M – středová souměrnost	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci živočišné buňky, tkání a jednotlivých orgánů - dokáže rozdělit zástupce do hlavních tříd a chápe vývojové zdokonalování těl (např. těl ptáků k letu) - vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí - pozná vybrané zástupce ryb, obojživelníků, plazů a ptáků a rozliší jejich místa výskytu - vybrané zástupce ptáků dokáže podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví…) - rozumí postavení a významu jednotlivých druhů v potravním řetězci - na základě pozorování odvodí základní projevy chování živočichů v přírodě - chápe význam migrace živočichů - osvojí si některé dovednosti v péči o vybrané domácí živočichy (drůbež, papoušci….) - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	**Vyšší živočichové** Strunatci: podkmen obratlovci třídy - kruhoústí - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci Ptáci v ekosystémech (les, louka, lidská sídliště…)	Z – Severní Amerika (sekvoje)	
- pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin - vysvětlí a pochopí základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování a jejich	**Stavba rostlinného těla**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
využití při pěstování rostlin			
- vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady - rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin - zná významné zástupce některých čeledí a dokáže je roztřídit - vysvětlí jejich význam a obhajuje jejich ochranu - zná příklady a hospodářské využití kulturních plodin - pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin - žák prakticky poznává přírodu	**Krytosemenné rostliny**		
	<u>Průběžně zařazovat:</u> Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů Významní biologové a jejich objevy	D – starověk – „úrodný půlměsíc“	
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE - zaznamenává a vyhodnocuje na základě pozorování v přírodě i na internetu (např. s využitím webkamery) základní projevy chování vybraných živočichů české přírody, objasní na konkrétních příkladech způsob života pozorovaných živočichů - na základě vlastních pozorování a práce s otevřenými zdroji informací přispívá k vytváření a zdokonalování	- etologická pozorování živočichů - školní encyklopedie rostlin a živočichů, práce s určovacími klíči a aplikacemi, interaktivní a multimediální aplikace pro zkoumání anatomie živočichů; mapování výskytu rostlin a živočichů		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
školní přírodopisné encyklopedie - s využitím tištěných i online určovacích klíčů a mobilních aplikací pro identifikaci rostlin určuje v regionu běžně se vyskytující rostliny - pomocí aplikací (například virtuální pitva) zkoumá vnitřní stavbu vybraných organismů a popisuje vlastnosti a funkci jejich orgánových soustav - přispívá k mapování výskytu vybraných živočichů regionu s využitím vhodných webových stránek a aplikací			

Metody, formy, nástroje, pomůcky: nástěnné obrazy, přírodní materiály, trvalé preparáty, videokazety, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, botanické a zoologické klíče a atlasy, fotografie.

Projekty, vycházky

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- žák porozumí vývoji savců - popíše stavbu těla savců a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozliší a porovná jednotlivé skupiny savců a zařadí je do hlavních taxonomických skupin - objasní způsob života jednotlivých druhů a jejich přizpůsobení prostředí - zhodnotí význam savců v přírodě a pro člověka - uvědomuje si podstatu péče o vybrané domácí savce (skot, prase, morče,…) - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se savci (např. vzteklinou nakažené lišky, vyrušení bachyně s mláďaty, nalezení srnčího mláděte,…)	**Savci** Stavba těla Třídění savců Savci světových biomů Chov domestikovaných savců Naši savci	**EV – ekosystémy** – podle učiva průběžně zařazovat témata: les, pole, vodní zdroje, moře a tropický deštný les, lidská sídla, kulturní krajina **EV – základní podmínky života** – podle učiva průběžně zařazovat témata: voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, ekosystémy, energie, přírodní zdroje) **MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení –** pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě (využívat průběžně)	
Člověk			
- žák umí zařadit člověka do systému živočišné říše, charakterizovat biologické znaky lidského a živočišného organismu	**Původ a vývoj člověka**	Z – Afrika, Austrálii, Oceánie Z – Amerika, Asie, Evropa	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- umí vysvětlit vývoj člověka - zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky		D - Pravěk **OSV** – sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě, moje tělo **MKV** – kulturní diference – člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost	
- žák umí vysvětlit pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla	**Buňky, tkáně, orgány**		
- zná význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb - dovede pojmenovat základní kosti a svaly - zná příčiny nemocí, jejich prevence	**Soustava opěrná a pohybová**		
- umí pojmenovat a popsat části trávicí soustavy a zná jejich funkci - zná příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci	**Trávicí soustava**		
- dovede vysvětlit, jak tělo získává	**Energie**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
energii			
- umí pojmenovat a popsat části dýchací soustavy - vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži - zná příčiny nemocí dýchací soustavy, epidemie, prevence, ~~zásady~~	**Dýchací soustava**		
- zná složení krve a funkci jednotlivých částí krve - zná stavu srdce a druhy cév - umí vysvětlit činnost srdce a celé oběhové soustavy - zná příčiny nemocí oběhové soustavy a krve, epidemie, jejich prevenci ~~a zásady první pomoci~~	**Oběhová soustava**		
- zná stavbu a funkci vylučovací soustavy - zná příčiny onemocnění vylučovací soustavy, jejich prevence	**Soustava vylučovací**		
- zná význam a stavbu kůže - zná příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevence	**Soustava kožní**	CH – popálení, pořezání, požití nebezpečné látky, roztoky, oxidy, chemické značky, atomy M – procenta	
- zná stavbu a funkci zrakového, sluchového, čichového, chuťového, hmatového a rovnovážného ústrojí - zná příčiny nemocí, jejich prevence	**Smyslové orgány**	Fy – tlak, sluch	
- zná stavbu nervové soustavy - umí popsat činnost nervové soustavy - umí popsat části mozku a jejich význam - zná příčiny nemocí nervové soustavy, jejich prevence	**Nervová soustava**	VZ- 6. - 9. roč.	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- zná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu	**Žlázy s vnitřní sekrecí**		
- umí popsat stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - vysvětlí způsob oplození - zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob - popíše jednotlivé etapy života	**Pohlavní soustava** **Rozmnožování** **Vývoj jedince**		
- vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jejich uplatnění v praktickém životě - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	**Genetika**		
- zná návykové látky a jejich nebezpečí - žák prakticky poznává přírodu	**Člověk a zdraví**	**OSV** – psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému Ch – vitamíny, hormony	
	<u>Průběžně zařazovat:</u> Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, Významní biologové a jejich objevy		
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE - pomocí názorných multimediálních prostředků vysvětluje funkci orgánových soustav a metabolické procesy v lidském těle - s využitím mobilní aplikace změří	- multimediální aplikace pro zobrazování orgánových soustav člověka, měření metabolických funkcí		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
srdeční tep			

Metody, formy, nástroje, pomůcky: nástěnné obrazy, přírodní materiály, trvalé preparáty, videokazety, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, botanické a zoologické klíče a atlasy, fotografie, encyklopedie.
Projekty, vycházky

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
		EV – ekosystémy – podle učiva průběžně zařazovat témata: les, pole, vodní zdroje, moře a tropický deštný les, lidská sídla, kulturní krajina **EV – základní podmínky života** – podle učiva průběžně zařazovat témata: voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, ekosystémy, energie, přírodní zdroje) **MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení –**	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
		pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě (využívat průběžně)	
- vysvětlí teorii vzniku Země	**Země** - vznik, stavba		
- orientuje se ve stupnici tvrdosti - podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty - zná význam některých důležitých nerostů (rudy)	**Nerosty - mineralogie** Třídění nerostů		
- rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku - zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice) - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů	**Horniny - petrografie**		
- uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů včetně geologického oběhu hornin a oběhu vody - popíše druhy zvětrávání - dokáže popsat vlivy erozí ve svém okolí - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi - osvojí si ochranu člověka za mimořádných okolností (výbuch sopky, sesuv svahu, lavina, tsunami aj.) včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů	**Geologické děje vnitřní** **Geologické děje vnější**	Z – zemské sféry M – úhel, osová souměrnost, Ch – krystalizace, nerosty, kovy	lavinové nebezpečí

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
člověka do přírody			
- zná složení, vlastnosti a význam půdy	**Půdy - pedologie**		
- popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi a výskytu typických organismů	**Vznik a vývoj života na Zemi** Éry vývoje Země	Z - litosféra	
	Geologická stavba ČR	Ochrana člověka za mimořádných událostí	
- orientuje se v základních ekologických pojmech - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí - uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce - vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitizmu a symbiózy	**Ekologie**	Fy – gravitace, rychlost Ch - hnojiva	
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí - uvádí příklady zásahů člověka do krajiny a hodnotí jejich význam a důsledky (zemědělství, průmysl, doprava, odpady….) - sleduje aktuální stav životního prostředí - chápe principy trvale udržitelného rozvoje - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - orientuje se v globálních problémech biosféry - chápe význam vlivu podnebí a	**Člověk a životní prostředí**	**VDO – občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se být zainteresovaný na zájmu celku) **EGS – Objevujeme Evropu a svět** – Evropa a svět (důsledky globálních vlivů na životní prostředí a závažnost ochrany prostředí…)	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
počasí na rozvoj a udržení života na Zemi - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi - uvědomuje si rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi - uvádí příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje a uvádí příklady u nás i ve světě - žák prakticky poznává přírodu		**EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí, odpady a životní prostředí, **EV – vztah člověka k prostředí** – nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě a u nás) CH – havárie s únikem nebezpečných látek, kyselé deště Ch – fotosyntéza, cukry, bílkoviny, pesticidy, feromony, životní prostředí Z – ochrana přírody ČR	
	<u>Průběžně zařazovat:</u> Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů Významní biologové a jejich objevy		
DIGITÁLNÍ KOMPETENCE			

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- vlastními slovy objasňuje vývoj populací organismů s využitím názorných multimediálních prostředků a modelů pro zobrazení průběhu přírodních dějů	- simulace a modely vývoje populací a společenstev organismů		
ZÁKLADY EKOLOGIE - DIGITÁLNÍ KOMPETENCE - zkoumá vybrané vlastnosti životního prostředí (např. teplota, vlhkost, hluk) pomocí mobilních zařízení, aplikací a měřicích systémů - vyhodnocuje vybrané vlastnosti životního prostředí (např. teplota, vlhkost, hluk) pomocí grafů, schémat a mapových portálů - nachází souvislosti mezi aktivitami člověka a jeho vlivem na životní prostředí, porovnává získaná data o životním prostředí (např. teplota, vlhkost, hluk) s aktivitami člověka a jeho vlivem na přírodu a krajinu	- měření fyzikálních vlastností prostředí - data a mapové portály o kvalitě životního prostředí, zdroje informací o vlivu člověka na přírodu a krajinu		

Metody, formy, nástroje, pomůcky: nástěnné obrazy, přírodní materiály, trvalé preparáty, videokazety, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování, botanické a zoologické klíče a atlas

6.13 Přírodopisná praktika

6.13.1 Charakteristika předmětu přírodopisná praktika

6.13.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět přírodopisná praktika je vyučován jako povinný předmět v 8. ročníku.
Časová dotace 1 hodina týdně a je zde využita 1 hodina z disponibilní časové dotace z důvodu realizace okruhů průřezového tématu Environmentální výchova.

Výuka probíhá v poloodborné učebně přírodopisu, v učebně výpočetní techniky nebo mimo budovu školy.

Vyučovací předmět:
- je zaměřen na rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Člověk a příroda
- klade důraz na prožitkové poznávání přírody (práce s přírodninami, vycházky, vlastní badatelská práce)
- je zaměřen na rozvíjení pozitivního vztahu k přírodě a vytváření postojů, které podporují princip trvale udržitelného rozvoje

Formy realizace předmětu:
- badatelská činnost
- krátkodobé projekty
- skupinová práce
- samostatná práce
- přírodovědné vycházky

Předmět přírodopisná souvisí se všemi předměty vzdělávacího oboru Člověk a příroda a také s průřezovým tématem Environmentální výchova.

V předmětu přírodopisná praktika se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.

Také tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Multikulturní výchova – MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy).

Multikulturalita - naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem.

Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Environmentální výchova - EV

- **ekosystémy**
- **lidské aktivity a problémy životního prostředí**
- **vztah člověka k prostředí**

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- identifikování základních orientačních prvků v textu

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu -v každém 9. ročníku bude v rámci přírodovědných předmětů zpracován projekt.

Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

6.12.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (příp. aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v předmětu přírodopisná praktika k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

- učitel žákům umožňuje samostatně či ve skupinách pozorovat a experimentovat (KU, KŘP, KK, KS, KO, KP)
- učitel předkládá dostatek učebních textů, odborných článků a umožňuje žákům pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi, internetem (KU, KK, KP)
- učitel zařazuje metody, které vedou žáky k samostatným řešením problémů a ke tvořivosti (KŘP, KU, KP)
- žáci jsou vedeni k efektivnímu plánování postupů a úkolů (KP, KK, KS)
- učitel zadává úkoly, které zahrnují informace a poznatky z celého vyučovacího předmětu přírodopis (KU)
- učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat (KK, KS, KU)
- učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečného a ohleduplného chování v přírodě (KO, KS)
- učitel zařazuje práci s laboratorní technikou (lupy, mikroskopy, preparáty…) (KU, KŘP, KP)
- učitel dává žákům příležitost pracovat v přírodě a s přírodninami (KU, KO, KP)

Vysvětlivky:
KU – kompetence k učení
KŘP – kompetence k řešení problémů
KK – kompetence komunikativní
KS – kompetence sociální a personální
KO – kompetence občanské
KP – kompetence pracovní

Kompetence digitální

Učitel
- vede žáky k volbě vhodných digitálních technologií k získávání informací a dat o pozorovaných organismech a přírodních jevech, klade důraz na využívání možností jednotlivých technologií
- rozvíjí dovednosti žáků porovnat získané informace s dalšími zdroji a pod vedením učitele kriticky hodnotit obsah vyhledaných informací
- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a vyhodnocování v terénu prováděných pozorování a badatelských činností
- učí žáky sdělovat a sdílet s ostatními žáky prostřednictvím různých digitálních technologií průběh a výsledky vlastní či skupinové badatelské činnosti a volit k tomu vhodné komunikační prostředky
- zařazuje do výuky práci s grafickými programy, aplikacemi a webovými stránkami umožňujícími analyzovat a hodnotit průběh a výsledky pozorování, nabízí žákům možnost volby vhodných programů a aplikací při řešení zadaného problému
- vede žáky k řešení problémů pomocí animací, modelů a vizualizací přírodních objektů a jevů nabízíme žákům možnosti využívání virtuálních vzdělávacích prostředí, animací a modelů, které umožňují vizualizace a pozorování ve výuce jen těžko pozorovatelných jevů a objektů
- klade důraz na dodržování základních pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví při používání digitálních technologií v rámci badatelské činnosti

6.13.2 Vzdělávací obsah předmětu přírodopisná praktika

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopisná praktika

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky

- žák si uvědomuje podmínky života a jejich ohrožení
- uvádí konkrétní příklady
- umí komunikovat o problémech životního prostředí
- angažuje se v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- chová se odpovědně ve vztahu k přírodě
- napomáhá rozvíjení spolupráce v oblasti ochrany životního prostředí na různé úrovni
- pozná stav a zajišťování ochrany životního prostředí ve své obci
  - využívá vhodné pracovní postupy, přístroje a pomůcky pro konání konkrétních pozorování
  - formuluje závěry, k nimž došel
  - dokáže vyhledat potřebné podklady k práci v informačních zdrojích
  - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí
  - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech
  - osvojí si poskytnutí první pomoci při úrazu
	Základní podmínky života
	– voda, ovzduší, půda, biodiverzita, energie, přírodní zdroje
	
	Naše obec
	
	Praktické pozorování
		EV – Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam, vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení), ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině), půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině), ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů), ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás), energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj,	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů		využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky), přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí) **EV- Vztah člověka k prostředí –** naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci, - instituce, nevládní organizace, lidé) **Člověk a svět práce – práce s laboratorní technikou –** základní laboratorní postupy a metody	
- aktivně využívá digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat při zkoumání živé a neživé přírody na základě osvojených poznatků a zkušeností z přírodopisu kriticky hodnotí informace šířené v přímé (běžné mezilidské) nebo mediální komunikaci - kriticky vyhledává informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a porovnává vyhledané informace s informacemi v dalších zdrojích	**Digitální kompetence** - práce s relevantními informačními zdroji, včetně zdrojů digitálních, při sběru dat; využití digitálních technologií při zpracování a vyhodnocování dat; tvorba rešerší včetně grafických a obrazových ilustrací; tvorba prezentace na dané téma		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- analyzuje a vyhodnocuje informace a vyvozuje z nich odpovídající závěry - vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech a sdílí ho s vybranými lidmi - při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů - plánuje, sestavuje a provádí přírodovědný experiment s pomocí příslušných nástrojů a účelně zvolených digitálních technologií pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných přírodovědných pokusů - shromažďuje údaje naměřené z realizovaného experimentu či sledovaného videoexperimentu, analyzuje a vyhodnocuje je i s pomocí digitálních technologií, výsledky interpretuje			

Metody, formy, nástroje, pomůcky: encyklopedie, internet, odborné publikace, fotografie, mikroskop, lupa, dalekohled. Vycházky.

6.14 Zeměpis

6.14.1 Charakteristika předmětu zeměpis

6.14.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. Časová dotace v každém ročníku je 2 hodiny týdně.

Zeměpis se vyučuje v poloodborné učebně a v terénu.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- samostatné práce
- zeměpisné vycházky s pozorováním a praktickým cvičením
- projekty
- hry, soutěže
- exkurze

Vzdělávací obsah předmětu zeměpis je rozdělen na 7 tematických celků:
1. **Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie**
2. **Přírodní obraz Země**
3. **Regiony světa**
4. **Společenské a hospodářské prostředí**
5. **Životní prostředí**
6. **Česká republika**
7. **Terénní geografická výuka, praxe a aplikace**

Vzdělávání v předmětu zeměpis je zaměřeno na:
- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí
- osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoj trvalého zájmu o poznávání své vlasti, cizích zemí a regionů světa
- rozvíjení logického myšlení
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

V předmětu zeměpis se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů - rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Výchova demokratického občana - VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.

Také tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS

Evropa a svět nás zajímá - naší sousedé v Evropě

Objevujeme Evropu a svět - naše vlast a Evropa, Evropa a svět, životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

Jsme Evropané - evropská integrace, instituce EU a jejich fungování

Multikulturní výchova - MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy).

Multikulturalita - naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem.

Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Etnický původ - rovnocennost všech etnických skupin a kultur**,** odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost**,** postavení národnostních menšin**,** základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti.

Environmentální výchova - EV

Ekosystémy - les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční význam lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidská sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na, místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek).

6.13.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (příp. aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v zeměpise k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky
- k práci s textem, ke čtení porozuměním, k vyhledávání informací a nalézání souvislostí
- k využití získaných poznatků v praxi
- k sebehodnocení
- k možnosti zažít úspěch
- k tvořivosti a realizaci vlastních nápadů
- k účasti na olympiádách
- k samostudiu

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky
- ke kultivovanému ústnímu a písemnému projevu
- k formulování, vyjadřování a obhajobě svých myšlenek a názorů
- ke vzájemné spolupráci
- k toleranci a umění naslouchat názorům jiných

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky
- k vyhledávání a řešení problémů
- k zapojení do soutěží
- ke kritickému myšlení a obhajobě svých rozhodnutí
- k řešení problémových úloh z praktického života
- k realizaci práce s informacemi z různých zdrojů

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky
- ke vzájemné pomoci při učení
- k dodržování dohodnutých pravidel chování a zodpovědnosti za své jednání
- k týmové práci a k vytváření dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské

Učitel vede žáky
- k realizaci projektů z různých oblastí (ekologie, kultura, hospodářství…)
- k zájmu o environmentální výchovu
- k zodpovědnému chování při pobytu v přírodě

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky
- k sebehodnocení
- k získání přehledu o výrobním procesu na základě praktické exkurze
- k bezpečnému chování v terénu
- k efektivní práci

Kompetence digitální

Učitel

- podporuje žáky v tom, aby efektivně využívali vybrané digitální informační technologie v běžném životě pro orientaci v geografických reáliích
- vede žáky k činnostem s digitálními technologiemi využívajícími digitální mapy, vybrané produkty dálkového průzkumu Země, satelitního a leteckého snímkování krajin pro orientaci v terénu, pozorování, zobrazování a hodnocení prostředí
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je pro odpovědné chování a jednání v digitálním světě

6.14.2 Vzdělávací obsah předmětu zeměpis

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	Tvar, velikost a pohyby Země Střídání dne a noci Střídání ročních období Délka dnů a nocí	M5 Porovnávání rozměrů Slunce, Měsíce, Země - přirozená čísla	
Používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu. Dokáže pracovat s měřítkem glóbu.	**Glóbus** Měřítko glóbu		
Používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat, přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek. Vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány. Seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách. Vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících.	**Mapa** Různé druhy plánů a map, jejich měřítko Obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč) Orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám Přepočet vzdáleností Práce s atlasem	ICT6-9 Práce s mapou VV6 Glóbus, mapa M7 Poměr	
Používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje absolutní (matematickou) geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi. Vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí	**Zeměpisná síť** Poledníky Rovnoběžky Zeměpisné souřadnice Určování absolutní (matematické) geografické polohy	M6 Úhel, jeho velikost, minuty	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
účel časových pásem. Rozumí pojmům: poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh, datová mez.	Světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas Určování časových pásem		
Vysvětlí pojem krajinná sféra. Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost. Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost. Rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu. Objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů. Uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu. Vysvětlí vliv sopečné činnosti, zemětřesení, vzniku pohoří, zvětrávání, činnosti větru, působení povrchové vody, ledu a ledovců na utváření zemského povrchu. Uplatňuje správné jednání při zemětřesení a sopečné činnosti. Popíše složení atmosféry S porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, celkový oběh vzduchu v atmosféře. Vymezí a vyhledá na mapách různé	**Krajinná sféra Země a její složky** Přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra **Složky a prvky přírodní sféry** **Litosféra** Stavba Země Dno oceánů Zemětřesení a sopečná činnost Vznik pohoří Zvětrávání Působení povrchové tekoucí vody Povrch Země jako výsledek působení přírodních činitelů Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – sopečná činnost, zemětřesení **Atmosféra** Složení atmosféry a její význam Počasí, podnebí Teplotní pásy	F8 Změny skupenství F6 Gravitační síla VV7 Složky přírodní sféry Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelné pohromy, sopečná činnost, zemětřesení F7 Atmosférický tlak F8 Energie	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
podnebné pásy a porovnává je. Uplatňuje správné jednání při atmosférických poruchách. Seznámí se s rozložením vody na Zemi. Vyhledá na mapách: oceány, významná moře, mořské proudy, vodní toky, ledovce, bezodtokové oblasti, jezera, umělé vodní nádrže. Uplatňuje správné jednání při ohrožení povodněmi a lavinami. Popíše složení půdy, hlavní půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití. Vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě. Uplatňuje správné jednání při sesuvech půdy. Vysvětlí uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce. Vymezí šířková pásma na Zemi, charakterizuje jejich podnebí, rostlinstvo a živočišstvo.	Celkový oběh vzduchu Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – atmosférické poruchy **Hydrosféra** Oceány a moře Pohyby mořské vody Vodní toky Jezera, bažiny a umělé vodní nádrže Ledovce Podpovrchová voda Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – povodně, laviny **Pedosféra** Složení a význam Půdní typy, půdní druhy Nebezpečí, která půdu ohrožují Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – sesuvy půdy **Biosféra** - šířková pásma Tropické lesy Savany Pouště Subtropické rostlinstvo Stepi	CH8 Složení vzduchu, čistota ovzduší Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelné pohromy, atmosférické poruchy CH8 Voda, význam vody Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelné pohromy, povodně, laviny PV6 Půda Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelné pohromy, sesuvy půdy	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	Lesy mírného pásu Tundry Polární oblasti Výškové stupně Život v oceánech	Projekt - Vegetační pásy	
Porovná polohu, rozlohu jednotlivých oceánů. Vysvětlí význam a hospodářského využití oceánů. Seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů.	**REGIONY SVĚTA - oceány** Indický oceán Tichý oceán		
Vyhledá na mapách a porovná geografickou polohu polárních oblastí. Uvede význam Arktidy a Antarktidy.	**REGIONY SVĚTA – polární oblasti** Arktida, Antarktida		
Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny. Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. Vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států, jednotlivých regionů.	**REGIONY SVĚTA - světadíly** **Afrika -** fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika Regionalizace - kritéria, jejich charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů /podnebné, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní oblasti/ Srovnání regionů Modelové regiony Charakteristika nejvýznamnějších států Austrálie a Oceánie - fyzickogeografická a	**MKV**- Etnický původ-odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost D6 Nejstarší osídlené oblasti VV7 Náměty ze světadílů CH9 Výroba železa, oceli, soli CH8,9 Ropa, uhlí, zemní plyn HV Africká hudba	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	socioekonomická charakteristika Regionalizace - kritéria, jejich charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů /podnebné, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní oblasti/ Srovnání regionů Modelové regiony Charakteristika nejvýznamnějších států		
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. Používá na přiměřené úrovni základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.	**GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE** **Komunikační geografický a kartografický jazyk** - geografické, topografické a kartografické pojmy - základní topografické útvary - body, čárové, plošné útvary - hlavní kartografické produkty - plán, mapa, jazyk mapy - smluvené značky, symboly, vysvětlivky **Geografická kartografie a topografie** - glóbus, měřítko,	M6 Úhly ICT6-9 Práce s mapou F6 Jednotky délky	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	zeměpisní síť, poledníky, rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy, měřítko a obsah plánů a map - orientace plánů a map vzhledem k světovým stranám - praktická cvičení s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě		
Ovládá na přiměřené úrovni základy orientace v terénu. Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	**TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE** - cvičení a pozorování v terénu - orientační body - určování hlavních a vedlejších světových stran - orientace mapy - určování stanoviště	TV6-9 Turistika a pobyt v přírodě Př6-9 Praktické pozorování přírody VZ7 Ochrana zdraví při různých činnostech	
Zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo.	**Opakování**		
- uvede příklady užití geoinformačních technologií v geografii i v běžném životě; - hodnotí význam navigačních přístrojů a aplikací pro orientaci na Zemi v rámci života lidí, uvádí konkrétní příklady jejich využití; - využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování a hodnocení vybraných složek	**Digitální kompetence** - příklady užití geoinformačních technologií v geografii a v běžném životě: navigační přístroje a systémy v dopravě, digitální mapy, digitální zdroje pro znázornění, vyjádření a hodnocení		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
přírodního obrazu planety Země; - využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování, srovnání a hodnocení vybraných charakteristik států světa; - vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v prostorové realitě na základě digitalizovaných prostorových informací; - rozliší na příkladech rozdíl mezi digitální a analogovou mapou, uvede výhody a nevýhody jednotlivých druhů; - objasní výhody digitálních tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality přírodního prostředí - vytváří jednoduchou digitální tematickou mapu vybraného přírodního jevu	prvků, jevů a procesů v geografickém prostředí, digitální vzdělávací zdroje, databáze, kanály a portály pro výuku zeměpisu; - geografický informační systém – komponenty, příklady GIS, příklady výstupů GIS a jejich užití (zpracování dat, analýzy, aplikace atd.), vybraný jednoduchý GIS online a jeho užití, tvorba jednoduchých tematických map (přírodní složky planety Země…), propojení s databázovými systémy, využití vlastních dat; - digitální mapy, mapové portály – charakteristiky, příklady užití v geografii i v běžném životě, příklady digitálních map a příklady mapových portálů ve vztahu k poloze školy, rozdíl mezi digitální a analogovou mapou, výhody a nevýhody digitálních map, digitální mapa jako zdroj informací, digitální mapa jako výstup ze sběru a zpracování dat, užití digitálních map a mapových portálů pro		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	charakteristiky a hodnocení regionů, v nichž se škola nachází (např. mapové portály jednotlivých krajů)		
- využívá vybrané produkty a aplikace dálkového průzkumu Země pro charakteristiku planety Země (postavení ve vesmíru, tvar, pohyby, povrch, přírodní poměry…); - používá dostupné přístroje a aplikace globálního polohového systému, vybrané produkty a aplikace dálkového průzkumu Země pro navigaci a orientaci ve svém okolí, při pohybu v terénu, pro pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	**Digitální kompetence** - globální polohový systém – funkce a složky systému, princip měření polohy, záznam polohy bodu v terénu, záznam prošlé trasy v terénu, záznam plochy v terénu, navigace v okolí školy - dálkový průzkum Země – princip, metody, produkty, význam pro kartografii, aplikace, užití produktů DPZ ve vybraných oblastech lidských činností, letecké a družicové snímky, způsoby pořizování leteckých a družicových snímků, význam snímků pro kartografii – vznik map, užití snímků pro vybrané charakteristiky planety Země		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny. Rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů. Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich. Vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých regionů, jejich hlavní a významná města. Pracuje s obsahově různými mapami.	**SVĚTADÍLY, OCEÁNY, REGIONY SVĚTA** **Amerika** Fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika Regionalizace - kritéria, jejich charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů /podnebné, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní oblasti/ Porovnání regionů Charakteristika nejvýznamnějších států **Asie** Fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika Regionalizace - kritéria, jejich charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických	**MKV- Etnický původ-** rovnocennost všech etnických skupin a kultur - odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost - základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti M5 Porovnávání čísel M7 Celá čísla M8 Průměrné hodnoty AJ6 USA CH9 Výroba železa oceli, soli CH8,9 Ropa, uhlí, zemní HV7 Americká hudba D6 Nejstarší osídlené oblasti /Čína, Indie, Mezopotámie/ HV7 Asijská hudba	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Porovná polohu, rozlohu jednotlivých oceánů. Vysvětlí význam a hospodářského využití oceánů. Seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů.	poměrů /podnebné, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní oblasti/ Porovnání regionů Charakteristika nejvýznamnějších států **Evropa** Fyzickogeografická a socioekonomická charakteristika Evropská integrace Regionalizace - kritéria, jejich charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů /podnebné, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní oblasti/ Porovnání regionů Charakteristika nejvýznamnějších států **Severní ledový oceán** **Atlantský oceán** Poloha, rozloha, členitost, hospodářské	CH9 Výroba železa oceli, soli CH8,9 Ropa, uhlí, zemní plyn **EGS - Evropa a svět nás zajímá** - naší sousedé v Evropě, **Objevujeme Evropu a svět** - Evropa a svět - životní styl a vzdělávání mladých Evropanů **Jsme Evropané** - evropská integrace AJ6 Británie D6 Nejstarší osídlené oblasti/Řecko, Řím/ D7 Vikingové CH9 Výroba železa oceli, soli CH8,9 Ropa, uhlí, zemní plyn HV7 Písně evropských národů HV7 Státní hymny vybraných evropských zemí PV6-9 Příprava	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	využití, ekologické problémy	pokrmů-národní jídla vybraných evropských zemí VV8 Barevná Škála - oceány	
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.	**GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE** **Komunikační geografický a kartografický jazyk** - geografické., topografické a kartografické pojmy - základní topografické útvary - body, čárové, plošné útvary, - statistická data, jejich vyjádření, tabulky - základní informační geografická média a zdroje dat **Geografická kartografie a topografie** - praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	ITC6-9 Práce s mapou	
Zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo.	**Opakování**		
- charakterizuje užití geoinformačních	**Digitální kompetence**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
technologií v geografii i v běžném životě - uvádí konkrétní příklady navigačních přístrojů a aplikací pro orientaci na Zemi v rámci života lidí, využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování, srovnání a hodnocení vybraných charakteristik států světa - používá vybrané digitální mapy, mapové portály a digitální databáze pro charakteristiku a srovnávání makroregionů světa a modelových států - vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v prostorové realitě na základě digitalizovaných prostorových informací - objasní výhody digitálních tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality a geografického prostředí vybraných regionů světa; - vytváří jednoduchou digitální tematickou mapu přírodního, společenského nebo hospodářského jevu vybraných států nebo regionů světa; - analyzuje s pomocí dostupných digitálních map a mapových portálů vybrané složky a prvky konkrétních geografických míst, lokalit a regionů	- příklady užití geoinformačních technologií v geografii a v běžném životě: navigační přístroje a systémy v dopravě, digitální mapy, digitální zdroje pro znázornění, vyjádření a hodnocení prvků, jevů a procesů v geografickém prostředí, digitální vzdělávací zdroje, databáze, kanály a portály pro výuku zeměpisu - geografický informační systém – komponenty, příklady GIS, příklady výstupů GIS a jejich užití (zpracování dat, analýzy, aplikace atd.), vybraný jednoduchý GIS online a jeho užití, tvorba jednoduchých tematických map (vybrané regiony České republiky…), propojení s databázovými systémy, využití vlastních dat - prostorová data – charakteristika, druhy, příklady užití v geografii: co jsou to prostorová data, databázové systémy, databázové systémy ČR i zahraniční (ČSÚ x World Factbook), užití databázových systémů – zdroj informací		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	(rozloha, počet obyvatel), zpracování dat (např. hustota obyvatelstva), výstupy (tvorba jednoduchých tematických map: kraje ČR, sousední státy a další regiony), propojení s využitím jednoduchého online GIS		
- využívá vybrané produkty satelitního a leteckého snímkování Země pro hodnocení krajiny a prezentaci důsledků přírodních a společenských vlivů na životní prostředí; - používá dostupné přístroje a aplikace globálního polohového systému, vybrané produkty a aplikace dálkového průzkumu Země pro navigaci a orientaci ve svém okolí, při pohybu v terénu, pro pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny; - pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou, s virtuálními 3D materiály, virtuálními 360 ° prohlídkami, s animacemi a aplikacemi pro znázornění a hodnocení geografických reálií	**Digitální kompetence** - globální polohový systém - navigace v okolí školy, orientace v okolí školy, zpracování a vizualizace dat zjištěných v terénu v okolí školy (významné stromy, černé skládky, návrhy stezek, návrhy chráněných území…) - dálkový průzkum Země - užití snímků pro hodnocení krajiny v okolí školy (zástavba, zeleň…), užití snímků pro hodnocení vlivu člověka na životní prostředí v okolí školy		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Charakterizuje polohu ČR Srovná rozlohu ČR s rozlohou sousedních států a vybraných států světa. Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, členitost, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu. Zhodnotí stav životního prostředí, uvědomuje si nutnost jeho ochrany. Vymezí NP a CHKO a pochopí jejich význam.	**<u>ČESKÁ REPUBLIKA</u>** Postavení ČR v rámci Evropy Přírodní poměry ČR - poloha, rozloha, povrch, podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo Životní prostředí ČR Chráněná území ČR	**EGS - Evropa a svět nás zajímá** - naši sousedé v Evropě **Objevujeme Evropu a svět** - naše vlast a Evropa **EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí -** ochrana přírody a kulturních památek M5-6 Porovnávání M7 Celá čísla VO6-naše vlast	
Určí počet obyvatel ČR. Charakterizuje strukturu obyvatelstva ČR. Uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva. Vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice.	**Obyvatelstvo, sídla ČR** Základní demografické charakteristiky Sídelní poměry	**MKV - Etnický původ -** postavení národnostních menšin - základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti D7 Vznik prvních měst M7 Procenta	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Charakterizuje hospodářství České republiky: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod. Uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	**Hospodářství CŘ** Rozmístění hospodářských aktivit Sektorová a odvětvová struktura Průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, cestovní ruch, zahraniční obchod Hospodářské postavení ČR v Evropě Zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	Př7 Kulturní plodiny CH9 Soli, hnojiva, pesticidy. CH9 Zdroje energie-uhlí, ropa, plyn F9 Typy elektráren M7 Procenta **EGS - Jsme Evropané -** evropská integrace	
Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit. Charakterizuje přírodní podmínky, obyvatelstvo, hospodářství, zvláštnosti, jednotlivých krajů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost.	**Územní jednotky státní správy a samosprávy** Krajské členění Kraje ČR Příhraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	HV8 Regionální lidové písně	
Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) region podle bydliště nebo školy. Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	**Místní region** Poloha Kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům Přírodní podmínky, osídlení, hospodářství, kultura, významné osobnosti regionu	Projekt: Místní oblast Exkurze: Průmyslový závod VV9 Práce v plenéru M8 Statistická data HV8 Místní lidové písně CH8 Exkurze do čističky odpadních	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	Možnosti dalšího rozvoje regionu	vod CH9 Nebezpečí úniku škodlivin - galvanické pokovování, barviva - Autopal, Tonak VO6 - obec, region, kraj	
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů. Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, Rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině. Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.	**GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE** **komunikační geografický a kartografický jazyk** geografické, topografické a kartografické pojmy - základní topografické Útvary - body, čárové, plošné útvary - statistická data, jejich grafické vyjádření, tabulky - základní informační média a zdroje dat **geografická kartografie a topografie** - praktická cvičení s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	ICT6-9 Práce s mapou	
Ovládá základy praktické topografie a	**TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A**	M6-7 Úhly, měřítko F6 Jednotky délky VV9 Uspořádání	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
orientace v terénu. Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny. Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	**APLIKACE** **Cvičení a pozorování v terénu**: - odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu - určování azimutu - pohyb podle azimutu, mapy - náčrt pochodové osy	objektů v ploše, objemu a prostoru TV6-9 Turistika a pobyt v přírodě Př6-9 Praktické pozorování přírody VZ7 Ochrana zdraví při různých činnostech	
Zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo.	**Opakování**		
- používá vybrané digitální mapy, mapové portály a digitální databáze pro charakteristiku a srovnávání makroregionů světa a modelových států, pro jejich společenské, hospodářské a politické prostředí; - používá vybraný geografický informační systém pro znázorňování a hodnocení vybraných společenských a hospodářských jevů; - vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v prostorové realitě na základě digitalizovaných prostorových informací objasní výhody digitálních tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality a geografického prostředí vybraných společenských, hospodářských a environmentálních jevů vytváří jednoduchou digitální tematickou mapu vybraného společenského, hospodářského nebo environmentálního jevu	**Digitální kompetence** - digitální mapy, digitální zdroje pro znázornění, vyjádření a hodnocení prvků, jevů a procesů v geografickém prostředí, digitální vzdělávací zdroje, databáze, kanály a portály pro výuku zeměpisu; - geografický informační systém – komponenty, příklady GIS, příklady výstupů GIS a jejich užití (zpracování dat, analýzy, aplikace atd.), vybraný jednoduchý GIS online a jeho užití, tvorba jednoduchých tematických map (vybrané státy a regiony…), propojení s databázovými systémy, využití vlastních dat;		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
analyzuje s pomocí dostupných digitálních map a mapových portálů vybrané složky a prvky konkrétních geografických míst, lokalit a regionů	- prostorová data – charakteristika, druhy, příklady užití v geografii: co jsou to prostorová data, databázové systémy, databázové systémy ČR i zahraniční (ČSÚ x World Factbook), užití databázových systémů – zdroj informací (rozloha, počet obyvatel), zpracování dat (např. hustota obyvatelstva), výstupy (tvorba jednoduchých tematických map: kraje ČR, sousední státy a další regiony), propojení s využitím jednoduchého online GIS - digitální mapy, mapové portály – charakteristiky, příklady užití v geografii i v běžném životě, příklady digitální map a příklady mapových portálů		
- využívá vybrané produkty satelitního a leteckého snímkování Země pro hodnocení krajiny a prezentaci důsledků přírodních a společenských vlivů na životní prostředí; - používá dostupné přístroje a aplikace globálního polohového systému, vybrané produkty a aplikace dálkového průzkumu Země pro	**Digitální kompetence** - užití produktů DPZ ve vybraných oblastech lidských činností, letecké a družicové snímky, způsoby pořizování leteckých a družicových snímků, význam snímků pro kartografii – vznik		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
navigaci a orientaci ve svém okolí, při pohybu v terénu, pro pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny; - pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou, s virtuálními 3D materiály, virtuálními 360 ° prohlídkami, s animacemi a aplikacemi pro znázornění a hodnocení geografických reálií	map, užití snímků pro vybrané charakteristiky planety Země		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace Uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí sídel, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel. Pracuje s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu a sídlech. Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství. Lokalizuje na mapách hlavní surovinové a energetické zdroje. Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit. Vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace Pracuje s tematickými mapami, které obsahují informace o hospodářských činnostech. Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků. Orientuje se na politické mapě světa.	**SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ** **Obyvatelstvo světa** Počet, růst, rozmístění, přirozená, mechanická měna obyvatelstva, věková skladba, střední délka života, rasy, národy, jazyky, náboženství Sídla, aglomerace, urbanizace **Světové hospodářství -** sektorová a odvětvová struktura Zemědělství, rybolov, lesní a vodní hospodářství Těžba surovin Průmysl Doprava a spoje Cestovní ruch Světový trh a mezinárodní obchod Územní dělba práce Ukazatele hospodářské rozvoje a životní úrovně Státy podle hospodářské	**MKV - Etnický původ** rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost Př8 Lidská populace, lidské rasy, podvýživa, hlad, HIV M7 Procenta D6 Lidské rasy HV9 Etnická hudba Projekt - obyvatelstvo světa VO Výroba, obchod služby M7 Procenta Př7 Kulturní	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny. Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech. Uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	vyspělosti **Politická mapa světa** Státy podle polohy, počtu obyvatel, svrchovanosti, národní a mnohonárodnostní státy, státy podle správního členění, tvaru a průběhu hranic, státního zřízení, formy vlády a fungování politické moci Ohniska politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě Hlavní mezinárodní politické, vojenské a hospodářské organizace	plodiny, ryby, lesy Př9 Nerostné suroviny F9 Typy elektráren CH9 Obnovitelné a neobnovitelné př. zdroje, chemické suroviny CH9 Hnojiva, pesticidy… CH8 Odvětví chemie CH9 Nebezpečí úniku škodlivin - galvanické pokovování, barviva VO9 Právní základy státu /znaky, typy a formy státu/ VO9 Principy demokracie **EGS- Jsme Evropané** evropská integrace, instituce Evropské unie a jejich fungování VO9 Významné mezinárodní organizace /RE, NATO, OSN, UNESCO, UNICEF, WHO/ HV9 Písně zemí EU D9 Mezinárodní organizace NATO, OSN	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Porovnává a umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin. Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů). Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí. Vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení. Zná a uplatňuje v praxi zásady ochrany přírody a životního prostředí. Lokalizuje na mapách nejvýznamnější chráněná území světa.	**ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ** Krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin ekosystémy Společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí Globální problémy současného světa Trvale udržitelný rozvoj Principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí Chráněná území přírody	**EV** **Ekosystémy** – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční význam lesa) - pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí) - vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii) - moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás) - lidská sídlo - město, vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky) - kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) **EV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí** - zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství - doprava (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí,	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
		druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace) - průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životní prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti) - ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek) Př9 Kyselé deště, oteplování, ekologické katastrofy, rozšiřování pouští, vyčerpatelné nerostné suroviny, kácení tropických deštných lesů, chráněná území přírody Př6 Fotosyntéza CH9 Chemie a životní prostředí - vliv chemie na životní prostředí VV6 Den Země VO7 - globalizace Projekt - jak mohu přispět ke zlepšení životního prostředí	
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.	**GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE**	M8 Základy statistiky ICT6-9 Práce s	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	**komunikační geografický a kartografický jazyk** -geografické, topografické a kartografické pojmy -základní topografické útvary, body, čárové, plošné útvary -statistická data, jejich grafické vyjádření, tabulky -základní informační média a zdroje dat **geografická kartografie a topografie** -praktická cvičení s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	mapou	
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu. Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny. Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	**TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE** Cvičení a pozorování v terénu: -hodnocení přírodních jevů a ukazatelů -náčrt situačního plánu -panoramatické náčrtky krajiny	M6-7 Úhly, měřítko, poměr F6 Jednotky délky VV6 Perspektiva TV6-9 Turistika a pobyt v přírodě Př6-9 Praktické pozorování přírody VZ7 Ochrana zdraví při různých činnostech	
Zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled.	**Opakování**		
- využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování a	**Digitální kompetence** - digitální mapy,		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
hodnocení vybraných složek přírodního obrazu a vybraných společenských a hospodářských jevů České republiky; - využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování, srovnání a hodnocení vybraných charakteristik sousedních států České republiky; - vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v prostorové realitě na základě digitalizovaných prostorových informací; - objasní výhody digitálních tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality a geografického prostředí regionů České republiky; - vytváří jednoduchou digitální tematickou mapu vybraného přírodního, společenského nebo hospodářského jevu na území České republiky; - analyzuje s pomocí dostupných digitálních map a mapových portálů vybrané složky a prvky konkrétních geografických míst, lokalit a regionů v České republice	digitální zdroje pro znázornění, vyjádření a hodnocení prvků, jevů a procesů v geografickém prostředí, digitální vzdělávací zdroje, databáze, kanály a portály pro výuku zeměpisu; - geografický informační systém – komponenty, příklady GIS, příklady výstupů GIS a jejich užití (zpracování dat, analýzy, aplikace atd.), vybraný jednoduchý GIS online a jeho užití, tvorba jednoduchých tematických map (kraje ČR, sousední státy ČR…), propojení s databázovými systémy, využití vlastních dat; - prostorová data – charakteristika, druhy, příklady užití v geografii: co jsou to prostorová data, databázové systémy, databázové systémy ČR i zahraniční (ČSÚ x World Factbook), užití databázových systémů – zdroj informací (rozloha, počet obyvatel), zpracování dat (např. hustota obyvatelstva), výstupy (tvorba jednoduchých tematických map: kraje ČR, sousední státy a		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	další regiony), propojení s využitím jednoduchého online GIS; digitální mapy, mapové portály – charakteristiky, příklady užití v geografii i v běžném životě, příklady digitální map a příklady mapových portálů ve vztahu k charakteristice a hodnocení regionů České republiky)		
- využívá vybrané produkty satelitního a leteckého snímkování Země pro hodnocení krajiny a prezentaci důsledků přírodních a společenských vlivů na životní prostředí; - používá dostupné přístroje a aplikace globálního polohového systému, vybrané produkty a aplikace dálkového průzkumu Země pro navigaci a orientaci ve svém okolí, při pohybu v terénu, pro pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny; - pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou, s virtuálními 3D materiály, virtuálními 360 ° prohlídkami, s animacemi a aplikacemi pro znázornění a hodnocení geografických reálií	**Digitální kompetence** - globální polohový systém – orientace v terénu - dálkový průzkum Země – užití snímků pro vybrané charakteristiky planety Země, pro hodnocení krajiny a pro hodnocení vlivu člověka na životní prostředí		

6.15 Hudební výchova

6.15.1 Charakteristika předmětu hudební výchova

6.15.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku.
Časová dotace je ve všech ročnících 1 hodina týdně.

Výuka probíhá v odborné učebně, nebo ve třídách dle počtu žáků. Na škole působí soukromá základní umělecká škola MIS music, kterou navštěvuje asi 25 procent žáků základní školy. V hodinách hudební výchovy se proto může využívat hudebních zkušeností a znalostí žáků hrajících na hudební nástroje.

Používané metody a formy práce:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k:

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

V předmětu hudební výchova se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Naplňují se především tyto okruhy:

- poznávání lidí
- kreativita
- sebepoznání a sebepojetí
- komunikace
- hodnoty, postoje
- rozvoj schopností poznávání
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- kooperace

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Občan, občanská společnost a stát -občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku)

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS

- **Jsme Evropané**
- **Evropa a svět nás zajímá** – lidová slovesnost, zvyky, tradice

Multikulturní výchova – MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)

Lidské vztahy

Multikulturalita -naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem.

Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů.

Environmentální výchova - EV

-ekosystémy- kulturní krajina - vztah člověka k přírodě

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- identifikování základních orientačních prvků v textu

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

Tvorba mediálního sdělení, **práce v realizačním týmu** -v každém 9. ročníku bude v rámci přírodovědných předmětů zpracován projekt.

Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

6.14.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (příp. aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v hudební výchově k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Žáci

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- Používají obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojují do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Žáci

- na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují, Hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlejí
- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Žáci

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žáci

- efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- žáci se učí objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské

Učitel

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Žáci

- respektují názor druhých
- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- aktivně se zapojují do kulturního dění

Kompetence pracovní

Učitel

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Žáci

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem

Kompetence digitální

Učitel

- umožňuje žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- dává příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů

Žáci

- mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

6.15.2 Vzdělávací obsah předmětu hudební výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus - umí taktovat dvoučtvrťový a tříčtvrťový takt - dokáže pohybem vyjádřit obsah písně	**Hudebně pohybové činnosti** - pochod, polka, valčík, mazurka - hra na dirigenta a orchestr - vánoční koledy – dramatické ztvárnění - eurytmie, vliv hudby a rytmu na lidský organismus	**OSV**- umění jako prostředek komunikace dějepis – vznik křesťanství **OSV** – estetika mezilidských vztahů, jiné civilizace	
- správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje - má rytmické cítění a rytmickou paměť - dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy, předehry, mezihry a dohry	**Instrumentální činnosti** - reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu - rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo - rytmické hudební formy – pochod, polka, valčík - analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma - tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje	TV – hudebně pohybové činnosti: krok pochodový, valčíkový, polkový **OSV** – rozvoj smyslového vnímání, obecná kreativita	
- sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat - rozliší skladbu vokální a instrumentální	**Poslechové činnosti** - poznávání hudebních nástrojů – rozdělení do skupin - píseň lidová, umělá	OV - regiony, vztah k vlasti, hymny, svoboda, morálka, umění	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu - seznámí se s obdobím baroka a klasicismu - seznámí se s vybranými skladbami	- vokální a instrumentální skladba - melodram - muzikál - opereta, opera - poslech skladeb dle výběru- hudba gotická, renesanční - hudba relaxační a meditační, vliv hudby na tělo a mysl - symfonie - koncert - W. A. Mozart - J. Haydn - L. van Beethoven - B. Smetana - A. Dvořák	D, VV – baroko, klasicismus **EGS** – vnímání evropské hudební kultury, emotivnost, prožitek	
- dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase, popřípadě v dvojhlase, trojhlase - umí slovně charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu - vyhledá určené takty a rytmy	**Vokální činnosti** - intonační cvičení - vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur - seznámení se zpěvem alikvotních tonů, artikulace souhlásek a samohlásek, zpěv manter - zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem - říkadlo, píseň – rytmické vyjádření textu písně - vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky	VV – ilustrace písní, výtvarný záznam melodie, rytmu **EV** – citová stránka osobnosti, láska k přírodě, vnímání krásy ČJ - lidová píseň, říkanky, rytmická rozpočitadla	
- zaznamená hudební aktivitu	**Digitální kompetence**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
spolužáků (zpěv, hra, pohybový doprovod, tanec) na mobilní zařízení či na dostupné zařízení ve třídě a uloží ji ve vhodném formátu (např. WAW, MP3, FLAC)	záznam hudebních aktivit prostřednictvím dostupných analogových i digitálních prostředků (mobilní telefon, nahrávací zařízení, nástroje s MIDI připojením, dostupné hudební aplikace)		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- při zpěvu využívá správné pěvecké návyky - podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně, dle možností dokáže zpívat lidový dvojhlas - orientuje se v notopisu dle možností	**Vokální činnosti** - lidové písně, regionální lidové písně-dynamika, rytmus, melodie - výběr písní různých období - alternativní hudba-zpěv manter, - artikulace souhlásek a samohlásek, - zpěv alikvotních tónů	VV, ČJ, D **MKV** – lid. písně jiných národů, poznávání kulturních tradic **EV** – citlivý přístup k okolní krajině, vnímání krásy přírody	
- při poslechu využívá získané zkušenosti - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti - rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby - zařadí skladbu do příslušného období	**Poslechové činnosti** -hudba filmová a scénická, zhudebněná poezie - pochod, tanec, vážná hudba k poslechu - výběr poslechových skladeb různých období: převážně gotika, renesance, baroko, ale seznámí se také s hudbou klasicistní a romantickou	**OSV** – hudba jako prostředek komunikace **EGS** – vnímání evropské hudební kultury	
- pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků - dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení	**Instrumentální činnosti a pohybové činnosti** - prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku - taktování, taneční kroky, vlastní	**OSV** – obecná kreativita, rozvoj smyslového vnímání	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	pohybové ztvárnění – choreografie - polka, valčík, mazurka - moderní tance - dramatizace v hudebním projektu k příležitosti Vánoc, - eurytmie		
- zaznamená realizovanou hudební aktivitu prostřednictvím dostupných digitálních technologií (mobilní telefon, záznamové zařízení propojené s počítačem apod.), zaznamenanou aktivitu použije, např. jako součást prezentace skupinové práce v projektu	**Digitální kompetence** - záznam hudebních aktivit prostřednictvím dostupných analogových i digitálních prostředků (mobilní telefon, nahrávací zařízení, nástroje s MIDI připojením, dostupné hudební aplikace), - prezentace individuální či skupinové aktivity		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně - respektuje dynamiku písně - umí použít k doprovodu jednoduché nástroje - zná pojem akord - zná jednoduché kytarové akordy - rozliší durovou a molovou stupnici - umí zazpívat lidový dvojhlas - seznámí se s charakteristickými prvky jazzové hudby - umí přesně rytmicky zazpívat vybrané písně	**Vokální činnosti** - hlasová a rytmická cvičení - intervaly - rytmický výcvik s oporou hudebního nástroje - zpěv lidových i umělých písní -alternativní hudba - zpěv manter - terapeutická cvičení - hudební souvislosti v lidském organismu - zpěv alikvotních tónů, hudební techniky pro zdraví - transpozice vzestupné a sestupné řady tónů (stupnic) - akord - příklady v lidové tvorbě - divadla malých forem- Osvobozené divadlo - zpěv písní dle výběru - jazzová hudba, swing, blues - zpěv písní dle slohových období- písně trubadúrské, balady, klasicistní, romantické, písně	**EV**- citlivý přístup k přírodě, láska k místu, kde bydlím,… ČJ **MKV** – tradice a rozmanitost kultur **EGS** – vnímání evropské a světové kultury	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	národního obrození		
-postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu - rozliší základní vlastnosti tónu - sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou - umí pojmenovat vybrané hudební formy	**Poslechové činnosti** - poslech různých hudebních žánrů-srovnávání, postihování charakteristických rozdílů - hudba renesanční, barokní, klasicistní, romantická - hudba 20. století-jazz, swing, blues - rozdíly mezi hudbou artificiální a nonartificiální - hudba relaxační a meditační - hudba jiných národů a etnik - poslech hudby dle výběru		
- seznámí se s vybranými skladbami - tvoří jednoduché doprovody - dokáže sestavit pásmo hudby a mluveného slova - umí podle individuálních dispozic vytleskat obtížnější rytmus - pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy	**Instrumentální činnosti** - hudební projekt k příležitosti vánočních oslav - pásmo reprodukované hudby, koled, vlastní instrumentální tvorby - výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem - doprovod písní na dostupné hudební nástroje	ČJ, D, VV D, ČJ, VV **OSV** – umění jako prostředek komunikace, estetika mezilidských vztahů	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	<u>hudebně pohybové činnosti</u> Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku. - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie - polka, valčík, mazurka, wals -pohybová činnost eurytmie - dramatizace v hudebním projektu k příležitosti Vánoc	**MKV** – původ různých stylů	
- při vlastních či společných hudebních aktivitách (hra, zpěv, tvorba doprovodů aj.) využívá elektronické hudební nástroje a dostupné elektronické nástroje i digitální technologie a tyto aktivity následně zaznamená prostřednictvím dostupných digitálních technologií (mobilní telefon, záznamové zařízení propojené s počítačem apod.)	**Digitální kompetence** - výběr či tvorba doprovodu, vlastní zvukové experimenty v dostupné aplikaci (WebAudio Drum Machine, Chrome Music Lab aj.) - volba vhodného hudebního nástroje (Orffův instrumentář, boomwackers, kytara, keyboard, MIDI klávesy aj.) či dostupné aplikace nebo hudebního programu a pořízení záznamu na dostupné médium prostřednictvím nahrávacího zařízení, mobilního telefonu či vhodné aplikace nebo		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	hudebního programu		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - poznává nejstarší hudební památky a umí je zařadit do historických souvislostí - orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích - zná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti - podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů	**Vokální činnosti** Opakování učiva z předchozích ročníků. - opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus -muzikoterapie, vliv hudby na tělo a mysl -zpěv manter, zpěv alikvotních tónů, artikulace souhlásek a samohlásek, vliv hudby na tělo a mysl, hudební souvislosti v lidském organismu, terapeutická cvičení Výběr písní dle slohových období	**EV** – citový vztah k přírodě **EGS** – vnímání evropské hudební kultury D,OV- revoluční písně, hudba spojuje národy Z- etnická hudba, státní hymny	
- při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností - postihuje hudebně výrazové prostředky - spojuje poslech s pohybovou činností	**Poslechové činnosti** - hudba období pravěku - Egypt, Řecko, Řím - hudba období středověku: duchovní hudba, gregoriánský chorál, mše, madrigal, hudba gotická, renesanční, barokní, klasicistní, romantická, hudba 20.	**VDO –** zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování - samostatné a odpovědné řešení problémů **MKV –** tradice a rozmanitost kultur	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	stol., jazz, swing, blues, rock, metal a další - poslech hudby jiných národů, poslech hudby meditační a relaxační, hudba současná		
- postihuje hudební výrazové prostředky - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti - umí se orientovat v notopisu dle svých dispozic	**Instrumentální a pohybové činnosti** Prolínají do vokálních i poslechových činností během celého školního roku - hudební výrazové prostředky - hudební nástroje historické a současné		
- při vlastních či společných hudebních aktivitách (hra, zpěv, tvorba doprovodů aj.) využívá elektronické hudební nástroje a dostupné elektronické nástroje i digitální technologie a tyto aktivity následně zaznamená prostřednictvím dostupných digitálních technologií (mobilní telefon, záznamové zařízení propojené s počítačem apod.)	**Digitální kompetence** - výběr a tvorba jednoduchého rytmického i rytmicko-melodického doprovodu, - vlastní zvukové objevy a experimenty v dostupné aplikaci (WebAudio Drum Machine, Chrome Music Lab aj.), - volba vhodného hudebního nástroje (Orffův instrumentář, boomwackers, kytara, keyboard, MIDI klávesy aj.) či dostupné aplikace nebo hudebního programu a pořízení záznamu na dostupné médium prostřednictvím		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	nahrávacího zařízení, mobilního telefonu či vhodné aplikace nebo hudebního programu		

6.16 Výtvarná výchova

6.16.1 Charakteristika předmětu výtvarná výchova

6.16.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku.
Časová dotace je v 6. a 8. ročníku 1 hodina týdně, v 7. a 9. ročníku 2 hodiny týdně.
Výuka probíhá v poloodborné učebně výtvarné výchovy, v učebně výpočetní techniky nebo mimo budovu školy (práce v plenéru).

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Vzdělávání předmětu výtvarná výchova je zaměřeno na:
rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetična) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s dalšími předměty (dějepis, hudební výchova…)

V předmětu výtvarná výchova se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.
Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:
Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.
Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.

Také tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS

Jsme Evropané
Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova – MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:
Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.
Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)
Multikulturalita -naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem;
Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Environmentální výchova - EV

lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- identifikování základních orientačních prvků v textu
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).
Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu -v každém 9. ročníku bude v rámci přírodovědných předmětů zpracován projekt.
Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

6.15.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (příp. aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou ve výtvarné výchově k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel
- žáky při tvorbě vede k poznávání vlastních pokroků a k uvědomování si problémů spojených s realizací díla
- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

Učitel
- žákům předkládá dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů, pomůcek a různých postupů
- při zadání úkolu pomáhá žákovi rozpoznat výtvarný problém a hledat nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

Učitel
- při práci ve skupině umožňuje žákovi vyjádřit svůj názor, vede ho k jeho vhodné obhajobě a toleranci názoru druhých
- klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky,…)
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů,…)

Kompetence sociální a personální

Učitel
- vede žáky k respektování pravidel při práci v týmu, k dodržování jejich pravidel
- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

Učitel
- podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů (při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu)
- vede žáky k respektování názoru druhých
- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce a účastnit se výtvarných soutěží

Kompetence pracovní

Učitel
- při samostatné práci vede žáky ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel
- u žáků utužuje pozitivní vztah k manuálním činnostem
- nabádá žáky při práci s výtvarným materiálem k dodržování hygienických pravidel
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů, vybavení a požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Kompetence digitální

Učitel
- vede žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vede žáky ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

6.16.2 Vzdělávací obsah předmětu výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 6.

	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
1	Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	**Kresebné studie** - linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus. Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů	HV - rytmus, melodie **OSV – kreativita**	Např. zátiší, kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru. Např. pocity vyjádřené linií, vodní proud mezi kameny atd.
2	Užívá vizuální obrazové vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	**Plastická tvorba** - papír, hlína, drát, sádra Rozvíjení smyslové citlivosti. Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Např. sluch - výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru.	HV - hudební nahrávky **OSV – rozvoj schopností poznávání**	Keramika
3	Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy.	**Malba** Teorie barev - Goethův barevný kruh - teplé a studené barvy, barvy příbuzné.	D - Pravěké umění (tvorba v přírodě) ČJ - Goethe	Např. stavba živé přírody - dominantní prvek, emocionáln

	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
				í malba, pravěké malby
4	Vytváří společné kompozice v prostoru - instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů.	**Plastická a prostorová tvorba** Společná práce na jednom objektu - koordinace, komunikace.	**EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí** **OSV - komunikace**	Např. společná malba, koláž atd.
5	Dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření.	**Nauka o perspektivě** -(perspektiva paralelní a šikmá), umístění postav na plochu, velikost objektů.	ČJ - Řecko a Řím - báje a pověsti D - Egypt Výtvarný projekt - Egypt (hieratická perspektiva, kánon lidské postavy, hieroglyfy, výzdoba pyramid, papyrus) **EGS – Jsme Evropané** Z – panoramatický náčrtek	Např. lidé v davu, vystřihování a lepení postav a objektů na plochu - společná práce, ilustrace řeckých bájí a pověstí, znázornění pyramid atd.
6	K tvorbě užívá některých z metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace. Seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy.	**Třetí prostor budovaný liniemi** Práce s PC	**MDV – tvorba mediálního sdělení**	Např. tvorba prezentace atd.
7	Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření.	**Subjektivní vyjádření fantastických představ** - využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - kombinované techniky.	**VDO- principy demokracie**	Např. tisk z koláže, koláž, těstoviny - lepení, barvení,

	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
		Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků - uplatnění při vlastní tvorbě.		koření - voňavé obrázky, rozfoukáva ná tuš, fantastická planeta, čemu se rád věnuji, papíroryt.
8	Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	**Přírodní motivy** (rostliny, neživá příroda, živočichové), člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události. Zvětšování (makrokosmos), zmenšování (mikrokosmos) - detail, polodetail, celek.	**EV - ekosystémy** Z – glóbus, mapa, vesmír	Např. kresba detailu přírodniny, frotáž, mozaika – kamínky v sádře atd.
9	Osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše.	**Tvarová stylizace** - lidská figura Tvarová a barevná kompozice.	TV- 6. - 9. roč. **EGS – Jsme Evropané**	Např. Barevné motivy z evropskýc h zemí (pole tulipánů atd.)
10	Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění.	**Dekorační práce** - využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů. Písmo a užitá grafika.	**MV – fungování a vliv médií ve společnosti**	Např. plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis
11	Výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům.	**Tematické práce** - Vánoce, Velikonoce, Den matek, Den Země atd. - dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru.	Z – ochrana ŽP Př - ekologie	.Tvorba ručního papíru

	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
		Např. vitráž, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání.		
12	Užívá vizuální obrazové vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě.	**Subjektivní výtvarné vyjádření reality** Vnímání okolních jevů.	**OSV – sebepoznání a sebepojetí, komunikace** VO – lidská práva (9)	Např. můj kamarád, já atd.
		Digitální kompetence		
	- záměrně vyhledává a zachycuje objekty, které jsou podnětné pro různé smysly; fotografii upravuje tak, aby určitý smyslový vjem zdůraznil - vytváří si sestavy prvků v grafickém editoru a různě je variuje změnou jejich vzájemných velikostních poměrů, změnou jejich barevných kvalit a změnou jejich umístění ve vrstvách	- vizuální prostředky – jejich potenciál, kombinace, experiment; metody, postupy, prostředky (fotografie, animace, video; počítačová grafika), předvídání výsledku v souvislosti se zvolenými prostředky		
	- rozpozná přínos aplikace pro tvorbu svého vlastního díla	- nová média (digitální fotografie, animace, video); - vyjádření pohybu – souvislý pohyb – přeskok; rytmus pohybu a jeho změna; animace (práce s věcmi a materiály), pixilace (účinkující lidé) – navazující sekvence (pohyb, posun, vrstvení, proměna); rozfázování – míra proměny mezi jednotlivými fotografiemi; storyboard		
	- pracuje s online sbírkami a vizuálními a multimediálními výstupy dostupnými v online prostředí	- online sbírky regionálních, národních a světových galerií a muzeí výtvarného umění – výběr informací podle zájmu, prezentace informací a sdílení s ostatními		
	- sdílí svoji tvorbu s ostatními v rámci třídy a školy a svého	- sdílení a postprodukce – autorská práva a licence; formy		

	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	rodinného okruhu	prezentace běžné i originální		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 7.

	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
1	Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. Uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů.	**Prvky vizuálně obrazného vyjádření** Kresebné etudy - objem, tvar, linie, šrafování. Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky. Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru - horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta).	**OSV – rozvoj schopností poznávání** D – románský sloh, byzantské a arabské umění	Např. rotunda, bazilika, mešity, mozaiky, ikony Románský sloh, byzantské a arabské umění, gotika …
2	Užívá vizuální obrazové vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	**Rozvíjení smyslové citlivosti** Přenášení prostoru na plochu. Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek.	**EV- vztah člověka k prostředí** **OSV – rozvoj schopností poznávání** Z – složky přírodní sféry (voda, vzduch)	Např. vytrhávaný reliéfní portrét, přírodní děje - jejich vznik a průběh - bouře, mlha, vichřice, mraky, víry, sopky.
3	Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy. Hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací.	**Barevné vyjádření** Odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly - využití ve volné tvorbě i praktickém užití (např. oděv, vzhled	**EV- lidské aktivity a problémy životního prostředí**	Např. rok - měsíce, kalendář. Výjevy z přírody atd.

	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
		interiéru).		
4	Rozliší působení vizuální obrazové vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	**Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků**	**MKV - multikulturalita** **OSV - kreativita** Z – náměty ze světadílů	Např. kašírování - výtvarné náměty z Asie, Afriky a Ameriky - masky.
5	Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění.	**Užitá grafika** Písmo - styly a druhy písma. Tematické práce - Vánoce, Velikonoce	**MDV, ČJ – tvorba mediálního sdělení**	Např. Výtvarný projekt v duchu českých tradic…
6	Vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality.	**Vlastní prožívání** **Interakce s realitou**	**OSV – sebepoznání, sebepojetí**	Např. vyjádření pocitů pomocí barev- špatná a dobrá nálada
7	Užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích.	**Vyprávění výtvarnými prostředky** Událost – originální dokončení situace.		Např. rozvíjení jednotné Výchozí situace – kolorovaná kresba
8	Užívá vizuální obrazové vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	**Uplatnění subjektivity ve vizuálním obrazovém vyjádření.**	**OSV - kreativita**	Např. fantazijní variace na základní tvary
9	Uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace viz obr. vyjádření	**Práce s uměleckým dílem** Experimenty s reprodukcemi um. děl – hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou.	**EGS – Evropa a svět nás zajímá**	
10	Vytváří společné kompozice v prostoru – instalace.	**Architektura**	**EGS – Jsme Evropané**	

	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených vizuálních obrazových vyjádření sociálních vztahů, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.		**OSV – poznávání lidí**	
11	K tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění – počítačová grafika, fotografie atd.	**Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci** Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice.		Např. gotické vitráže….
		Digitální kompetence		
	- záměrně vyhledává a zachycuje objekty, které jsou podnětné pro různé smysly; využívá grafický editor pro práci s obrazem a jeho záměrnou proměnu - vytváří si sestavy prvků v grafickém editoru a různě je variuje změnou jejich vzájemných velikostních poměrů, změnou jejich barevných kvalit a změnou jejich umístění ve vrstvách	- vizuální prostředky – jejich potenciál, kombinace, experiment; tvůrčí záměr, metody, postupy, prostředky; východiska pro tvorbu – smyslové vjemy, pocity, zkušenosti, představy; - prvky, sestavy prvků, variace; obraz (statický i dynamický) a jeho proměny – změna velikostních poměrů, tvarová deformace, umístění, změna barevných kvalit, detail a celek		
	- záměrně užívá aplikace při tvorbě svého vlastního díla	- nová média (digitální fotografie, animace, video); vektorová a bitmapová grafika; animace, práce s věcmi a materiály; transformace objektů;		

	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
		vztahy mezi objekty v obraze – zvětšování jednoho vůči druhému/ostatním, vzdalování, přibližování, překrývání, „zjevení“ nového objektu		
	- vytváří vlastní digitální databanku uměleckých děl pro další využití, postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí	- online sbírky regionálních, národních a světových galerií a muzeí výtvarného umění – výběr informací podle zájmu, prezentace informací a sdílení s ostatními		
	- sdílí svoji tvorbu v rámci okruhu školy i širšího okruhu lidí - s využitím digitálních technologií hledá různé způsoby a podoby prezentace výsledků vlastní tvorby	- sdílení a postprodukce – autorská práva a licence; formy prezentace (běžné i originální); prezentace jako událost, prezentace cílená na diváka, prezentace jako experiment; prezentace na sociálních sítích – výhody a rizika		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 8.

	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
1	Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. Užívá vizuální obrazové vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností.	**Kresebné etudy** Etuda s linií jako výtvarným prostředkem. Různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání). Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě.	**OSV - rozvoj schopností poznávání** D - renesance	Např. budovy, portréty…
2	Orientuje se v grafických technikách.	**Tisk z koláže, linoryt**	**OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti**	
3	Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	**Práce s uměleckým dílem** Teoretické práce - renesance, baroko, klasicismus - na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování. Pozorují, porovnávají a zařazují do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika).	**EGS – Jsme Evropané** **OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti** D – renesance, baroko	Např. buclatí andělíčci, návrat k antice atd.
4	Rozvíjí se v estetickém cítění -	**Písmo, užitá grafika,**	**EGS - Evropa a**	Např. vitráž

	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	využívá dekorativních postupů.	**reklama a propagační prostředky** Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - jak se slaví v jiných zemích.	**svět nás zajímá** **OSV – kooperace a kompetice**	z barevných papírů, vánoční a velikonoční pohlednice atd.
5	Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor.	**Zdokonalování technik kresby** Způsoby stínování, kontrast.	**OSV – rozvoj schopností poznávání**	Např. kresba zátiší s geometrickými a měkkými tvary.
6	Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi.	**Práce s netradičními materiály**	**EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí** **OSV – sebepoznání a sebepojetí**	Např. proměny všedních předmětů - PET lahve, výroba ručního papíru atd.
7	Správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy.	**Objemové vyjádření námětu barvami** Doplňkové a lomené barvy, barvy podobné a příbuzné. Subjektivní barevná škála.	**MKV – lidské vztahy** **EV – vztah člověka k prostředí**	Např. zátiší, obloha v různé denní době, barva moře atd.
8	Užívá perspektivních postupů.	**Lineární perspektiva** Sbíhavá, úběžníková perspektiva.		
9	K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	**Práce s internetem** Vyhledávání www stránek s výtvarnou tématikou. Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě.	**MDV – fungování a vliv médií ve společnosti**	

	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
10	Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	**Správná technika malby** Zvládnutí větší plochy. Krajinářské školy 19. stol. Technika akvarelu, pastel.		Např. romantismus – Slavíček atd.
		Digitální kompetence		
	- vytváří si sestavy prvků v grafickém editoru a různě je variuje podle svého záměru, experimentuje s jejich změnou a proměnou; komunikuje svůj tvůrčí záměr s ostatními	- vizuální prostředky – jejich potenciál, kombinace, experiment; tvůrčí záměr, metody, postupy, prostředky; různorodá východiska pro tvorbu; prezentace, interakce s publikem		
	- volí odpovídající nástroje k tvorbě a proměně digitálního vizuálního obsahu - experimentuje s propojením zvuku, obrazu a textu podle vlastního záměru - experimentuje s postprodukcí vlastních tvůrčích počinů; postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí	- nová média (digitální fotografie, animace, video); vektorová a bitmapová grafika; klip (rychlost, efektnost, dynamika, expresivita, rytmus, zábavnost, humor), jeho kladné i záporné stránky – pasivní konzumenství; obrazová a zvuková složka klipu – variování (vlastní zvuková stopa a přejatá skladba); obraz – zvuk – text (zvuk a proměna obrazu; variace obrazů a jejich proměny v důsledku zvuku a textu); proměna komunikačního obsahu – projevy komercionalizace – reklama		

	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	- rozšiřuje a třídí podle osobně vytvořených kritérií digitální databanku uměleckých děl pro další využití; postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí	- online sbírky regionálních, národních a světových galerií a muzeí výtvarného umění – výběr informací podle zájmu, prezentace informací a sdílení s ostatními; umělecké školy a ateliéry – výběr informací podle zájmu; významné výstavy a události, domácí i zahraniční kulturní události (např. Pražské Quadriennale, Bienále v Benátkách, Cena Jindřicha Chalupeckého, Design blok)		
	- ověřuje si účinky své tvorby v rámci školy i širšího okruhu lidí - s využitím digitálních technologií hledá různé způsoby prezentace výsledků vlastní tvorby, tak, aby byla v souladu se záměrem a mohla oslovit tu skupinu, pro kterou je určena	- sdílení a postprodukce – autorská práva a licence; formy prezentace (běžné i originální); prezentace jako událost, prezentace cílená na diváka, prezentace jako experiment; prezentace na sociálních sítích – výhody a rizika		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 9.

	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
1	Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.	**Techniky kresby** Tužka, perko, uhel. Dynamická kresba. Např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy. Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty).	**EV – vztah člověka k prostředí** Z8 – terénní geografická výuka	Např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy.
2	Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	**Komplementární barvy** Textura. Symbolika barev, míchání barev, působení barev, vztahy mezi barvami. Kontrast (barevný, světelný).		
4	Orientuje se v grafických technikách - zvládá tisk z výšky.	**Tisk z výšky, plochy, hloubky**		Např. PF
5	Rozlišuje obsah vizuálních obrazových vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění. Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálních obrazových vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	**Práce s uměleckým dílem** Umění 1. pol. 20. stol a 2. pol. 20. stol. Např. kubismus, surrealismus, impresionismus. Seznamování se s hlavními trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimédia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening). Hledaní a pojmenovávaní	**EGS – Jsme Evropané** **OSV – hodnoty, postoje, praktická etika**	Sledování výtvarných trendů v médiích

	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
		základních obrazotvorných prvků, porovnávaní rozdílů výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické, atd.).		
6	Užívá vizuálních obrazových vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve vztazích.	**Společná práce** Komunikace. Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn.	**OSV - komunikace** **EV - ekosystémy**	Např. Jaká byla léta minulá? - svět po zemětřesení.
7	Užívá vizuálních obrazových vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.	**Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly** Uplatňování subjektivity ve vizuálním obrazovém vyjádření. Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí.	**OSV – sebepoznání a sebepojetí**	Např. Já - kombinovaná technika - plastika, asambláž, koláž.
8	K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace - a učí se s nimi zacházet.	**Animovaný film** Spolupráce, komunikace. Reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály).	**MV – práce v realizačním týmu**	
9	Užívá vizuální obrazové vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé.	**Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí** Rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí. Prostorová tvorba – modelování.	**OSV – sebepoznání a sebepojetí**	Např. dotváření náhodného tvaru podle svých fantazijních představ - působivé barevné kombinace.

	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
10	Zvládá zachycení pomíjivého okamžiku - skicování.	**Práce v plenéru** Krajinomalba, frotáž.	**EV – vztah člověka k prostředí** **Z, SZ – místní region (8,6)**	
11	Zná základní umělecké slohy, vyjmenuje nejvýznamnější památky kulturního dědictví	**Historie a vývoj výtvarného umění**	**D, Z**	studium encyklopedií, práce s internetem
		Digitální kompetence		
	- volí odpovídající nástroje k tvorbě a proměně digitálního vizuálního obsahu - experimentuje s propojením zvuku, obrazu a textu podle vlastního záměru - experimentuje s postprodukcí vlastních tvůrčích počinů při tvorbě a postprodukci vizuálního obsahu a jeho sdílení – postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí	- nová média (digitální fotografie, animace, video); vektorová a bitmapová grafika; klip (rychlost, efektnost, dynamika, expresivita, rytmus, zábavnost, humor), jeho kladné i záporné stránky – pasivní konzumenství; obrazová a zvuková složka klipu – variování (vlastní zvuková stopa a přejatá skladba); obraz – zvuk – text (zvuk a proměna obrazu; variace obraz ů a jejich proměn v důsledku zvuku a textu) - proměna komunikačního obsahu – projevy komercionalizace – reklama		
	- se záměrem si rozšiřuje a třídí podle osobně vytvořených kritérií digitální databanku uměleckých děl pro další využití, postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí	- online sbírky regionálních, národních a světových galerií a muzeí výtvarného umění – výběr informací podle zájmu, prezentace informací a sdílení s ostatními; umělecké školy a ateliéry – výběr informací podle zájmu; významné výstavy a události, domácí i zahraniční kulturní události (např. Pražské Quadriennale, Bienále v Benátkách, Cena		

	Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
		Jindřicha Chalupeckého, Design blok)		
	- ověřuje si účinky své tvorby, s využitím digitálních technologií je sdílí s ostatními, a to v rámci školy i širšího okruhu lidí - s využitím digitálních technologií si volí různé způsoby prezentace výsledků vlastní tvorby, tak, aby byla co nejvíce v souladu se záměrem a oslovila různé skupiny lidí (jedná se o škálu od exkluzivního představení vlastních děl jednotlivci přes prezentaci pro vybranou skupinu až po sdílení ve veřejně dostupných prostorách a na sociálních sítích) - při sdílení vizuálního a multimediálního obsahu dodržuje pravidla v oblasti autorských práv a licencí	- sdílení a postprodukce – autorská práva a licence; formy prezentace (běžné i originální); prezentace jako událost, prezentace cílená na diváka, prezentace jako experiment; prezentace na sociálních sítích – výhody a rizika		

6., 7., 8. a 9. ročník: žáci zaznamenávají, sledují a prezentují proměny vlastního výtvarného vývoje. Žáci využívají dostupná média a technické prostředky (PC, mikroskop, skener, fotoaparát atd.…). Některé výtvarné činnosti doplňují písemným projevem.

Osvojují si schopnost výtvarné výpovědi - jejího hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vedení dialogu, vyjadřování se k tvorbě vlastní i ostatních - tolerance k rozdílným způsobům výtvarného vyjadřování. Jsou schopni hodnotit, obhájit a zdůvodnit vlastní výtvarnou výpověď.

6.17 Tělesná výchova

6.17.1 Charakteristika předmětu tělesná výchova

6.17.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. Časová dotace v každé ročníku je 2 hodiny týdně.

Výuka obvykle probíhá v tělocvičně, na školním nebo obecním hřišti a v terénu. Během výuky jsou využívány různé formy a metody práce a použito veškeré dostupné nářadí a náčiní.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání
- frontální výuka
- skupinová práce
- samostatná práce
- pozorování a hodnocení
- LVK
- soutěže
- cvičení podle grafického návodu, popisu

Vzdělávací obsah předmětu tělesná výchova je rozdělen na tři tematické okruhy:

1. **činnosti ovlivňující zdraví**
2. **činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností**
3. **činnosti podporující pohybové učení**

Vzdělávání předmětu tělesná výchova je zaměřeno na:
- všestranný tělesný i duševní rozvoj žáka
- poznání vlastních pohybových schopností a možností
- osvojení pohybových dovedností v souladu s individuálními předpoklady
- motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků
- zdravý rozvoj tělesné zdatnosti a výkonnosti
- správné držení těla
- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pobytem ve škole
- poznávaní zdraví jako důležité životní hodnoty
- rozpoznání situací ohrožující tělesné a duševní zdraví a na osvojování
- dovedností jim předcházet nebo je řešit
- hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech

V předmětu tělesná výchova se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.

Také tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Multikulturní výchova – MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)

Multikulturalita -naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem;

Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

6.16.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (příp. aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v tělesné výchově k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky
- k sebehodnocení i hodnocení spolucvičenců
- k realizaci vlastních nápadů a ke tvořivosti
- k účasti v různých soutěžích
- k plánování, organizaci a řízení vlastní činnosti
- ke cvičení podle jednoduchého popisu, nákresu
- k vyhledávání a zpracování informací o pohybových aktivitách

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky
- ke vnímání různých problémových situací a jejich řešení
- k vyhledávání informací nutných k řešení problémů
- k obhajobě svých rozhodnutí
- k zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky
- ke spolupráci při týmových pohybových činnostech a soutěžích
- ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými
- k vhodné obhajobě svých názorů
- k naslouchání názoru jiných
- ke komunikaci s žáky jiných škol
- k zapojování do diskusí
- k tomu, aby reagovali na povely a pokyny

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky
- k dodržování pravidel
- ke spolu práci
- k poskytování si vzájemně dopomoci a záchrany
- k jednání v duchu fair play
- ke schopnosti prožít úspěch

Kompetence občanské

Učitel vede žáky
- k vytváření a dodržování pravidel chování
- k pravidelnému pohybovému režimu
- k respektování názoru ostatních
- k rozhodování v zájmu podpory a ochrany zdraví
- k rozlišování práv a povinnosti vyplývající z různých rolí / hráč, rozhodčí, divák/

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky
- k efektivitě při organizaci vlastní práce
- ke zvládnutí situací, vyžadujících ošetření zraněného
- k tomu, aby dokázali své znalosti a schopnosti využít v praxi
- ke správnému užívání tělocvičného nářadí a náčiní

Kompetence pracovní

Učitel

- umožňuje využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vede žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vede žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

6.17.2 Vzdělávací obsah předmětu tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Chápe význam tělesné výchovy pro zdraví Uvědomuje si správné držení těla Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti Dokáže změřit TF Uplatňuje vhodné a bezpečné chování při pohybových aktivitách, v přírodě, silničním provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje ji svou činnost Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	**<u>Činnosti ovlivňující zdraví</u>** Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení, průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Rozvoj ZOZ Kondiční cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, organizace, dopomoc, záchrana, poskytnutí 1. pomoci Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Neslučitelnost drog se sportovní etikou a zdravím	VZ6 Rizika ohrožující zdraví - relaxační a regenerační techniky HV6-9 Dechová cvičení HV6-9 Relaxační hudba D6 Řecká výchova VV6 Lidská figura VZ7 Zdravý způsob života - hygiena, ZOZ Př8 1. pomoc VZ7 Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence- pohyb v rizikovém prostředí a ochrana zdraví při různých činnostech VZ8 Rizika ohrožující zdraví návykové látky	
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody	**<u>Činnosti podporující pohybové učení</u>** Historie a současnost sportu, významné soutěže a sportovci, olympismus, olympijská charta	D6 Olympijské hry Z6-7 Státy světa VZ6-9 Vztahy mezi lidmi a formy soužití	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Užívá na přiměřené úrovni osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu Rozlišuje na přiměřené úrovni práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	Komunikace v TV-názvosloví, smluvené povely, gesta, signály, komunikace a spolupráce při pohybových činnostech Pravidla her, soutěží, měření výkonů, posuzování pohyb dovedností, zápis, vyhodnocení Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	VZ7 Rizika ohrožující zdraví - pohyb v rizikovém prostředí a ochrana zdraví při různých činnostech	
<u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</u>			
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady techniku disciplín LA Zná startovní povely S pomocí učitele změří a zapíše potřebné výkony a vyhodnotí je S pomocí učitele zvládá úpravu soutěžních sektorů	**Atletika** Sprint 60 m Běh D - 8OOm, H - 1000m Skok daleký Skok vysoký Hod míčkem Běh v terénu Vytrvalostní běh Technika štafetové předávky	F6 Měření délky, času, převody jednotek	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady techniku gymnastických prvků Při cvičení dokáže poskytnout dopomoc a záchranu Dokáže zhodnotit na přiměřené úrovni kvalitu provedení pohybových dovedností	**Gymnastika** Akrobacie - kotouly ve vazbách, stoj na lopatkách, rukou, přemet stranou - nácvik Hrazda - náskok do vzporu, sešin, svis vznesmo, střemhlav Kruhy - překot vzad, vpřed, svis vznesmo,		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	střemhlav Přeskoky - skoky na trampolíně, roznožka, skrčka přes kozu Kladina - dívky - náskok, seskok, chůze, obraty, poskoky s doprovodným pohybem paží, sestava		
Zvládá jednoduché taneční kroky, základní tance Dbá na estetické držení těla	**Estetické a kondiční cvičení s hudbou** Základy rytmické gymnastiky, tance, aerobní cvičení	HV6-9 Lidové písně, rytmus, takty	**Dívky**
Uvědomuje si následky zneužití bojových činností Chápe význam úpolových sportů pro sebeobranu Chová se v duchu fair play	**Úpoly** Přetahy, přetlaky, úpolové odpory, honičky Pád vzad skulením do kolébky		
Zvládá v souladu s individuální předpoklady osvojené pohybové dovednosti, aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech Jedná při hře v duchu fair play Ve spolupráci s učitelem dokáže řídit na přiměřené úrovni sportovní utkání svých vrstevníků	**Sportovní hry** **Florbal** – herní činnosti jednotlivce - vedení míčku, přihrávky, střelba, pravidla **Košíková** – herní činnosti jednotlivce - přihrávky, dribling, střelba, průpravné hry, pravidla	ICT6-9 Informace a jejich zpracování VZ6-9 Osobnostní a sociální rozvoj	
Chápe význam pohybových her pro navázání a upevňování mezilidských vztahů Snaží se o fair play jednání při hrách	**Pohybové hry s různým zaměřením** Pohybové hry a aktivity		
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v přírodě, chrání přírodu, orientuje se v přírodě Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce, cyklisty	**Turistika a pobyt v přírodě** Přesun do terénu Uplatňování pravidel silničního provozu v roli chodce, cyklisty	Př9 Praktické poznávání přírody VZ6 Rizika ohrožující zdrav - bezpečnost v dopravě	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	Táboření Orientace v přírodě Ochrana přírody	Z8-9 Chráněná území přírody Z9 Principy a zásady ochrany přírody a životní prostředí Z6,8,9 Cvičení a pozorování v terénu	
	DIGITÁLNÍ KOMPETENCE		
- měří svou tělesnou zdatnost pomocí testů, naměřená data zaznamenává s využitím digitálních technologií, sleduje změny a vyvozuje z nich potřebu úpravy pohybového režimu	- testy tělesné zdatnosti pro danou věkovou skupinu, rozvojové pohybové programy; pomůcky pro měření výkonů (krokoměr, chytré hodinky); měření a sledování pohybových aktivit a tělesné zdatnosti v průběhu dne a týdne; hodnocení a porovnávání naměřených výkonů (tabulkové procesory, grafy)		
- pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje zjevné nedostatky	- záznam pohybu – různé způsoby sledování pohybových činností z hlediska kvantity a kvality pomocí digitálních technologií (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera); korekce pohybu na základě digitálního záznamu (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera)		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- zpracovává, vyhodnocuje a prezentuje naměřená data i s pomocí digitálních technologií a diskutuje o nich	- evidence dat a informací o pohybových aktivitách, činnostech a výkonech pomocí digitálních technologií (např. tabulkový procesor, speciální online aplikace); různé způsoby vyhodnocování a prezentace dat pomocí digitálních technologií (např. prezentační software, tabulková procesor)		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem Uvědomuje si správné držení těla Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti Dokáže změřit TF a ví, jak využít údaj pro úpravu pohybové zátěže Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje ji svou činnost Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	**<u>Činnosti ovlivňující zdraví</u>** Význam pohybu pro zdraví, rozdíl mezi rekreačním a výkonnostním sportem Prevence a korekce jednostranného zatížení, průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Rozvoj ZOZ Kondiční cvičení, manipulace se zatížením Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, organizace, dopomoc, záchrana, poskytnutí 1. pomoci 1. pomoc v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetřené a odsun raněného Neslučitelnost drog se sportovní etikou a zdravím	VZ6 Rizika ohrožující zdraví - relaxační a regenerační techniky HV6-9 Dechová cvičení HV6-9 Relaxační hudba D6 Řecká výchova VV6 Lidská figura VZ7 Zdravý způsob života - hygiena, ZOZ Př8 1. pomoc VZ7 Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - pohyb v rizikovém prostředí a ochrana zdraví při různých činnostech VZ8 Rizika ohrožující zdraví - návykové látky	
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky -	**<u>Činnosti podporující pohybové učení</u>**	D6 Olympijské hry Z6-7 Státy světa	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu Užívá na přiměřené úrovni osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu Rozlišuje na přiměřené úrovni práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	Historie a současnost sportu, významné soutěže a sportovci, olympismus, olympijská charta Komunikace v TV-názvosloví, smluvené povely, gesta, grafický zápis pohybu, signály, komunikace a spolupráce při pohybových činnostech Pravidla her, soutěží, měření výkonů, posuzování pohyb dovedností, zápis, vyhodnocování	VZ6-9 Vztahy mezi lidmi a formy soužití VZ7 Rizika ohrožující zdraví/pohyb v rizikovém prostředí a ochrana zdraví při různých činnostech	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady techniku disciplín LA Zná startovní povely, užívá je jako závodník, rozhodčí Změří a zapíše s pomocí učitele potřebné výkony Zvládá s pomocí učitele úpravu soutěžních sektorů	**Atletika** Sprint 60 m Běh D - 8OOm, H - 1000m Skok daleký Skok vysoký Hod míčkem Běh v terénu Vytrvalostní běh Štafetový běh	F6 Měření délky, času, převody jednotek	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady techniku gymnastických prvků Při cvičení dokáže poskytnout dopomoc a záchranu Dokáže posoudit na přiměřené úrovni provedení osvojených pohybových činností, označit nedostatky	**Gymnastika** Akrobacie - kotouly ve vazbách, kotoul letmo, stoj na rukou, přemet stranou, sestava Hrazda - výmyk, zákmihem seskok Přeskoky - roznožka, skrčka přes kozu, náskok na bednu,		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	seskok prohnutě Kladina - dívky-náskok, seskok, chůze, obraty, poskoky s doprovodným pohybem paží, sestava		
Zvládá jednoduché taneční kroky, základní tance Dbá na estetické držení těla Dokáže rozlišit estetický a neestetický pohyb	**Estetické a kondiční cvičení s hudbou** Aerobní cvičení, tance	HV6-9 Lidové písně, rytmus, takty	**Dívky**
Uvědomuje si následky zneužití bojových činností Chápe význam úpolových sportů pro sebeobranu Chová se v duchu fair play	**Úpoly** Střehové postoje, držení a pohyb v postojích, pád vzad kotoulem přes rameno/		
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti, aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech Jedná při hře v duchu fair play Rozumí základním pravidlům her Dokáže řídit ve spolupráci s učitelem sportovní utkání svých vrstevníků	**Sportovní hry** **Florbal** Zdokonalování herních činností jednotlivce Herní systémy, kombinace, pravidla, organizace turnaje, rozhodování **Košíková** Zdokonalování herních činností jednotlivce Herni systémy, kombinace, pravidla, organizace turnaje, rozhodování **Odbíjená** Průpravné hry Odbití míče obouruč vrchem, spodem, spodní podání, pravidla	ICT6-9 Informace a jejich zpracování VZ6-9 Osobnostní a sociální rozvoj	
Chápe význam pohybových her pro navázání a upevňování mezilidských vztahů	**Pohybové hry různého zaměření** Pohybové hry a aktivity		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Snaží se o fair play jednání při hrách			
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v přírodě, chrání přírodu, orientuje se v přírodě Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce, cyklisty	**Turistika a pobyt v přírodě** Přesun do terénu Uplatňování pravidel silničního provozu v roli chodce, cyklisty Táboření Orientace v přírodě Ochrana přírody	Př9 Praktické poznávání přírody VZ6 Rizika ohrožující zdraví - bezpečnost v dopravě Z8-9 Chráněná území přírody Z9 Principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí Z6,8,9 Cvičení a pozorování v terénu	
Zvládá základní dovednosti na sjezdových a běžeckých lyžích v souladu s individuálními předpoklady Dodržuje pravidla pohybu na sjezdovkách, vlecích, v zimní krajině Získané dovednosti dokáže uplatnit i v lyžařském závodě	**Lyžařský výcvikový kurz** Všeobecná lyžařská průprava Specializovaná lyžařská průprava Oblouky přívratné, paralelní Běžecké lyžování Lyžařská turistika Sportovní výzbroj a výstroj - výběr, ošetření Bezpečnost pohybu v zimní horské krajině Jízda na vleku		
	DIGITÁLNÍ KOMPETENCE		
- sleduje a vyhodnocuje pomocí digitálních technologií pohybové aktivity v průběhu dne (týdne), zaznamenává jejich rozsah, intenzitu	- testy tělesné zdatnosti pro danou věkovou skupinu, rozvojové pohybové programy; pomůcky pro měření výkonů (krokoměr, chytré hodinky); měření a sledování		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	pohybových aktivit a tělesné zdatnosti v průběhu dne a týdne; hodnocení a porovnávání naměřených výkonů (tabulkové procesory, grafy)		
- pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje zjevné nedostatky	- záznam pohybu – různé způsoby sledování pohybových činností z hlediska kvantity a kvality pomocí digitálních technologií (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera); korekce pohybu na základě digitálního záznamu (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera)		
- zpracovává, vyhodnocuje a prezentuje naměřená data i s pomocí digitálních technologií a diskutuje o nich	- evidence dat a informací o pohybových aktivitách, činnostech a výkonech pomocí digitálních technologií (např. tabulkový procesor, speciální online aplikace); různé způsoby vyhodnocování a prezentace dat pomocí digitálních technologií (např. prezentační software, tabulková procesor)		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem Uvědomuje si správné držení těla Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnost Dokáže změřit TF a ví, jak využít údaj pro úpravu pohybové zátěže Uplatňuje vhodné a bezpečné chování při i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje ji svou činnost Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	**<u>Činnosti ovlivňující zdraví</u>** Význam pohybu pro zdraví, rozdíl mezi rekreačním a výkonnostním sportem, sport dívek a chlapců Prevence a korekce jednostranného zatížení, průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Rozvoj ZOZ Kondiční cvičení, manipulace se zatížením Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, organizace, dopomoc, záchrana, poskytnutí 1. pomoci 1. pomoc v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetřené a odsun raněného Neslučitelnost drog se sportovní etikou a	VZ6 Rizika ohrožující zdraví - relaxační a regenerační techniky HV6-9 Dechová cvičení HV6-9 Relaxační hudba D6 Řecká výchova VV6 Lidská figura VZ7 Zdravý způsob života-hygiena, ZOZ Př8 1. pomoc VZ7 Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence-pohyb v rizikovém prostředí a ochrana zdraví při různých činnostech VZ8 Rizika ohrožující zdraví - návykové látky	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	zdravím		
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu Užívá na přiměřené úrovni osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu Rozlišuje na přiměřené úrovni práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	**<u>Činnosti podporující pohybové učení</u>** Historie a současnost sportu, významné soutěže a sportovci, olympismus, olympijská charta Komunikace v TV-názvosloví, smluvené povely, gesta, grafický zápis pohybu, signály, komunikace a spolupráce při pohybových činnostech Pravidla her, soutěží, měření výkonů, posuzování pohybových dovedností, zápis, vyhodnocování	D6 Olympijské hry Z6-7 Státy světa VZ6-9 Vztahy mezi lidmi a formy soužití	
<u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</u>			
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady techniku disciplín LA Zná startovní povely, užívá je jako závodník, rozhodčí Změří a zapíše s pomocí učitele potřebné výkony Zvládá s pomocí učitele úpravu soutěžních sektorů	**Atletika** Sprint 60 m Běh D - 8OOm, H - 1500m Skok daleký Skok vysoký Vrh koulí Běh v terénu Vytrvalostní běh Štafetový běh Základy překážkového běhu	VZ7 Rizika ohrožující zdraví - pohyb v rizikovém prostředí a ochrana zdraví při různých činnostech	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady techniku gymnastických prvků Při cvičení dokáže poskytnout dopomoc a záchranu Dokáže posoudit provedení osvojených pohybových činností, označit nedostatky	**Gymnastika** Akrobacie - kotouly ve vazbách, kotoul letmo, stoj na rukou, přemet stranou, sestava Hrazda - výmyk, zákmihem seskok Přeskoky - roznožka, skrčka přes kozu, náskok na bednu, seskok prohnutě Kladina - dívky, náskok, seskok, chůze, obraty, poskoky s doprovodným pohybem paží, sestava		
Dbá na estetické držení těla Dokáže rozlišit estetický a neestetický pohyb	**Estetické a kondiční cvičení s hudbou** Aerobní cvičení, cvičení s náčiním	HV6-9 Lidové písně, rytmus, takty	**Dívky**
Uvědomuje si následky zneužití bojových činností, Chápe význam úpolových sportů pro sebeobranu	**Úpoly** Základy sebeobrany Držení soupeře na zemi Únik z držení Pádová technika-zdokonalování		
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti, a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech Zvládá na přiměřené úrovni základní herní systémy a kombinace a uplatňuje je při hře Jedná při hře v duchu fair play Rozumí základním pravidlům her Dokáže rozhodovat ve spolupráci s	**Sportovní hry** **Florbal** Zdokonalování herních činností jednotlivce Herní systémy, herní kombinace, pravidla, organizace turnaje, rozhodování **Košíková** Zdokonalování herních	ICT6-9 Informace a jejich zpracování VZ6-9 Osobnostní a sociální rozvoj	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
učitelem sportovní utkání svých vrstevník Dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva	činností jednotlivce Herní systémy, herní kombinace, pravidla, organizace turnaje, rozhodování **Odbíjená** Průpravné hry. Odbití míče obouruč vrchem a spodem, podání, přihrávka, nahrávka. Základy herních systémů-hráč, který nepřijímá je nahrávačem (2:2), střední u sítě je nahrávačem (3:3 až 6:6). Pravidla, rozhodování, organizace turnaje, úprava hřiště.		
Chápe význam pohybových her pro navázání a upevňování mezilidských vztahů Snaží se o fair play jednání při hrách	**Pohybové hry různého zaměření** Pohybové hry a aktivity		
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v přírodě, chrání přírodu, orientuje se v přírodě Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce, cyklisty	**Turistika a pobyt v přírodě** Přesun do terénu se zátěží Uplatňování pravidel silničního provozu v roli chodce, cyklisty Orientace v přírodě Ochrana přírody	Př9 Praktické poznávání přírody VZ6 Rizika ohrožující zdraví - bezpečnost v dopravě Z8-9 Chráněná území přírody Z9 Principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí Z6,8,9 Cvičení a pozorování v terénu	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Zvládá základní dovednosti na sjezdových a běžeckých lyžích v souladu s individuálními předpoklady Dodržuje pravidla pohybu na sjezdovkách, vlecích, v zimní krajině Získané dovednosti dokáže uplatnit i v lyžařském závodě	**Lyžařský výcvikový kurz** Všeobecná lyžařská průprava Specializovaná lyžařská průprava Oblouky přívratné, paralelní Běžecké lyžování Lyžařská turistika Sportovní výzbroj a výstroj - výběr, ošetření Bezpečnost pohybu v zimní horské krajině Jízda na vleku		
	DIGITÁLNÍ KOMPETENCE		
- měří pomocí testů tělesné zdatnosti svou zdatnost i zdatnost jiných, naměřená data zaznamenává s využitím digitálních technologií, posuzuje je, hodnotí a navrhuje úpravy pohybového režimu	- testy tělesné zdatnosti pro danou věkovou skupinu, rozvojové pohybové programy; pomůcky pro měření výkonů (krokoměr, chytré hodinky); měření a sledování pohybových aktivit a tělesné zdatnosti v průběhu dne a týdne; hodnocení a porovnávání naměřených výkonů (tabulkové procesory, grafy)		
- pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - navrhuje možnosti pro zlepšení sledovaného a hodnoceného pohybu	- záznam pohybu – různé způsoby sledování pohybových činností z hlediska kvantity a kvality pomocí digitálních technologií (mobilní telefon, tablet,		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	fotoaparát, kamera); korekce pohybu na základě digitálního záznamu (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera)		
- zpracovává, vyhodnocuje a prezentuje a sdílí naměřená data v rámci skupinové prezentace - navrhuje možné způsoby prezentace a sdílení zjištěných dat v rámci školy (webové stránky, časopisy atd.)	- evidence dat a informací o pohybových aktivitách, činnostech a výkonech pomocí digitálních technologií (např. tabulkový procesor, speciální online aplikace); různé způsoby vyhodnocování a prezentace dat pomocí digitálních technologií (např. prezentační software, tabulková procesor)		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem Uvědomuje si správné držení těla Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program Uplatňuje vhodné a bezpečné chování při i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje ji svou činnost Upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	**<u>Činnosti ovlivňující zdraví</u>** Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení, průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Rozvoj ZOZ Kondiční cvičení, manipulace se zatížením Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, organizace, dopomoc, záchrana, poskytnutí 1. pomoci 1. pomoc v různém prostředí, improvizované ošetření a odsun raněného Neslučitelnost drog se sportovní etikou a zdravím	VZ6 Rizika ohrožující zdraví - relaxační a regenerační techniky HV6-9 Dechová cvičení HV6-9 Relaxační hudba D6 Řecká výchova VV6 Lidská figura VZ7 Zdravý způsob života -hygiena, ZOZ Př8 1. pomoc VZ7 Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence-pohyb v rizikovém prostředí a ochrana zdraví při různých činnostech VZ8 Rizika ohrožující zdraví-návykové látky	
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky -	**<u>Činnosti podporující pohybové učení</u>**	D6 Olympijské hry Z6-7 Státy světa	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Historie a současnost sportu, významné soutěže, sportovci, olympismus, olympijská charta Komunikace v TV-názvosloví, smluvené povely, gesta, grafický zápis pohybu, signály, komunikace a spolupráce při pohybových činnostech Pravidla her, soutěží, závodů, měření, posuzování pohybových dovedností, evidence a vyhodnocování Sportovní hry, atletika Sportovní hry, atletika, gymnastika	VZ6-9 Vztahy mezi lidmi a formy soužití VZ7 Rizika ohrožující zdraví - pohyb v rizikovém prostředí a ochrana zdraví při různých činnostech	
<u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</u>			
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci Zvládá v souladu s individuálními předpoklady techniku disciplín LA Posoudí provedení osvojené pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny Zná startovní povely, užívá je jako	**Atletika** Sprint 60 m Běh D - 800m, H - 1500m Skok daleký Skok vysoký Vrh koulí-zdokonalování Běh v terénu Vytrvalostní běh Štafetový běh Základy překážkového běhu	F6 Měření délky, času, převody jednotek	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
závodník, rozhodčí Zvládá úpravu soutěžních sektorů			
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady techniku gymnastických prvků Posoudí provedení osvojené pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny Dovede samostatně vytvořit jednoduché sestavy Při cvičení dokáže poskytnout dopomoc a záchranu	**Gymnastika** Akrobacie - kotoul vzad do stoje na rukou, stoj na rukou - přechod v kotoul vpřed, přemet stranou, sestava Hrazda - výmyk, zákmihem seskok, přešvihy ve vzporu, H - shyby, komíhání, sestava Přeskoky - roznožka přes kozu, skrčka přes bednu Kladina - dívky, náskok, seskok, chůze, obraty, poskoky s doprovodným pohybem paží, sestava		
Dbá na estetické držení těla Dokáže rozlišit estetický a neestetický pohyb	**Estetické a kondiční cvičení s hudbou** Aerobní cvičení, cvičení s náčiním	HV6-9 Lidové písně, rytmus, takty	**Dívky**
Uvědomuje si následky zneužití bojových činností Chápe význam úpolových sportů pro sebeobranu Chová se v duchu fair play	**Úpoly** Základy sebeobrany - obrana proti objetí zepředu, zezadu, škrcení, úchopům paže, zápěstí - zdokonalování Držení soupeře na zemi, boj o únik z držení - zdokonalování Pádová technika - zdokonalování		
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve	**Sportovní hry** **Florbal** Zdokonalování herních	ICT6-9 Informace a jejich zpracování VZ6-9 Osobnostní a sociální rozvoj	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
hře, soutěži, při rekreačních činnostech Zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní herní systémy a kombinace a uplatňuje je při hře Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji Jedná při hře v duchu fair play Rozumí základním pravidlům her Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojené hry a soutěže	činností jednotlivce Útočný herní systém, obranný herní systém, herní kombinace, pravidla, organizace turnaje, rozhodování **Košíková** Zdokonalování herních činností jednotlivce Útočný herní systém, obranný her systém, herní kombinace, pravidla, organizace turnaje, rozhodování **Odbíjená** Zdokonalování herních činností jednotlivce Základy herních systémů, herní kombinace Pravidla, rozhodování, organizace turnaje		
Chápe význam pohybových her pro navázání a upevňování mezilidských vztahů Snaží se o fair play jednání při hrách	**Pohybové hry různého zaměření** Pohybové hry a aktivity		
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v přírodě, chrání přírodu, orientuje se v přírodě Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce, cyklisty Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy	**Turistika a pobyt v přírodě** Přesun do terénu se zátěží Uplatňování pravidel silničního provozu v roli chodce, cyklisty Orientace v přírodě Ochrana přírody Příprava turistické akce Dokumentace z turistické akce	Př9 Praktické poznávání přírody VZ6 Rizika ohrožující zdraví-bezpečnost v dopravě Z8-9 Chráněná území přírody Z9 Principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí Z6,8,9 Cvičení a pozorování v terénu	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	DIGITÁLNÍ KOMPETENCE		
- měří pomocí testů tělesné zdatnosti svou zdatnost i zdatnost jiných, naměřená data zaznamenává s využitím digitálních technologií, posuzuje je, hodnotí a navrhuje úpravy pohybového režimu	- testy tělesné zdatnosti pro danou věkovou skupinu, rozvojové pohybové programy; pomůcky pro měření výkonů (krokoměr, chytré hodinky); měření a sledování pohybových aktivit a tělesné zdatnosti v průběhu dne a týdne; hodnocení a porovnávání naměřených výkonů (tabulkové procesory, grafy)		
- pozoruje přímo nebo ze záznamu pohybovou činnost, určuje zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - navrhuje možnosti pro zlepšení sledovaného a hodnoceného pohybu	- záznam pohybu – různé způsoby sledování pohybových činností z hlediska kvantity a kvality pomocí digitálních technologií (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera); korekce pohybu na základě digitálního záznamu (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera)		
- zpracovává, vyhodnocuje a prezentuje a sdílí naměřená data v rámci skupinové prezentace - navrhuje možné způsoby prezentace a sdílení zjištěných dat v rámci školy (webové stránky, časopisy atd.)	- evidence dat a informací o pohybových aktivitách, činnostech a výkonech pomocí digitálních technologií (např. tabulkový procesor, speciální online aplikace); různé		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	způsoby vyhodnocování a prezentace dat pomocí digitálních technologií (např. prezentační software, tabulková procesor)		

6.18 Výchova ke zdraví

6.18.1 Charakteristika předmětu výchova ke zdraví

6.18.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět výchova ke zdraví je vyučován jako samostatný předmět v ~~6.,~~ 7., 8. a 9. ročníku. Časová dotace je ve všech ročnících 1 hodina týdně.

Výuka obvykle probíhá v kmenových třídách.

Vzdělávání v předmětu výchova ke zdraví je zaměřeno na:

- sebepoznání žáků
- získání potřebné míry odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných
- poznávání zásadních životních hodnot a utváření postojů k nim
- aktivní ochranu zdraví
- základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- rozvíjení dovednosti odmítat škodlivé látky
- prohlubování poznatků o rodině a jiných společenstvích, o vztazích mezi lidmi
- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Vyučovací předmět výchova ke zdraví je úzce spjat s dalšími předměty: tělesná výchova, přírodopis, chemie, občanská výchova…

V předmětu výchova ke zdraví se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Tato témata jsou součástí učiva předmětu výchova ke zdraví:

- sebepoznání a sebepojetí
- psychohygiena
- poznávání lidí
- mezilidské vztahy
- komunikace
- seberegulace a sebeorganizace
- kooperace a kompetice
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku).

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.

Také tyto tematické okruhy jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – EGS

Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova – MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.

Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)

Multikulturalita -naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem.

Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin. Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů. Tyto tematické okruhy jsou naplňovány v

průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Environmentální výchova – EV

lidské aktivity a problémy životního prostředí
vztah člověka k prostředí

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- identifikování základních orientačních prvků v textu

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým" a „fiktivním" obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).

Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu -v každém 9. ročníku bude v rámci přírodovědných předmětů zpracován projekt.

Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

6.17.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (příp. aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou ve výchově ke zdraví k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel
- poskytuje žákům možnost vyhledávání a třídění informací
- umožňuje žákům plánovat, organizovat a řídit vlastní učení
- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům řešením sami žáci
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel
- motivuje žáky k aktivnímu řešení mimořádných situací a problémů
- poskytuje informace k vhodnému řešení problémů
- dává žákům příklady kritického myšlení
- umožňuje žákům obhajovat svá rozhodnutí
- klade otevřené otázky
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní

Učitel

- podporuje komunikaci žáků na odpovídající úrovni
- dává žákům příklad kultivovaného ústního projevu
- účinně žáky zapojuje do diskuze
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- vytváří příležitosti pro správnou komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel
- dává žákům možnost pracovat ve skupině
- podporuje utváření příjemné atmosféry mezi žáky
- motivuje žáky v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Učitel
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Žáci
- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Učitel
- vede žáky ke zdokonalení grafického projevu
- poskytuje žákům návod, jak efektivně organizovat vlastní práci
- umožňuje žákům využívat informační techniku a odbornou literaturu pro hledání informací
- nabádá žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- pomůže žákům osvojit si základní postupy první pomoci a vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Kompetence digitální

Učitel
- podporuje rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví
- vede žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví
- vede žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace
- vede žáky k poznání, že zdaleka ne vše, co se objevuje v digitálním prostředí, je zdravé či bezpečné
- rozebírá se žáky konkrétní příklady vhodného a nevhodného jednání v oblasti zdraví a bezpečí

6.18.2 Vzdělávací obsah předmětu výchova ke zdraví

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- žák respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky, partnery a aktivně přispívá k utváření dobrých vztahů v různých společenských skupinách - dokáže pozitivně komunikovat a spoluprací přispívat k dobrým mezilidským vztahům ve třídě, v rodině atd. - chápe role členů rodiny, třídy a jiných spolků - uvědomuje si pozitivní i negativní vlivy sociálního klimatu na zdraví	**Vztahy mezi lidmi a formy soužití** – přátelství, láska, partnerské vztahy, pravidla soužití v prostředí komunity (rodina, škola, obec, vrstevnická skupina atd.)	**Průběžně zařazovat:** **OSV – sebepoznání a sebepojetí –** moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty), jak se promítá mé já v mém chování, můj vztah ke mně samému **VDO – občan, občanská společnost a stát –** přijímání odpovědnosti za své postoje a činy, zainteresovanost na zájmu celku, vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a konfliktů. **OSV – seberegulace a sebeorganizace –** cvičení sebekontroly, sebeovládání vlastního jednání i prožívání, vůle **OSV – psychohygiena –** dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.) **TV – činnosti ovlivňující zdraví 6. - 9. roč.** **OSV – poznávání lidí –** rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech **OSV – mezilidské vztahy –** chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc **OSV – komunikace –** řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků, pravda, lež a předstírání v komunikaci **TV – 6 – 9. roč. činnosti**	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
		ovlivňující zdraví **OSV – kooperace a kompetice** – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) **OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti –** dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci) **EGS – Evropa a svět nás zajímá –** rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa **MKV – lidské vztahy –** význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti, tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého **EV- lidské aktivity a problémy životního prostředí –** ochrana přírody při masových sportovních akcích **EV – vztah člověka k prostředí** – prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví) **OSV – sebepoznání a sebepojetí** - já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mě, co o sobě vím a co ne, moje vztahy k druhým lidem VO – lidská práva **OSV – psychohygiena** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, hledání pomoci při potížích VO – duševní vlastnictví **OSV- poznávání lidí** – vzájemné poznávání se ve	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
		skupině **OSV – mezilidské vztahy** – vztahy a naše skupina, péče o dobré vztahy TV – 6. - 9. roč. **OSV – komunikace** - komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.) **MKV – lidské vztahy** – důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích, uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) TV – 6 – 9 roč. – činnosti ovlivňující zdraví TV – 6. - 9. roč. turistika a pobyt v přírodě	
- projevuje odpovědný vztah k vlastnímu dospívání - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - chápe důležitost a příčiny změn ve své psychice - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - chápe rozdíl mezi zamilovaností a rozvinutou zralou láskou - uvědomuje si, že probuzení touhy po sexuálním sblížení neznamená připravenost pro zahájení sexuálního života - přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování - umí vysvětlit souvislost mezi	**Změny v životě člověka a jejich reflexe** – dětství, puberta, předčasná sexuální zkušenost, těhotenství a rodičovství mladistvých – sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost; promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
tělesným, duševním a sociálním zdravím - chápe vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - chápe důležitost a příčiny změn v psychice jedince v období puberty			
- dokáže diskutovat o zdraví v kruhu vrstevníků, rodiny a v nejbližším okolí - v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - dává do souvislosti složení stravy a zdraví - orientuje se v alternativních vyživovacích směrech a jejich vlivu na zdraví - rozumí cestám, kterými se cizorodé látky v potravním řetězci dostávají do potravin - chrání se před přenosnými i nepřenosnými chorobami - uvědomuje si význam preventivní lékařské péče a v případě potřeby tuto péči vyhledává - vyjadřuje vlastní názor k problematice zdraví - dává do souvislosti zdraví a způsob stravování - uznává a dodržuje zásady osobní, intimní a duševní hygieny - uvědomuje si význam pohybu pro zdraví - usiluje o aktivní podporu svého vlastního zdraví a zdraví druhých - optimálně rozvrhuje svůj režim dne	**Zdravý způsob života a péče o zdraví** – způsoby stravování a zásady zdravého stravování, tělesná a duševní hygiena (otužování, pohyb, zdatnost), ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, preventivní lékařská péče, pitný režim – cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocněn – základy první pomoci – vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota - denní režim- vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- v případě potřeby využívá samostatně techniky k překonávání stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti - dává do souvislosti zdravotní a sociální rizika se zneužíváním návykových látek a patologického hráčství - v případě potřeby komunikuje se službami odborné pomoci - rozpoznává prostředí a situace ohrožující jeho bezpečnost - v situacích ohrožení osobního bezpečí využívá účinné způsoby chování (v přírodě, v dopravě, na diskotéce, na výletě atd.) - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí - dokáže poskytnout první pomoc při stavech ohrožujících zdraví - včas rozpozná a reaguje na živelnou pohromu - rozpozná manipulativní reklamu a nepodléhá jí - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** – techniky k překonávání stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti, zdravotní a sociální rizika, kriminalita mládeže – relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, preventivní a lékařská péče, šikana a jiné projevy násilí, komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečné prostředí ve škole, bezpečnost v dopravě, znalost pravidel silničního provozu - rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) – zneužívání návykových látek, patologického hráčství, komunikace se službami odborné pomoci, pohyb v rizikovém prostředí psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání – ochrana zdraví při různých činnostech, reklamní vlivy, živelní pohromy – ochrana člověka za mimořádných událostí - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
zdraví, a osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí		
- uvědomuje si hierarchii základních lidských potřeb a využívá jejich zákonitostí v praxi - aktivně podporuje své zdraví působením na kvalitu okolního prostředí a svým zodpovědným chováním - aktivně podporuje zdraví v komunitě, ve které se nachází - uvědomuje si rozmanitost vlivů prostředí na zdraví - zná a uplatňuje možnosti a způsoby ochrany zdraví	**Hodnota a podpora zdraví** – hierarchie základních lidských potřeb (Maslowova teorie), podpora zdraví působením na změnu kvality prostředí a chováním jedince, podpora zdraví v komunitě – podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví		
- chápe význam rozvoje různých kvalit osobnosti - orientuje se ve zvláštnostech vývoje osobnosti - uvědomuje si, co a do jaké míry lze při utváření osobnosti měnit, a snaží se o konkrétní ovlivnění některé své stránky osobnosti - zná základní způsoby ovlivňování tělesných a duševních stavů a snaží se je využívat ve svém životě - v mezilidských vztazích využívá empatii, aktivní naslouchání, dialog - podporuje dobré mezilidské vztahy	**Osobnostní a sociální rozvoj** – sebepoznání, sebepojetí, cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog – utváření vědomí vlastní identity		
	Digitální kompetence		
- odůvodňuje hygienicky	- hygiena práce na počítači		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
vhodnou (doporučenou) délku práce s digitálními technologiemi, uvede příklady možného poškození zdraví posoudí, jak v rámci denního režimu zařadit aktivity kompenzující jednostrannou zátěž práce s digitálními technologiemi - dodržuje pravidla bezpečného pohybu na sociálních sítích a ochrany osobních dat, uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí	a s jinými digitálními technologiemi; dopady dlouhodobé jednostranné práce na zdraví; kompenzace jednostranného zatížení při práci s digitálními technologiemi; sociální sítě – pravidla pro komunikaci na sítích, nebezpečí komunikace na sítích, nebezpečí zakrývání skutečné identity; co je a není vhodné, bezpečné, etické na sítích zveřejňovat a přeposílat; riziko používání digitálních technologií v silničním provozu (při přecházení, jízdě na kole apod.)		
- kriticky hodnotí dobu strávenou při činnostech s digitálními technologiemi - uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí, které ohrožují osobní bezpečí, a vysvětlí jejich možné příčiny a důsledky i to, jak jim předcházet	- aktivní odpočinek a předcházení jednostranné zátěži při práci s digitálními technologiemi; relaxační a kompenzační cvičení; nebezpečí komunikace v digitálním prostředí – na sociálních sítích (praktické příklady); obrana proti zneužití osobních údajů a proti změně identity jiné osoby.		
- vyhledá v online dostupných zdrojích konkrétní informace týkající se zdraví a bezpečí, zpracuje je podle zadání a diskutuje o nich, posoudí jejich relevanci a důvěryhodnost - samostatně zaznamená pomocí digitálních technologií zadané informace týkající se zdraví a bezpečí, připraví z nich	- webové stránky a aplikace obsahující problematiku zdraví a bezpečí; informační weby se zprávami o běžných situacích týkajících se hygieny, zdraví a nemocí, stravování, dopravy, mimořádných událostí atd.; sběr informací o činnostech ve vlastním denním režimu		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
prezentaci a diskutuje o zjištěných údajích	(práce, pohyb, odpočinek, stravování, hygiena atd.) pomocí digitálních technologií – mobilní telefon, tablet, chytré hodinky atd.		
podle zadání vyhledá v online dostupných zdrojích (webové stránky, aplikace) zaměřených na problematiku zdraví a bezpečí konkrétní informace, samostatně je zpracuje, analyzuje a připraví prezentaci samostatně zachytí pomocí vybraných digitálních technologií konkrétní data, analyzuje je, připraví prezentaci s vlastními závěry (náměty)	webové stránky a aplikace s problematikou zdraví a bezpečí v češtině i v cizím jazyce; vyhledávání informací o zdraví a bezpečí, posuzování pravdivosti informací, preferování oficiálních webových stránek institucí, ověřování zdrojů; zpracování dat do podoby grafických a statistických přehledů – týmové projekty zaměřené na problematiku zdraví a bezpečí; hygiena práce s digitálními technologiemi v každodenním režimu.		

Formy, metody, nástroje, pomůcky: odborná literatura, tisk, internet, CD, DVD, diskuze atd.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- žák si uvědomuje, že manželství a celoživotní věrnost vyžaduje od partnerů vzájemné pochopení, toleranci, podobné zájmy a cíle, vzájemnou podporu, přitažlivost a lásku - váží si životního poslání matky a otce (výchova dětí, vštěpování morálních zásad aj.) - chápe, že smyslově a tělesně postižení lidé mají stejnou potřebu lásky, citu a tělesných intimností jako lidé zdraví - kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	**Vztahy mezi lidmi** – vztahy ve dvojici (partnerství, manželství, rodičovství), vztahy a soužití ve spolcích	**Průběžně zařazovat:** **OSV – sebepoznání a sebepojetí** – zdravé a vyrovnané sebepojetí **OSV – seberegulace a sebeorganizace** – organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení **OSV – psychohygiena** – sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, dobrá organizace času **OSV – poznávání lidí** – chyby při poznávání lidí **OSV – mezilidské vztahy** – liská práva jako regulativ vztahů **OSV – komunikace** – cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace Př – orgánové soustavy člověka **OSV – kooperace a kompetice** – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) TV – 6. - 9. roč. činnosti ovlivňující zdraví **OSV – hodnoty, postoje, praktická etika** – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí **MKV – kulturní diference** –	
- chápe, že v souvislosti s narozením dítěte, adopcí, dospíváním dětí, rozvodem, úmrtím apod. nastávají duševní i společenské změny - zná hlavní důvody rozpadů manželství - chápe význam náhradní péče pro děti - orientuje se v poruchách pohlavní identity	**Změny v životě člověka a jejich reflexe** – duševní a společenské změny, poruchy pohlavní identity		
- zná příčiny a důsledky poruch příjmu potravy a dokáže jim úspěšně čelit - uvědomuje si zdravotní rizika pohlavně přenosných chorob (kapavka, příjice, HIV…) a chrání se před nimi	**Zdravý způsob života a péče o zdraví** – poruchy příjmu potravy, tělesná a duševní hygiena, bezpečné způsoby chování (přenosné i		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami - v případě potřeby se svěří a vyhledá pomoc - postoj	nepřenosné choroby, chronická onemocnění), odpovědné chování v situacích ohrožujících zdraví	jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika **MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě **OSV – sebepoznání a sebepojetí** - já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mě, co o sobě vím a co ne, moje vztahy k druhým lidem VO – lidská práva **OSV – psychohygiena** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, hledání pomoci při potížích VO – duševní vlastnictví **OSV- poznávání lidí** – vzájemné poznávání se ve skupině **OSV – mezilidské vztahy** – vztahy a naše skupina, péče o dobré vztahy TV – 6. - 9. roč. **OSV – komunikace** - komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.) **MKV – lidské vztahy** – důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích, uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) TV – 6 – 9 roč. – činnosti ovlivňující zdraví TV – 6. - 9. roč. turistika a pobyt v přírodě	
- chrání se proti civilizačním chorobám (obezita, arterioskleróza, cukrovka, infarkt myokardu atd.) - chápe princip závislosti - uvědomuje si rizika různých závislostí (počítačové hry, práce, návykové látky) - orientuje se v účincích nejznámějších návykových látek - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a chování při kontaktu s násilím a sexuálním zneužíváním ve škole i mimo ni - v konfliktních a krizových situacích se chová bezpečně - rozpoznává taktiky manipulativních médií a umí k nim zaujmout správný	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** – zdravotní rizika civilizačních chorob, auto-destruktivní závislosti na práci s počítačem, návykových látkách (bezpečnost v dopravě, trestná činnost, dopink ve sportu…), násilí a sexuální zneužívání, přítomnost bezpečného chování v konfliktních a krizových situacích, manipulativní reklama **– b**ezpečné chování a komunikace, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení		
- posuzuje různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a	**Hodnota a podpora zdraví** – složky zdraví a jejich		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - orientuje se ve složkách zdraví a jejich interakcích - projevuje odpovědný vztah ke zdravému životnímu stylu - orientuje se v nabídce specializované pomoci (krizová centra, linky důvěry aj.) - dokáže pomoci sobě i jiné osobě při problémech s návykovými látkami - projevuje odpovědný vztah k sobě samému a k pravidlům zdravého životního stylu - zná základní lidské potřeby - dobrovolně se podílí na programech podporujících zdraví v rámci školy, obce	interakce, odpovědnost jedince za zdraví – základní lidské potřeby, prevence a intervence podpory zdraví		
- dokáže organizovat své činnosti a regulovat své chování - umí si stanovit osobní cíle a postupuje k jejich dosažení - efektivně a asertivně komunikuje a spolupracuje v různých situacích - chápe pojem osobnost a význam rozvoje různých kvalit osobnosti - uplatňuje zdravé a vyrovnané sebepojetí - dokáže vyhledat pomoc při problémech - uvědomuje si, že nekritické odmítání názorů dospělých nebo únik od problémů situaci neřeší, ale spíše ji zhoršuje	**Osobnostní a sociální rozvoj** – stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování – zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování – vztah k sobě samému a k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí,		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	hledání pomoci při problémech, přijímání názoru druhého		
	Digitální kompetence		
- odůvodňuje hygienicky vhodnou (doporučenou) délku práce s digitálními technologiemi, uvede příklady možného poškození zdraví posoudí, jak v rámci denního režimu zařadit aktivity kompenzující jednostrannou zátěž práce s digitálními technologiemi - dodržuje pravidla bezpečného pohybu na sociálních sítích a ochrany osobních dat, uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí	- hygiena práce na počítači a s jinými digitálními technologiemi; dopady dlouhodobé jednostranné práce na zdraví; kompenzace jednostranného zatížení při práci s digitálními technologiemi; sociální sítě – pravidla pro komunikaci na sítích, nebezpečí komunikace na sítích, nebezpečí zakrývání skutečné identity; co je a není vhodné, bezpečné, etické na sítích zveřejňovat a přeposílat; riziko používání digitálních technologií v silničním provozu (při přecházení, jízdě na kole apod.)		
- kriticky hodnotí dobu strávenou při činnostech s digitálními technologiemi - uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí, které ohrožují osobní bezpečí, a vysvětlí jejich možné příčiny a důsledky i to, jak jim předcházet	- aktivní odpočinek a předcházení jednostranné zátěži při práci s digitálními technologiemi; relaxační a kompenzační cvičení; nebezpečí komunikace v digitálním prostředí – na sociálních sítích (praktické příklady); obrana proti zneužití osobních údajů a proti		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	změně identity jiné osoby.		
- vyhledá v online dostupných zdrojích konkrétní informace týkající se zdraví a bezpečí, zpracuje je podle zadání a diskutuje o nich, posoudí jejich relevanci a důvěryhodnost - samostatně zaznamená pomocí digitálních technologií zadané informace týkající se zdraví a bezpečí, připraví z nich prezentaci a diskutuje o zjištěných údajích	- webové stránky a aplikace obsahující problematiku zdraví a bezpečí; informační weby se zprávami o běžných situacích týkajících se hygieny, zdraví a nemocí, stravování, dopravy, mimořádných událostí atd.; sběr informací o činnostech ve vlastním denním režimu (práce, pohyb, odpočinek, stravování, hygiena atd.) pomocí digitálních technologií – mobilní telefon, tablet, chytré hodinky atd.		
- podle zadání vyhledá v online dostupných zdrojích (webové stránky, aplikace) zaměřených na problematiku zdraví a bezpečí konkrétní informace, samostatně je zpracuje, analyzuje a připraví prezentaci - samostatně zachytí pomocí vybraných digitálních technologií konkrétní data, analyzuje je, připraví prezentaci s vlastními závěry (náměty)	- webové stránky a aplikace s problematikou zdraví a bezpečí v češtině i v cizím jazyce; vyhledávání informací o zdraví a bezpečí, posuzování pravdivosti informací, preferování oficiálních webových stránek institucí, ověřování zdrojů; zpracování dat do podoby grafických a statistických přehledů – týmové projekty zaměřené na problematiku zdraví a bezpečí; hygiena		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	práce s digitálními technologiemi v každodenním režimu.		

Formy, metody, nástroje, pomůcky: odborná literatura, tisk, internet, CD, DVD, diskuze atd.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- žák si uvědomuje vliv rodinného prostředí na rozvoj osobnosti (povolání členů rodiny, příležitosti k rozvíjení zájmů a dovedností) **VP** - formuje si volní vlastnosti a pracovní návyky (např. pečlivost, zodpovědnost, spolupráci, střídání práce a odpočinku atd.) **VP**	**Vztahy mezi lidmi a formy soužití** – vztahy v prostředí komunity (rodina, na pracovišti apod.) **VP**	**<u>Zařazovat průběžně:</u>** **OSV** – sebepoznání a sebepojetí – moje učení **OSV- kooperace a kompetice –** rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence **OSV – hodnoty, postoje, praktická etika –** vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd., pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu), dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne **VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování –** demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti **MKV – lidské vztahy** - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnosti, předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace) **Člověk a svět práce – volba profesní orientace –** sebepoznávání – osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace	**VP-** výchova k volbě povolání
- hodnotí své dětství, pubertu, dospívání - rozvíjí své specifické dovednosti **VP** - volí si další vzdělávací cestu **VP**	**Změny v životě člověka a jejich reflexe** – dětství, puberta, dospívání VP		
- uvědomuje si význam rovnováhy mezi odpočinkem a prací **VP** - umí efektivně odpočívat **VP** - na základě osvojených dovedností dokáže zvládat stres **VP** - uvědomuje si odlišnosti v režimu dne žáka/studenta, pracujícího, nezaměstnaného **VP** - připravuje se na budoucí povolání a přebírání osobní odpovědnosti **VP** - zná příčiny a důsledky přepracování, workoholismu a nezaměstnanosti **VP**	**Zdravý způsob života a péče o zdraví** – zásady duševní a tělesné hygieny, režim dne **VP**		
- vyhodnocuje možný manipulativní vliv vrstevníků a sekt - uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - uplatňuje možnosti překonávání pracovního stresu **VP** - uvědomuje si rizika sedavých zaměstnání **VP**	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** – působení sekt, terorismus, stres, civilizační choroby **VP**		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- zná význam dodržování pohybového režimu **VP**			
- uvědomuje si kvalitu pracovního prostředí a mezilidských vztahů na pracovišti jako faktor ovlivňující zdravotní stav jedince **VP** - orientuje se v profesích v oblasti ochrany a podpory zdraví **VP**	**Hodnota a podpora zdraví** – podpora zdraví a její formy **VP**		
- na základě sebepoznání volí vhodné povolání **VP** - dokáže akčně plánovat **VP** - vede informativní rozhovor na pracovním úřadě **VP** - využívá v praktickém životě osvojené modely chování vztahující se k hodnocení a rozhodování v oblasti volby povolání a budoucího profesního zaměření **VP** (např. pomáhající a prosociální chování) - zaujímá postoje a sám se rozhoduje v morálních oblastech svého života - snaží se o nekonfliktní jednání a respektování sebe sama i druhých - umí naslouchat a přijímat názory druhého - využívá osvojených dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích	**Osobnostní a sociální rozvoj** - sebepoznání, seberegulace, mezilidské vztahy, morální rozvoj **VP, cvičení** zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností, respektování sebe sama i druhých, dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích		
	Digitální kompetence		
- odůvodňuje hygienicky vhodnou (doporučenou) délku práce s digitálními technologiemi, uvede příklady možného poškození zdraví posoudí, jak v rámci denního režimu zařadit aktivity kompenzující jednostrannou zátěž práce s digitálními technologiemi - dodržuje pravidla bezpečného pohybu na sociálních sítích a ochrany osobních dat, uvede příklady možných	- hygiena práce na počítači a s jinými digitálními technologiemi; dopady dlouhodobé jednostranné práce na zdraví; kompenzace jednostranného zatížení při práci s digitálními technologiemi; sociální sítě – pravidla pro		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí	komunikaci na sítích, nebezpečí komunikace na sítích, nebezpečí zakrývání skutečné identity; co je a není vhodné, bezpečné, etické na sítích zveřejňovat a přeposílat; riziko používání digitálních technologií v silničním provozu (při přecházení, jízdě na kole apod.)		
- kriticky hodnotí dobu strávenou při činnostech s digitálními technologiemi - uvede příklady možných rizikových situací při komunikaci v digitálním prostředí, které ohrožují osobní bezpečí, a vysvětlí jejich možné příčiny a důsledky i to, jak jim předcházet	- aktivní odpočinek a předcházení jednostranné zátěži při práci s digitálními technologiemi; relaxační a kompenzační cvičení; nebezpečí komunikace v digitálním prostředí – na sociálních sítích (praktické příklady); obrana proti zneužití osobních údajů a proti změně identity jiné osoby.		
- vyhledá v online dostupných zdrojích konkrétní informace týkající se zdraví a bezpečí, zpracuje je podle zadání a diskutuje o nich, posoudí jejich relevanci a důvěryhodnost - samostatně zaznamená pomocí digitálních technologií zadané informace týkající se zdraví a bezpečí, připraví z nich prezentaci a diskutuje o zjištěných údajích	- webové stránky a aplikace obsahující problematiku zdraví a bezpečí; informační weby se zprávami o běžných situacích týkajících se hygieny, zdraví a nemocí, stravování, dopravy, mimořádných událostí atd.; sběr informací o		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	činnostech ve vlastním denním režimu (práce, pohyb, odpočinek, stravování, hygiena atd.) pomocí digitálních technologií – mobilní telefon, tablet, chytré hodinky atd.		
podle zadání vyhledá v online dostupných zdrojích (webové stránky, aplikace) zaměřených na problematiku zdraví a bezpečí konkrétní informace, samostatně je zpracuje, analyzuje a připraví prezentaci samostatně zachytí pomocí vybraných digitálních technologií konkrétní data, analyzuje je, připraví prezentaci s vlastními závěry (náměty)	webové stránky a aplikace s problematikou zdraví a bezpečí v češtině i v cizím jazyce; vyhledávání informací o zdraví a bezpečí, posuzování pravdivosti informací, preferování oficiálních webových stránek institucí, ověřování zdrojů; zpracování dat do podoby grafických a statistických přehledů – týmové projekty zaměřené na problematiku zdraví a bezpečí; hygiena práce s digitálními technologiemi v každodenním režimu.		

Formy, metody, nástroje, pomůcky: odborná literatura, tisk, internet, CD, DVD, diskuze atd.

6.19 Pracovní výchova

6.19.1 Charakteristika předmětu pracovní výchova

6.19.1.1 Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět pracovní výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., a 9. ročníku. Časová dotace je 1 hodina týdně.

- Třídy s větším počtem žáků se dělí na dvě skupiny. Výuka probíhá v odborných a poloodborných učebnách a na školním pozemku.

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tematické okruhy:

1. **Pěstitelství a chovatelství** 6. - 9. ročník
2. **Příprava pokrmů** 6. - 9. ročník
3. **Využití digitálních technologií** 9. ročník
4. **Design a konstruování** 6., 7. a 9. ročník
5. **Svět práce** 7. - 9. ročník
6. **Práce s laboratorní technikou** je integrován do povinného předmětu laboratorní technika v 8. ročníku s časovou dotací 1 h týdně, jedná se o disponibilní časovou dotaci.

DOPORUČENÝ POČET HODIN	6.	7.	8.	9.
PĚSTITELSTVÍ	12	18	0	8
CHOVATELSTVÍ	6	0	0	0
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ	8	2	0	4
PŘÍPRAVA POKRMŮ	7	10	0	5
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ	0	0	0	12
SVĚT PRÁCE	0	3	1	4
PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU (integrováno do předmětu laboratorní technika v 8. ročníku)	0	0	32	0
počet hodin za 1 školní rok	33	33	33	33

V průběhu praktických činností jsou uváděny jen základní informace o materiálech, pomůckách a nářadí a to jako nezbytné poznatky s ohledem na využití v praxi.

Vzdělávání v pracovní výchově směřujeme k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě

- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

V předmětu pracovní výchova se prolínají a realizují tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům.

Důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost.

Výchova demokratického občana – VDO

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Občan, občanská společnost a stát - občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku)

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování- demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

Jde především o zásady slušnosti, tolerance a odpovědné jednání, samostatné a odpovědné řešení problémů, společnou komunikaci, aktivitu a kooperaci.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS

Evropa a svět nás zajímá - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

Objevujeme Evropu a svět- život Evropanů a styl života v evropských rodinách

– Příprava pokrmů – recepty mezinárodní kuchyně

Multikulturní výchova – MKV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Lidské vztahy - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy).

Multikulturalita - naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem.

Princip sociálního smíru a solidarity - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin

Především jde o harmonizaci mezilidských vztahů.

Environmentální výchova - EV

Ekosystémy- pole (význam, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí)

Základní podmínky života- energie (využívání energie, možnosti a způsoby šetření)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí- ekologické zemědělství; odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny)

Především jde o konkrétní praktické činnosti- provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí – například péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí…

Mediální výchova – MV

Tematické okruhy, které jsou naplňovány v průběhu samotného vzdělávacího a výchovného procesu vhodně zvolenou formou metod práce a přístupem učitele k žákům:

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- identifikování základních orientačních prvků v textu

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)

Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu- v každém 9. ročníku bude v rámci přírodovědných předmětů zpracován projekt

Jde především o schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií jako je tisk, rozhlas, televize, internet.

6.18.1.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně upřednostňované postupy, metody a formy práce (příp. aktivity, příležitosti, pravidla), které povedou v pracovní výchově k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel
- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině
- vede žáky ke kritickému zhodnocení výsledků své práce a diskusi o nich

Kompetence k řešení problémů

Učitel
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- při řešení problémů učí žáky chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- vede žáky k aplikaci získaných teoretických poznatků v praxi
- klade otevřené otázky

Kompetence komunikativní

Učitel
- učí žáky správnému technologickému postupu při práci
- vyžaduje při komunikaci používání správného technického názvosloví
- vede žáky k využívání různých informačních zdrojů k získání nových poznatků
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vede žáky ke vzájemné ohleduplnosti

Kompetence sociální a personální

Učitel
- zadává skupinovou práci
- vyžaduje spolupráci žáků při řešení problémů
- vede žáky k diskusi a k respektu názorů jiných
- učí žáky věcně argumentovat
- podle potřeby pomáhá žákům
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Učitel
- vyžaduje respektování daných pravidel při práci
- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti, chránit a oceňovat naše kulturní tradice a historické dědictví
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní

Učitel
- vyžaduje dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci
- učí žáky používat bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- vede žáky k dodržování technologických postupů a pravidel

- vyžaduje plnění povinností
- vede žáky k ochraně svého zdraví a zdraví druhých
- zadává takové úkoly, aby žáci využívali nabyté teoretické vědomosti v úlohách z praxe
- pozoruje pokrok žáků při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence digitální

Učitel
- vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivuje žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- prakticky seznamuje žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

6.19.2 Vzdělávací obsah předmětu pracovní výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní výchova
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ, PŘÍPRAVA POKRMŮ, DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ		
- Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. - Používá vhodné pracovní pomůcky.	- Zásady hygieny a bezpečnost práce. - Pracovní nářadí a pomůcky pro pěstování zeleniny, květin.		
- Volí vhodné prostředí pro pěstování rostlin.	**Půda.** - Prostředí pro pěstování rostlin, vlastnosti a zpracování půdy.	**EV** -pole	
- Volí vhodné pracovní postupy a pracovní pomůcky při pěstování **zeleniny.**	**Zelenina.** - Poznávání osiva, sadby a výpěstků. - Základní vlastnosti osiva. - Pěstování vybraných druhů zeleniny. - Rychlení vybraného druhu zeleniny. - Zásady uplatňované při pěstování a rychlení zeleniny. - Podmínky pěstování zeleniny na malém prostoru, doma, na balkoně apod. - Exkurze (např. zahradnictví-květinářství- nákup osiva, sazenic)		
- Používá květiny pro výzdobu.	**Květiny.** - Pěstování okrasných rostlin v interiérech. - Aranžování a vazba rostlin. - Péče o zeleň v blízkosti školy.		
- Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu	**Chovatelství** - Chov zvířat v domácnosti. - Podmínky pro chov, výběr		Možno zpracovat formou

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
se zvířaty. - Poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty.	zvířete, krmení, ošetřování, životní prostředí zvířete. - Hygiena a bezpečnost chovu. - Bezpečnost práce se zvířaty. - První pomoc při úrazech způsobených zvířaty.		projektu o svém domácím zvířeti.
	PŘÍPRAVA POKRMŮ		
- Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.	**Bezpečnost a hygiena práce.**		
- Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče pro přípravu pokrmů za studena.	**Kuchyně.** - Základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu. - Mycí a čisticí prostředky.	**EV** - šetření energiemi	
- Připraví jednoduché pokrmy **za studena** v souladu se zásadami zdravé výživy.	**Příprava pokrmů.** - **Potraviny** – výběr, nákup, sestavení jídelníčku. – Úprava pokrmů **za studena**- základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů za studena- ovocné saláty, pomazánky apod.	**EV**- odpady **EGS**- zvyky a tradice - národní pokrmy	
- Dodržuje základní principy stolování.	**Úprava stolu a stolování.** - Jednoduché prostírání.		
	DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ		
- Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model. - Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu.	- Stavebnice (konstrukční), sestavování modelů. - Návod, předloha, náčrt, plán, schéma.		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní výchova
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, PŘÍPRAVA POKRMŮ, DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
- Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. - Používá vhodné pracovní pomůcky.	- Zásady hygieny a bezpečnost práce. - Pracovní nářadí a pomůcky pro pěstování okrasných dřevin a květin.		
- Volí vhodné prostředí pro pěstování rostlin.	**Výživa rostlin.** - Hnojení.	**EV**- ekologické zemědělství	
- Volí vhodné pracovní postupy a pracovní pomůcky při pěstování **okrasných dřevin a květin**. - Pěstuje a používá květiny pro výzdobu.	**Okrasné dřeviny a květiny.** - Poznávání hlavních druhů. - Nákup osiva. - Pěstování včetně množení vybraných zástupců okrasných dřevin a květin. - Pěstování okrasných rostlin v exteriérech. - Aranžování a vazba rostlin. - Péče o zeleň v okolí školy. - Exkurze (např. zahradní architektura, úprava balkonu, okna, předzahrádky).		
- Volí vhodné prostředí pro pěstování rostlin.	**Ochrana rostlin.** - Ochrana proti plevelu.	**EV** – ochrana životního prostředí, ekologické prostředky- ekologické zemědělství **VP-** profese a povolání související s pěstováním a ochranou rostlin	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- Volí vhodné pracovní postupy a pracovní pomůcky při pěstování ovocných rostlin. - Pěstuje a využívá ovocné rostliny pro výzdobu.	**Ovocné rostliny.** - Poznávání a určování ovocných rostlin. - Způsob pěstování, uskladnění a zpracování. - Pěstování vybraného druhu. - Množení vybraného druhu (drobné ovoce). - Aranžování a vazba rostlin (větve kvetoucích ovocných stromů). - Péče o zeleň v okolí školy. - Exkurze.		
	PŘÍPRAVA POKRMŮ		
- Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.	**Bezpečnost a hygiena práce.**		
- Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče pro přípravu pokrmů za tepla.	**Kuchyně.** - Základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu. - Mycí a čisticí prostředky.	**EV**- šetření energiemi	
- Připraví jednoduché pokrmy **za tepla** v souladu se zásadami zdravé výživy.	**Příprava pokrmů.** - **Potraviny** – výběr, nákup, sestavení jídelníčku. - Základní způsoby **tepelné** úpravy- základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů za tepla- moučníky, masa, přílohy.	**EV**- odpady **EGS**- zvyky a tradice - národní pokrmy	
- Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu.	**Úprava stolu a stolování.** - Obsluha a chování u stolu.	**VP-** profese a povolání související s přípravou pokrmů	
	DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ		
- Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení. - Dodržuje zásady	- Montáž a demontáž jízdního kola – přední a zadní kolo, seřízení brzd, řídítek, nastavení sedla.		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu.	- Návod.		
SVĚT PRÁCE			
- Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí.	- Učební obory - informace, požadavky. - Trh práce- povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností- exkurze, vycházka.	**VP- téma 6., 9.**	Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí.
- vyhledává na specializovaných portálech informace o vybraných profesích/povoláních a profesních dovednostech, interaktivně se seznamuje s pracovními činnostmi, nástroji a prostředím vybraných profesí - využívá testy, hry a speciální aplikace k sebepoznávání a k hodnocení svých schopností a dovedností - vyhledává informace o tom, jaká kvalifikace (a další vzdělávání) je předpokladem pro vybranou profesi/povolání, orientuje se v online databázích středních a vysokých škol (a kurzů celoživotního učení) - používá vybrané webové stránky a portály pro získání a zpracování informací týkajících se poradenských služeb pro výběr povolání a souvisejícího studia (kariérové poradenství), včetně portálu úřadu práce	**Digitální kompetence** - digitální zdroje o trhu práce a pro volbu povolání: portály o profesích a profesní přípravě, portály určené k hledání práce, s informacemi o trhu práce, náplň oborů SŠ, informace a poradenské služby; aplikace a videa o profesích, povoláních, podnikání; práce s profesními informacemi, využívání poradenských služeb - digitální nástroje (sebe)hodnocení (testy, hry apod.) - digitální osobní kariérové portfolio (např. pomocí cloudového úložiště nebo s využitím speciálních portálů, aplikací, sociálních sítí) - sebeprezentace – digitální nástroje (např. aplikace pro prezentaci, video, osobní portfolio)		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
- sestavuje své osobní portfolio dovedností (kompetencí), zkušeností a úspěchů - využívá digitální nástroje k prezentaci své osoby, svých dovedností a zkušeností v modelových situacích ze světa práce			

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní výchova
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, PŘÍPRAVA POKRMŮ, VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ, DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ, SVĚT PRÁCE

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
	PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
- Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. - Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.	- Zásady hygieny a bezpečnost práce. - Pracovní nářadí a pomůcky pro pěstování léčivých rostlin a koření. - Základní opravy pracovního nářadí.		
- Volí vhodné prostředí pro pěstování rostlin.	**Ochrana rostlin.** - Ochrana proti škůdcům, chorobám.	**EV**- ekologické zemědělství **VP**-povolání související s pěstováním rostlin a péče o ně	
- Volí vhodné pracovní postupy a pomůcky při pěstování **léčivých rostlin a koření.** - Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu.	**Léčivé rostliny, koření.** – Pěstování vybrané rostliny z výsevu. – Léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté, alergie. – Rostliny jako drogy a jejich zneužívání. – Aranžování rostlin. – Péče o zeleň v okolí školy.	VZ, Př- rostliny jako drogy a jejich zneužívání	
	PŘÍPRAVA POKRMŮ		
- Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.	**Bezpečnost a hygiena práce.**		
- Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy.	**Příprava pokrmů za studena a tepla.** - **Potraviny** – výběr, nákup, sestavení jídelníčku. - Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů za **studena a tepla**- celé menu.	**EV**- odpady **EGS**- zvyky a tradice - národní pokrmy **VP-** povolání související s pěstováním rostlin	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
		a péče o ně	
- Dodržuje základní principy stolování.	**Úprava stolu a stolování.** - Zdobné prvky a květiny na stole.		
	VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ		
- Ovládá základní funkce digitální techniky, diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky. - Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení. - Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava. - Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením. - Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu.	- **Digitální technika** – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, CD a DVD přehrávače, mobilní telefony. - **Počítačové programy pro zpracovávání grafických informací** – úpravy, archivace, operační systémy. - **Mobilní služby** – operátoři, tarify.	**VP-** povolání související s digitálními technologiemi	
	DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ		
- Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model. - Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. - Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytne první pomoc při úrazu.	- Stavebnice (elektrotechnické, konstrukční). - Návod, předloha, náčrt, plán, schéma.	**VP-** povolání související s prací s návody, modely, předlohami apod.	
	SVĚT PRÁCE		
- Využije profesní informace a poradenské služby pro	- Vyhledávání informací o práci, informace a poradenské služby.	**VP**	

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
výběr vhodného zaměstnání. - Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí.	- Drobné podnikání (základní informace).		
- orientuje se v různých digitálních zdrojích pro volbu povolání a využívá je k sebepoznání, sebehodnocení a k orientaci v profesní nabídce na základě dostupných informací zvažuje vhodné povolání a možné kariérové cesty - orientuje se v mapách povolání, tabulkách a grafech, vyhledává a dává do souvislostí informace z různých zdrojů, zdůvodní vybraný obor svého studia - vyplní elektronické formuláře spojené s přihláškou na střední školu, orientuje se v online prostředí administrace přijímacího řízení - sestavuje své osobní portfolio dovedností (kompetencí), zkušeností a úspěchů využívá digitální nástroje k prezentaci své osoby, svých dovedností a zkušeností v modelových situacích ze světa práce (uchazeč o práci, vizitka podnikatele OSVČ/freelancera, představení při vstupu do nového týmu...) vyhledává (na internetu) informace o pracovních příležitostech v regionu, v modelové situaci odpoví na nabídku pracovní pozice, vytvoří s využitím	**Digitální kompetence** - vedení osobního kariérového portfolia (např. pomocí cloudového úložiště nebo s využitím speciálních portálů, aplikací, sociálních sítí) - trh práce – další druhy profesí, povolání a pracovních činností - volba profesní orientace – digitální nástroje hodnocení (testy, hry apod.); práce s profesními informacemi, využívání specializovaných webových portálů, aplikací a poradenských služeb - možnosti vzdělávání – náplň středoškolských oborů vzdělávání, přijímací řízení - zaměstnání a poradenství – mapy, tabulky a grafy povolání, problémy nezaměstnanosti, úřady práce - zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu (v elektronické podobě), pohovor u zaměstnavatele, sebeprezentace - podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání, informační zdroje		

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
připravených šablon (např. také Europass) životopis a motivační dopis v elektronické podobě pro konkrétní pracovní pozici			

7 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

viz **Příloha 1**- SM-KLASIFIKACE 2012.doc

8 Přílohy

Příloha 1

SM-KLASIFIKACE 2012.doc

Příloha 2

Okódované výstupy a učivo dle RVP kap 5.6

V kapitole Chemie se využívá k identifikaci mezipředmětových vztahů

Příloha 3

Volitelné a nepovinné předměty

Příloha 4

Vlastní hodnocení školy

Dodatek č. 1

Ze dne 1. 7. 2024

Bod č. 1.2.1 Údaje o škole

Změna jména ředitele školy
PaedDr. Jana Bělůnková se nahrazuje jménem Mgr. Dagmar Lupačová

Bod č. 2.6 a 2.7 byl aktualizován:

2.6 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce
Škola se pravidelně zapojuje do projektů:

- „Svět očima dětí“
- Kouření a já (6. – 9. ročník)
- Zdravé zuby (1. stupeň)
- Školní mléko
- Ovoce do škol

Škola se zapojila do celé řady projektů v rámci environmentální výchovy. Např. je škola zapojena do projektů na třídění odpadu - sběr použitých baterií, třídění kovu, plastů, papíru, dále využívá solární panel k ohřevu vody a k dodávce el. energie + rekuperační jednotka v učebně č. 3. Celoročně jsou žáci zapojeni do Klubu mladých čtenářů (Klub mladých posluchačů a Klub mladých diváků). Každoročně probíhá preventivní program požární ochrany (HZS) ve 2. a 6. ročníku.
Dlouhodobě využíváme finanční prostředky z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - tzv. Šablony.

2.7 Spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci žáků a jinými subjekty
Pro komunikaci s rodiči škola využívá informační systém Bakaláři, pro který nám eviduje přítomnost žáků ve škole docházkový systém z-ware. Pro komunikaci s žáky, především během distanční výuky využíváme aplikace Google workspace.

V současné době se školou spolupracuje **rada rodičů**, jejímiž členy jsou vždy 1-2 zástupci rodičů z každé třídy. Rada rodičů každoročně pořádá Maškarní rej, Rozloučení se školou - hry a soutěže pro děti a letní večer pro rodiče. Finančně také přispívá na akce pořádané školou.
Dále je ve škole zřízen **Spolek „Mládí“**, který finančně přispívá na modernizaci učebních pomůcek, vzdělávací programy, odměny žáků, případně dopravu na mimoškolní akce.
V roce 2005 byla zřízena **školská rada**, která přispívá k ještě lepší spolupráci školy, rodičů a obce. Schází se minimálně 2x ročně. Projednává a schvaluje hlavní dokumenty školy dané zákonem.
Škola organizuje 3 – 4krát ročně třídní schůzky nebo konzultace o chování a prospěchu. Další formy komunikace a spolupráce s rodiči jsou individuální konzultace s rodiči žáků.
Škola také při řešení výchovných a vzdělávacích problémů spolupracuje s **PPP a SVP** v Novém Jičíně, případně s **OSPOD** MěÚ Nový Jičín, policií a dalšími správními orgány.
Každoročně se školou spolupracuje místní **Myslivecký spolek Šenov - Kunín,** obvykle v rámci Dne Země pořádaného školou. Pro žáky 1. stupně myslivci připravují zábavné vzdělávací dopoledne na myslivecké chatě na Salaši, se žáky 2. stupně uklízejí okolí obce.
Se svým zřizovatelem se vedení setkává na nepravidelných schůzkách, kde řeší aktuální situaci školy.
Každoročně škola pořádá Sportovní den starosty, pro které využívá multifunkční obecní hřiště a hřiště patřící škole. Starosta spolu se zastupiteli obce a pracovníky školy zajišťuje medaile a pohoštění pro všechny účastníky soutěží.
Spolupráce s rodiči žáků se neustále rozvíjí. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím. Každoročně jsou pořádány dny otevřených dveří, besídky a jarmarky ke Dni matek, na Velikonoce, Vánoce, atd.
Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím školního časopisu, webových a facebookových stránek školy. Škola má také svůj účet na instagramu. Škola vydává školní časopis Školní novinky - Školovinky jako součást obecního zpravodaje Šenovinky, kde pravidelně informuje veřejnost o dění ve škole, zveřejňuje úspěchy žáků v soutěžích a ukázky jejich školních prací. Škola má na internetu své webové stránky na adrese www.zssenov.cz.

V Šenově u Nového Jičína, 1. 7. 2024 **Mgr. Dagmar Lupačová, ředitelka školy**